BIBLIOTHECA
SCRIPTORVM GRAECORVM ET ROMANORVM
TEVBNERIANA

ISAEVS

ORATIONES

EDIDIT

TH. THALHEIM

STVTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

ISAEI ORATIONES

CVM DEPERDITARVM FRAGMENTIS

EDIDIT

TH. THALHEIM

EDITIO STEREOTYPA
EDITIONIS SECVNDAE (MCMIII)

STVTGARDIAE IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI MCMLXIII

Printed in Germany
Druck: Julius Beltz, Weinheim a. d. B.

UNIVERSITATIS VIADRINAE

AMPLISSIMO PHILOSOPHORUM ORDINI.

PRAEFATIO.

Editionis fundamentum est liber Crippsianus (A) musei britannici (Burnei. 95 Plut. CLX.D) membranaceus forma maxima, foliis 170 seculi fortasse XIII elegans optime conservatus. In folio 1^r legitur: *ἐκ τῆς μεγάλης βιβλιοθήκης τοῦ βετοπαιδίου.* Fuit igitur Batopedii, comparatus est Constantinopoli ab Joh. Crippsio, itineris Clarkiani socio. Continet Andocidem, Isaeum (27^r—76^v), Dinarchum, Antiphontem, Lycurgum, Gorgiam, Alcidamantis Ulixem, Lesbonactem, Herodem (Catalogue of man. in the Br. M. New Ser. I 2 p. 41, Bekker or. Att. I p. 3). Quo ex libro quin et libri BLMPRZ et Aldina originem duxerint, nemo nunc est qui dubitet cf. N. Jahrb. f. Phil. CXV 673, Jernstedt praef. ed. Antiph. XI sq., Buermann Herm. XVII 385, Rhein. Mus. XL 387. Ex quibus interdum commemoro Laurentianum B, Burneianum M, Vratislaviensem Z, Parisinum R ut correctionum levium auctores et, ubi testimonio diserto carebam, cancellos (B) adhibui. Itaque restat qui sui iuris sit unus Ambrosianus Q, qui parte priore chartaceus seculi XV patrum fragmenta, Aristidis orationes, Lysiae epitaphium, Gorgiae Helenam, Polemonem, posteriore (fol. 89 et 102—118) bombycinus seculi XIII vel XIV Andocidis

or. III et IV, Isaei or. I et II habet. Quem librum ad Isaeum adhibuerunt A. Mai (Isaei or. de Cleonymi hereditate Mediol. 1815) et Bekker, deinde Buermann (Rhein. Mus. XL 390) descripsit et, quae memoria digna videbantur, tradidit, nonnulla etiam, de quibus dubitatio relinquebatur, per litteras benignissime mecum communicavit (Q^{br}). B. Keil quoque (Deutsche Lit. Zeit. 1901, 788) lectiones nonnullas enotavit (Q^{k}).

Librum Crippsianum vero post Bekkerum et Dobsonum aestate anni 1881 H. Schenkl (Wien. Stud. III 195 sq.) tractavit, anno eodem H. Buermann ad editionem Schoemanni accuratissime contulit. Quam operam cum ipse Bekkeri libro Berol. adhibito anno ante praestitissem, studiis aliis tunc distentus, cum Buermanni editio apparuisset, Isaeum reliqui. Atque manus correctrices duas agnosco plerumque atramenti colore diversas, quem manus altera eaque librarii ipsius (A^1) fuscum habet vel ubi calamum liquor deficiebat fulvum, altera (A^2) pallidum atque adeo flavum. Quae ubi atramento nigriore utebatur (id quod fecisse mihi videbatur apud Antiphontem III α 2 — γ 1, Isaeum V 39 — 45, Lycurgum 70 — 86) vestigia eius, quippe quae splendore careant, a splendido librarii atramento ita differunt, ut raro dubitationi locus sit (cf. de Dinarchi codicibus Vrat. 1886 p. 1 sq.). Itaque hac in re perraro a Buermanno dissentio (III hyp. 1, V 39. 42 VII 23. 29); mihi vero corrector A^2 non librum aliquem secutus sed proprio ingenio fisus oratoris verba videtur mutasse. Neque tamen haec dissensio magni momenti est, quia ne Buermann quidem correctori A^2 fidem tribuit, maioris illa, quod manum A^1 quoque

interpolationis arguit, manum primam (A pr.) omnibus locis pro fundamento quasi habendam existimat, in quo ars critica nitatur. Qua in re extra modum prodisse virum doctissimum vel ii loci documento sunt, quibus manum A^1 detrectat, quamquam cum libro Q consentit (I 11 II 27. 32. 47). Immo ex iis orationibus, in quibus praeter librum A vel Ambrosiani Q vel Oxoniensis N ope utimur, scribam A^1 plerumque manus primae vitia ad exemplar libri propositi sustulisse, raro et in rebus minutioribus suo acumine fretum nova inferre ausum esse perspicimus (de Dinarchi codicibus p. 5, Lipsius Andocidis praef. XVII), id quod vel iis locis firmatur, ubi hodie manus primae vestigia erasa agnoscuntur. Qua in re cum operam non mediocrem collocavissem, manus primae vitia diligenter enotare quam praetermittere malui, ut in re dubia penes lectorem iudicium esset.*) Est tamen etiam ubi Buermann talia adnotaverit, ego non animadverterim. His locis signum A^{br} addidi, quamquam maxima pars litteras verborum extremas erasas prae se fert, quas ego commata non litteras deletas esse suspicatus omiseram.

In iis partibus, quae apud Dionysium Halicarnasseum servatae sunt, Radermacherum maxime secutus librorum Laurentiani F et Ambrosiani M scripturas continenter adposui, de quibus cf. Useneri praef. p. VIII et XVI. Neque tamen neglexi, quae Sadée (de Dio-

---

*) Res minutas, orthographicas maxime, in quibus librorum nulla auctoritas est, neglexi velut *ἠβούλετο*, *τέσσαρες*, *φράτορας*, *υἱός*, *πλέον*, *πλείονα*, *ἔννατα*, *τἄλλα*, *λειτουργεῖν*, *οὐθεὶς*, *ἀναλωμένα*, *ἀπαλλάσσειν*, *ἐννενήκοντα*, *ἕνεκεν*, *ἂν* (pro *ἐὰν*), *εὗρον*, *ἐνεγύων*, *ἠμφισβήτησε*, *ἐς*, *ν ἐφελκυστικόν*, *-ην* et *-η* in accusativis nominum propriorum, *-οιν* et *-αιν* in dualibus.

nysii scriptis rhetoricis Argent. 1878) atque Fuhr (Gött. gel. Anz. 1901 p. 98 sq.) suppeditaverunt. Raro librum Parisinum 1742 (B) commemoravi et marginem Bodleianum, cuius auctorem Sylburgium esse Reiske probabiliter suspicatus est.

Orationum editio princeps *Aldina* est (Ven. 1513) ex libro Marciano L deducta (Jernstedt, praef. Antiph. p. XIV), cuius ad exemplar Leidense Muretus notas quasdam adscripsit, quae inde ad Aldinam Hamburgensem pervenerunt (marg. Ald. cf. Jahrb. f. Phil. CXV 679, Jernstedt l. l. VIII). Iam sequuntur *Stephanus* (Par. 1575), ad cuius marginem *Brulart* de Sillery episcopus († 1714) lectiones nonnullas adposuit (bibl. reg. Par. n. X 1756), *J. J. Reiske* (Rs) cum notis multorum Lips. 1773 (orat. graec. vol. VII), *W. Jones* (Oxon. 1779, operum tom. IX). Verum hae editiones orationum et primae et secundae partibus carent (I 22 *ἢ ἐκείνῳ* . . . II 47 *καταστήσητε*), quippe quae a libris LMZP absint. Atque orationem Menecleam *Th. Tyrrwhitt* primus ex Laurentiano B edidit (Lond. 1785), deinde *Conr. Orelli* (Turici 1814) repetivit adiectis Bremii et J. C. Orellii notis, deinde Cleonymeam ex Ambrosiano Q supplevit *Ang. Mai* (Mediol. 1815). Tum Isaeum libro Crippsiano usus *J. Bekker* (Berol. 1823) edidit, *Schoemann* (Gryphisw. 1831) copiosissime et sagacissime explicavit, ignarus ille quidem P. P. Dobraei (Dbr) animadversionum, quae 1824 scriptae anno 1828 in Dobsoni ed. Londinensi prodierunt. Agmen claudunt editiones *Baiteri* et *Sauppii* (Tur. Turici 1840), *Scheibii* (Schb Lips. 1869), *Buermanni* (Brm. Berol. 1883). Versiones deinde commemorandae

sunt latina Reiskii, anglica Jonesii, germanica Schoemanni (Stuttg. 1830), gallica Darestii (Par. 1898), italica Caccialanzae (Rom. 1901). Fragmenta denique Sauppe in orat. att. vol. II accuratissime collecta disposuit. Quae ego ita digessi, ut Scheibii numeros retinerem (1—36), Sauppii in margine adderem; orationum numeros servavi Sauppianos, quibus Blassianos adposui ex indice Att. Ber. II^2 492.

Recentiorum operas commemoro hasce:

Albrecht, Herm. XVIII 362 sq.
Boekmeijer, adnot. crit. in or. att. Groning. 1895.
Buermann, Herm. XVII 385 XIX 325, Rhein. Mus. XL 387, Jb. f. Phil. CXXIX 361.
Cobet, Mnem. IX 396. 438 XI 113 Var. lect.
Emperius, opusc. 279. 316.
Friedrich, Progr. Darmst. 1875.
Fuhr, animadv. in or. att. Bonn. 1877, Miscellen Festgabe für Crecelius I 30, Gött. gel. Anz. 1901, 98.
Gebauer, de hypotacticis et paratacticis argumenti ex contrario formis. Zwicc. 1877, Ausgew. Reden des Lysias I. Lips. 1880.
Hertlein, Progr. Wertheim 1862. Herm. XII 184 XIII 11, Jb. f. Phil. CVII 184.
Herwerden, Mnem. N. S. IX 380.
Hirschig, Philol. V 322.
Hitzig, Progr. Bern. 1883.
Jenicke, Observ. in Isaeum. Lips. 1838.
Katabaines Πλάτων Ε 303.
Kayser, Heidelb. Jahrb. 1862, 163 sq.
Krüger, Krit. Analecten I 134 (1841).
Lincke, De elocutione Isaei diss. Lips. 1885.

Meutzner, Acta soc. graec. II 1 p. 99. Lips. 1838, Jb. f. Phil. LXXXIII 460.
Moy, Étude sur les plaidoyers d'Isée. Par. 1876.
Naber, Mnem. N. S. V 385.
Papabasileiu Ἀθηνᾶ XI 563.
Photiades Ἀθηνᾶ IX 58 XII 447.
Rauchenstein. Jahrb. f. Phil. LXXXV 673.
Röder, Beitr. z. Erkl. u. Kritik des Is. Jenae 1880. Progr. Gnesen 1882.
Rosenberg, Jahrb. f. Phil. CIX 333.
Scheibe, Progr. Dresd. gymn. Vitzthum. 1859.
Vollert, Progr. Schleiz 1885.

Ipse eorum quae novavi, ubi opus esse videbatur, rationes reddidi Herm. XXXVIII 456.

ΙΣΑΙΟΣ.

---

586 1. *Ἰσαῖος δέ, ὁ Δημοσθένους καθηγησάμενος καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα γενόμενος περιφανής, ὡς μέν τινες ἱστοροῦσιν, Ἀθηναῖος ἦν τὸ γένος, ὡς δὲ ἕτεροι γράφουσι, Χαλκιδεύς. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς*
587 *ἐκ λόγων αὐτοῦ τεκμαίρομαι, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου | δυναστείας παρεξέτεινε. γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ χρόνον εἰπεῖν οὐκ ἔχω, οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς οἷός τις ἦν, οὐδὲ περὶ τῆς προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, οὐδὲ ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα [ἢ] πολιτείαν, οὐδ' |*
588 *ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς διὰ τὸ μηδεμιᾷ τοιαύτῃ περιτυγχάνειν ἱστορίᾳ. οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ἕρμιππος, ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενό-*

---

1 *ἐκ* ⟨*τῶν*⟩ *λόγων* Sylburg, *ἐκ λ.* ⟨*τινῶν*⟩ Rs, sed cf. [Plut] | ἢ del. Sylb, *οὐδὲν*, *ἀρχὴν* coll. Plut. Mor. p. 531c Rad, *οὐδὲ ἀρχὴν . . . πολιτείαν* del. Sad | *μηδεμιᾷ* Krüger: *μηδὲ* FM

μενος, ὑπὲρ τοῦδε τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἴρηκεν ἔξω δυεῖν
τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ Δη-
μοσθένους· συνεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

2. *Λείπεται δὴ περὶ τῆς προαιρέσεως καὶ τῆς δυνά-
μεως αὐτοῦ καὶ τίνι κέχρηται χαρακτῆρι λέγειν. γένους μὲν
δὴ λόγων ἑνὸς ἀσκητὴς ἐγένετο, τοῦ δικανικοῦ, καὶ περὶ
τοῦτο μάλιστα ἐσπούδασε. χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου κατὰ
τὸ πλεῖστον ἐζήλωσε, καὶ εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τῶν ἀν-
δρῶν εἴη καὶ τριβὰς ἀξιολόγους ἀμφοῖν ἔχων, οὐκ ἂν δια-
γνοίη ῥᾳδίως πολλοὺς τῶν λόγων, ὁποτέρου τῶν ῥη|τόρων 589
εἰσίν, ἀλλὰ παρακρούσεται ταῖς ἐπιγραφαῖς, ⟨οὐχ⟩ οὕτως
ἀκριβῶς ἐχούσαις, ὡς διὰ μιᾶς δηλοῦταί μοι γραφῆς. οὐ
μὴν ἀπαράλλακτός γέ ἐστιν ἡ τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότης, ἀλλὰ
ἔχουσα διαφοράς τινας οὐ μικρὰς οὐδὲ ὀλίγας καὶ κατὰ τὴν
ἑρμηνείαν καὶ κατὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν καιρὸς ἂν εἴη
λέγειν, ὡς ἡμεῖς ὑπειλήφαμεν. ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν λέξιν
μᾶλλον ἔοικε τῷ Λυσίᾳ, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ταύτης ποιησάμενος
τὰς ὁμοιότητάς τε καὶ τὰς διαφοράς, ἃς ἔχει πρὸς ἐκείνην, ἐρῶ.*

3. *Καθαρὰ μὲν καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς κυρία τε καὶ
ἐναργὴς καὶ σύντομος, πρὸς δὲ τούτοις πιθανή τε καὶ πρέ-
πουσα τοῖς ὑποκειμένοις στρογγύλη τε καὶ δικανικὴ [φανε-
ροῦσα τοὺς δικανικοὺς ἀγῶνας] οὐχ ἧττόν ἐστιν ἡ Ἰσαίου
λέξις τῆς Λυσίου, καὶ κατὰ μὲν ταῦτα οὐκ ἄν τις αὐτὴν
διαγνοίη. διαφέρειν δὲ ἐκείνης δόξειεν ἂν ἐν τοῖσδε· ἡ μὲν
γὰρ ἀφελής τε καὶ ἠθικὴ μᾶλλόν ἐστι, σύγκειταί τε φυσι-
κώτερον καὶ ἐσχημάτισται ἁπλούστερον, | ἡδονῇ τε καὶ χάριτι 590
πολλῇ κέχρηται. ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικωτέρα δόξειεν ἂν εἶναι
καὶ ἀκριβεστέρα τῆς Λυσίου, τήν τε σύνθεσιν περιεργοτέρα
τις καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις, ὅσον τε ἀπο-
λείπεται τῆς χάριτος ἐκείνης, τοσοῦτον ὑπερέχει τῇ δεινότητι*

συνεγένετο . . . φιλοσ. del. Sad   2 *δὴ* B, *δὲ* FM | *καὶ δυνάμεως* M | *μὲν* (ante *δὴ*) om. F pr., corr. 2 | *ἐσπούδα . .* F pr. | *οὐχ* add. Hudson, *οὐχ ὡς ἀκρ.* Dragumi, *οὔτοι γ'* vel *οὐδαμῶς ἀκρ.* alii | *δι' οὐ μιᾶς* Rs, *διὰ ἰδίας* Krüger, *δι' ἄλλης* Usener | *ἐπεὶ δὲ* M   3 *τε* (post *στρογγύλη*) F pr., *δὲ* F2M | glossam del. Rs, *καὶ πυκνὴ καὶ φανερὰ οὖσα κατὰ τοὺς* Krüger | *ἐκείνοις* M | *πλείονι κέχρισται* Rs, *κέχρωσται* Krüger, *κεχορήγηται* Rad, *κέκραται* Fuhr

τῆς κατασκευῆς, καὶ πηγή τις ὄντως ἐστὶ τῆς Δημοσθένους δυνάμεως. τὴν μὲν οὖν λέξιν οὕτως ἄν τις διαγνοίη, ἐν δὲ τοῖς πράγμασι τοιαύτας τινὰς εὑρήσει διαφοράς· παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ πολλὴν τὴν ἐπιτέχνησιν οὔτ' ἐν ⟨τοῖς⟩ μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτ' ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων οὔτε ἐν ταῖς ἐξεργασίαις αὐτῶν ὄψεται· ἁπλοῦς γὰρ ὁ ἀνήρ. παρ' Ἰσαίῳ δὲ ⟨ἀκριβέστερον⟩ καὶ τεχνικώτερον ἤδη γινόμενα ταῦτα εὑρήσει. καὶ γὰρ ἐφόδοις χρῆται καὶ προκατασκευαῖς καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις, καὶ τίθησιν ἐν οἷς ὀνίνησι χωρίοις ἕκαστον καὶ μέχρι πολλοῦ προάγει τὰς τῶν ἐπιχειρημάτων ἐξεργασίας, σχημάτων τε μεταβολαῖς ἐναγωνίων καὶ παθητικῶν ποικίλλει τοὺς λόγους. καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρα-
591 τη|γεῖ, τοῖς δὲ πράγμασιν, ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος, ἐκ παντὸς πειρᾶται βοηθεῖν.

4 Ἵνα δὲ μᾶλλον ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν γένηται καταφανής, εἰκόνι χρήσομαι τῶν ὁρατῶν τινι. εἰσὶ δή τινες ἀρχαῖαι γραφαί, χρώμασι μὲν εἰργασμέναι ἁπλῶς καὶ οὐδεμίαν ἐν τοῖς μίγμασιν ἔχουσαι ποικιλίαν, ἀκριβεῖς δὲ ταῖς γραμμαῖς καὶ πολὺ τὸ χαρίεν ἐν ταύταις ἔχουσαι· αἱ δὲ μετ' ἐκείνας εὔγραμμοι μὲν ἧττον, ἐξειργασμέναι δὲ μᾶλλον, σκιᾷ τε καὶ φωτὶ ποικιλλόμεναι καὶ ἐν τῷ πλήθει τῶν μιγμάτων τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι. τούτων μὲν δὴ ταῖς ἀρχαιοτέραις ἔοικεν ὁ Λυσίας κατὰ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν χάριν, ταῖς δὲ ἐκπεπονημέναις τε καὶ τεχνικωτέραις ὁ Ἰσαῖος. ἦν δὲ περὶ αὐτοῦ δόξα παρὰ τοῖς τότε γοητείας καὶ ἀπάτης, ὡς δεινὸς ἀνὴρ τεχνιτεῦσαι λόγους ἐπὶ τὰ πονηρότερα, καὶ εἰς τοῦτο διεβάλλετο. δηλοῖ δὲ τοῦτο τῶν ἀρχαίων τις ῥη-
592 τόρων ἐν τῇ Δημοσθένους | κατηγορίᾳ Πυθέας, ὡς ἐμοὶ

ἐστι om. F pr., add. 2 | *τοῖς* add. Rs, firmat *γένος Ἰσαίου* | *ἀκριβέστερον* add. Sad | *ὀνίνησι* scripsi: *δίδωσι* FM, *δεῖ* Rs | *χωρίοις* Rs: *χωρίον* FM, *χρῆσιν* vel *χρῆσιν χωρίοις* Rad | *ἐπιχειρημάτων* Krüger: *ἐγχειρ-* FM | *ἐνα . . . ίων* F pr., corr. 2

4 *εἰσὶ* Rs: *εἰ* F et M sec. Sad | *χρώμασιν* (om. *μὲν*) F sec. Rad | *ἀκριβεῖς δ' ἐν* Hollwell | *ἐξειργασμένα* F | *τῷ* (ante *πλήθει*) om. F pr., add. 1 | *πονηρότατα* F pr., corr. 2 | *διέβαλεν* F pr., corr. 2, ⟨*καὶ*⟩ *διεβ.* Rad

δοκεῖ· πονηρίαν γὰρ τῷ Δημοσθένει καὶ κακίαν τὴν ἐξ ἀνθρώπων πᾶσαν ἐνοικεῖν φήσας καὶ τόδε τὸ μέρος οἷον εἰς διαβολὴν ἐπιτίθησιν, ὅτι τὸν Ἰσαῖον ὅλον καὶ τὰς τῶν λόγων ἐκείνου τέχνας σεσίτισται. καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τὴν διαβολὴν ταύτην εἶχεν ἑκάτερος. ἐμοὶ γοῦν οἱ μὲν Ἰσαίου τε καὶ Δημοσθένους λόγοι, κἂν περὶ ἀληθεῖς καὶ δικαίας συνταχθῶσιν ὑποθέσεις ὕποπτοι δοκοῦσιν εἶναι τῆς πολλῆς ἐπιτεχνήσεως ἕνεκα, οἱ δὲ Ἰσοκράτους καὶ Λυσίου παντὸς μάλιστα δίκαιοί τε καὶ ἀληθεῖς, κἂν μὴ τοιαῦτα τὰ πράγματα ἐν αὐτοῖς, ὅτι κακοῦργον οὐδὲν ἐπιφαίνουσιν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς, ἀλλ' εἰσὶν ἐλεύθεροί τινες καὶ ἀφελεῖς.

5. *Ταυτί μοι τὰ διαλλάττοντα ἔδοξεν εἶναι, ἐξ ὧν ἄν τις οὐ χαλεπῶς διαγνῶναι τοὺς Λυσίου τε καὶ Ἰσαίου λόγους δυνηθείη. εἰ δὲ ὀρθῶς ὑπείληφα, ἐξέσται τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν *** τὴν ἐξέτασιν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὴν λέξιν θεωρημάτων·* sequitur cum hypothesi fr. 15 p. 191.

6. *Ἔστι δὴ καὶ παρὰ τῷ Λυσίᾳ τις ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου δίκην φεύγοντος περὶ κλήρου ποιούμενος τὴν ἀπολογίαν. τοῦτον ἐπιγράφει τὸν λόγον Καλλίμαχος „Περὶ Φερενίκου ὑπὲρ τοῦ Ἀνδροκλείδου κλήρου“ καὶ ἔστι πολλοῖς πρότερον ἠγωνισμένος ἔτεσι θατέρου. ἐν ᾧ τὴν αἰτίαν πρώτως ἐπιδείκνυσιν ὁ περὶ τοῦ ξένου ποιούμενος τοὺς λόγους, ὥσπερ ὁ τὸν μέτοικον ἐξαιρούμενος εἰς ἐλευθερίαν. ἔστι δὲ τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τόδε· „Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ „ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερε-„νίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυ-„μάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρηκὼς πρό|τερον,* 595
„ὑπὲρ τούτου νυνὶ λέγω. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες δικασταί,

φήσας Sylburg: *φῆσαι* F, *φησὶ* M | *οἷον* Rad: *ὅλον* FM | *τε* om. F pr., add. 2 | *κἂν* et *ἀληθεῖς* (vel *ἀληθινὰς*) et *συνταχθῶσιν* Rs: *καὶ* et *ἀληθείας* et *συντάξεως αἱ* FM, *συντάξεις ὦσιν* [*ὑποθέσεις*] Pantazi | *τὰ* add. F2 sec. Rad, om. MF pr., ⟨*ᾖ*⟩ *τὰ* Krüger, ⟨*τυγχάνῃ ὄντα*⟩ *τὰ* Pantazi | *ἐλευθέριοί* Krüger
5 *κατὰ* vel *ποιησαμένῳ* suppl. Rs, *ἐπ' αὐτῶν τῶν παραδειγμάτων ποιουμένῳ* suppl. Krüger **6** *ἔστι δὲ* Krüger | *ἠγωνισμένους* M | *πρώτως* Rs: *πρῶτος* FM, *πρῶτον* Krüger | Lys. fr. 78 (233) | *θαυμάσῃ* Sauppe e p. 596: *θαυμάζῃ* FM

„ξένος ἦν Κηφισόδοτος, ὁ τούτου πατήρ, καὶ ὅτε ἐφεύγο-„μεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος „Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος, καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ „καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν „κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς τύχαις ἐχρή-„σαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο, ἡγούμενος τὴν „μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕτως οἰκείως αὐτοὺς ὑπε-„δεξάμην, ὥστε μηδένα γνῶναι τῶν εἰσιόντων, εἰ μή τις „πρότερον ἠπίστατο, ὁπότερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν. „οἶδε μὲν οὖν καὶ Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὅτι πολ-„λοὶ λέγειν εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πρα-„γμάτων ἔμπειροι· ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειότητα „πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρὸν οὖν μοι δοκεῖ εἶναι κελεύοντος „τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ βοηθῆσαι περιιδεῖν „αὐτόν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ ἐγώ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου „δεδομένων στερηθῆναι.“

7. Τί δὴ ταῦτα τὰ προοίμια ἀλλήλων διαφέρει; παρὰ
596 Λυσίᾳ μὲν ἡδεῖά ἐστιν ἡ εἰσβολὴ καὶ δι' οὐδὲν | ἄλλο μᾶλλον ἢ ὅτι φυσικῶς πως εἴρηται καὶ ἀφελῶς· „Ἀναγκαῖόν „μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί, περὶ τῆς φιλίας τῆς „ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς.“ καὶ τὸ ἐπιλεγόμενον τούτῳ ἔτι μᾶλλον ἀκατάσκευον φαίνεται εἶναι καὶ ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἰπεῖν δύναιτο τὸ εἰρημένον· „Ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ⟨ὑμῶν⟩ „πώποτε εἰρηκὼς πρότερον, ὑπὲρ τούτου νῦν λέγω.“ παρὰ δὲ Ἰσαίῳ κατεσκεύασται τὸ δοκοῦν εἶναι ἀφελὲς καὶ οὐ λέληθεν ὅτι ἐστὶ ῥητορικόν· „Ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμάθει „τουτῳὶ ἐγενόμην χρήσιμος δικαίως, καὶ νῦν, εἴ τι ἔστι κατ' „ἐμέ, πειράσομαι συσσῴζειν αὐτόν.“ ὑψηλότερα ⟨γάρ⟩ ἐστι καὶ ἧττον ἐκείνων ἀφελέστερα καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἐπιφερό-μενα· „Μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν

κατηγόμεθα Rs | οἰκίαν] οὐσίαν Bk | οὖν μοι M, μοι οὖν F | κελεύοντος] ἱκετεύοντος Hirschig, sed cf. Lys. V 1   7 ἡδεῖά Rs: ἰδία FM | καὶ (ante δι') del. Sad, καὶ ⟨ἰδιωτικὴ⟩ Krüger | εἶναι φαίνεται M | τὸ (ante εἰρημ.) del. Rad, εἰρ. τὸ Pantazi | ὑμῶν additum e p. 594 | τουτῳὶ Schb: τούτῳ | γὰρ add. Sylburg, τε γὰρ add. Rad | ἀφελεστέρα ἐκείνων M

„ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμάθους
„πράγματα προσῆλθον.“ ἥ τε γὰρ προπέτεια καὶ ἡ ἀδικία
καὶ τὸ πρὸς τὰ Εὐμάθους πράγματα | προσελθεῖν πεποιημέ- 597
νοις μᾶλλον ἔοικεν ἢ αὐτοφυέσι. καὶ αὖθίς γε παρὰ μὲν
τῷ Λυσίᾳ ἡ πρόφασις λέγεται ἀνεπιτηδεύτως· „Ἐμοὶ γάρ,
„ὦ ἄνδρες δικασταί, ξένος ἦν Κηφισόδοτος, ὁ τούτου πατήρ,
„καὶ ὅτε ἐφεύγομεν, ἐν Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ
„ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος.“ ἡδέως τε καὶ
ἀφοριστικῶς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπιτίθεται· „Καὶ πολλὰ καὶ
„ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν
„ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν.“ παρὰ δὲ τῷ Ἰσαίῳ πέφρα-
σται περιεργότερον καὶ οὐ μακρὰν ἀπέχει τῆς Δημοσθένους
κατασκευῆς· „Τριηραρχοῦντος γάρ ⟨μου⟩ ἐπὶ Κηφισοδότου
„ἄρχοντος καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς
„ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρα-
„καταθήκης παρ' Εὐμάθει τουτῳί.“ τό τε γὰρ | „λόγου 598
ἀπαγγελθέντος“ καὶ τὸ „ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην“ καὶ
τὸ „οὔσης ἐμοὶ παρακαταθήκης“ οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε
ἀφελῶς εἰρῆσθαι. ἐκείνως γὰρ λεγόμενα μᾶλλον ἀποίητα·
„Ὅτε γὰρ ἐτριηράρχουν καὶ ἀπηγγέλη τοῖς ἐνθάδε, ὡς ἄρα
„τετελευτηκὼς εἴην, ἔχων μου παρακαταθήκην Εὐμάθης
„οὑτοσί.“

8. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν προοιμίων μέρη παρ' ᾧ μὲν
ἀφελέστερον ἄν τις εὕροι λεγόμενα, παρ' ᾧ δὲ ῥητορικώτε-
ρον. ἐν ἑτέρῳ δὲ ἀγῶνι πάλιν ὁ μὲν Ἰσαῖος (sequitur cum
hypothesi fr. 22 p. 194). ὁ δὲ Λυσίας ἀνδρὶ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν 599
τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐγκαλουμένῳ κακῆς ἐπιτροπῆς συγγρά-
ψας λόγον τοιούτῳ κέχρηται τῷ προοιμίῳ· „Οὐχ ἱκανόν, ὦ
„ἄνδρες δικασταί, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν
„ἐπιτροπείαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ διασῴζοντες τὰς τῶν φίλων
„οὐσίας συκοφαντοῦνται ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί· ὅπερ

πεποιημένοις Sylburg: -μέναις FM | αὖθι γε MF pr., corr. F2 | μου accessit e p. 593 | κηφισοδώρου F pr. corr. 2 | εἴη F | τουτῳί Schb: τούτῳ | τὸ (post καὶ) om. F | ἐκείνωι F

8 μὲν ἀφελ. . . . παρ' ᾧ om. M pr., in mg. add. 1 | Lys. fr. 43 (124) | ἐπιτροπίαν F pr., corr. 1

600 „κἀμοὶ νῦν συμβέβηκεν. ἐγὼ γάρ, | ὦ ἄνδρες δικασταί,
„καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ
„διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς
„τοῖς ὑοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὧν ἐπίτροπος κατε-
„λείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν ὑπ' αὐτῶν ἀδίκως."

9. Οὐ πολλῶν οἶμαι δεῖν λόγων, ὅτι τοῦτο μὲν ἀφελῶς
καὶ ἡδέως εἴρηται ἦθός τε οὐ πεπλασμένον, ἀλλὰ φυσικὸν
ἐπιφαίνει· τὸ γὰρ „Οὐχ ἱκανόν, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῖς
„ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπείαν ἔχουσιν"
οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥήτορος εἶναι, ἀλλὰ παντὸς ἰδιώτου κατα-
στάντος εἰς ἀγῶνα ἄδικον· τὸ δ' Ἰσαίου πεποιῆσθαι ῥητο-
ρικῶς καὶ κεκαλλιλογῆσθαι σεμνότερον ἅπαντες ἂν φή-
601 σειαν, τὸ „Ἐβουλόμην μέν, ὦ ἄν|δρες δικασταί, μὴ λίαν
„οὕτως Ἁγνόθεον πρὸς χρήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε
„τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν." καὶ ἔτι μᾶλλον παρὰ Λυσίᾳ
μὲν χαριέντως πάνυ καὶ ἀφελῶς εἰρῆσθαι τὸ „Ἐγὼ γάρ, ὦ
„ἄνδρες δικασταί, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους
„χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν
„καὶ παραδοὺς τοῖς ὑοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα·" θάτε-
ρον δὲ τρανότερον καὶ οὐχ ὡς ἂν ἰδιώτης συνέθηκεν· „Ἀλλ'
„ὄντα γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύριον τῆς πατρῴας
„οὐσίας, οὐ μικρᾶς ἀλλ' ἱκανῆς, ὥστε καὶ λητουργεῖν, ὑφ'
„ἡμῶν αὐτῷ παραδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι." ἑνὸς δ'
ἔτι μνησθήσομαι γένους, ἐξ οὗ μάλιστα ἡ διαφορὰ τῶν
ἀνδρῶν ἔσται καταφανής.

10. Ὑποτίθεται δὴ ἑκάτερος ἰδιώτην ἄνδρα καὶ ἀπρά-
γμονα καὶ νέον, παρὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσίν τε καὶ φύσιν
ἠναγκασμένον ἐν δικαστηρίῳ λέγειν, ὁ μὲν Λυσίας ἐν τῷ
πρὸς Ἀρχεβιάδην λόγῳ, τὸν τρόπον τοῦτον· „Ἐπειδὴ τάχι-
„στα ἔλαχέ μοι ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες
602 „δικασταί, προσῆλθον αὐτῷ λέγων, ὅτι | νέος καὶ ἄπειρος

νῦν (post κἀμοὶ) om. F pr., add. 1 sec. Sad 9 ἐπιτρο-πὴν F | κεκαλλιλογῆσθαι Sylburg: καλλιολογήσασθαι F, καλλιλογίσασθαι M | γὰρ (post τὸ) add. F | Ἁγνόθεον Cob: ἀγνοηθέντα FM | πρὸς χρήματα Bk: προσσχηματα F, προσχήματα M | μετέθηκεν F | ὄντα γε Dbr: οὐ τό γε FM | αὐτῷ Rs: αὐτῶν FM 10 δὴ Krüger: δὲ FM | Lys. fr. 16 (44)

„εἴην πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικα-
„στήριον. ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ, μὴ εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλι-
„κίαν τὴν ἐμήν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς φίλους καὶ
„τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ χρέως, ὅθεν γεγένηται.
„κἂν δόξῃς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πρα-
„γμάτων, ἀλλὰ λαβὼν ἄπει τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δὲ εἶ μηδὲν
„παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ
„συμβολαίου, ἵνα ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ ἴσμεν βουλευ-
„σώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις, ἐάν πως φανερὸν γένηται,
„πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι ἢ δικαίως τὰ σεαυτοῦ
„ζητεῖς κομίσασθαι. ταῦτ' ἐμοῦ προκαλουμένου οὐδεπώποτ'
„ἠθέλησε συνελθεῖν οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκάλει ποι-
„ήσασθαι οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν
„περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθε|σθε.“ ὁ δὲ Ἰσαῖος (sequitur cum 603
hypothesi fr. 4 p. 188).

11. *Τίς ἂν οὖν οὐκ ἂν ὁμολογήσειε τὸν μὲν Λυσίου* 604
*νέον καὶ ἰδιώτην καὶ ἀπράγμονα ἀρχέτυπόν τινα εἶναι τῆς ἀληθείας, διαφέροντα ἐκείνης οὐδ' ὁτιοῦν, τὸν ἕτερον δὲ ἀπόγραφόν τινα καὶ οὐ λανθάνοντα ὅτι πέπλασται ῥητορικῇ τέχνῃ; καὶ γὰρ αἱ λέξεις καὶ τὰ νοήματα παρ' ἐκείνῳ μὲν τὸ αὐτοφυές, παρὰ δέ τούτῳ τὸ κατασκευαστὸν ἀποφαίνουσιν. ὁ μέν γε ἀρχῇ κέχρηται, ὅτι νέος τε καὶ ἄπειρος εἴη πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰς δικαστήριον εἰσιέναι. καὶ ἐπιφέρει πάνυ ἠθικῶς· „Ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ μὴ εὕρεμα ἡγεῖ-
„σθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμήν.“ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ὡς
φύσιν εἶχε γε|νέσθαι τε καὶ ῥηθῆναι, λέγει· ὡς ἐπὶ διαιτη-* 605
*τὰς ἠξίουν κοινοὺς ἐλθεῖν φίλους· „Κἂν δόξῃς ἀληθῆ
„λέγειν ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λαβὼν
„ἄπει τὰ σαυτοῦ.“ καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἤθει χρηστῷ διεξελθὼν*

εἴην Franz: *ἦν* FM | *τοὺς αὐτοῦ* M | *χρέους* FM | *δόξῃς* e p. 605 Sauppe: *δοκῇς* FM | *ἄπει* Rs: *ἐπὶ* FM, *ἄπει λαβὼν ἐπὶ* Sauppe coll. p. 605 | *εἶ* Rs: *εἰμι* FM | *συμβολαίου* Emp: *συμβουλεύειν* FM | *παρακαλουμένου* F | *οὐδεπώποτε θελῆσαι* FM, corr. ex p. 605 | *ἐνεκάλει* Bk: *ἐνεκαλεῖτο* FM **11** *ἂν* priore loco del. Krüger | *ἐπιφαίνουσιν* Rs | *ἠξίου* Rs | ⟨*τοὺς*⟩ *κοινοὺς* Rad | *οὐθέν σε* FM | *καὶ λαβὼν* F | *ἄπει* Rs: *ἐπὶ* FM

τελευτῶν ἐπιτίθησι· „Ταῦτ᾽ ἐμοῦ προκαλουμένου, οὐδεπώ-
„ποτε ἠθέλησε συνελθεῖν.“ ὁ δὲ Ἰσαῖος τουτὶ μὲν τὸ μέρος,
τὸ παρὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἠναγκάσθαι λέγειν ἐν δικα-
στηρίῳ νέον ὄντα, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ προοιμίου τίθησιν· ἄρχε-
ται δὲ ἀπὸ διανοίας οὐ φαύλης μὰ Δία οὐδὲ ἰδιωτικῆς,
ἀνιαρότερον εἶναι λέγων πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι, μεθ᾽
ὧν ἀνάγκην εἶναι τῶν τιμιωτάτων κοινωνεῖν. ἔπειτα ἀπο-
λύεταί τι τῶν μελλόντων αὐτὸν λυπεῖν, τὸ δὴ πολλοὺς
ὄντας τοὺς δημότας πρὸς αὐτὸν ἀντιδικεῖν. συντίθησί τε
τὰ ὀνόματα οὐ φαύλως μὰ Δία οὐδ᾽ ὡς ἂν ἰδιώτης· „Ἀδι-
606 „κοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν,“ φη|σίν, „οὓς περιορᾶν
„μὲν οὐ ῥᾴδιον ἀποστεροῦντας, ἀπέχθεσθαι δ᾽ ἀηδές, μεθ᾽
„ὧν ἀνάγκη καὶ ⟨θύειν καὶ⟩ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι.“
ἡ γὰρ ἀηδὴς ἀπέχθεια καὶ αἱ κοιναὶ συνουσίαι τεχνικώτερον
σύγκεινται μᾶλλον ἢ ἀφελέστερον, καὶ ἔτι τό· „Πολλῶν μοι
„⟨καὶ⟩ δυσκόλων συμπιπτόντων, οὐχ ἡγούμην δεῖν κατο-
„κνῆσαι δι᾽ ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων.“ ἥκι-
στα γὰρ ἰδιώτης ἂν οὕτως· „Οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι·“
οὐδέ γε τό· „Δι᾽ ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων“,
ἀλλ᾽ ἐκείνως πως μᾶλλον· „Τοσούτων γέ μοι συμπιπτόντων
„δυσκόλων ἐφ᾽ ὑμᾶς ἠνάγκασμαι καταφυγεῖν, ἵνα τῶν δι-
„καίων τύχω δι᾽ ὑμῶν.“

12. Οἶμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων οὐκ ἄδηλον εἶναι
τὴν τῶν ἀνδρῶν διαφοράν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μελ-
λόντων λέγεσθαι μᾶλλον ἔσται καταφανὴς καὶ μάλιστα ἐκ
607 τῶν ἀποδεικτικῶν καὶ παθητικῶν λόγων, ἐν οἷς ὁ μὲν |
Λυσίας ἁπλούστερός τίς ἐστι, καὶ κατὰ τὴν σύνθεσιν τῶν
ὀνομάτων καὶ κατὰ τὴν κοινότητα τῶν σχημάτων, οὑτοσὶ δὲ

ἑαυτοῦ Rs: ἐμαυτοῦ FM | ἀνιαρώτερον MF pr., corr. F2 | λέγων om. F | ἀπέχεσθαι FM | ἀνάγκην Rad: ἀνάγκη FM, εἶναι del. Sylburg | ἀντιδικεῖν Sylburg: ἀδικεῖν FM | ἀπέχεσθαι F | ἀηδές Sylburg: ἂν ἡδέως FM | θύειν καὶ add. Sauppe | κοινὰς p. 603: τινὰς FM | τὸ (post ἔτι) om. F pr., add. 2 | καὶ add. p. 603 | ἡγοῦμαι FM | δικαίων M, ἰδίων F | ἡγούμην F pr., ἡγοῦμαι MF2 | οὐδέ γ᾽ οὕτω Rad | τυγχάνειν in mg. add. M2 **12** καινότητα Usener | σχημάτων F1, ὀνομάτων pr.

*ποικιλώτερος. πολλὰ γὰρ ἄν τις ἰδὼν εὕροι παρ' αὐτῷ, ὡς
ἐν τούτῳ· „Πόθεν χρὴ* sequitur fr. 23 (30) p. 195.

13. *Ταυτὶ μὲν διαλελυμένα καὶ ἐξ ἐπερωτήσεως· οἷς ὁ
Λυσίας μὲν ἥκιστα κέχρηται· Δημοσθένης δὲ ὁ παρὰ τού-
του τὰς ἀφορμὰς λαβὼν ἀφειδέστερον, οἷον· „Οὐκοῦν σὺ
„μισθοφορὰν λέγεις; φήσει τις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν
„αὐτὴν σύνταξιν ἁπάντων, ὦ ⟨ἄνδρες⟩ Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν
„κοινῶν τὸ μέρος λαμβάνων ἕκαστος, ὅτου δέοιτο | ἡ πόλις,* 609
*„τοῦτο παρέχοι. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν· οἴκοι μένων βελτίων
„εἶ, τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκῃ τι ποιεῖν αἰσχρὸν ἀπηλλαγμένος·
„συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷα καὶ τὰ νῦν· στρατιώτης αὐτὸς
„ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥσπερ ἐστὶ
„δίκαιον ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας
„ἡμῶν· ὅσα οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτα
„ἐν ἴσῃ τάξει λαμβάνων, πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν ἃ χρὴ
„πράττεσθαι. ὅλως δὲ οὔτε ἀφελὼν οὔτε προσθείς, πλήν
„τι μικρὸν τὴν ἀταξίαν ἀνελών, εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν
„τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ
„ποιεῖν τοῦθ', ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι καὶ ὅτου
„καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας.“ ἐκεῖνα δὲ κατὰ συστροφὴν
καὶ παρακεκινδυνευμένα, τῷ τε βραχέως καὶ ἀγκύλως καὶ ἐκ
παραδόξου συντίθεσθαι, καὶ οὐχ ἅπασιν οὐδὲ ἐκ προχείρου
γνωριζόμενα· „Καὶ οὗτος* sequitur fr. 28 (129) p. 199 | *καὶ* 610
γὰρ τοῦτό ἐστι τὸ σχῆμα, ᾧ πολλάκις Δημοσθένης κέχρη-

ἰδὼν] *τοιαῦτα* vel *ταύτης τῆς ἰδέας* Rs, ft. *ἰδιώτερα*, lac. post *αὐτῷ* ind. Rad, quam supplet *ἐξηλλαγμένα τοῦ συνήθους* coll. 13 fin. **13** *ὁ* (post *δὲ*) del. Usener | *τουτουὶ* Rad | Demosth. III 34 | *σοι* FM | *λέγει* MF 1 | *φήσεις* MF pr., *φησί* F 2: corr. e Dem | *ἄνδρες* additum e Dem | *ἕκαστος τὸ μέρος λαμβάνων* Dem | *παρέχοι*] *ὑπάρχοι* Dem | *μένειν* F | *βέλτιον εἴ τον* FM, *εἶ* apud Dem. om. BFΣ pr., *εἶ βελτίων* rell. | *συμβ . . νειν* F pr., *αι* corr. 2 | *οἷον* Dem | *ὑμῶν* cum libris quibusdam Dem. editores plerique | *ὠφελεῖ*] *ἀφελεῖ* M | *παραλαμβάνων* (post *τάξει*) F | *τι* om. Dem. | *μικρὸν* Rs e Dem: *μικρῶι* F, *μικρῶ* M, apud Dem. variant (*μικρὸν* vel *μικρῶν* | *ἐκεῖνα* F 2 (redit ad *ταυτὶ μὲν*), *ἐκείνω* MF pr. | *κατὰ* add. F 2, om. MF pr. | *τε* om. F pr., add. 2 | *ᾧ*] *ὃ* F | Demosth. IX 13

ται· „Εἶτ᾽ οἴεσθε, οἳ μὲν αὐτὸν οὐδὲν ⟨ἂν⟩ ἐδυνήθησαν „ποιῆσαι κακόν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ᾽ ἂν ἴσως, „τούτους μὲν ἐξαπατᾶν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα „βιάζεσθαι, ὑμῖν δὲ ἐκ προῤῥήσεως πολεμῆσαι“; καὶ ἔτι γε τὰ
611 τοιαῦτα· „Ὧι γὰρ sequitur fr. 29 (130) p. 199“ | καὶ τί δεῖ τὰ πλείω παρατιθέντα μηκύνειν; πολλὰ γὰρ ἄν τις εὕροι τῶν Ἰσαίου κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τοὺς σχηματισμοὺς ἐξηλλαγμένα μὲν τῆς Λυσίου λέξεως, ἐοικότα δὲ τῇ Δημοσθένους δεινότητι.

14. Εἰρηκὼς δὲ καὶ περὶ τῶν πραγμάτων ὅτι δεινότερός ἐστιν οἰκονομῆσαι Λυσίου καὶ ὅλους τοὺς λόγους καὶ τὰ μέρη αὐτῶν καὶ οὐδὲν ἔξω ποιῶν τῆς τέχνης, ᾗ μετὰ ταῦτα πολλῇ ὁ Δημοσθένης ἐχρήσατο, βούλομαι καὶ τὰς ὑπὲρ τούτων παρασχέσθαι πίστεις. ἔσται δὲ κεφαλαιώδης τε καὶ ὡς πρὸς ἀνεγνωκότας τὸν ἄνδρα ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἐγχωρεῖ παραδείγματα πάντων τιθέναι. αὐτίκα τὰς διηγήσεις τότε μὲν ἀπροκατασκευάστους καὶ συντόμους καὶ οὐδὲν προλαμβανούσας τῶν ἀποδεικτικῶν ἐν τῇ προσηκούσῃ τίθησι χώρᾳ, καθάπερ ἐν τῷ πρὸς Μέδοντα ποιεῖ λόγῳ καὶ
612 ἐν τῷ πρὸς Ἁγνόθεον, καὶ ἐν | τῇ πρὸς τοὺς δημότας ἀμφισβητήσει περὶ τοῦ χωρίου καὶ ἐν ἄλλοις συχνοῖς· τότε δὲ μερίσας αὐτὰς εἰς τὰ κεφάλαια καὶ παρ᾽ ἕκαστον αὐτῶν τὰς πίστεις παρατιθεὶς ἐκμηκύνει τε μᾶλλον καὶ ἐκβαίνει τὸ τῆς διηγήσεως σχῆμα, τῷ συμφέροντι χρώμενος. ταύτης ἐστὶ τῆς ἰδέας ἥ τε πρὸς Ἕρμωνα ὑπὲρ τῆς ἐγγύης ἀπολογία καὶ ἡ πρὸς Εὐκλείδην ἀμφισβήτησις ὑπὲρ τῆς τοῦ χωρίου λύσεως καὶ ἡ ὑπὲρ Εὐφιλήτου πρὸς τὸν Ἐρχιέων δῆμον ἔφεσις. ἐν γὰρ δὴ τοῖς λόγοις τούτοις μακροτέρας τὰς διηγήσεις οὔσας οὐχ ἅμα τίθησιν ὅλας, ἀλλὰ κατὰ μέρη

Dionys. hic facit cum deterioribus Dem. libris exceptis hisce: εἰ οἱ μὲν F, οἱ εἰ μὲν M | οὐδὲν ἂν αὐτὸν Dem | μὴ παθεῖν δ᾽ (om. αὐτοὶ) Dem | τούτους Rs e Dem: τοὺς FM | πολεμήσειν Dem, aliter Dionys. ipse Thuc. 54 p. 948 et Demosth. 9 p. 979 | ⟨καὶ⟩ κατὰ τὴν Rad **14** ἄνδρα ὁ λόγος Rs: λόγον ἄνδρας FM | ἐγχωρεῖ Sad: ἐνεχώρει FM | προλαμβανούσας Rs, coll. c. 15 in.: προκαταλαμβ- FM | ἐν τῷ Sauppe: ἐφ᾽ ᾧ FM | αὐτὰς εἰς Rs: αὐτοῖς FM, αὐτὰς κατὰ κεφ. Rad | Ἕρμωνα ... πρὸς om. M | ἐρχιέον F | τούτοις om. F pr., add. 2

διαλαμβάνων ἐφ᾽ ἑκάστῳ κεφαλαίῳ τούς τε μάρτυρας ἐπά-
γεται καὶ τὰς ἄλλας παρέχεται πίστεις, δεδοικώς, παρ᾽ ὅσα
γοῦν ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυσπαρακολούθητος γένηται διὰ τὸ
πλῆθος τῶν κεφα|λαίων ὁ λόγος, καὶ πολλάκις αἵ [τε] πίστεις 613
εἰς ἓν χωρίον ἅπασαι συναχθεῖσαι, πολλαὶ καὶ περὶ πολλῶν
οὖσαι πραγμάτων, μὴ συνταράξωσι τὴν σαφήνειαν. τοιγάρ-
τοι μετὰ τὰς διηγήσεις τὰς οὕτως ᾠκονομημένας οὐκ ἔτι τὰς
προηγουμένας ἀποδείξεις πολλοῖς βεβαιοῦται λόγοις οὐδ᾽
ἔστιν ὅμοιος τοῖς νέοις τεχνογράφοις, ἀλλὰ τὰς τῶν ἀντι-
δίκων πίστεις ἀναιρεῖν οἴεται δεῖν.

15. Τότε δὲ προκατασκευάζεταί τινα πρὸ τῶν διηγήσεων
πράγματα καὶ προλαμβάνει τὰ μέλλοντα πιστοτέρας αὐτὰς ἢ
κατ᾽ ἄλλο τι χρησιμωτέρας ποιήσειν [οἰόμενος], ὡς ἐν τῇ
κλήσει τῇ πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Ἄρχιππον εὑρίσκεται
πεποιηκώς, ἐν ᾗ κλήρου τις ἀμφισβητῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ
τελευτήσαντος, προσκαλεῖται τὸν ἔχοντα τἀφανῆ χρήματα εἰς
ἐμφανῶν κατάστασιν· ὁ δὲ τοῦ κλήρου κρατῶν παραγρά-
φεται τὴν κλῆσιν, δεδόσθαι λέγων ἑαυτῷ τὰ χρήματα κατὰ
διαθήκας. διττῆς δὲ τῆς ἀμφισβητήσεως ὑπαρχούσης, | τῆς 614
μὲν περὶ τοῦ γεγονέναι τὰς διαθήκας ἢ μή, τῆς δέ, τῶν
διαθηκῶν ἀμφισβητουμένων ἤδη, τίνα δεῖ τοῦ κλήρου κρα-
τεῖν, πρῶτον ἀποδοὺς τὸν ὑπὲρ τῶν νόμων λόγον καὶ
τοῦτο ἀποδείξας τὸ μέρος, ὡς οὐ δεῖ τὸν ἐπίδικον κρατεῖ-
σθαι κλῆρον πρὸ δίκης, οὕτως ἐπὶ τὴν διήγησιν ἔρχεται,
δι᾽ ἧς ἀποδείκνυσιν οὐδὲ γεγενημένας ὑπὸ τοῦ τετελευτη-
κότος τὰς διαθήκας. καὶ οὐδὲ ταύτην τὴν διήγησιν ἁπλῶς
πως συστρέψας καὶ ἀκατασκευάστως τίθησιν, ἀλλὰ καὶ ταύ-
την μακροτέραν οὖσαν ἀποτομαῖς τισι διαλαμβάνει καὶ καθ᾽
ἕκαστον εἶδος μάρτυρας ἀναβιβάζεται καὶ προκλήσεις ἀνα-
γινώσκει καὶ συνθήκας παρέχεται τεκμηρίοις τε καὶ σημείοις
καὶ τοῖς ἐκ τῶν εἰκότων ἐλέγχοις ἅπασι χρῆται. πολλὰς

παρ᾽ Rs: γὰρ FM | πολλάκις] πελαγίσῃ Usener | τε del. Rs, transponens post πολλαὶ **15** οἰόμενος del. Krüger | κλήσει vel λήξει Valesius: λύσει FM | προκαλεῖται Sylburg, sed cf. VI 31 | ἐμφανῶν Rs: ἐμφανῆ FM | λέγ.. F pr., corr. 2 | τοῦτο Sylburg: ταῦτα FM ⟨κατὰ⟩ τοῦτο Sad. sec. Sauppium | οὐδὲ Sylburg: οὔτε FM | καὶ (ante καθ᾽) om. F pr., add. 2

δ᾽ ἂν ἔχοιμι καὶ ἄλλας παρασχέσθαι διηγήσεις πρὸς τὸ
συμφέρον ᾠκονομημένας ὑπὸ τοῦ ῥήτορος προκατασκευαῖς,
παρασκευαῖς, μερισμοῖς, χωρίων ἀλλαγαῖς, πραγμάτων μετα-
615 γωγαῖς, τῷ τὰ κεφάλαια ἀνεστράφθαι, τῷ | μὴ κατὰ τοὺς
χρόνους τὰ πραχθέντα εἰρῆσθαι, τῷ [ὡς] μὴ πάντα, μηδ᾽
[ἂν] ὡς φύσιν εἶχε πραχθῆναι, μηδ᾽ ὡς ἂν ἰδιώτης τις
εἴποι, λέγεσθαι [μὴ] μετρίως, μυρίοις ἄλλοις τοιούτοις τρό-
ποις· ἀλλ᾽ οὔτε χρόνον ἱκανὸν ἔχω περὶ πασῶν λέγειν ἐκ-
διηγούμενος εὐθὺς ἐφ᾽ ἑκάστης τὴν τέχνην, ὡς ἐβουλόμην
ἄν, οὔθ᾽ ὁ πρὸς τοὺς ἐπισταμένους τὰ πράγματα λόγος ἐν
τῷ πλήθει τῶν παραδειγμάτων τὸ πιστὸν ἔχει, ἀλλ᾽ ἀρκεῖ
τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ βραχεῖα δήλωσις.

16. Ἐρῶ δὲ καὶ κεφαλαιωδῶς περὶ ταύτης τῆς ἰδέας
ἣν ἐγὼ δόξαν ἔχω καὶ τίνι διαφέρειν οἴομαι τὸν Ἰσαῖον τοῦ
Λυσίου· τοῦ Λυσίου μὲν ἄν τις ἀναγινώσκων τὰς διηγή-
σεις οὐδὲν ἂν ὑπολάβοι λέγεσθαι κατὰ τέχνην ἢ πονηρίαν,
ἀλλ᾽ ὡς ἡ φύσις καὶ ἡ ἀλήθεια φέρει, αὐτὸ τοῦτο ἀγνοῶν,
ὅτι τῆς τέχνης τὸ μιμήσασθαι τὴν φύσιν αὐτῆς μέγιστον
616 ἔργον ἦν. ἐπὶ δὲ τῶν Ἰσαίου διηγημά|των τοὐναντίον ἂν
πάθοι, μηδὲν ὑπολαβεῖν αὐτοφυῶς καὶ ἀπραγματεύτως
λέγεσθαι, μηδ᾽ εἴ τινα ὡς ἔτυχε γενόμενα εἴρηται, ἐκ κατα-
σκευῆς δὲ πάντα καὶ μεμηχανημένα πρὸς ἀπάτην ἢ ἄλλην
τινὰ κακουργίαν. καὶ τῷ μὲν ἂν καὶ τὰ ψευδῆ λέγοντι
πιστεύσειεν ἄν, τῷ δέ, μηδ᾽ ἂν ἀληθεύῃ, χωρὶς ὑποψίας
προσέξει. ἐν δὲ τοῖς ἀποδεικτικοῖς διαλλάττειν ἂν δόξειεν
Ἰσαῖος Λυσίου τῷ τε μὴ κατ᾽ ἐνθύμημά τι λέγειν ἀλλὰ κατ᾽

παρασκευαῖς om. M | τῷ τὰ] τῷ om. F pr., τὸ add. 2 | ὡς del. Sylburg | μηδ᾽ ἂν ὡς Rs: μηδαμῶς FM, μηδ᾽ ἂν del. Krüger, ἂν del. Blass, μηδ᾽ ἅμ᾽ ὡς Rad | μὴ del. Sylburg, μηδὲ Krüger, μὴ μετρίως del. Holwell **16** καὶ (post δὲ) om. F | μὲν δὴ Sad, μὲν οὖν Sylburg | ὑπολάβοι Krüger, ὑπολάβῃ FM | ἡ (ante ἀληθ.) om. MF pr., add. F2 | τῆς τέχνης, ὅτι Rad | αὐτὴν Rs | πάθοι Sad: παθεῖν FM | ὑπολαβὼν Usener | ἀπραγματεύτως Rs: αὐτοπραγμ- FM | μεμηχανημένα Usener: μεμηχανευμένα FM | ἂν καταψευδη (sic) F | πιστεύσειν M | μηδ᾽ ἂν MF2, μηδὲν F pr. | προσέξει Sylburg: προσέξειν FM | ἀποδεικτικοῖς Sylburg: ἐπιδ- FM | ἐνθυμήματι F pr., ἐνθύμημα F2M

ἐπιχείρημα, καὶ τῷ μὴ βραχέως ἀλλὰ διεξοδικῶς, μηδὲ ἁπλῶς
ἀλλ᾿ ἀκριβῶς, αὔξειν τε μᾶλλον καὶ δεινότερα ποιεῖν τὰ
πράγματα καὶ τὰ πάθη ποιεῖν γενικώτερον. ἐν γὰρ δὴ
τούτοις οὐχ ἧττόν ἐστι φανερὸς τῇ Δημοσθένους τέχνῃ τὰς
ἀφορμὰς δεδωκώς, ἀλλ᾿ οὐ τὴν Λυσίου διώκων ἀφέλειαν, ὡς ἐκ
πολλῶν ἔστι λόγων, | μᾶλλον δὲ ἐκ πάντων τῶν γραφέντων 617
ὑπ᾿ αὐτοῦ τεκμήρασθαι. εἰ δέ τι δεῖ καὶ παραδείγμασι
χρῆσθαι, μή τις ἀναπόδεικτα δόξῃ λέγειν ἡμᾶς, ποιήσω καὶ
τοῦτο, προχειρισάμενος τὸν ὑπὲρ Εὐφιλήτου λόγον, ἐν ᾧ
τὸν Ἐρχιέων δῆμον sequitur cum hypothesi Or. XII. p. 181.

18. Οὗτος ὁ χαρακτὴρ τῶν Ἰσαίου λόγων καὶ ταῦτα
τὰ διαλλάττοντα παρὰ τὴν Λυσίου ἀγωγήν. οὐθὲν δὲ 624
κωλύει καὶ κεφαλαιωδῶς περιλαβόντα δι᾿ ἐλαχίστης δηλώ-
σεως τὰ φανερώτατα εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκεῖ Λυσίας μὲν τὴν
ἀλήθειαν διώκειν μᾶλλον, Ἰσαῖος δὲ τὴν τέχνην, καὶ ὁ μὲν
στοχάζεσθαι τοῦ χαριέντως, ὁ δὲ τοῦ δεινῶς. εἰ δέ τις
παραθεωροίη ταῦτα ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα, οὐκ ἂν ἔτι γένοιτο
ἱκανὸς αὐτῶν κριτής. ἀλλὰ γὰρ αἱ ὁμοιότητες συνταράξου-
σιν αὐτοῦ τὴν γνώμην, ὥστε μὴ δια|γνῶναι τὸν ἴδιον ἑκα- 625
τέρου χαρακτῆρα. καὶ περὶ μὲν τούτων ὡς ἔχω δόξης δε-
δήλωταί μοι.

19. Βούλομαι δὲ ἤδη καὶ περὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων
ἀποδοῦναι τὸν λόγον, ἵνα μή τις ἀγνοίᾳ με δόξῃ παραλιπεῖν
αὐτούς, ἐπιφανεῖς ὄντας καὶ ὀνόματος ἠξιωμένους οὐ μετρίου,
ἢ φυγῇ τοῦ πόνου τὸ ῥᾷστον αἱρούμενον τῶν ἔργων τὴν
περὶ αὐτῶν ἀφεικέναι σκέψιν. ἐγὼ γὰρ οὔτε ἠγνόουν, οὓς
ἅπαντες ἴσασιν, οὔτε ὤκνουν ⟨ἂν⟩ ὑπὲρ αὐτῶν γράφειν, εἴ
τι χρήσιμον ἔμελλεν ἐξοίσειν ἡ γραφή. ἐνθυμούμενος δέ,
ὅτι τὴν μὲν ποιητικὴν κατασκευὴν καὶ τὸ μετέωρον δὴ
τοῦτο καὶ πομπικὸν εἰρημένων οὐδεὶς Ἰσοκράτους ἀμείνων

παθη ἐμποιεῖν Rs | γεννικώτερα Usener, γενναιότερα Rs | φανερῶς F | ἀφέλειαν Sylburg: ἀσφάλειαν FM | πολλῶν Krüger: τε ἄλλων FM | λόγων F, λόγος M | τὸν F2, ..ν pr., ante λόγον in F erasum τὸν **18** χαριέντως ⟨λέγειν⟩ Fuhr | κριτής Krüger: κρατῆσαι FM | περὶ F et M1 in mg., παρὰ M pr. **19** με om. F | αἱρούμενον] ἡγούμενον F et M2 in mg. | ἀφηκέναι F pr., corr. 2 | ἂν add. Holwell

ἐγένετο, παρέλιπον ἑκών, οὓς ᾔδειν ἧττον ἐν ταῖς ἰδέαις ταύταις κατορθοῦντας· Γοργίαν μὲν τὸν Λεοντῖνον, ἐκπίπτοντα τοῦ μετρίου καὶ πολλαχοῦ παιδαριώδη γιγνόμενον ὁρῶν· Ἀλκιδάμαντα δὲ τὸν ἀκουστὴν αὐτοῦ παχύτερον ὄντα τὴν λέξιν καὶ κενότερον· Θεόδωρον δὲ τὸν Βυζάντιον ἀρχαῖόν
626 *τινα καὶ οὔτε ἐν ταῖς | τέχναις ἀκριβῆ οὔτε ἐξέτασιν ἱκανὴν ἐν τοῖς ἐναγωνίοις δεδωκότα λόγοις· Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακηνὸν ἐν ἁπάσαις μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον (καὶ γὰρ ἱστορίας γέγραφε καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεις καταλέλοιπε καὶ τέχνας ἐξενήνοχεν, ἧπται δὲ καὶ συμβουλευτικῶν καὶ δικανικῶν ἀγώνων), οὐ μέντοι τέλειόν γε ἐν οὐδεμιᾷ τούτων τῶν ἰδεῶν, ἀλλ' ἀσθενῆ καὶ ἀπίθανον ὄντα ἐν ἁπάσαις θεωρῶν. οὐ δὴ δεῖν ᾤόμην Ἰσοκράτους ἐν ἅπασι πάντων τούτων ὑπερέχοντος λόγον τινὰ ποιεῖσθαι περὶ ἐκείνων, οὐδέ γε περὶ τῶν συμβιωσάντων Ἰσοκράτει καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑρμηνείας ἐκείνου ἐκμιμησαμένων οὐθενός, Θεοδέκτου λέγω καὶ Θεοπόμπου καὶ Ναυκράτους Ἐφόρου τε καὶ Φιλίσκου καὶ Κηφισοδώρου καὶ ἄλλων συχνῶν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι κρίνεσθαι πρὸς τὴν Ἰσοκράτους δύναμίν εἰσιν ἐπιτήδειοι.*

627 20. *Τῶν μὲν δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἀγωγὴν κοσμουμέ|νων ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα διαφορώτατον ἡγησάμενος. οὐκ ἔτι περὶ τῶν ἄλλων ἠξίωσα μακρολογεῖν καὶ δαπανᾶν εἰς οὐδὲν ἀναγκαῖον τὸν χρόνον· τῶν δὲ τοὺς ἀκριβεῖς προαιρουμένων λόγους καὶ πρὸς τὴν ἐναγώνιον ἀσκούντων ῥητορικήν, ὧν ἐγένετο Ἀντιφῶν τε ὁ Ῥαμνούσιος καὶ Θρασύμαχος ὁ Καλχηδόνιος καὶ Πολυκράτης ὁ Ἀθηναῖος Κριτίας τε ὁ τῶν τριάκοντα ἄρξας καὶ Ζωΐλος ὁ τὰς καθ' Ὁμήρου συντάξεις καταλιπὼν καὶ ἄλλοι τοιοῦτοί τινες, οὐδένα ἡγούμενος οὔτε*

πανταχοῦ F | *κενότερον* Krüger: *κοινότερον* MF2 (*κοινο* in ras.) | *τινα* F2, ..*να* pr. | neque disquisitionem (causarum) accuratam in orationibus iudicialibus dedit | *μὲν* (post *ἁπάσαις*) om. F | *γὰρ* om. F pr., add. 2 | *τελεῖό* F pr., *ν* add. 2 | *γε* M1, *τε* pr. | *ἐκείνων* (post *ἑρμην.*) M pr., corr. 1 | *καὶ ναυκράτους ... πρὸς τὴν* om. M pr., in mg. add. 1 | *Φιλίσκου* Goeller: *φιλίστου* FM | *ἰσωκράτους* M[1], *καὶ ναυκράτους* pr. **20** *ἀσκοῦντων* F1, *ἀσκοῦντ.ς* pr. | *καλχηδόνιος* F pr., *χαλκηδόνιος* MF2

ἀκριβέστερον οὔτε χαριέστερον γεγονέναι Λυσίου· Ἀντιφῶν
γε μὴν τὸ αὐστηρὸν ἔχει μόνον καὶ ἀρχαῖον, ἀγωνιστὴς δὲ
λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν οὔτε δικανικῶν ἐστι· Πολυ-
κράτης δὲ κενὸς μὲν ἐν τοῖς ἀληθινοῖς, ψυχρὸς δὲ καὶ φορ-
τικὸς ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς, ἄχαρις δὲ ἐν τοῖς χαριεντισμοῦ
δεομένοις ἐστί· Θρασύμαχος δὲ καθαρὸς μὲν καὶ λεπτὸς καὶ
δεινὸς εὑρεῖν τε | καὶ εἰπεῖν στρογγύλως καὶ περιττῶς, ὃ 628
βούλεται, πᾶς δέ ἐστιν ἐν τοῖς τεχνογραφικοῖς καὶ ἐπι-
δεικτικοῖς, δικανικοὺς δὲ ἢ συμβουλευτικοὺς οὐκ ἀπολέλοιπε
λόγους· τὰ δὲ αὐτὰ καὶ περὶ Κριτίου καὶ περὶ Ζωΐλου τις
ἂν εἰπεῖν ἔχοι, πλὴν ὅσον τοῖς χαρακτῆρσι τῆς ἑρμηνείας
διαλλάττουσιν ἀλλήλων· τούτων δή φημι τῶν ἀνδρῶν καὶ
τῶν παραπλησίων τούτοις διαφέρειν οἰόμενος Λυσίαν καὶ
ὥσπερ ἀρχέτυπον ἀπογράφων ὑπερέχειν, ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα
ταύτης τῆς προαιρέσεως τῶν λόγων ἐποιησάμην κανόνα.
τὸν δὲ δὴ τρίτον Ἰσαῖον εἴ τις ἔροιτό με τίνος ἕνεκα προσ-
εθέμην, Λυσίου δὴ ζηλωτὴν ὄντα, ταύτην ἂν αὐτῷ φαίην
τὴν αἰτίαν, ὅτι μοι δοκεῖ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ἣν
οὐθείς ἐστιν ὃς οὐ τελειοτάτην ἁπασῶν οἴεται γενέσθαι, τὰ
σπέρματα καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτος ὁ ἀνὴρ παρασχεῖν. διὰ μὲν
δὴ ταύτας τὰς αἰτίας τούσδε τοὺς ἄνδρας μόνους παρέ-
λαβον. εἰ δὲ περὶ πάντων ἠξίουν γράφειν, εἰς κενό|τητας 629
ἄν μοι ὁ λόγος ἐξέπιπτε καὶ πρὸς τῷ μηθὲν ἢ μὴ πολὺ τὸ
χρήσιμον ἔχειν εἰς ἀπέραντόν τινα καὶ οὐ σύμμετρον ἐξεμη-
κύνθη γραφήν. καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις· ἑτέραν δὲ ἀρχὴν
ποιήσομαι τοῦ λόγου περί τε Δημοσθένους καὶ Ὑπερείδου
καὶ τρίτου λέγων Αἰσχίνου. ἡ γὰρ δὴ τελειοτάτη ῥητορικὴ
καὶ τὸ κράτος τῶν ἐναγωνίων λόγων ἐν τούτοις τοῖς ἀνδρά-
σιν ἔοικεν εἶναι.

στρογγύλος καὶ περιττὸς F | ἢ συμβ. del. Schwarz | οὐ] ὀλί-
γους vel οὐ ⟨πολλοὺς⟩ vel οὐ ⟨πάνυ⟩ Blass | καταλέλοιπε Rad |
ἀπογράφων Rs: ὑπογράφων FM | προαιρεσ[εως τῶν λόγ]ων
cum ras. M1 | οὐ προσεθέμην F | μὴ om. F | λόγον ἐν M

ISAEI VITA EX VITIS X ORATORUM.

Ἰσαῖος Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας καὶ σχολάσας ⟨Ἰσοκράτει ἔοικε μάλιστα⟩ Λυσίᾳ κατά τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥστ' εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥᾳδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἔστιν τεκμήρασθαι ἐκ λόγων αὐτοῦ, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινε. Καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις, διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. Αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικοὺς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὥς τινες εἶπον. Καταλέλοιπε δὲ λόγους ἑξήκοντα τέσσαρας, ὧν εἰσι γνήσιοι πεντήκοντα, καὶ ἰδίας τέχνας. Πρῶτος δὲ καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν, ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. Μνημονεύει δὲ αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

Ἰσ. ἔοικε μάλ. add. Dübner, Ἰσ. φαίνεται ἀκολουθήσας Λυσίᾳ vel ζηλώσας Λυσίαν Bernadakis | ἐκ ⟨τῶν vel τινων⟩ λόγων Rs, sed cf. Dionys. | πολιτικὸν] παθητικὸν Seeliger | κωμικὸς] cf. Kock I 737.

ΓΕΝΟΣ ΙΣΑΙΟΥ.

Ἰσαῖος ὁ ῥήτωρ ἐγένετο κατὰ μέν τινας Ἀθηναῖος, κατὰ δέ τινας Χαλκιδεύς, πατρὸς δὲ Διαγόρου, μαθητὴς δὲ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους· ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς, ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ὁ κριτικός. λέγεται δὲ μειράκιον μὲν ὢν ἡδοναῖς σχολάζειν καὶ πότοις καὶ λεπτῆς ἐσθῆτος ἀντιποιεῖσθαι καὶ συνεχῶς ἐρᾶν, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τοσοῦτον μεταβεβληκέναι τὴν πολιτείαν ὥσθ' ἕτερον ἐξ ἑτέρου δοκεῖν. Ἄρδυος γοῦν ἐρωτήσαντος αὐτὸν εἰ ἡ δεῖνα καλὴ αὐτῷ φαίνεται, λέγεται εἰπεῖν „οὐκ οἶδα· τοὺς γὰρ τοιούτους ἀφῃρέθην ὀφθαλμούς.“ ταῦτα δέ φησι Φιλόστρατος ἐν τοῖς βίοις τῶν σοφιστῶν, οὐ πάντως περὶ τούτου λέγων Ἰσαίου· ἀμέλει γοῦν καὶ Ἀσσύριον αὐτὸν καλεῖ. ἄδηλος δὲ ὁ ἀκριβὴς τοῦ θανάτου αὐτοῦ χρόνος. χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου πάνυ ἀκριβῶς ἐζήλωσεν, ὥστε μηδὲ ῥᾴδιον εἶναι διελεῖν τοὺς λόγους. ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ κοινωνία κατά τε τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐνθυμήματα, κατὰ μὲν τὴν λέξιν ὅτι ἡ μὲν Λυσίου ἐστὶ καθαρὰ καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς καὶ κυρία καὶ σύντομος, ἔοικε δὲ κατὰ ταῦτα πάντα ἡ Ἰσαίου σχεδόν. διαφέρει δὲ ὅτι ⟨τῇ μὲν⟩

4 μετὰ Tur: κατὰ AQ | 7 μὲν ὂν Q^{k} | 9 τὴν βιοτείαν Spengel | 10 ὡς ἕτερον Q^{k} | δοκεῖ Q^{k} | Ἄρδυος Philostr. vit. soph. I 20: λιδύος A, λυδύος Q | 13 τοῖς βίοις Ald: τῷ βίῳ AQ, in A τῷ in ras. corr. 1 | 15 καλεῖν Q^{k} | 16 αὐτοῦ om. Q^{k} | 17 ἀκριβῶς om. A | 20 μὲν (post ἡ) om. A | 22 τῇ μὲν add. Tur, τῇ μὲν Λυσίου add. Rs

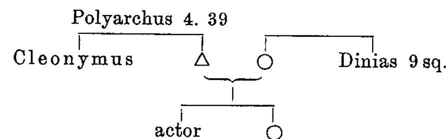
πολὺ τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ ἠθικὸν καὶ ἡ χάρις μεγάλη, ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικωτέρα δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις· ὅσον δὲ ἀπολείπεται ⟨τῆς χάριτος⟩, τοσοῦτον ὑπερέχει κατὰ τὴν δεινότητα. κατὰ μὲν οὖν τὴν λέξιν εὑρήσομεν τοιαύτην διαφοράν, κατὰ δὲ τὰ πράγματα ταύτην, ὅτι παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ πολλὴν τὴν τέχνην εὑρήσομεν οὔτε ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτε ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων, παρὰ δὲ Ἰσαίῳ πολλὴ τῆς τέχνης ἡ ἀκρίβεια. καὶ γὰρ κατασκευαῖς χρῆται καὶ μερισμοῖς, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ. πολὺς δ᾽ ἐστὶν ἐν τῷ δικανικῷ, καὶ σχεδὸν μόνον τοῦτο ἤσκησεν. ἀμέλει γοῦν πηγή τις τῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκαλεῖτο δεινότητος. αὕτη δὲ ἦν ἡ διαφορὰ Λυσίου καὶ Ἰσαίου, ὥστε Λυσίας μὲν καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἔπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὕποπτος ἦν.

---

24 *ἂν* om. A | 26 *δὲ* Baiter: *γὰρ* AQ | *ἀπολείπεται* Tur ex Dionys. 3: *ὑπολείπεται* AQ | *τῆς χάριτος* add. Tur, *κατὰ τὴν χάριν* add. Rs | 28 *ταύτην εὑρήσομεν διαφ.* Q | 29 *μὲν* om. Q | 31 *πολὺ τῆς* Q[k] | 32 *κατασκευαῖς* AQ, *προκατασκευαῖς* Dionys. | 33 *τεχνικωτέροις* post *μερ.* e Dionys. add. Tur | 35 *τοῦτον* Q[k] | 37 *δὲ*] *γὰρ* A | *ἡ διαφορὰ* om. Q[k] | 38 *καὶ* (post *μὲν*) om. A, habet Q[k] | 39 *ἀγαθῶ* Q[k]

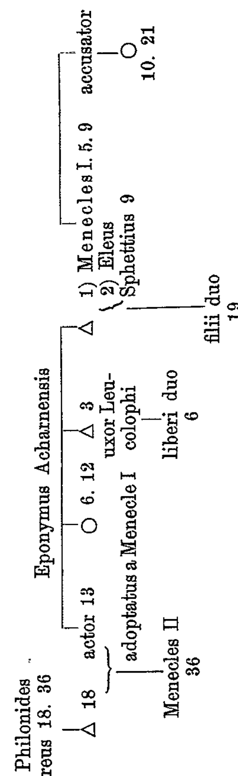
ORATIONUM ARGUMENTA.

Or. I. Cleonymi avunculi testamentum, quo Pherenicum et fratres (§ 45), Posidippum et Dioclem, heredes instituerat, actor impugnat. Atque ante litem propinqui quidam, Cephisander maxime, partes litigantes ea condicione conciliare studuerant, ut actor cum fratre vel fratribus tertiam hereditatis partem obtinerent (16). Certe Cephisander et Simo iniuria ab hypothesis auctore in reorum numero habentur, quos Cleonymi *ἀνεψιοὺς* vel *ἀνεψιαδοῦς* fuisse Schoemannus suspicatur. Neque vero de tempore quidquam constat, tamen, quod iurandi formulae absunt, prioribus oratoris annis orationem tribueris, cf. Albrecht, Jahrb. f. Phil. CXXVII 167 sq., Lunak, Philol. XLII 275, Roeder, Beiträge etc. Jena 1880, 3 sq., Hitzig, Studien etc. Bern 1883, 3 sq.

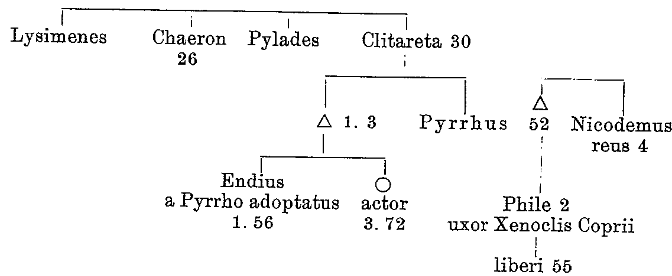
Or. II. Cum Meneclis I hereditatem frater petivisset, Philonides quidam *διαμαρτυρίαν* interposuit *μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον*, quod gener a Menecle vivo

rite adoptatus esset. Quod testimonium postquam ille aggressus est, hic in iure defendit. Atque ex §§ 6 sq. et 15 orationem non ante annum 360 habitam esse colligitur, cf. Schoemann, Is. 199, Blass, Att. Ber. II² 533.

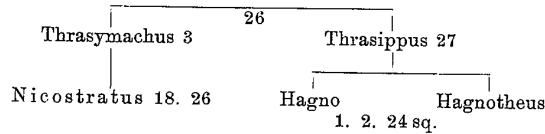

Or. III. Endius a Pyrrho avunculo per testamentum adoptatus, postquam bona eius plus viginti annos possedit, mortuus est. Sed cum Endii mater, Pyrrhi soror, fratris hereditatem petivisset, Xenocles quidam, Philae maritus, *διαμαρτυρίαν* opposuit, quod uxor filia Pyrrhi legitima esset. Quem Endii frater cum in ius vocatum condemnasset, iam Nicodemum, Philae avunculum, reum facit, qui in eadem lite se Pyrrho sororem in matrimonium dedisse testatus erat. Quare non de Pyrrhi hereditate, sed de falso testimonio agitur. Atque quae § 22 commemorantur (Blass, Att. Ber. II² 537) et iurandi formulae quae quinque insunt cum posteriore oratoris tempore conveniunt. Vide p. XXXI.

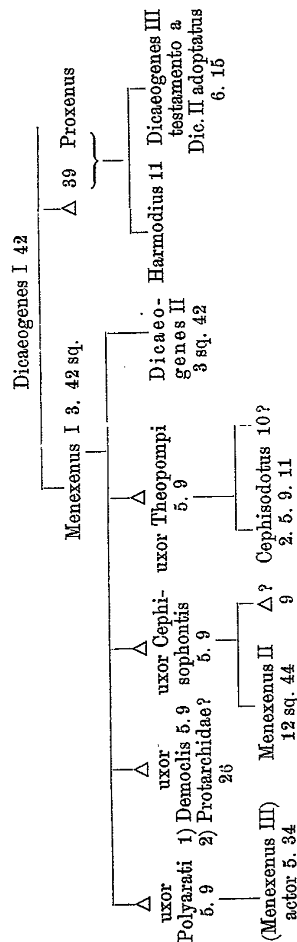
Or. IV. Cum Nicostratus peregre miles mortem obisset, quia per annos undecim domo abfuerat, de

hereditate eius Hagnoni et Hagnotheo fratribus patruelibus adversarii multi extiterunt. Ac sero Chariades quidam se ab Nicostrato adoptatum professus, quocum et militiae et commercii societate coniunctus fuisset, hereditatem petivit. In quem adulescentulis illis amicus paternus hac oratione patrocinatur. Tempus incertum, sed ut oratoris aetati maturae tribuamus, duae quae inveniuntur iurandi formulae suadent. Et si § 7 recte correcta est, Nicostratus anno 374 cum Iphicrate venisse Acam possit videri.

Or. V. Cum Dicaeogenes II in proelio navali apud Cnidum commisso cecidisset, Dicaeogenes III ex triente testamento adoptatus cum filiabus quattuor rem familiarem partitus est. Qui rerum status cum per duodecim annos mansisset, Dicaeogenes testamento alio nixus effecit, ut a iudicibus hereditas tota sibi attri-

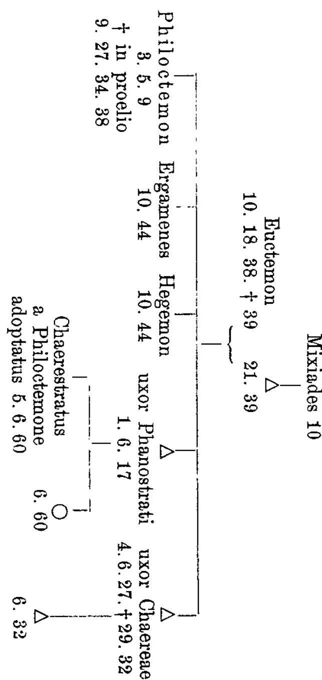

bueretur, et expulsis filiabus potitus est. Sed Menexeni I nepotes cum adolevissent bona materna recuperandi studio incitati primum testes, quos alterius testamenti produxerat, deinde ipsum in ius vocant. Atque postquam Dicaeogenes coram iudicibus se duas hereditatis partes redditurum pollicitus eius rei fideiussores dedit, cum promisso non stetisset, Menexenus III in Leocharem iure egit ex stipulatu (ἐγγύης). Causa acta est inter annos 393 (§ 37) et 387 belli Corinthii tempore (36. 46).

Polyarati apud [Demosth.] XL 6 filii tres sunt: Menexenus, Bathyllus, Periander. Atque ex § 34 elicitur actorem avo homonymum fuisse. Proxeni vero uxorem Dicaeogenis I filiam fuisse probabilis Droyseni coniectura est, cf. A. Schaefer, Demosthenes III B 211.

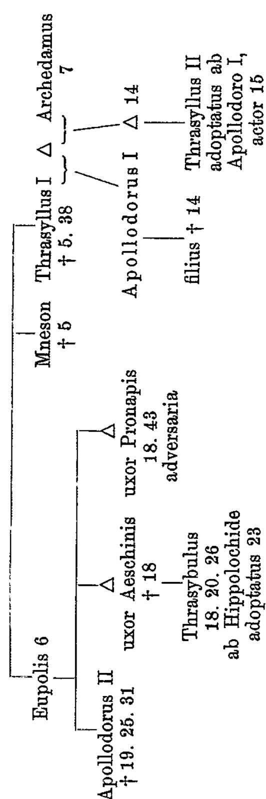
Or. VI. Philoctemon Paeaniensis, postquam Chaere-

stratum ex sorore filium testamento adoptavit, ad bellum profectus in proelio apud Chium commisso (circa annum 376) occidit. Atque cum Euctemon pater superstes esset neque bona divisa essent (§ 38), Chaerestratus tum quidem hereditate abstinuit. Euctemone vero mortuo cum bona Philoctemonis petivisset, Xenocles quidam Euctemonis cognatus *διαμαρτυρίαν* opposuit *μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον*: Philoctemonem enim neque testamentum fecisse neque facere licuisse, sed filium existere Euctemonis legitimum ex Callippe natum, ad quem bona illius pertinerent. Quem testem cum Chaerestratus in ius vocasset, amicus paternus pro adulescentulo causam dicit eamque actam esse anno 364 ex § 14 perspicitur.

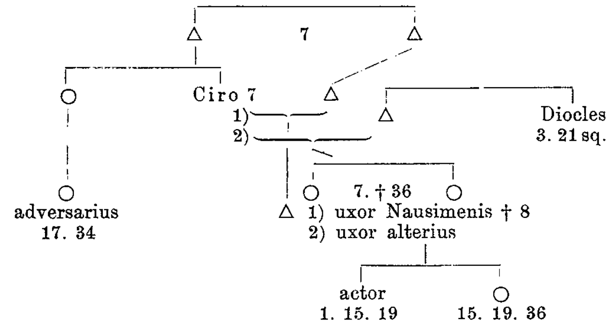
Or. VII. Apollodorus paullo antequam decessit Thrasyllum, sororis uterinae filium, adoptatum in phratriam induxit. Qui cum bona illius possedisset (§ 36), uxor Pronapis, Apollodori soror, adversatur, adoptionem irritam esse contendit, ex cognationis iure hereditatem

petit. Thrasyllus prior apud iudices verba facit (§ 23) atque, quamquam iam thesmothetae munere functus erat (§ 34), iuniorem tamen et minus versutum se videri vult (§ 41). Causa acta videtur anno 353.

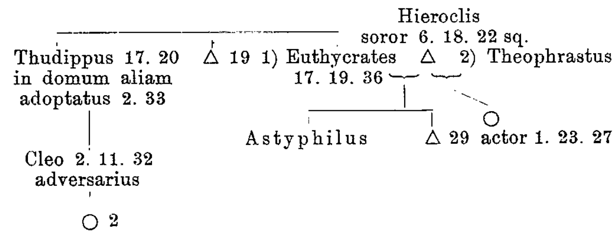

Or. VIII. De Cironis hereditate fratris filius et nepos ex filia inter se litigant, quorum ille adiutus a Diocle, homine versutissimo, filiam a Cirone iustis nuptiis procreatam esse negabat, hic oratione ab Isaeo scripta usus iura sua defendit. Causam inter annos 383 et 363 actam esse dixeris.

Or. IX. Cum Astyphilus miles peregre occidisset, Cleon consobrinus bona eius occupavit, filium suum testamento adoptatum ab illo professus. Cui frater Astyphili uterinus, postquam ex militia domum rediit, litem intendit, cum et testamentum ab Hierocle avunculo fictum esse dicat et hereditatem ex legibus ad Cleonem pertinere neget, quod pater eius Thudippus per adoptionem in domum aliam cesserit. Atque ex iis, quae § 14 de Astyphili expedi-

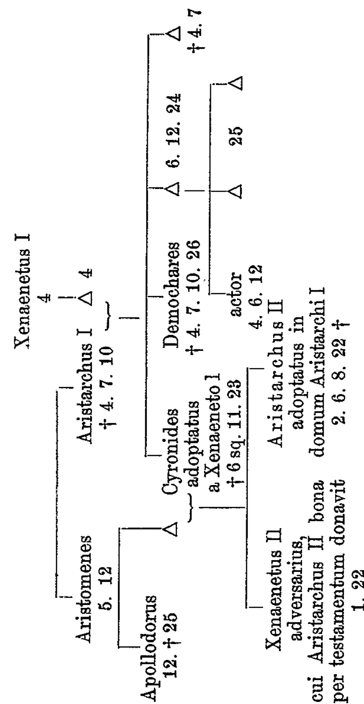

tionibus traduntur, sequi videtur causam non ante annum 368 actam esse (cf. C. I. A. II 52[c]), quamquam Schoemannus anno fere 390 attribuit.

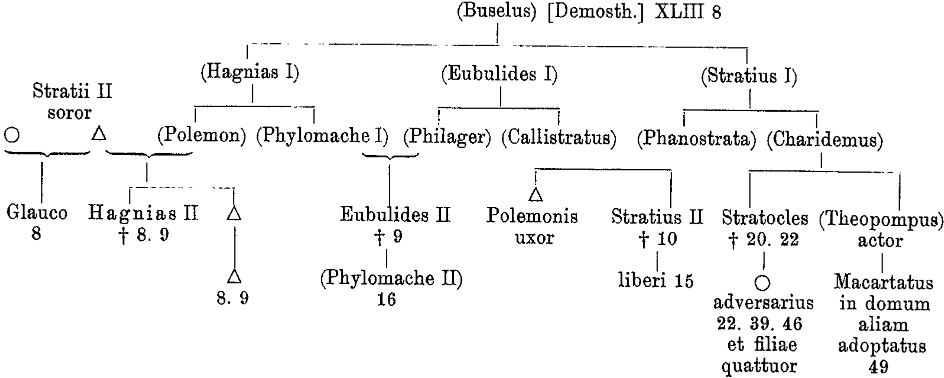

Or. X. Quamquam actor Aristarchi I avi materni bona se petere profitetur, ex § 2 agi de Aristarchi II hereditate perspicitur adoptionemque, quam ille longo temporis spatio interiecto impugnat, legitimam fuisse. Itaque cum Aristarchus II, postquam per adoptionem Aristarchi I heres factus bona eius per annos multos possedit, in bello occidisset, actor, Aristarchi I ex filia nepos, bona antiquitus ad matrem suam per-

tinere, adoptionem irritam esse contendit: se bello et clade domestica impeditum esse, ne matris iura prius persequeretur. Atque totius rei cardo in ea versatur quaestione, utrum actoris mater ante Democharis mortem nupserit necne. Quod actor § 6 iniuria negare videtur. Causam vero a Blassio rectius ad annos 378 sq. quam a Schoemanno ad annos 386/84 referri crediderim.

Or. XI. Hagniae II hereditatem, postquam ex testamento ad Glauconem pervenit, primum Phylomache II, deinde Theopompus litibus intentis obtinuerunt. Hunc vero Stratoclis filii tutor per *εἰσαγγελίαν κακώσεως ὀρφανοῦ* in ius vocat, quod illi dimidiam bonorum partem debitam reddere noluerit. Atque de Buseli gente ex oratione Macartatea, quae inter Demosthenicas est, edocti sumus; nam actoris intererat his rebus caliginem

(Buselus) [Demosth.] XLIII 8
(Hagnias I)
(Eubulides I)
(Stratius I)
Stratii II soror
(Polemon)
(Phylomache I)
(Philager)
(Callistratus)
(Phanostrata)
(Charidemus)
Glauco 8
Hagnias II † 8. 9
8. 9
Eubulides II † 9
(Phylomache II) 16
Polemonis uxor
Stratius II † 10
liberi 15
Stratocles † 20. 22
adversarius 22. 39. 46 et filiae quattuor
(Theopompus) actor
Macartatus in domum aliam adoptatus 49

offundere, quippe qui hereditatem iniuria assecutus esset. Et quoniam Phylomachen anno 360 lite vicisse aliunde scimus, paucis post annis causam nostram actam esse putabimus.

Or. XII. Ad Dionysii hypothesin nihil est quod addam.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ. Steph. p. 35.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀδελφιδοῖ Κλεωνύμου τελευτήσαντος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἔρχονται κατὰ γένος, τὰς διαθήκας, ἃς παρέχονται εἰς αὐτοὺς οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα καὶ Ποσείδιππον, γράψαι ὡς ἀληθὲς ἦν καὶ θεῖναι παρὰ τοῖς ἄρχουσιν ὁμολογοῦντες Κλεώνυμον κατὰ τὴν πρὸς Δεινίαν τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν ὀργήν, ὕστερον δὲ ἐπιχειρήσαντα λῦσαι καὶ μεταπεμψάμενον τὸν ἀστυνόμον ἐξαίφνης ⟨ἀποθανεῖν⟩· καὶ Πολύαρχον δὲ τὸν πάππον αὐτῶν, Κλεωνύμου δὲ πατέρα, προστάξαι, εἴ τι πάσχοι Κλεώνυμος, δοῦναι αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ στάσις ὅρος διπλοῦς κατὰ ἀμφισβήτησιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ταῖς γενομέναις ἐξ ἀρχῆς διαθήκαις διισχυρίζονται, οἱ δέ, λέγοντες ὅτι μετεκαλέσατο τὸν ἄρχοντα, ἵνα λύσῃ αὐτάς, τοῖς τελευταῖον παρὰ τοῦ Κλεωνύμου γενομένοις.

Πολλὴ μὲν ἡ μεταβολή μοι γέγονεν, ὦ ἄνδρες, **1**
τελευτήσαντος Κλεωνύμου. ἐκεῖνος γὰρ ζῶν μὲν ἡμῖν κατέλιπε τὴν οὐσίαν, ἀποθανὼν δὲ κινδυνεύειν περὶ αὐτῆς πεποίηκε. καὶ τότε μὲν οὕτως ὑπ' αὐτοῦ σω-

---

Tit. om. Q, post hyp. inserit A | *ὑπ. τοῦ ἑξῆς* A
hyp. 2 *καὶ τὰς* A | 4 *ἦν* Ald: *ἧν* AQ | 7 *ἀποθανεῖν* add. Ald | 12 post *λέγοντες* add. *φησὶν* A, *φασὶ* Q[br]: del. Sauppe | *μετεκαλέσαντο* A | *τοῖς* Sauppe: *καὶ* AQ. **1**, 1 *μοι*] *ἡμῖν* Fuhr | 3 *κατέλειπε* Hitzig

φρόνως ἐπαιδευόμεθα, ὥστ' οὐδὲ ἀκροασόμενοι οὐδέ-
ποτε ἤλθομεν ἐπὶ δικαστήριον, νῦν δὲ ἀγωνιούμενοι
περὶ πάντων ἥκομεν τῶν ὑπαρχόντων· οὐ γὰρ τῶν
Κλεωνύμου μόνον ἀμφισβητοῦσιν ἀλλὰ καὶ τῶν πα-
τρῴων, ὀφείλειν ἐπὶ τούτοις ἐκείνῳ φάσκοντες ἀργύ-
2 ριον. καὶ οἱ μὲν οἰκεῖοι καὶ οἱ προσήκοντες οἱ
τούτων ἀξιοῦσιν ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὧν
Κλεώνυμος κατέλιπεν, αὐτοῖς τούτων ἰσομοιρῆσαι·
οὗτοι δὲ εἰς τοῦτο ἥκουσιν ἀναισχυντίας, ὥστε καὶ
τὰ πατρῷα προσαφελέσθαι ζητοῦσιν ἡμᾶς, οὐκ ἀγνο-
οῦντες, ὦ ἄνδρες, τὸ δίκαιον, ἀλλὰ πολλὴν ἡμῶν ἐρη-
3 μίαν καταγνόντες. σκέψασθε γὰρ οἷς ἑκάτεροι πιστεύ-
οντες ὡς ὑμᾶς εἰσεληλύθαμεν· οὗτοι μὲν διαθήκαις
ἰσχυριζόμενοι τοιαύταις, ἃς ἐκεῖνος διέθετο μὲν οὐχ
ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλ' ὀργισθεὶς τῶν οἰκείων τινὶ τῶν
ἡμετέρων, ἔλυσε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου, πέμψας Ποσεί-
4 διππον ἐπὶ τὴν ἀρχήν· ἡμεῖς δὲ γένει μὲν ἐγγυτάτω
προσήκοντες, χρώμενοι δὲ ἐκείνῳ πάντων οἰκειότατα,
δεδωκότων δ' ἡμῖν καὶ τῶν νόμων κατὰ τὴν ἀγχιστείαν
καὶ αὐτοῦ τοῦ Κλεωνύμου διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρ-
χουσαν αὐτῷ, ἔτι δὲ Πολυάρχου, τοῦ πατρὸς ⟨τοῦ⟩
Κλεωνύμου, πάππου δ' ἡμετέρου, προστάξαντος, εἴ τι

---

5 ἀκροασάμενοι A pr. ras. corr. | οὐδέπ.τε A pr., corr. 1 | 7 οὐ in ras. A [1] | 8 ἀμφ. ⟨οὗτοι⟩ Nab | 9 ἡμᾶς add. post ἐκείνῳ Nab, post τούτοις Brm. 2, 1 ἐπὶ τούτοις, quae AQ repetunt post προσήκ., del. Ald | 2 τῶν ὁμολογουμένων del. Meutzner | 3 τούτων del. Schb, sed cf. III 73, τούτοις mal. Brm, ⟨καὶ⟩ τούτων Tayl | ἰσομοιρίσαι AQ | 6 ἐρημίαν ἡμῶν Q[br], non A 3, 2 εἰς ὑμᾶς Cob, sed cf. Lys. XXXI 1, ubi ὡς retinere debebam, Dem. XXXVII 8 | 3 κεῖνος Q | διέθετο Scaliger: δὴ ὑπέθετο AQ[br] | 5 ἔλυε mal. Hitzig | πέμψας ... ἀρχήν del. Frb 4, 2 οἰκειοτάτω Q | 5 πολυάρχου sine rasura A, λυάρχου Q, Πολιάρχου Rs | τοῦ add. Dbr, cf. 39.

πάθοι Κλεώνυμος ἄπαις, ἡμῖν δοῦναι τὰ αὑτοῦ. τοσού- 5
των τοίνυν ἡμῖν ὑπαρχόντων οὗτοι, καὶ συγγενεῖς
ὄντες καὶ οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες, οὐκ αἰσχύ-
νονται καταστήσαντες ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα περὶ τούτων,
περὶ ὧν αἰσχρὸν ἦν ἀμφισβητῆσαι καὶ τοῖς μηδὲν
προσήκουσιν. οὐχ ὁμοίως δέ μοι δοκοῦμεν, ὦ ἄνδρες, 6
διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐχ ὅτι ἀδί-
κως κινδυνεύω, τοῦθ' ἡγοῦμαι μέγιστον εἶναι τῶν
παρόντων κακῶν, ἀλλ' ὅτι ἀγωνίζομαι πρὸς οἰκείους,
οὓς οὐδ' ἀμύνασθαι καλῶς ἔχει· οὐ γὰρ ἂν ἐλάττω
συμφορὰν ἡγησαίμην κακῶς ποιεῖν τούτους ἀμυνό-
μενος, οἰκείους ὄντας, ἢ κακῶς παθεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ
τούτων. οὗτοι δ' οὐ τοιαύτην ἔχουσι τὴν γνώμην, 7
ἀλλ' | ἥκουσιν ἐφ' ἡμᾶς καὶ τοὺς φίλους παρακαλέ-
σαντες καὶ ῥήτορας παρασκευασάμενοι καὶ οὐδὲν ἀπο-
λείποντες τῆς αὑτῶν δυνάμεως, ὥσπερ, ὦ ἄνδρες,
ἐχθροὺς τιμωρησόμενοι, καὶ οὐκ ἀναγκαίους καὶ συγ-
γενεῖς κακῶς ποιήσοντες. τὴν μὲν οὖν τούτων ἀναι- 8
σχυντίαν καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν ἔτι μᾶλλον γνώσεσθε,
ἐπειδὰν πάντων ἀκούσητε· ὅθεν δ' οἶμαι τάχιστ' ἂν
ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξο-
μαι διδάσκειν.

Δεινίας γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς ἐπετρόπευσεν 9
ἡμᾶς, θεῖος ὢν ὀρφανοὺς ὄντας. Κλεωνύμῳ δ' οὗτος,
ὦ ἄνδρες, διάφορος ὢν ἔτυχεν. ὁπότερος μὲν οὖν

---

7 πάθη superscripto οι Q 5, 4 ἀγῶνας Q | 5 περὶ secundo loco del. Herw, sed cf. III 61 VII 2 6, 5 ἀμύνασθαι QA pr., -εσθαι A[1] | 6 ἡγησαίμην Ald: ἡγησάμην AQ | 7 ὑπὸ in folii exitu iteratum induxit A[1] 7, 3 ῥήτορα Nab, cf. (Demosth) XLVIII 36 | ἀπολείπονται Q, ἀπολιπόντες Rs | 6 κακοὺς A 8, 3 ἀκούσετε Q | 4 μαθεῖν ὑμᾶς Q 9, 2 Κλεωνύμῳ Tayl cf. 10. 20. 30. 33: κλεωνύμου AQ

αὐτῶν ἦν τῆς διαφορᾶς αἴτιος, ἴσως οὐκ ἐμὸν ἔργον ἐστὶ κατηγορεῖν· πλὴν τοσοῦτόν γε ἂν δικαίως αὐτοῖς ἀμφοτέροις μεμψαίμην, ὅτι καὶ φίλοι τέως ὄντες καὶ προφάσεως οὐδεμιᾶς γενομένης ἐκ λόγων τινῶν οὕτως
10 εἰκῇ πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν ἀνείλοντο. τότε γοῦν ἐκ ταύτης τῆς ὀργῆς Κλεώνυμος ταύτας ποιεῖται τὰς διαθήκας, οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἔργῳ ἐδήλωσεν, ὁρῶν δὲ ἡμᾶς ἐπιτροπευομένους ὑπὸ Δεινίου, καὶ δεδιὼς μὴ τελευτήσειεν αὐτὸς ἔτι παῖδας ἡμᾶς καταλιπὼν καὶ τῆς οὐσίας ἡμετέρας οὔσης γένοιτο κύριος Δεινίας· ἡγεῖτο γὰρ δεινὸν εἶναι τὸν ἔχθιστον τῶν οἰκείων ἐπίτροπον καὶ κύριον τῶν αὑτοῦ καταλιπεῖν, καὶ ποιεῖν αὑτῷ τὰ νομιζόμενα τοῦτον, ἕως
11 ἡμεῖς ἡβήσαιμεν, ᾧ ζῶν διάφορος ἦν· ταῦτα διανοηθεὶς ἐκεῖνος, εἴτ' ὀρθῶς εἴτε μή, τὰς διαθήκας ταύτας διέθετο. καὶ εὐθὺς ἐρωτῶντος τοῦ Δεινίου παραχρῆμα εἴ τι ἡμῖν ἢ τῷ πατρὶ ἐγκαλεῖ τῷ ἡμετέρῳ, ἀπεκρίνατο πάντων τῶν πολιτῶν ἐναντίον ὅτι οὐδὲν πονηρὸν ἐγκαλεῖ, καὶ ἐμαρτύρησεν ὡς ὀργιζόμενος ἐκείνῳ καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος ταῦτα διέθετο.

10, 1 τότε γοῦν Schoem: ὅτι γοῦν AQ, ὅτι δ' οὖν Bk, τί οὖν; Brm | 2 ὀργῆς] ἀρχῆς Q | ταῦτα A pr., corr. 1 | 3 ἔργῳ ἐδήλωσεν Schoem: ἐσώθη ἔλεγεν AQ (ἐσώθην A pr.), pro ἐσώθη alii alia: ἔσθ' ὅτε Sauppe, ἑκάστοτε Hitzig, σωφρονισθεὶς Schb, ἠρωτήθη Jenicke, ἐρωτηθεὶς Brm, εὐθὺς Photiades, εἰώθει λέγειν Papabasileiu, ἐγκαλῶν ὕστερον ἐδήλωσεν Baiter, ὡς ... ἔλεγεν del. Emp, ὅτι γοῦν ... ἔλεγεν del. Albrecht | 8 τῶν αὑτοῦ om. Q | 10 ἡβήσαιμεν A[1], μ in rasura, ft. A pr. ἡβήσαιεν | ἕως .. ἡβήσ. post καταλιπεῖν transponere malit Rs

11, 1 ταῦτα ⟨δὴ⟩ Nab | 3 εὐθὺς del. Cob | 5 τῶν πολιτῶν del. Cob, τῶν παρόντων Dbr, τῶν φίλων Schb, πολλῶν πολ. Photiades, sed cf. II 18 | 6 ἐγκαλεῖ (secundo loco) om. Q[br], del. Dbr, πονηρὸν ἐγκ. del. Cob, sed cf. II 5. 30 III 10. 52 | 6 ⟨ᾧ⟩ καὶ Nab, sed cf. VI 24

πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, κακῶς ποιεῖν ἡμᾶς ἐβουλήθη τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκότας; ὕστερον δὲ 12
τούτων, ὃ μέγιστον ἡμῖν τεκμήριον ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἔπραξεν ἡμᾶς βλάπτειν βουλόμενος· τελευτήσαντος γὰρ Δεινίου καὶ τῶν πραγμάτων ἡμῖν πονηρῶς ἐχόντων οὐ περιεῖδεν ἡμᾶς οὐδενὸς ἐνδεεῖς ὄντας, ἀλλ' αὐτοὺς μὲν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ κομισάμενος ἐπαίδευε, τὴν δ' οὐσίαν ἀφελέσθαι τῶν χρήστων ἐπιβουλευσάντων ἔσωσεν ἡμῖν, ἐπεμελεῖτό τε ὁμοίως τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων. καίτοι χρὴ θεω- 13
ρεῖν αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν ἐκ τούτων τῶν ἔργων μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν διαθηκῶν, καὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι μὴ τοῖς μετ' ὀργῆς πραχθεῖσιν, ἐν οἷς ἅπαντες πεφύκαμεν ἁμαρτάνειν, ἀλλ' ἀφ' ὧν ὕστερον φανερὰν τὴν αὑτοῦ διάνοιαν ἐποίησεν. ἔτι γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν ὡς εἶχε πρὸς ἡμᾶς. ἤδη γὰρ ἀσθενῶν ταύ- 14
την τὴν νόσον ἐξ ἧς ἐτελεύτησεν, ἐβουλήθη ταύτας τὰς διαθήκας ἀνελεῖν καὶ προσέταξε Ποσειδίππῳ τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ οὐ μόνον οὐκ εἰσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψεν. ὀργισθεὶς δὲ τούτῳ Κλεώνυμος πάλιν εἰς τὴν ὑστεραίαν Διοκλεῖ καλέσαι τοὺς ἄρχοντας προσέταξε· καὶ οὐχ οὕτως πω ἀσθενῶς διακείμενος, ἀλλ'

---

8 *κακοῖς* A pr., corr. 1 | *ἡμᾶς* in rasura add. A[1], est in (Q), del. Brm | 9 *ἐβουλήσθη* A pr. | *ἀδικήσαντας* Q **12**, 2 *ὑμῖν* Bk | 3 *ὑμᾶς* A pr., corr. 1 | 4 *πονήρως ἡμῖν* Q | 5 *οὐ* Bk: *οὐδὲ* AQ | 7 *χρήστων* Bk: *χρηστῶν* AQ **13**, 2 *διάνοιαν* Bk, sed cf. Isocr. V 150, *εὔνοιαν* Photiades | 5 *τὴν αὑτοῦ* Q[br], *αὑτοῦ τὴν* A

14, 7 *ἀπέπεμψεν* Steph: *ἀνέπεμψεν* AQ | 8 *πω ἀσθενῶς* Schoem: *ὡς ἀσθενῶν* AQ, *ἀσθενῶς* Jenicke, *ὡς ἀσθενῶν* del. Bk, an *ὥστ' ἀπειπεῖν*? cf. VI 35 Dem. LIV 25, *οὐχ ὁπωσοῦν διακ.* coll. IV 16 Nab, *οὐκ ἐσχάτως διακ.* Herw

ἔτι πολλῶν οὐσῶν ἐλπίδων ἐξαπίνης τῆς νυκτὸς ταύτης ἀπέθανε.

15 Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας ὡς οὐχ
ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλὰ Δεινίᾳ πολεμῶν ταύτας τὰς δια-
θήκας διέθετο, ἔπειτα ὡς ἐκείνου τελευτήσαντος ἐπε-
μελεῖτό τε τῶν ἡμετέρων ἁπάντων καὶ αὐτοὺς ἐπαί-
δευεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ κομισάμενος, πρὸς δὲ
τούτοις ὡς Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον,
οὗτος δ' οὐ μόνον αὐτὸς οὐκ ἐκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ
16 ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην ἀπέπεμψεν. Ὡς
οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔτι τοίνυν ὡς οἱ τούτων φίλοι καὶ Κηφίσανδρος ἠξίουν νείμασθαι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τρίτον μέρος ἡμᾶς ἔχειν ἁπάντων τῶν Κλεωνύμου, καὶ τούτων μοι κάλει | μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

17 Ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, πᾶσι τοῖς τῶν κλήρων ἀμφισβητοῦσιν, ὅταν ἀποφήνωσι σφᾶς αὐτοὺς ὥσπερ ἡμεῖς καὶ τῷ γένει προτέρους ὄντας καὶ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, περίεργον εἶναι τοὺς ἄλλους λόγους λέγειν· ἐπειδὴ δὲ τούτων οὐδέτερον ἔχοντες οὗτοι τολμῶσι τῶν οὐ προσηκόντων ἀμφισβητεῖν καὶ ψευδεῖς παρασκευάζονται λόγους, βού-

---

10 ἐτελεύτησε Q **15**, 1 ἡμῖν A pr., corr. 1 | 4 αὐτοὺς Rs coll. 12: αὐτὸς AQ | 5 ἑαυτοῦ Q | 7 αὐτὸν Q^{br} Bk | ἐκάλεσεν Cob: εἰσεκάλεσεν AQ | 8 Ἀρχωνίδην Ald: ἀρχονίδην AQ, del. Dbr, ἄρχοντα Jones, τὸν ἄρχοντα Dareste. | ἀπέμεμψε A pr., corr. 1, ἀπεμπέμψει (sic) Q^{br} **16**, 3 tit. in mg A | 4 τοίνυν] τούτων Q | κηφήσανδρος A | 5 ἠξίου Q | 7 τοὺς μάρτυρας (B) Bk, sed cf. 32 **17**, 1 τὸν κλῆρον Q | 6 οὗτοι Bk: οὕτω AQ Schoem

λομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων αὐτῶν εἰπεῖν. ἰσχυρί- 18
ζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις, λέγοντες ὡς Κλεώνυμος
μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν οὐ λῦσαι βουλόμενος αὐτὰς
ἀλλ' ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσιν αὐτοῖς τὴν
δωρεάν. ὑμεῖς δὲ σκοπεῖσθε τὰς διαθήκας τὰς μετ'
ὀργῆς γενομένας πότερα εἰκός ἐστι βουληθῆναι Κλεώ-
νυμον ἀνελεῖν, ἐπειδὴ πρὸς ἡμᾶς οἰκείως ἔσχεν, ἢ
σκοπεῖν ὅπως ἔτι βεβαιότερον ἡμᾶς ἀποστερήσει τῶν
αὐτοῦ. τοῖς μὲν γὰρ ἄλλοις κἀκείνων ὧν ἂν ὀργι- 19
σθέντες τοὺς οἰκείους ἀδικήσωσιν ὕστερον μεταμέλει·
οὗτοι δὲ ἐκεῖνον ἀποφαίνουσιν, ἐν ᾧ πρὸς ἡμᾶς οἰ-
κειότατα διέκειτο, μᾶλλον βεβαιοῦν τὴν διαθήκην βου-
λόμενον, ἣν ὀργιζόμενος ἐποιήσατο. ὥστ' εἰ καὶ ἡμεῖς
ὁμολογήσαιμεν ταῦτα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πιστεύσαιτε,
ἐνθυμεῖσθε ὅτι παράνοιαν αὐτοῦ τὴν μεγίστην οὗτοι
κατηγοροῦσι. τίς γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης μανία μεί- 20
ζων, ἢ τότε μὲν ὅτε Δεινίᾳ διάφορος ὢν ἔτυχεν, ἡμᾶς
κακῶς ποιεῖν τε καὶ διατίθεσθαι τοιαύτας διαθήκας,
ἐξ ὧν οὐκ ἐκεῖνον ἐτιμωρεῖτο ἀλλὰ τοὺς οἰκειοτάτους
ἠδίκει· νυνὶ δὲ χρώμενος ἡμῖν καὶ περὶ πλείστου
ποιούμενος ἁπάντων, μόνους ἐβουλήθη τοὺς ἀδελφι-
δοῦς, ὡς οὗτοί φασιν, ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἑαυτοῦ;
καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, τοιαῦτα περὶ τῶν

---

8 *βραχέα.* A pr., ft. comma eras. | *τούτων* del. Nab **18**, 3 *μετεπέμψατο* A pr., corr. 1 | *οὐ* ft. post add. A^1 | 5 *σκοπεῖσθε* cf. Isocr. XXI 17 | 6 *γινομένας* A | 8 *ἀποστερήσει* Tur coll. 33: *ἀποστερήσειε* AQ **19**, 1 *κἀκείνων* cf. VII 33 | 5 *ἣν*] *ν* add. A^1 | 6 *ὁμολογήσαιμεν* Rs, cf. 26: *ὁμολογήσομεν* AQ | *αὐτοῖς* Schoem | *πιστεύσαιτε* Rs: *πιστεύσοιτε* AQ | 7 *οὗτοι τὴν μεγίστην αὐτοῦ* Q **20**, 1 *μανία* est in Q^{br} | 2 *ἢ τότε . .* 7 *ἑαυτοῦ* del. Herw | *ὅτι Δεινίᾳ* Nab | *ὢν*] *ἦν* Q | 4 *ἐτιμωρεῖτε* A pr., corr. 1 | 6 *ποιούμενος, ἁπάντων μόνος* coll. 28 Hertl | *μόνους ἐβουλήθη* del. Nab

21 αὐτοῦ βουλεύσαιτο; ὥστ' ἐκ τούτων τῶν λόγων ῥᾳδίαν
ὑμῖν τὴν διάγνωσιν πεποιήκασι περὶ αὐτῶν. εἰ μὲν
γὰρ ἀνελεῖν τὰς διαθήκας βουλόμενος μετεπέμπετο τὴν
ἀρχήν, ὥσπερ ἡμεῖς φαμεν, οὐδεὶς ἔνεστι τούτοις λόγος·
εἰ δ' οὕτως παραφρονῶν ἔτυχεν ὥσθ' ἡμᾶς ἀεὶ περὶ
ἐλαχίστου ποιεῖσθαι, τοὺς γένει πρωτεύοντας καὶ χρω-
μένους αὐτῷ πάντων οἰκειότατα, δικαίως ἂν δήπου
τὰς τοιαύτας διαθήκας ἀκύρους ποιήσαιτε.
22 Ἔτι τοίνυν ἐνθυμεῖσθε ὅτι φάσκοντες καλεῖν τὴν
ἀρχὴν Κλεώνυμον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν αὐτῶν δωρεάν,
προσταχθὲν αὐτοῖς οὐκ ἐτόλμησαν εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέ-
πεμψαν. καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντιωτάτοιν θάτερα μέλ-
λοντες, ἢ τὴν οὐσίαν ἕξειν βεβαιοτέραν ἢ ἐκείνῳ μὴ
ποιήσαντες ἀπεχθήσεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν εἵλοντο μᾶλ-
23 λον ταύτης τῆς δωρεᾶς. καίτοι πῶς ἂν ἕτερα τούτων
γένοιτο ἀπιστότερα; τοὺς μὲν τηλικαῦτα μέλλοντας ἐκ
τοῦ πράγματος κερδαίνειν, ὥσπερ ζημιωθησομένους,
φυλάξασθαι τὴν διακονίαν, Κλεώνυμον δ' ὑπὲρ τῆς
τούτων ὠφελείας τοσαύτην ποιήσασθαι σπουδὴν ὥστε
Ποσειδίππῳ μέν, ὅτι κατημέλησεν, ὀργισθῆναι, Διο-
κλέους δὲ ταὐτὰ πάλιν εἰς τὴν ὑστεραίαν δεηθῆναι;
24 Εἰ γὰρ δή, ὦ ἄνδρες, ὡς οὗτοί φασιν, ἐν ταῖς

21, 2 ὑμῖν Ald: ἡμῖν AQ | διάγνωσιν] cf. Moeris p. 194, 24 Bk | αὐτῶν cf. Lys. XII 34 | 3 γὰρ] γοῦν vel οὖν A pr., corr. 1 | μετεπέμψατο A pr., corr. 1 | 4 οὐδ' εἷς Schb | ἔνεστι] ἔτ' ἔσται Hirschig, sed cf. Dem. XXI 41 | τοιούτοις Q | 5 ὥστ' A pr., corr. 1 | ἀεὶ om. Q, δὴ Dbr | 6 ποιεῖν Q | 8 ποιήσαιτε Bk: ποιήσετε Q, ποιήσητε A **22**, 2 τὸν κλεών. Q | 5 θάτερον Brulart, sed cf. 38 III 58 | 6 ἢ ⟨τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγόντες⟩ Brm | βεβαιότερον Cob, sed cf. Schneider ad Isocr. I 36 | ἐκεῖνο A, ἐκείνῳ μὴ ὑπακούσαντες Nab | 8 ταύτης del. Dbr, ἀντὶ Schb
23, 7 ταὐτὰ Cob: ταῦτα AQ

νῦν γεγραμμέναις διαθήκαις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν,
καὶ τοῦτ' ἄξιον εἶναί μοι δοκεῖ θαυμάζειν, ὅ τί ποτε
ἐπανορθώσας κυριωτέρας αὐτὰς ἡγεῖτ' ἂν ποιῆσαι·
τοῖς γὰρ ἄλλοις οὗτος ὅρος ἐστίν, ὦ ἄνδρες, τῶν
δωρεῶν. ἔτι δὲ καὶ εἴ τι προσγράψαι τούτοις ἐβού- 25
λετο, διὰ τί οὐκ ἐν ἑτέρῳ γράψας αὐτὰ γραμματείῳ
κατέλιπεν, ἐπειδὴ τὰ γράμματα παρὰ τῶν ἀρχόντων
οὐκ ἐδυνήθη λαβεῖν; ἀνελεῖν μὲν γάρ, ὦ ἄνδρες, οὐχ
οἷός τ' ἦν ἄλλο γραμματεῖον ἢ τὸ παρὰ τῇ ἀρχῇ
κείμενον· γράψαι δ' ἐξῆν εἰς ἕτερον εἴ τι ἐβούλετο,
καὶ μηδὲ τοῦθ' ἡμῖν ἀμφισβητήσιμον ἐᾶν. εἰ τοίνυν 26
καὶ τοῦτο συγχωρήσαιμεν, ὡς ἐκεῖνος ἐπανορθῶσαι
τὰς διαθήκας ἐβούλετο, πᾶσι δήπου φανερὸν ὑμῖν
ἐστιν ὅτι οὐκ ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν ἡγεῖτο. καίτοι σκο-
πεῖτε καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀναισχυντίαν αὐτῶν, οἵτινες
ταύτας τὰς διαθήκας ἀξιοῦσιν εἶναι κυρίας, ἃς ὁμο-
λογοῦσι μηδὲ αὐτὸν τὸν διαθέμενον [ταῦτα] ὀρθῶς
ἔχειν ἡγεῖσθαι, καὶ πείθουσιν ὑμᾶς ἐναντία καὶ τοῖς
νόμοις καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος γνώμῃ
ψηφίσασθαι. ἔτι τοίνυν τούτων ἁπάντων ἀναιδέστατος 27
τῶν λόγων ἐστίν, ὅταν τολμῶσι λέγειν ὡς Κλεώνυμος
οὐδὲν ἡμᾶς τῶν αὐτοῦ λαβεῖν ἐβούλετο. καίτοι, ὦ
ἄνδρες, τίνας ἂν ἄλλους ταῦτα ἔχειν ἐβουλήθη μᾶλλον

24, 2 *νῦν γεγρ.*] sc. quale nunc est scriptum | 4 *ἡγεῖτ'* Cob: *ἡγοῖτ'* AQ | 5 *τίς γὰρ ἄλλος ἢ οὗτος* Herw, cf. 19 **25**, 1 *ἐβάλετο* Q | 3 *κατέλειπεν* A pr., ras. corr. | 4 *μὲν* om. A | 5 *ἄλλῳ γραμματείῳ ἢ τῷ . . . κειμένῳ* Röder, *ἄλλῳ γραμματείῳ τὸ παρὰ* Lipsius | 6 *ἕτερον ὅ τι* Nab | 7 *καὶ* ante *μηδὲ* del. Herw **26**, 3 *ἡμῖν* A | 5 *τὴν*] *καὶ τὴν* Q | 7 *ταῦτα* del. Mai, *τὰ αὐτοῦ* Meutzner | 8 *ὑμᾶς* A[1], *ας* in ras., *ἡμᾶς* Q | *καὶ* ante *τοῖς* om. A **27**, 4 *τίνας* geminatum, prius inductum ab A[1] | *ἠβουλήθη* QA pr., corr. 1 | *μᾶλλον* om. Q

ἢ τούτους, οὓς καὶ ζῶν ἐκ τῶν αὐτοῦ πλεῖστα τῶν
28 οἰκείων ὠφέλει; πάντων δ' ἂν εἴη θαυμασιώτατον, εἰ Κηφίσανδρος μὲν ὁ τούτων οἰκεῖος δίκαιον ἡγεῖτο εἶναι μέρος ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν τῆς οὐσίας, Κλεώνυμος δ' ὃς ἦν ἡμῖν οἰκειότατος καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ λαβὼν ἐθεράπευε καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων, οὗτος μόνους ἐβούλετο ἡμᾶς ἀκλήρους εἶναι τῶν αὑτοῦ.
29 καὶ τίς ἂν ὑμῶν πιστεύσειεν εὐνουστέρους καὶ μετριωτέρους τοὺς ἀντιδίκους ἡμῖν εἶναι τῶν οἰκειοτάτων; κἀκεῖνον μέν, ᾧ καὶ ἀναγκαῖον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς καὶ αἰσχρὸν ἡμῶν ἀμελῆσαι, μηδὲν τῶν αὑτοῦ ἡμῖν δοῦναι· τούτους δέ, οἷς οὔτ' ἀνάγκη ἐστὶν οὔτ' αἰσχύνην οὐδεμίαν φέρει τῶν οὐ προσηκόντων, ὥς φασιν, ἡμῖν μεταδιδόναι; ἀλλὰ ταῦτα μέν, ὦ ἄνδρες, πολλὴν ἀπιστίαν ἔχει.

30 Ἔπειτα, εἰ μὲν καὶ νῦν οὕτω πρὸς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἔχων ἐτελεύτησεν, ὥσπερ ὅτε τὰς διαθήκας ταύτας ἐποιήσατο, εἰκότως ἄν τις ὑμῶν πιστεύσειε τοῖς λόγοις τοῖς τουτωνί· νυνὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον εὑρήσετε. τότε μὲν γὰρ ἔτυχε Δεινίᾳ, ὃς ἡμᾶς ἐπετρόπευε, διάφορος ὢν ἡμῖν τε οὔπω χρώμενος τούτοις τε ἅπασιν ἐπιτηδείως διακείμενος· νῦν δὲ τούτων μέν τισι διάφορος ἐγένετο, ἡμῖν δὲ πάντων ἐχρῆτο οἰκειότατα.
31 καὶ ἐξ ὧν μὲν αὐτῷ πρὸς τούτους ἐγένετο ἡ διαφορά,

---

5 ἢ τοὺς οὓς Nab | ζῶν est in Q^{br} **28**, 2 κηφήσανδρος A | 4 οἰκειότατος Bk: οἰκειότερος AQ^{br} | 5 οἰκίαν τὴν] οἰκειότητα Mai | 7 μόνους Jenicke cf. 20: μόνος AQ **29**, 2 ἀντιδίκους] lit. δ ex κ corr A^1 | 3 κἀκεῖνον] ἢ ἐκεῖνον Mai | δοῦναι ἡμῖν Q | 5 οἷς in versus initio add. A^1 | 7 μεταδοῦναι A pr., corr. 1 **30**, 2 ταύτας est in AQ^{br} | 3 πιστεῦσαι A, πιστευσαι (sine acc.) Q^{br} | 4 τὸ ἐναντίον A pr., corr. 1 | 6 οὔπω Mai: οὕτω AQ

περίεργόν ἐστι λέγειν· σημεῖα δὲ ὑμῖν ἐρῶ μεγάλα, περὶ ὧν καὶ μάρτυρας ἕξω παρασχέσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ θύων τῷ Διονύσῳ καὶ τοὺς οἰκείους ἅπαντας καλέσας καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλούς, Φερένικον οὐδαμοῦ παρεστήσατο. ἔπειτα μικρὸν πρὶν τελευτῆσαι βαδίζων εἰς Πάνορμον μετὰ Σίμωνος καὶ συντυχὼν
αὐτῷ, προσειπεῖν οὐκ ἐτόλμησεν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις 32
πυνθανομένου τὴν διαφορὰν τοῦ Σίμωνος τήν τ' ἔχθραν διηγήσατο καὶ προσηπείλησεν ὅτι δηλώσειέ ποτ' ἂν τούτῳ ὡς διάκειται πρὸς αὐτόν. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μάρτυρας.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Οἴεσθε οὖν, ὦ ἄνδρες, τὸν οὑτωσὶ πρὸς ἑκατέρους 33
ἡμᾶς διακείμενον ἡμῖν μέν, οἷς οἰκειότατα ἐχρῆτο, οὕτως ποιεῖν ὥστε μηδὲ λόγον ὑπολείψειν, τούτοις δέ, ὧν τισιν καὶ διάφορος ἦν, σκοπεῖν ὅπως ἅπασαν βεβαιώσει τὴν οὐσίαν; καὶ τούτους μὲν νῦν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ταύτης ὑπούσης τῆς ἔχθρας, ἡμᾶς δὲ τοσαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας γενομένης πειρᾶσθαι
μᾶλλον κακῶς ποιεῖν; ἀλλ' ἔγωγε, εἰ κατηγορεῖν ἐβού- 34
λοντο τῶν διαθηκῶν ἢ τοῦ τετελευτηκότος, οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν ἄλλο πρὸς ὑμᾶς εἶπον, οἵ γε τὰς διαθήκας μὲν ἀποφαίνουσιν οὔτ' ὀρθῶς ἐχούσας οὔτ' ἀρεσκού-

---

31, 2 *ἡμῖν* A | 3 *ἔχω* Schb **32**, 3 *δηλώσειε* Dbr: *δηλώσει* A, *δηλώσοι* Q, *ἂν* del. Tur | 5 *κάλει ⟨τοὺς⟩* Schoem, *κ. ⟨μοι⟩* Herw, *κ. ⟨μοι τοὺς⟩* Nab, cf. Lys. XIII 66 XVII 2. 3. 9 XIX 41 | 6 tit. add. Mai **33**, 2 *ἡμᾶς* A(Q^{br}), *ἡμῶν* Q^{b} | 3 *ὥστε*] *ὅπως* Q | *μηδ' ὀλίγον* Jenicke, *μηδ' ὀβολὸν ἀπολ.* Cob | *ὑπολείψει* QA pr., *ν* add. A^{1} | 4 *ἦν* om. Q | *βεβαιώση* Q | 5 *οὐσίαν*] *ἔχθραν* Q | *νῦν* om. Q, *ἡμῶν* Nab | 6 *ταύτης*] *αυτη* in 8 litterarum ras. A^{1} | *ὑπαρχούσης* Nab, sed cf. Dem. XVIII 36 LVI 13 Isocr. IV 82 XII 11 | 7 *γινομένης* Q **34**, 3 *οἵ τε* QA pr., ras. corr. | *μὲν διαθήκας* Q

σας τῷ διαθεμένῳ, τοῦ δὲ τοσαύτην μανίαν κατη-
γοροῦσιν, ὥστε φασὶν αὐτὸν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι
τοὺς αὐτῷ διαφερομένους ἢ τοὺς οἰκείως χρωμένους,
καὶ οἷς μὲν ζῶν οὐ διελέγετο ἅπασαν δοῦναι τὴν
οὐσίαν, τοὺς δ' οἰκειότατα κεχρημένους οὐδὲ πολλο-
35 *στοῦ μέρους ἀξιῶσαι. ὥστε τίς ἂν ὑμῶν ταύτας εἶναι*
κυρίας τὰς διαθήκας ψηφίσαιτο, ἃς ὁ μὲν διαθέμενος
ὡς οὐκ ὀρθῶς ἐχούσας ἀπεδοκίμασεν, οὗτοι δ' ἔργῳ
λύουσιν ἐθέλοντες ἡμῖν ἰσομοιρῆσαι τῆς οὐσίας, πρὸς
δὲ τούτοις ἡμεῖς ὑμῖν ἀποφαίνομεν ἐναντίας οὔσας
καὶ τῷ νόμῳ καὶ τοῖς δικαίοις καὶ τῇ τοῦ τετελευτη-
κότος διανοίᾳ;

36 *Οἶμαι δ' ὑμᾶς τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον σαφέστατ' ἂν*
παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι. εἰ γάρ τις αὐτοὺς
ἔροιτο διὰ τί ἀξιοῦσι κληρονόμοι γενέσθαι τῶν Κλεω-
νύμου, τοῦτ' ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν, ὅτι καὶ γένει ποθὲν
προσήκουσι καὶ ἐκεῖνος αὐτοῖς χρόνον τινὰ ἐπιτηδείως
διέκειτο. οὐκ ἂν ἄρα ὑπὲρ ἡμῶν μᾶλλον ἢ ὑπὲρ
37 *σφῶν αὐτῶν εἶεν εἰρηκότες; εἴτε γὰρ διὰ τὴν τοῦ*
γένους ἀγχιστείαν δεῖ γενέσθαι τινὰς κληρονόμους,
ἡμεῖς ἐγγυτέρω γένει προσήκομεν· εἴτε διὰ τὴν φιλίαν
τὴν ὑπάρχουσαν, ἴσασιν αὐτὸν ἅπαντες ἡμῖν οἰκειότε-
ρον διακείμενον. ὥστ' οὐ χρὴ παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ
38 *παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι τὸ δίκαιον. πάντων*
δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῖς μὲν ἄλλοις ψηφίζοισθε,

---

5 *αὐτοῦ δὲ* Hertl | 6 *αὐτῶ* A | 7 *διαφέροντας* Q | 8 *οὐδὲ* Cob | 9 *οἰκειότατα κεχρημένους* Bk: *οἰκειότητα κεκτημένους* AQ **35**, 2 *κυρίας εἶναι ψηφ. τὰς διαθ.* Q | 3 *ὡς* in v. add. A[1] **36**, 1 *ἡμῶν*] *ἡμᾶς* Q | 6 *οὐκ ἂν* Mai: *οὐκοῦν* AQ | 7 ⟨*τοῦτ'*⟩ *εἶεν* Nab **37**, 4 *οἰκοιότερον* A pr., corr. 1 | 5 *ἡμῶν* ⟨*μό-νον*⟩ Baiter | *καὶ* del. Schb, cf. VII 33 **38**, 2 *ψηφίζεσθε* Nab coll. VI 2, *ψηφίζοισθ'* ⟨*ἂν*⟩ Gebauer, cf. 40

ὅταν θάτερα τούτων ἀποφαίνωσιν σφᾶς αὐτούς, ἢ γένει προτέρους ὄντας ἢ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, ἡμᾶς δ' οἷς ἔστιν ἀμφότερα ταῦτα παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, ἀξιώσετε μόνους ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἐκείνου.

Καὶ εἰ μὲν Πολύαρχος ὁ πατὴρ ὁ Κλεωνύμου, 39
πάππος δ' ἡμέτερος, ζῶν ἐτύγχανε καὶ τῶν ἐπιτηδείων
ἐνδεὴς ὤν, ἢ Κλεώνυμος ἐτελεύτησε θυγατέρας ἀπο-
ρουμένας καταλιπών, ἡμεῖς ἂν διὰ τὴν ἀγχιστείαν καὶ
τὸν πάππον γηροτροφεῖν ἠναγκαζόμεθα ταὶ τὰς Κλεω-
νύμου θυγατέρας ἢ λαβεῖν αὐτοὶ γυναῖκας ἢ προῖκα
ἐπιδιδόντες ἑτέροις ἐκδιδόναι, καὶ ταῦθ' ἡμᾶς καὶ ἡ
συγγένεια καὶ οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ' ὑμῶν αἰσχύνη
ποιεῖν ἠνάγκαζεν ἄν, ἢ ταῖς μεγίσταις ζημίαις καὶ
τοῖς ἐσχάτοις ὀνείδεσι περιπεσεῖν· εἰ δ' οὐσία κατε- 40
λείφθη, δίκαιον ἡγήσεσθ' εἶναι ταύτης ἑτέρους ἡμῶν
μᾶλλον κληρονομεῖν; οὐκ ἄρα δίκαια οὐδ' ὑμῖν αὐτοῖς
συμφέροντα οὐδὲ τοῖς νόμοις ὁμολογούμενα ψηφιεῖσθε
εἰ τῶν μὲν συμφορῶν τοὺς ἐγγυτάτω γένει κοινωνεῖν
ἀναγκάσετε, χρημάτων δὲ καταλειφθέντων πάντας ἀν-
θρώπους κυριωτέρους ἢ τούτους ποιήσετε.

Χρὴ δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ 41
διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, ὅπερ ποιεῖτε, τοῖς
κατὰ γένος ψηφίζεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς κατὰ διαθήκην

3 θάττερα A, θέατρα Q | 4 τὸν om. Q | 5 ὑμᾶς A^br | ἔστιν scripsi | 6 ἀξιώσαιτε Cob, cf. 40. 43. 51 **39**, 1 Πολύαρχος Mai: ναύαρχος AQ | ὁ post πατὴρ in v. add. A[1] | 7 ἐπιδόντες Cob | 8 ὑμῶν est in AQ **40**, 1 ἐπεὶ δ' Cob, cf. II 27 VIII 31 | 5 γένους Herw, coll. III 64 IV 16, adde III 72. 74 IV 15 VII 4 V 10 VIII 1, sed sic perspicuitas sententiae impediretur | 6 ἀναγκάζετε Hertl, cf. 38 | 7 κύρια Q **41**, 1 καὶ διὰ τὴν συγγένειαν, Buermanno suspecta, repetunt, quae § 39. 40 continentur | 2 ποιεῖται Q | 3 ψηφίζεσθε Q^br

ἀμφισβητοῦσιν. τὴν μὲν γὰρ τοῦ γένους οἰκειότητα
πάντες ἐπιστάμενοι τυγχάνετε, καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτ᾽
ἔστι πρὸς ὑμᾶς ψεύσασθαι· διαθήκας δ᾽ ἤδη πολλοὶ
ψευδεῖς ἀπέφηναν, καὶ οἱ μὲν τὸ παράπαν οὐ γενο-
42 μένας, ἐνίων δ᾽ οὐκ ὀρθῶς βεβουλευμένων. καὶ νῦν
ὑμεῖς τὴν μὲν συγγένειαν καὶ τὴν οἰκειότητα τὴν
ἡμετέραν, οἷς ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα, ἅπαντες ἐπίστασθε·
τὰς δὲ διαθήκας, αἷς οὗτοι πιστεύοντες ἡμᾶς συκο-
φαντοῦσιν, οὐδεὶς ὑμῶν οἶδε κυρίας γενομένας. ἔπειτα
τὴν μὲν ἡμετέραν συγγένειαν εὑρήσετε καὶ παρ᾽ αὐτῶν
τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένην, τὰς δὲ διαθήκας ὑφ᾽
ἡμῶν ἀμφισβητουμένας. [οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν αὐτὰς
43 ἐκείνου βουλομένου διεκώλυσαν.] ὥσθ᾽ ὑμῖν, ὦ ἄν-
δρες, πολὺ κάλλιόν ἐστι ψηφίσασθαι κατὰ τὸ γένος
τὸ παρ᾽ ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολογούμενον μᾶλλον ἢ κατὰ
τὰς διαθήκας τὰς οὐ δικαίως γεγενημένας. πρὸς δὲ
τούτοις ἐνθυμήθητε ὅτι αὐτὰς ἔλυσε μὲν Κλεώνυμος
εὖ φρονῶν, διέθετο δὲ ὀργισθεὶς καὶ οὐκ ὀρθῶς βου-
λευόμενος· ὥστε πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ κυριω-
τέραν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν διάνοιαν ποιήσετε.
44 Οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς καὶ λαμβάνειν παρὰ τούτων ἀξιοῦν
καὶ μὴ τυγχάνοντας ἀγανακτεῖν, οἷς ἂν ὑπάρχῃ καὶ
παρ᾽ ὑμῶν τῶν αὐτῶν τυχεῖν. εἰ τοίνυν συνέβη
Κλεωνύμῳ μὲν ζῆν, ἐξερημωθῆναι δὲ τὸν ἡμέτερον
οἶκον ἢ τὸν τούτων, σκέψασθε ποτέρων ἐκεῖνος ἐγί-
γνετο κληρονόμος· δίκαιον γάρ ἐστι τούτους ἔχειν τὰ

---

5 ἐστι τοῦτο Q **42**, 2 ὑμεῖς Mai: ἡμεῖς AQ | 5 ἡμῶν Q | κυρίως Katabaines | 8 οὗτοι κτλ. del. Dbr. **43**, 1 ὥστ᾽ A pr., corr. 1 | ἡμῖν AQ[br] | 6 βεβουλευμένος Q | 8 ἔννοιαν Hitzig, sed cf. 13 | ποιήσαιτε Cob, cf. 38 **44**, 4 Κλεώνυμον Cob, cf. XI 41 | 5 ποτέρων Mai: πότερον AQ | ἐγένετο Q, ἐγίγνετ᾽ ἂν Nab, cf. V 21

ἐκείνου, παρ' ὧν ὠφείλετο καὶ λαβεῖν αὐτῷ. εἰ μὲν 45
τοίνυν Φερένικος ἢ τῶν ἀδελφῶν τις ἐτελεύτησεν, οἱ
παῖδες οἱ τούτων, οὐκ ἐκεῖνος ἐγίγνετο κύριος τῶν
καταλειφθέντων· ἡμῶν δὲ τοιαύτῃ τύχῃ χρησαμένων
Κλεώνυμος ἁπάντων ἐγίγνετο κληρονόμος. οὔτε γὰρ
παῖδες ἡμῖν ἦσαν οὔτ' ἄλλοι συγγενεῖς, ἀλλ' ἐκεῖνος
καὶ γένει προσήκων ἐγγυτάτω καὶ τῇ χρείᾳ πάντων
ἦν οἰκειότατος· ὥστε διὰ ταῦτα καὶ οἱ νόμοι δεδώ- 46
κασιν αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς οὐδέν' ⟨ἂν⟩ ἄλλον ἠξιώσαμεν
ταύτης τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ δήπου ζῶντες μὲν οὕτως
ἂν ἐνεχειρίσαμεν αὐτῷ τὴν οὐσίαν, ὥστε περὶ τῶν ἡμετέ-
ρων κυριωτέραν εἶναι τὴν ἐκείνου διάνοιαν τῆς ἡμετέρας
αὐτῶν, ἀποθνῄσκοντες δὲ ἄλλους κληρονομῆσαι ἐβου-
λήθημεν αὐτῶν μᾶλλον ἢ τὸν πάντων οἰκειότατον.
ὥσθ' ἡμᾶς μὲν ἐν ἀμφοτέροις, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐν τῷ 47
δοῦναι καὶ ἐν τῷ λαβεῖν οἰκείους ὄντας εὑρήσετε, τού-
τους δὲ νῦν μὲν ἀναισχυντοῦντας καὶ τὴν οἰκειότητα
καὶ τὴν ἀγχιστείαν λέγοντας, ὅτι λήψεσθαί τι προσ-
δοκῶσιν· ἐν δὲ τῷ δοῦναι πολλοὺς ἂν καὶ συγγενεῖς
καὶ φίλους ἐκείνου προείλοντο οἰκειοτέρους.

Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ᾧ πάντας ὑμᾶς 48
προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν· ὅσῳ γὰρ ἂν πλείω λέγοντες

45, 2 ἤ τις τῶν ἀδ. Q | 3 οὐ | 'κεῖνος A | ἐγίγνετ' ἂν Nab | 5 ἐγένετο A pr., corr. 1, ἐγίγνετ' ἂν Nab | 7 προσῆκεν Bk, **46**, 1 ἔδωκαν Schb, ἐδεδώκεσαν Gebauer | 2 οὐδέν' ἂν Bk: οὐδένα AQ | 4 ἂν transponit post γὰρ Schoem | ἐνεχιρήσαμεν (sic) A pr., corr. 1, ἐνεχειρήσαμεν Q | οὐσίαν A, αἰτίαν Q^br | 6 κληρονομῆσαι scripsi: κληρονόμους AQ, κληρονομεῖν vel add. ποιῆσαι Bk, εἶναι post ἐβουλ. add. Schb **47**, 1 ὑμᾶς A pr., corr. 1 | ἐν ἀμφοτέροις om. Q | ἄνδρες Tur: ἀθηναῖοι AQ | 4 ὅτε Dbr | 5 καὶ ante συγγ. om. A | 6 προείλοντο] προείχοντο Q, προκρίνοντας Hertl **48**, 1 πάντως Dbr | 2 δεῖ προσέχειν Q | πλείω scripsi: ταῦτα AQ, cf. V 8, ἀεὶ ταὐτὰ Brm, ἂν ⟨μᾶλλον⟩ vel ἐν ὅσῳ vel ἕως Dbr, ἐν ᾧ Schoem

ἀποφαίνωσι καὶ πειρῶνται πείθειν ὑμᾶς ὡς ἐκεῖνος
διέθετο ταύτας τὰς διαθήκας καὶ οὐδεπώποτε ὕστερον
αὐτῷ μετεμέλησε, καὶ νῦν ἐβούλετο ἡμᾶς μὲν μηδὲν
49 τῶν αὐτοῦ λαβεῖν, σφίσι δ' αὐτοῖς βεβαιῶσαι τὴν
δωρεάν, καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες καὶ διισχυριζόμενοι
μηδέτερον ἀποφήνωσι, μήθ' ὡς ἐγγυτέρω τῷ γένει
προσήκουσι μήθ' ὡς οἰκειότερον ἡμῶν πρὸς Κλεώ-
νυμον διέκειντο, ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκείνου κατη-
γοροῦσιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα διδά-
50 σκουσιν ὑμᾶς. ὥσθ' ὑμεῖς ὅταν μὲν τοῖς τούτων
λόγοις πιστεύητε, οὐ τούτους προσήκει ποιῆσαι τῶν
ἐκείνου κληρονόμους, ἀλλὰ παράνοιαν Κλεωνύμου κατα-
γιγνώσκειν, ὅταν δὲ τοῖς ἡμετέροις, ἐκεῖνόν τε νομί-
ζειν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι λῦσαι τὰς διαθήκας βουλό-
μενον, ἡμᾶς τε μὴ συκοφαντεῖν ἀλλὰ δικαίως τούτων
51 ἀμφισβητεῖν. ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὐχ
οἷόν τε ὑμῖν ἐστι κατὰ τοὺς τούτων λόγους γνῶναι
περὶ αὐτῶν. πάντων γὰρ ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τῶν
ἀντιδίκων γιγνωσκόντων ἡμᾶς δίκαιον εἶναι τὸ μέρος
αὐτῶν λαβεῖν, ὑμεῖς ἅπαντ' αὐτοὺς ἔχειν ψηφιεῖσθε,
καὶ τούτους μὲν ἡγήσεσθε χρῆναι πλείω λαβεῖν ὧν
αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἠξίωσαν, ἡμᾶς δὲ μηδὲ τούτων
ἀξιώσετε ὧν οἱ ἀντίδικοι συγχωροῦσιν ἡμῖν.

---

4 *αὐτῷ ὕστερον* Q | 5 ⟨*ἀλλὰ*⟩ *καὶ νῦν* Blass | *μὲν ἐβ. ἡμᾶς* A, *νῦν μόνους* Brm coll. 20. 28. 38 **49**, 2 *καὶ* post *λέγ.* in v. add. A[1], *λέγοντες καὶ* del. Cob | 3 *ἀποφαίνωσι* Schoem | *μήθ'* (priore loco) Bk: *μὴ δ'* AQ | *τῷ* del. Baiter, cf. 17 VIII 33 **50**, 1 *ὅταν μὲν* om. Q | 3 *κλεώνυμον* Q **51**, 2 *ἡμῖν* A | 5 *ὑμεῖς* om. Q | *ψηφίσεσθε* AQ, *ψηφίσαισθε* Bk, cf. 38. 40. 43 | 6 *ἡγήσαισθε* et 8 *ἀξιώσαιτε* Bk | subscriptio in A nulla

II.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μενεκλέους ποιησαμένου υἱὸν καὶ ἐπιβιώσαντος τῇ ποιήσει εἴκοσι τρία ἔτη, ἀδελφῶν ἀμφισβητησάντων τοῦ κλήρου ἐμαρτύρησέ τις Φιλωνίδης μὴ εἶναι τὸν κλῆρον ἐπίδικον, καταλείψαντος υἱὸν Μενεκλέους. τούτῳ ἐπέσκηψαν ψευδομαρτυρίας οἱ ἀδελφοί, καὶ πρὸς τούτους ὁ παῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀπολογίαν εἰσέρχεται. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐναντίος τῷ περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὑπὲρ συγγενείας εἶπεν, ὧδε δὲ ὑπὲρ διαθήκης. Ἡ στάσις ἀντίληψις κατὰ στοχασμόν· λέγει γὰρ ὅτι ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν ἑαυτῷ υἱόν. εἶτα τὸ στοχαστικόν, ὅτι οὐ πεισθεὶς γυναικὶ ἐποιήσατό με.

Ἡγούμην μέν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις καὶ ἄλλος ἐποιήθη 1
ὑπό τινος κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐγὼ ποιηθῆναι, καὶ οὐκ ἄν ποτε εἰπεῖν οὐδένα τολμῆσαι ὡς ἐποιήσατό με Μενεκλῆς παρανοῶν ἢ γυναικὶ πειθόμενος· ἐπειδὴ δὲ ὁ θεῖος οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος, ὥς ἐγώ φημι, πειρᾶται ἐξ ἅπαντος τρόπου τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ ἄπαιδα τεθνεῶτα καταστῆσαι, οὔτε τοὺς θεοὺς τοὺς πατρῴους οὔθ' ὑμῶν αἰσχυνόμενος οὐδένα, ἐμοὶ ἀνάγκη ἐστὶ πολλὴ βοηθεῖν τε τῷ πατρὶ τῷ ποιησαμένῳ με

Or. II tit.: *ὑπὲρ Μενεκλέους κλήρου* Harp. s. *ἀγενής* cf. § 10 | hypothesis abest a libro Q[br] | 2 unus erat Meneclis frater § 21 | 4 *ἐπεσκήψαντο ψευδομαρτυριῶν* Meier.

1, 1 *ἡγοῦμαι* A pr., corr. 1 | 2 *τοὺς* in v. add. A[1] | 3 *ὡς ἄρα ποιήσαιτο* Cob | 4 *πιθόμενος* Cob | 7 *τεθνεῶτα ἄπαιδα* Nab | 8 *ὑμᾶς* Q | 9 *πολὴ* A pr., corr. 1 | *τῷ τε* Bremi, cf. 36, VIII 1, XI 12

2 καὶ ἐμαυτῷ. διδάξω οὖν ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς προσ-
ηκόντως τε καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποίησις,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίδικος ὁ κλῆρος ὁ Μενεκλέους ὄντος
ἐμοῦ ὑοῦ ἐκείνου, ἀλλ' ὁ μάρτυς διεμαρτύρησε τἀληθῆ.
δέομαι δ' ὑμῶν ἁπάντων καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω
μετ' εὐνοίας ἀποδέχεσθαί μου τοὺς λόγους.
3 Ἐπώνυμος γὰρ ὁ Ἀχαρνεύς, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος,
ὦ ἄνδρες, φίλος ἦν καὶ ἐπιτήδειος Μενεκλεῖ, καὶ
ἐχρῆτο οἰκείως· ἦμεν δὲ αὐτῷ παῖδες τέτταρες ἡμεῖς,
δύο μὲν ὑεῖς, δύο δὲ θυγατέρες. τελευτήσαντος δὲ
τοῦ πατρὸς ἐκδίδομεν ἡμεῖς τὴν πρεσβυτέραν ἀδελφήν,
ἐπειδὴ εἶχεν ὥραν, Λευκολόφῳ, προῖκα ἐπιδόντες εἴκοσι
4 μνᾶς. καὶ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου τετάρτῳ ἔτει ἢ
πέμπτῳ ὕστερον ἥ τε ἀδελφὴ ἡμῖν ἡ νεωτέρα σχεδὸν
ἡλικίαν εἶχεν ἀνδρὶ συνοικεῖν, καὶ τῷ Μενεκλεῖ ἡ
γυνὴ τελευτᾷ ἣν εἶχε πρότερον. ἐπειδὴ οὖν ἐκείνῃ
τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν ὁ Μενεκλῆς, ᾔτει τὴν ἀδελφὴν
ἡμᾶς, ὑπομιμνήσκων τήν τε φιλίαν τὴν τοῦ πατρὸς
καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἦν διακείμενος·
5 καὶ ἡμεῖς εἰδότες ὅτι καὶ ὁ πατὴρ οὐδενὶ ἂν ἔδωκεν
ἥδιον ἢ ἐκείνῳ, δίδομεν αὐτῷ, οὐκ ἄπροικον, ὡς
οὗτος λέγει ἑκάστοτε, ἀλλὰ τὴν ἴσην προῖκα ἐπιδόντες
ἥνπερ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ἐπέδομεν· καὶ ἐκ
τοῦ τρόπου τούτου, πρότερον ὄντες αὐτοῦ φίλοι, κατέ-

2, 1 διδάξω Bk: διδάσκω AQ | ⟨μὲν⟩ οὖν Bk | 2 τοὺς s. v. add. A^1 | 3 ὁ ante Μεν. om. Q | 4 υἱοῦ ἐμοῦ Q | 5 δ' om. Q
3, 1 χαρνεὺς Q | 3 οἰκείως Bk: οἰκείω AQ^{br}, cf. 5, I 30 sq. | 4 θυγατερει A pr., corr. 1 | 6 ἐπιδιδόντες A pr., corr. 1
4, 1 ἢ πέμπτῳ om. A, qui post ἔτει tres litteras erasas (ft. πρό) habet | 4 προτέραν Schb | 5 αἰτεῖ Cob | 6 τὴν ante τοῦ om. A | 7 ὑμᾶς A pr., corr. 1 | αὐτοὺς Sauppe: αὐτὸς AQ 5, 1 ὅτι καὶ ὁ πατὴρ om. Q | ἥδιον ἔδωκεν Q | 2 ἢ ἐκείνῳ del. Herw | 3 ἐπιδιδόντες A pr., ras. corr.

στημεν οἰκεῖοι. Καὶ ὡς ἔλαβεν εἴκοσι μνᾶς ὁ Μενεκλῆς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ προῖκα, τὴν μαρτυρίαν ταύτην πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐκδόντες τοίνυν τὰς ἀδελφάς, ὦ ἄνδρες, καὶ ὄντες 6
αὐτοὶ ἐν ἡλικίᾳ ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι ἐτραπόμεθα, καὶ ἀπεδημήσαμεν μετὰ Ἰφικράτους εἰς Θρᾴκην· ἐκεῖ δὲ δόξαντές του εἶναι ἄξιοι περιποιησάμενοί τι κατεπλεύσαμεν δεῦρο, καὶ καταλαμβάνομεν τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ὄντα δύο παιδία, τὴν δὲ νεωτέραν, ἣν εἶχε Μενεκλῆς, ἄπαιδα. καὶ ἐκεῖνος δευτέρῳ μηνὶ ἢ τρίτῳ, 7
πολλὰ ἐπαινέσας τὴν ἀδελφήν, λόγους ἐποιεῖτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφη τήν τε ἡλικίαν ὑφορᾶσθαι τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν· οὔκουν ἔφη δεῖν ἐκείνην τῆς χρηστότητος τῆς ἑαυτῆς τοῦτο ἀπολαῦσαι, ἄπαιδα καταστῆναι συγκαταγηράσασαν αὐτῷ· ἱκανὸς γὰρ ἔφη αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι. [καὶ ἐκ ταύτης τῆς λέξεως δῆλον ὅτι 8
φιλῶν ἀπεβάλετο· οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινα ἱκετεύει αὐτῷ.] ἐδεῖτο οὖν ἡμῶν δοῦναι χάριν ταύτην αὐτῷ, ἐκδοῦναι ἄλλῳ αὐτὴν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐκελεύομεν αὐτὸν πείθειν αὐτὴν περὶ τούτων· ὅ τι γὰρ ⟨ἂν⟩ ἐκείνη πεισθῇ, τοῦτ' ἔφαμεν ποι-

---

6 ὡς in v. add. A[1] | ὁ Μενεκλῆς om. Q | 8 πρῶτον om. Q | βούλομαι ⟨ὑμῖν⟩ Nab, cf. VII 10 IX 16 | 9 tit. om. Q **6**, 3 ἐπεδημήσαμεν A pr. corr. 1 | 4 δόξαντές του Bremi: δόξαντες τοῦ AQ | τι s. v. add. A[1] | 6 εἶχεν ὁ Μ. Q **7**, 1 μηνὶ δευτέρω Q | 3 ἔφην Q, καὶ ἔφη del. Cob, cf. 11 | τε et 4 καὶ τὴν ἀπαιδίαν del. Nab | 5 ἄπαιδα καταστ. συγκ. αὐτῷ om. Q, ἀπ. καταστ. del. Cob | 6 ἀτυχῶν ἔφη αὐτὸς Q **8**, 1 καὶ . . . αὐτῷ del. Sauppe | δηλοῖ A | 2 ἀπεβάλλετο Q, ἀπηλλάττετο Schoem | τινα om. Q | ἱκ. αὐτὸν Q, κήδεται αὐτοῦ Schoem | 3 δοῦναι χαρ. ταύτ. αὐτῷ del. Cob | 6 ἂν add. Dbr | ποιῆσαι Q

9 ήσειν. κἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἠνέσχετ' αὐτοῦ
λέγοντος, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μόλις ἐπείσθη· καὶ
οὕτως ἐκδίδομεν αὐτὴν Ἠλείῳ Σφηττίῳ, καὶ ὁ Μενε-
κλῆς τήν τε προῖκα ἀποδίδωσιν αὐτῷ, μετασχὼν τοῦ
οἴκου τῆς μισθώσεως τῶν παίδων τοῦ Νικίου, καὶ τὰ
ἱμάτια, ἃ ἦλθεν ἔχουσα παρ' ἐκεῖνον, καὶ τὰ χρυσίδια,
10 ἃ ἦν, δίδωσιν αὐτῇ. μετὰ δὲ ταῦτα χρόνου διαγενο-
μένου ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς ὅπως μὴ ἔσοιτο ἄπαις, ἀλλ'
ἔσοιτο αὐτῷ ὅστις ζῶντα γηροτροφήσοι καὶ τελευτή-
σαντα θάψοι αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον τὰ νομι-
ζόμενα αὐτῷ ποιήσοι. τούτῳ μὲν οὖν ἑώρα ἕνα μόνον
ὑὸν ὄντα, ὥστε ἐδόκει αὐτῷ αἰσχρὸν εἶναι ἄπαιδα
τοῦτον καθιστάντα ἀρρένων παίδων αὐτῷ κελεύειν
11 δοῦναι τὸν ὑὸν εἰσποιήσασθαι. ηὕρισκεν οὖν οὐδέν'
ἄλλον οἰκειότερον ὄνθ' ἡμῶν ἑαυτῷ. λόγους οὖν πρὸς
ἡμᾶς ἐποιεῖτο, καὶ ἔφη δοκεῖν αὐτῷ καλῶς ἔχειν,
ἐπειδὴ οὕτως αὐτῷ ἡ τύχη συνέβη ὥστε ἐκ τῆς ἀδελφῆς
τῆς ἡμετέρας παῖδας αὐτῷ μὴ γενέσθαι, ἐκ ταύτης
τῆς οἰκίας ὑὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, ὅθεν καὶ φύσει
παῖδας ἐβουλήθη ἂν αὐτῷ γενέσθαι· „ὑμῶν οὖν" ἔφη
„βούλομαι τὸν ἕτερον ποιήσασθαι, ὁποτέρῳ ὑμῶν
12 καλῶς ἔχει." καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀκούσας ταῦτα,

9, 3 σφητίω A | 4 ἀποδίδωσιν Jenicke: ἐπιδίδωσιν AQ, cf. Demosth. XXX 8 sq., ἐπιδ. αὐτῇ Tyrwhitt, ἀποδ. [αὐτῷ] Schb, ἀποδ. αὐτῆς Brm | 5 τῶν Νικίου Bk, cf. IV 20 | 6 ἐκείνου Q
10, 2 ἄπαις] ft. ἀγενὴς, cf. Harp. s. v., Poll III 15 | 3 ζῶντά γε Q, ζῶντά τε Bk, cf. 25 | γηροτροφήσει Q, in A dubium utrum οι an ει sit | 4 αὐτὸν om. Q | 5 ποιήσει Q | 7 καθιστάναι deletis quae sequuntur αὐτῷ . . . εἰποιήσ. Nab | αὐτῷ. A[br] | κελεύει Q | 8 τὸν υἱὸν Dbr: τοῦτον AQ **11**, 1 εὑρίσκομεν Q | 2 αὐτῶν A pr., ἑαυτῷ corr. 1 | 3 καὶ ἔφη del. Cob | 4 αὐτῷ post οὕτως om. Q | 8 ὁπωτέρῳ A **12**, 1 ὁ ἐμὸς om. A

[ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων,] ἐπῄνεσέ τε τοὺς
λόγους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὅτι δέοιτο ἥ τε ἡλικία καὶ ἡ
παροῦσα ἐρημία ἐκείνου τοῦ θεραπεύσοντος αὐτὸν καὶ
ἐπιδημήσοντος· „ἐμοὶ μὲν οὖν“ ἔφη „συμβαίνει ἀπο-
δημία, ὡς σὺ οἶσθα· ὁ δὲ ἀδελφὸς οὑτοσί“ ἐμὲ λέγων
„τῶν τε σῶν ἐπιμελήσεται καὶ τῶν ἐμῶν, ἐὰν βούλῃ
τοῦτον ποιήσασθαι.“ καὶ ὁ Μενεκλῆς καλῶς ἔφη
αὐτὸν λέγειν, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου ποιεῖταί με.

Ὡς οὖν κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποίησις, τοῦτο 13
ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι. καί μοι τὸν νόμον ἀνάγνωθι,
ὃς κελεύει τὰ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν
ἐθέλῃ, ἐὰν μὴ παῖδες ἄρρενες ὦσι γνήσιοι. ὁ γὰρ
νομοθέτης, ὦ ἄνδρες, διὰ τοῦτο τὸν νόμον ἔθηκεν
οὕτως, ὁρῶν μόνην ταύτην καταφυγὴν οὖσαν τῆς ἐρη-
μίας καὶ παραψυχὴν τοῦ βίου τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώ-
πων, τὸ ἐξεῖναι ποιήσασθαι ὅντινα ἂν βούλωνται.
διδόντων οὖν τῶν νόμων αὐτῷ ποιεῖσθαι διὰ τὸ εἶναι 14
ἄπαιδα, ἐμὲ ποιεῖται, οὐκ ἐν διαθήκαις, ὦ ἄνδρες, γράψας,
μέλλων ἀποθνῄσκειν, ὥσπερ ἄλλοι τινὲς τῶν πολιτῶν,
οὐδ᾽ ἀσθενῶν· ἀλλ᾽ ὑγιαίνων, εὖ φρονῶν, εὖ νοῶν
ποιησάμενος εἰσάγει με εἰς τοὺς φράτερας παρόντων

---

2 ἐπειδὴ . . . πάντων del. Dbr, ὅτι δὴ προετίμησεν αὐτὸς πάντων Emp, ἡμᾶς Schoem, αὐτὸν Sauppe, τοὺς αὐτοῦ Schb | 3 καὶ ante ἡ om. Q | 4 θεραπεύσαντος A pr., ras. corr. | 5 ἐπι-δημήσαντος QA pr., ras. corr. | ἔφη om. Q | συμβαίνειν ἀπο-δημίαν A, συμβαίνειν ἀποδημίαν αὐτὸς σὺ Schoem (ἀποδημεῖν ἀεὶ J. C. Orelli), συμβαίνειν ἀποδημεῖν αὐτὸς σὺ Sauppe (ἴσως σὺ Schb) | 7 βούλει A | 8 καὶ ὁ Μενεκλῆς om. Q^{br} | 9 ἐμέ Bremi

13 1 ὡς ⟨μὲν⟩ Nab | ἐγένετο Tychsen: ἐπεγένετο AQ | 2 βούλεται Q | τὸν νόμον αὐτὸν Q^{br} | 3 ὃς διαγορεύει vel λέγει Cob, cf. X 13 | αὐτοῦ Q | 6 ὁρῶν μόνον Q | 8 τὸ ἐξεῖναι . . . βού-λωνται del. Vollert | ἂν] ἐὰν A **14**, 1 αὐτῷ τῶν νόμων Q | αὐτῷ . . . ἄπαιδα del. Nab | 3 πολιτῶν AQ^{br}, ἀνθρώπων vulgo | 4 εὖ νοῶν del. Dbr

τούτων, καὶ εἰς τοὺς δημότας με ἐγγράφει καὶ εἰς τοὺς
15 ὀργεῶνας. καὶ τότε μὲν οὐδὲν ἀντέλεγον αὐτῷ οὗτοι
ὡς ⟨οὐκ⟩ εὖ φρονοῦντι· καίτοι πολὺ κάλλιον ἦν ζῶντα
πείθειν ἐκεῖνον, εἴ τι βούλοιντο, μᾶλλον ἢ τελευ-
τήσαντα ὑβρίζειν καὶ ἐξερημοῦν αὐτοῦ τὸν οἶκον. ἐπε-
βίω γὰρ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ποίησιν οὐκ ἐνιαυτὸν ἕνα
ἢ δύο, ἀλλὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ ἐν τούτῳ τῷ
χρόνῳ, τοσούτῳ ὄντι, οὐδὲν ἐκεῖνος μετέγνω τῶν πε-
πραγμένων ἑαυτῷ, διὰ τὸ παρὰ πάντων ὁμολογεῖσθαι
16 ὅτι ἦν ὀρθῶς βεβουλευμένος. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω
ταῦτα, τῆς μὲν ποιήσεως ὑμῖν τοὺς φράτερας καὶ τοὺς
ὀργεῶνας καὶ τοὺς δημότας παρέξομαι μάρτυρας, ὡς
δ' ἐξῆν ποιήσασθαι, τὸν νόμον αὐτὸν ὑμῖν ἀναγνώσε-
ται, καθ' ὃν ἡ ποίησις ἐγένετο. Καί μοι τὰς μαρτυ-
ρίας ἀνάγνωθι ταύτας καὶ τὸν νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

17 Ὡς μὲν τοίνυν ἐξῆν τῷ Μενεκλεῖ ποιήσασθαι ὑὸν αὑτῷ
ὅντινα ἐβούλετο, ὁ νόμος αὐτὸς δηλοῖ· ὡς δὲ ἐποιήσατο,
οἵ τε φράτερες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ ὀργεῶνες ὑμῖν με-
μαρτυρήκασιν· ὥστε περιφανῶς ἀποδέδεικται ἡμῖν, ὦ
ἄνδρες, ὁ μάρτυς τἀληθῆ διαμεμαρτυρηκώς, καὶ οὗτοι
πρός γε τὴν ποίησιν αὐτὴν λόγον οὐδ' ὁντινοῦν δύ-
18 ναιντ' ἂν ἀντειπεῖν. πραχθέντων δὲ τούτων ἐσκόπει

---

7 ὀρεγῶνας Q 15, 1 τοῦτε A pr., τότε corr. 1 | 2 οὐκ add. Dbr, ὡς οὐ φρονοῦντι Tyrwhitt | 3 ἐβούλοντο Katabaines, cf. VI 3 | 6 τρία: τ in ras. unius lit. A[1br] | τῷ τούτῳ χρ. Q | 7 οὐδὲ A pr., corr. 1 16, 2 ὑμῖν Tyrwhitt: ἡμῖν A, om. Q | 3 ὀρεγῶνας Q, καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς ὀργεῶνας Fuhr coll. 17. 45. 14 | 4 ἡμῖν Q | 5 καθ' ὃν ... ἐγένετο del. Nab | ἡ s. v. add. A[1] | 6 ἀγάγνωθι A pr., corr. 1 | τὸν om. Q | tit. in mg A, om Q 17, 2 αὐτὸς ὑμῖν δηλοῖ Q[br] | 3 καὶ οἱ δημόται om. Q | 4 ὑμῖν A | 5 μεμαρτυρηκὼς A pr., δια in v. exitu add. A[1]

ὁ Μενεκλῆς γυναῖκά μοι, καὶ ἔφη με χρῆναι γῆμαι· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὴν τοῦ Φιλωνίδου θυγατέρα. κἀκεῖνός τε τὴν πρόνοιαν εἶχεν ὥσπερ εἰκός ἐστι πατέρα περὶ υἱέος ἔχειν, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥσπερ γόνῳ ὄντα πατέρα ἐμαυτοῦ ἐθεράπευόν τε καὶ ᾐσχυνόμην, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμή, ὥστ' ἐκεῖνον πρὸς τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας.

Ὅτι δὲ οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος ὁ 19
Μενεκλῆς ἐποιήσατο, ἀλλ' εὖ φρονῶν, ἐνθένδε ἐστὶν
ὑμῖν ῥᾴδιον ἐπιγνῶναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀδελφή,
περὶ ἧς οὗτος τὸν πλεῖστον τοῦ λόγου πεποίηται, ὡς
ἐκείνῃ πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο, πολλῷ πρότερον ἦν
ἐκδεδομένη πρὶν τὴν ποίησιν γενέσθαι, ὥστ' εἴ γ' ἐκεί-
νῃ πεισθεὶς τὸν ὑὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἐκείνης παίδων
τὸν ἕτερον ἐποιήσατ' ἄν· δύο γάρ εἰσιν αὐτῇ. ἀλλ', 20
ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπ' ἐκείνης πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο
ὑόν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς ἐρημίας [ἐπείσθη],
δεύτερον δὲ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ διὰ τὴν
εὔνοιαν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμόν,
τρίτον δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι συγγενῆ μηδέν' ἄλλον αὐτῷ,
ὁπόθεν ἂν ἐποιήσατο ὑόν. ταῦτα τηνικαῦτα ἐνῆγεν
ἐμὲ ποιήσασθαι· ὥστε οὐ παραφρονῶν φαίνεται οὐδὲ
τῇ γυναικὶ πεισθείς, εἰ μὴ ἄρα τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ

18, 2 *καὶ ἔφη . . . γῆμαι* del. Herw | 4 *ἥνπερ* Bk, ⟨*τοιαύτην*⟩ *ὥσπερ* Schb | 5 *υἱέως* Q^{br} | 6 *πατέρα ὄντα* Q | 8 *ἅπαντα* Q^{br}, cf. 36 I 11 **19**, 1 *πειθ. ἐμὲ ἐπ.* Nab | 3 *ῥᾴδιον ὑμῖν* Q | 4 *τὸ πλεῖστον* A, cf. VI 18 | 6 *πρὶν* Schb: *πριν ἢ* A, *ἢ* Q, cf. IX 32, III 10 | 7 *πεισθ. ἐμὲ ἐποιήσατο* Q | 8 *ἐποιήσατ' ἂν δ* in ras. A[1], *ἐποιήσατο* om. pr. **20**, 3 *ὑόν* om. Q^{br} | *ἐπείσθη* del. Schb | 4 *δὲ* in Q^{br} non omissum, sed extinctum | *διὰ τὰς πρ. αἰτίας καὶ* del. Albrecht | 5 *ἔνοιαν* A pr., corr. 1 | 7 *τηνικαῦτα*] *τὰ τηλικαῦτα* Bk, *τηλικαῦτ' ὄντα* Dbr, sed temporis rationem habet 19 | *ἐνῆγον* Q

καὶ τὴν ἀπαιδίαν οὗτος βούλεται τὸ ὄνομα τοῦτο προσ-
21 *αγορεύειν. ἡδέως δ' ἄν μοι δοκῶ τούτου πυθέσθαι*
τοῦ φάσκοντος ⟨οὐκ⟩ εὖ φρονεῖν, τίνα ποιήσασθαι
ἐχρῆν αὐτὸν τῶν συγγενῶν; πότερα τὸν ὑὸν τὸν τού-
του; ἀλλ' οὐκ ἂν αὐτῷ ἔδωκεν, ἄπαιδα αὐτὸν καθι-
στάς· οὐχ οὕτως οὗτός ἐστι φιλοχρήματος. ἀλλὰ τὸν
τῆς ἀδελφῆς ἢ τὸν τῆς ἀνεψιᾶς ἢ τὸν τοῦ ἀνεψιοῦ;
ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἐγένετο αὐτῷ οὐδεὶς τούτων τῶν
22 *συγγενῶν. οὐκοῦν ἐξ ἀνάγκης ἦν αὐτῷ ἄλλον τινὰ*
ποιήσασθαι μᾶλλον ἢ ἄπαιδα καταγηρᾶναι, ὥσπερ
οὗτος ἀξιοῖ νυνὶ αὐτόν. ἐγὼ τοίνυν πάντας [ἀνθρώ-
πους] ἂν οἶμαι ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὡς οὐκ ἂν ποιησά-
μενος ἄλλον οἰκειότερον ἐμοῦ ἐποιήσατ' ἄν. δειξάτω
γὰρ οὗτος ὑμῖν. ἀλλ' οὐκ ἄν ποτε δύναιτο· ἦν γὰρ
οὐδεὶς ἄλλος συγγενὴς αὐτῷ πλὴν τούτων.
23 *Ἀλλὰ νῦν οὗτος ἐπιτιμῶν αὐτῷ φαίνεται οὐχ ὅτι*
τὸν ὑὸν οὐκ ἐποιήσατο τὸν αὑτοῦ, ἀλλ' ὅτι τὸ παρά-
παν ἐποιήσατο καὶ οὐκ ἐτελεύτησεν ἄπαις· τοῦτ' ἔστιν
ὃ ἐπιτιμᾷ, ἐπίφθονον πρᾶγμα καὶ οὐ δίκαιον ποιῶν·
ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων ἐκείνῳ ὄντι ἄπαιδι καὶ ἀτυ-
24 *χοῦντι φαίνεται ἐπιτιμῶν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπα-*
σιν ἀνθρώποις καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις δοκεῖ καλῶς
οὗτος ὁ νόμος κεῖσθαι, ὁ περὶ τῆς ποιήσεως, καὶ διὰ

21, 1 *δοκῶ* J. C. Orelli: *ποθῶ* AQ | *τοῦτο* Q | 2 *οὐκ* addidi cf. 15. 25 | 3 *αὐτὸν* Dbr: *ἀπὸ* AQ, del. Brm | *πότερον* Q | 5 *οὗτός ἐστι* AQ[br], *οὗτος* del. Cob | 7 *οὐδεὶς αὐτῷ* Q[br]
22, 2 *μᾶλλον* del. Dbr | *καταγηρᾶναι* Dbr: *καταγηρᾶν* A, *κατηγορεῖν* Q | 3 *ἀνθρώπους* del. Bk, *ὑμᾶς* del. Bremi, ⟨*καὶ*⟩ *ὑμᾶς* J. C. Orelli, *ὁμοίως* Jenicke | 5 *ἐποιήσατ'* Dbr: *ποιήσαιτ'* AQ, cf. I 24 | 6 *γὰρ* om. Q **23**, 1 *αὐτῷ*] *αὐτῷ νῦν* Q[br] (hic, non 22, 7) | 2 *τὸν αὐτοῦ* Dyroff, *τὸν* del. Schb | 5 *ἄπαιδι ὄντι* Q **24**, 1 *καίτοι τοῖς* Schb | 2 *καλὸς* Q | 3 *ὁ π. τ. ποιήσ.* del. Cob

*τοῦτο χρῶνται πάντες αὐτῷ· ὁ δὲ θεῖος οὑτοσὶ οὐκ
αἰσχύνεται τὸν αὑτοῦ ἀδελφὸν ταύτης τῆς ἐξουσίας
ἀποστερῶν νῦν, [τοῦ ποιήσασθαι,] ἧς οὐδὲ τοῖς οὐδὲν
γένει προσήκουσιν οὐδεὶς πώποτε ἐφθόνησεν. οἶμαι* **25**
*δὲ κἂν τοῦτον, εἴ τις ἐρωτήσειεν αὐτὸν τί δή ποτ'
ἂν ἐποίησεν εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἐκείνῳ καταστάς,
οὐκ ἄλλ' οὐδὲν εἰπεῖν ἢ ὅτι ἐποιήσατ' ἂν ὅστις αὐτὸν
ἔμελλε ζῶντα θεραπεύσειν καὶ τελευτήσαντα θάψειν·
καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον νόμον ἡ ποίησις
ἐγένετ' ἄν, καθ' ὅν περ ἡ ἐμή. εἶτα αὐτὸς μὲν εἰ ἦν
ἄπαις, ἐποιήσατ' ἄν· τὸν δὲ Μενεκλέα ποιήσαντα
ταὐτὰ τούτῳ παραφρονεῖν φησι καὶ γυναικὶ πειθό-
μενον ποιήσασθαι. πῶς οὖν οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται;* **26**
*ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ μᾶλλον τοῦτον παραφρονεῖν τῷ
τε λόγῳ τούτῳ ᾧ νυνὶ λέγει, καὶ οἷς ποιεῖ. τοῖς τε
γὰρ νόμοις καὶ τοῖς δικαίοις καὶ οἷς αὐτὸς ἐποίησεν
ἂν τἀναντία λέγων φαίνεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται αὐτῷ
μὲν τὸν νόμον τὸν περὶ τῆς ποιήσεως ποιῶν κύριον, τῷ
δὲ ἀδελφῷ τὸν αὐτὸν τοῦτον ζητῶν ἄκυρον ποιῆσαι.*
Εἶτα νῦν διὰ τί διαφερόμενος ζητεῖ οὗτος τὸν **27**

---

4 *οσχ* vel *οισχ* A pr., *οὐκ* corr. 1 | 5 *τὸν ἀδ. τὸν αὐτοῦ* Q | 6 *τοῦ ποιήσασθαι* del. Bk | *οὐδὲν*] om. A pr., *οὐ* s. v. add. 1, cf. VI 4. 56 **25**, 2 *κἂν* Gebauer: *καὶ* AQ, cf. XII 7 | *τί δή* Tyrwhitt: *ἢ δή* A, om. Q | 3 *ἐκείνῳ τύχην* Q | 4 *οὐκ* ⟨*ἂν*⟩ Bk | 5 *ζῶντά* ⟨*τε*⟩ Sauppe, cf. 10 | *θεραπεύειν* Q | 8 *τὸν δὲ Μ*... *ποιήσασθαι*] horum loco superiora illa *ὅστις αὐτὸν* ... *θάψειν* iterum ponit Q | 10 *ποιῆσαι* A pr., corr. 1 **26**, 2 *μᾶλλον πολλῷ* A pr., litteris additis corr. 1, *μᾶλλον* om. Q^{br} | *παραφρονεῖν τῷ*] *παραφρονεῖν φήσει καὶ γυναικὶ πειθόμενον. πῶς οὖν οὐ σχ. λ. φ. ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ τοῦτον παραφρονεῖν μᾶλλον τῷ* Q | 3 *καὶ* ⟨*τοῖς ἔργοις*⟩ Dbr | *ποιεῖ* Bk: *ποιεῖται* AQ | 4 *τοῖς* post *καὶ* om. A, *τοῖς γὰρ δικαίοις καὶ τοῖς νόμοις* Q | 5 *μὲν αὐτῷ* A | 6 *ποιῶν* ante *τὸν περὶ* collocat Q, *τὸν περὶ τῆς ποιήσ.* del. Cob **27**, 1 *νῦν* om. Q | *διαφερόμενος* del. Cob, cf. Lys. X 17 | *οὕτως* Bk

ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ ἄπαιδα καταστῆσαι, ἄξιόν ἐστιν,
ὦ ἄνδρες, ἀκοῦσαι. εἰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνόματός
μοι διαφέρεται καὶ ἀναίνεται, εἰ ἐγὼ ἔσομαι ὑὸς Μενε-
κλέους, πῶς οὐ φθονερός ἐστιν; εἰ δὲ περὶ χρημάτων
ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ, ἐπιδειξάτω ὑμῖν ὁποῖον χωρίον
ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν κατέλιπεν ἐκεῖνος, ἃ ἐγὼ ἔχω
νυνί. εἰ δὲ μηδὲν τούτων κατέλιπεν, ἃ δ' ἦν αὐτῷ
ὑπόλοιπα, ἐπειδὴ τῷ ὀρφανῷ τὸ ἀργύριον ἀπέδωκεν,
οὗτος ἔλαβε ζῶντος ἐκείνου ἔτι, πῶς οὐ περιφανῶς
28 ἐξελέγχεται ἀναιδὴς ὤν; ὡς δὲ ἔχει, ἐγὼ ἐπιδείξω.
ἐπειδὴ γὰρ ἔδει τῷ ὀρφανῷ τὰ χρήματα ἀποδιδόναι,
ὁ δ' οὐκ εἶχεν ὁπόθεν ἀποδῷ, τόκοι δὲ πολλοῦ χρό-
νου συνερρυηκότες ἦσαν αὐτῷ, τὸ χωρίον ἐπώλει. καὶ
οὗτος καιροῦ λαβόμενος καὶ βουλόμενος αὐτῷ ἐπηρε-
άζειν, ὅτι ἐμὲ ἐποιήσατο, διεκώλυε τὸ χωρίον πραθῆναι,
ἵνα κατοκώχιμον γένηται καὶ ἀναγκασθῇ τῷ ὀρφανῷ
ἀποστῆναι. ἠμφεσβήτει οὖν αὐτῷ μέρους τινὸς τοῦ
χωρίου, πρότερον οὐδεπώποτε ἀμφισβητήσας, καὶ ἀπη-
29 γόρευε τοῖς ὠνουμένοις μὴ ὠνεῖσθαι. κἀκεῖνος ἠγα-
νάκτει, οἶμαι, καὶ ἠναγκάζετο ὑπολείπεσθαι οὗ ἠμφε-
σβήτησεν οὗτος. τὸ δὲ ἄλλο ἀποδίδοται Φιλίππῳ
τῷ Πιθεῖ ἑβδομήκοντα μνῶν, καὶ οὕτω διαλύει τὸν

---

4 δια|φέρεται . ε . ἔσομαι A pr., corr. 1 Q[br], cf. Demosth. XXXVI 31, καὶ ἀγανακτεῖ εἰ Schoem, καὶ ἄχθεται εἰ Cob, διαφ. ὅτι ἔσομαι Brm | 6 ὅπου Dbr | 7 ἢ συνοικίαν om. Q, ἢ τίν' οἰκίαν omissis illis ἢ οἰκίαν Bk | ἢ οἰκίαν del. Schoem coll. 35 | κατέλειπεν A pr., ras. corr., item v. 8 | 9 ὑπόλοιπα] κατέλιπεν Q | 10 ἐκείνου ζῶντος Q   28, 1 ἔχει ⟨οὕτως⟩ Bk, cf. 33. 35 | 2 ἀποδιδόναι Bk: ἀποδίδοσθαι AQ | 3 ἀποδοίη Cob | 6 διότι Q[br] | 7 κατοκώχιμον Dbr: κατόχιμον AQ
29, 1 ἠγανάγκτει A[br], ἠγ. οἶμαι καὶ del. Vollert | 2 οὗ] οὐκ Q | 3 ἀποδίδοται Bk: ἀποδιδόναι AQ | 4 Πιθεῖ Sauppe: πιτθεῖ AQ

ὀρφανόν, ἑπτὰ μνᾶς καὶ τάλαντον ἀποδοὺς ἀπὸ τῆς
τιμῆς τοῦ χωρίου· τούτῳ δὲ λαγχάνει δίκην τῆς ἀπορ-
ρήσεως. λόγων δὲ πολλῶν γενομένων καὶ ἔχθρας
πολλῆς ἔδοξεν ἡμῖν χρῆναι, ἵνα μή ποτε εἴπῃ τις ἐμὲ
φιλοχρηματεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀδελφοὺς ὄντας αὐτοὺς
καθιστάναι, ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεστῇ τῷ τούτου καὶ
τοῖς φίλοις διαιτῆσαι. ἐκεῖνοι δ' εἶπον ἡμῖν, εἰ μὲν 30
ἐπιτρέποιμεν αὐτοῖς ὥστε τὰ δίκαια διαγνῶναι, οὐκ ἂν
ἔφασαν διαιτῆσαι· οὐδὲν γὰρ δεῖσθαι ἀπέχθεσθαι οὐδε-
τέροις ἡμῶν· εἰ δ' ἐάσομεν αὐτοὺς γνῶναι τὰ συμφέροντα
πᾶσιν, ἔφασαν διαιτήσειν. καὶ ἡμεῖς, ἵνα δὴ πραγμά-
των ἀπαλλαγῶμεν, ὥς γε δὴ ᾠόμεθα, οὕτως ἐπιτρέ-
πομεν. καὶ ἐκεῖνοι ὀμόσαντες ἡμῖν πρὸς τῷ βωμῷ τῷ 31
τῆς Ἀφροδίτης Κεφαλῆσιν τὰ συμφέροντα γνώσεσθαι,
διῄτησαν ἡμᾶς ἀποστῆναι ὧν οὗτος ἠμφεσβήτησε καὶ
δοῦναι δωρεάν· οὐ γὰρ ἔφασαν εἶναι ἄλλην ἀπαλλαγὴν
οὐδεμίαν, εἰ μὴ μεταλήψονται οὗτοι τῶν ἐκείνου.
ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ χρόνου ἔγνωσαν ἡμᾶς εὖ ποιεῖν 32
ἀλλήλους καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, καὶ ταῦτα ὀμόσαι ἠνάγ-
κασαν ἡμᾶς ἀμφοτέρους πρὸς τῷ βωμῷ ἦ μὴν ποιή-
σειν· καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν εὖ ποιήσειν ἀλλήλους ἐκ
τοῦ ἐπιλοίπου χρόνου, κατὰ δύναμιν εἶναι, καὶ λόγῳ

5 τῆς om. Q | 7 γενομένων] λεγομένων Q | 8 τις εἴπῃ Q | 9 αὐτοὺς Bremi: αὐτοῦ AQ | 10 καθιστάναι Tur: καθιστάνειν AQ | κηδευτῇ Q | 11 διαιτῆσαι del Fuhr, cf. I 11. δίαιταν Cob, cf. Demosth. XL 16 **30**, 1 εἰ μὲν Bk: εἰ μὴ A, om. Q | 3 ἀπεχθέσθαι Bk | 6 ὥς γε δὴ ᾠόμεθα Sauppe et Dbr, qui delere mavult: ὥστε δηώμεθα AQ **31**, 2 ⟨τῆς⟩ Κεφ. Dbr | Κεφαλῆσιν Schoem: κεφαλαίωσιν AQ **32**, 2 ἀλλήλοις A pr., corr. 1, item v. 4 | ἡμᾶς ἠνάγκασαν Q | 3 ποιεῖν A | 4 εὖ ποιήσειν ... ἔργῳ del., verba κατ. δύν. εἶναι v. 2 post ἀλλήλους collocat Herw | 5 λοιποῦ A pr., ἐπιλοίπου corr. 1 Q[br], cf. Isocr. III 58

33 καὶ ἔργῳ. καὶ ὡς ὅ τε ὅρκος ἐγένετο, καὶ ἔχουσιν
οὗτοι ἃ ἐγνώσθη αὐτοῖς ὑπὸ τῶν οἰκείων τῶν τούτου,
εἶτα νυνὶ ταυτὶ τὰ ἀγαθὰ ποιοῦσιν ἡμᾶς, τὸν μὲν
τεθνεῶτα ἄπαιδα βουλόμενοι καταστῆσαι, ἐμὲ δ' ἐκ-
βάλλειν ὑβρίσαντες ἐκ τοῦ οἴκου, τοὺς γνόντας αὐτοὺς
ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας, ἐὰν ἐθέλωσιν ἀναβαίνειν
(εἰσὶ γὰρ τούτων οἰκεῖοι), εἰ δὲ μή, τοὺς παραγενο-
34 μένους. Καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταυτασί·
σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Λαβὲ δή μοι τὰς μαρτυρίας ἐκείνας, ὡς τό τε χωρίον ἑβδομήκοντα μνῶν ἐπράθη, καὶ ὡς ἀπέλαβεν ὁ ὀρφανὸς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα μνᾶς πραθέντος τοῦ χωρίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

35 Ὁ θεῖος τοίνυν οὑτοσί, ὦ ἄνδρες, κεκληρονομηκὼς
τῶν ἐκείνου ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ ὥσπερ ἐγώ, καὶ ἔχων
ἐμοῦ πολλῷ πλείω — ἐγὼ μὲν γὰρ τὰς τριακοσίας
δραχμὰς ἔλαβον τὰς περιλειφθείσας ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ
χωρίου, καὶ οἰκίδιον ὅ ἐστιν οὐκ ἄξιον τριῶν μνῶν·
οὗτος δὲ πλέον ἢ δέκα μνῶν χωρίον ἔχων, εἶτα προσ-
36 έτι νῦν ἥκει τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐξερημώσων. καὶ ἐγὼ
μὲν ὁ ποιητὸς ἐκεῖνόν τε ζῶντα ἐθεράπευον, καὶ αὐτὸς
καὶ ἡ ἐμὴ γυνή, θυγάτηρ οὖσα τουτουὶ Φιλωνίδου,

33, 2 ἀπὸ A | 4 ἄπαιδα om. Q pr., supra καταστῆσαι add. eadem manus (Brm) **34**, 1 post τὰς in v. exitu tres lit. erasae (ft. μαρ) A | 2 ἐπίλαβε Tyrwhitt: ἐπίβαλε QA pr., ἐπίβαλλε corr. 1, cf. III 12. 76 | 3 μαρτυρίαι Bk: μαρτυρία A, om. Q | 4 μοι ⟨καὶ⟩ Schb | 8 tit. om. Q **35**, 1 τοίνυν om. Q | 3 μὲν om. A | 6 ἔχων del. Papabasileiu | 7 αὐτοῦ om. Q | ἐξερημωθέντα Q **36**, 3 θυγάτηρ] θεράπων Q | φιλονίδου A pr., corr. 1, del. Nab, cf. III 4 VI 5. 6. 60

*καὶ τῷ ἐμῷ παιδίῳ ἐθέμην τὸ ὄνομα τὸ ἐκείνου, ἵνα
μὴ ἀνώνυμος ὁ οἶκος αὐτοῦ γένηται, καὶ τελευτήσαντα
ἔθαψα ἀξίως ἐκείνου τε καὶ ἐμαυτοῦ, καὶ ἐπίθημα
καλὸν ἐπέθηκα, καὶ τὰ ἔνατα καὶ τἆλλα πάντα ἐποίησα
τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὡς οἷόν τε κάλλιστα, ὥστε τοὺς
δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας· οὗτος δὲ ὁ συγγενής, ὁ* 37
*ἐπιτιμῶν αὐτῷ ὅτι ὑὸν ἐποιήσατο, ζῶντος μὲν τὸ χωρίον
τὸ περιλειφθὲν αὐτῷ περιείλετο, τελευτήσαντα δ᾽ αὐτὸν
ἄπαιδα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι. τοιοῦτός
ἐστιν οὗτος. Καὶ ὡς ἔθαψά τε ἐγὼ αὐτὸν καὶ τὰ
τρίτα καὶ τὰ ἔνατα ἐποίησα καὶ τἆλλα τὰ περὶ τὴν
ταφήν, τὰς μαρτυρίας ὑμῖν τῶν εἰδότων ἀναγνώσεται.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὅτι τοίνυν ὁ Μενεκλῆς, ὦ ἄνδρες, ἐποιήσατό με 38
*οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος, βούλομαι ὑμῖν
καὶ αὐτοὺς τούτους μάρτυρας παρασχέσθαι, καὶ ἐμοὶ
μαρτυροῦντας ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, ἐξ ὧν ἔπραξαν αὐτοί,
ὅτι ἐγὼ τἀληθῆ λέγω. τὰς γὰρ διαλύσεις φαίνονται
πρὸς ἐμὲ ποιησάμενοι ἀμφότεροι οὗτοι, καὶ οὐ πρὸς
τὸν Μενεκλέα, καὶ ὀμόσαντες ὅρκους ⟨ἐμοὶ⟩ καὶ ἐγὼ
τούτοις. καίτοι εἴ γε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐγεγένητο* 39
*ἡ ποίησις, μηδὲ κληρονόμος ἦν ἐγὼ τῶν Μενεκλέους
ὑπ᾽ αὐτῶν τούτων δεδοκιμασμένος, τί ἔδει αὐτοὺς
ὀμνύναι ἐμοὶ ἢ παρ᾽ ἐμοῦ λαμβάνειν ὅρκους; οὐδὲν*

---

4 *παιδίον* A pr., corr. 1, *παιδίω* Q[br] | *τὸ* ante *ἐκείνου* om. Q | 5 *αὐτοῦ*] *ἐκείνου* Q | 7 *ἐπέθηκα*, ⟨*καὶ τὰ τρίτα*⟩ coll. 37 Nab **37**, 6 *τρία* A pr., corr. 1 | 7 *τῶν εἰδότων* in mg add. A[1] | 8 tit. om. Q **38**, 1 *ἐποιήσατό με* om. Q | 3 *καὶ* ante *ἐμοὶ* del. Cob, *καὶ* ⟨*ταῦτ᾽*⟩ Brm | 6 *ἐμὲ* Bremi: *με* AQ | *ὀρκ* A pr., *οὐ* A[1] | 7 *ἐμοὶ* add. Bremi **39**, 1 *μὴ* s. v. add. A[1] | *τοὺς* in mg. add. A[1] | *ἐγεγένητο* AQ[br], *ἐγένετο* Tyrwhitt, cf. III 55. 58 | 2 *τῶν*] *τοῦ* A | 4 *οὐδὲν* Tyrwhitt: *οὐδὲ ἓν* AQ, *οὐδὲ δι᾽ ἓν* Hertl

δήπου. οὐκοῦν ὁπότε ἐποίησαν ταῦτα, φαίνονται
αὐτοὶ οὗτοι ἐμοὶ μαρτυροῦντες ὅτι κατὰ τοὺς νόμους
ἐποιήθην [ἡ ποίησις] καὶ δικαίως εἰμὶ κληρονόμος
40 τῶν Μενεκλέους. ἐγὼ δ' οἶμαι καταφανὲς ὑμῖν ἅπασι
τοῦτ' εἶναι, ὡς καὶ παρὰ τούτων αὐτῶν ὁμολογούμενόν
ἐστιν ὅτι Μενεκλῆς οὐ παρεφρόνει, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
οὗτος νυνί, ὅς γε ποιησάμενος τῆς ἔχθρας διάλυσιν
πρὸς ἡμᾶς καὶ ὀμόσας ὅρκους πάλιν νῦν ἥκει τὰ ὁμο-
λογηθέντα καὶ ὀμοθέντα παραβάς, καὶ ἀφελέσθαι με
41 ἀξιοῖ ταυτὶ τὰ λοιπά, οὕτως ὄντα μικρά. ἐγὼ δὲ εἰ
μὴ πάνυ τὸ πρᾶγμα αἰσχρὸν εἶναι ἐνόμιζον καὶ ἐπο-
νείδιστον, προδοῦναι τὸν πατέρα οὗ εἶναι ὠνομάσθην
καὶ ὃς ἐποιήσατό με, ταχὺ ἂν ἀπέστην αὐτῷ τῶν
ἐκείνου· ἔστι γὰρ ὑπόλοιπον οὐδὲ ἕν, ὡς καὶ ὑμᾶς
42 οἴομαι αἰσθάνεσθαι. νυνὶ δὲ δεινὸν τὸ πρᾶγμα καὶ
αἰσχρὸν εἶναι τῇδε νομίζω, εἰ ἡνίκα μὲν ὁ Μενεκλῆς
εἶχέ τι, τότε μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν ὑὸν αὐτῷ ποιήσασθαι,
καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἐκείνου, πρὶν πραθῆναι τὸ
χωρίον, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐφιλοτιμήθην
ὡς ὑὸς ὢν ἐκείνου, καὶ τὰς στρατείας, ὅσαι ἐγένοντο
ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐστράτευμαι ἐν τῇ φυλῇ τῇ ἐκεί-
43 νου καὶ ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἐτελεύτησεν,
εἰ προδώσω καὶ ἐξερημώσας αὐτοῦ τὸν οἶκον ἀπιὼν
οἰχήσομαι, πῶς οὐκ ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ

---

7 ἐποιήθην Cob: ἐποιήθη ἡ ποίησις AQ **40**, 1 ἅπασιν ὑμῖν Q | 2 ὁμολογοῦμεν ὢν A pr., ὁμολογούμενόν corr. 1 | 3 παραφρονεῖ Q | 5 ὑμᾶς A pr., corr. 1 | ὡμολογηθέντα A pr. | 6 με in mg. add. A[1] **41**, 2 μὴ om. Q | τὸ | τὸ A | 4 καὶ ὃς ἐπ· με del. Cob | τάχ' ἂν Cob, cf. Lyc. Leocr. 133, Demosth. XXI 209 | 5 ἓν spir. in ras. a corr. 1 **42**, 2 εἶναι post δεινὸν ponit Q | 3 αὑτῷ Sauppe | 6 ὢν om. Q | ἐγένετο Q | 8 καὶ ἐν τῷ δήμῳ del. Dbr, cf. Lys. XVI 14 **43**, 2 προδοὺς καὶ Nab

καταγέλαστον δοκοίη, καὶ τοῖς βουλομένοις περὶ ἐμοῦ βλασφημεῖν πολλὴν ἐξουσίαν παρασχοίμην; καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἐστὶ τὰ ποιοῦντά με ἀγωνίζεσθαι τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἀλλ' εἰ οὕτως φαῦλος ἄνθρωπος δοκῶ εἶναι καὶ μηδενὸς ἄξιος, ὥστε ὑπὸ μὲν εὖ φρονοῦντος μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἂν ποιηθῆναι τῶν φίλων, ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος, ταῦτ' ἐστὶ τὰ λυποῦντά με.

Ἐγὼ οὖν δέομαι ὑμῶν πάντων, ὦ ἄνδρες, καὶ 44
ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω ἐλεῆσαί με καὶ ἀποψηφίσασθαι
τοῦ μάρτυρος τουτουί. ἀπέφηνα δ' ὑμῖν πρῶτον μὲν
ποιηθέντα ἐμαυτὸν ὑπὸ τοῦ Μενεκλέους ὡς ἄν τις
δικαιότατα ποιηθείη, καὶ οὐ λόγῳ οὐδὲ διαθήκῃ τὴν
ποίησιν γεγενημένην, ἀλλ' ἔργῳ· καὶ τούτων ὑμῖν 45
τούς τε φράτερας καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς ὀργεῶνας
παρεσχόμην μάρτυρας· καὶ ἐκεῖνον ἐπέδειξα τρία καὶ
εἴκοσιν ἐπιβιοῦντα ἔτη. εἶτα τοὺς νόμους ἐπέδειξα
ὑμῖν τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώπων ἐξουσίαν διδόντας
υἱεῖς ποιεῖσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ζῶντά τε φαίνομαι
θεραπεύων αὐτὸν καὶ τελευτήσαντα θάψας.
οὗτος δὲ νυνὶ ἄκληρον μὲν ἐμὲ ποιεῖν τοῦ κλήρου 46
τοῦ πατρῴου, εἴτε μείζων ἐστὶν οὗτος εἴτε ἐλάττων,

---

5 παρασχοίμην Tur (iidem παράσχοιμι): παράσχομαι A et Q, ut videbatur Brmo, παρασχοίη Schoem, παράσχοι Brm, παρασχὸν ἂν Dbr, παρασχόμενον Geb, παρασχήσομαι Emp, παρασχέσθαι Schb | 6 τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγων. Q, τὰ ποιοῦντα ... τοῦτον del. Nab | 7 δόξω Nab | 9 ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος suspecta Brmo | 10 με τὰ λυπ. Q, με ft. om. A pr., in v. add. corr. 1 **44**, 1 δέημαι A pr., corr. 1 | 2 ἀποψηφίσαι Q | 4 ἐμαυτ. ποιηθέντα Q | 5 ποιηθείη Bk: ποιηθῇ AQ | 6 ἀλλ' ἔργῳ τὴν π. γενομένην Q **45**, 4 ἐπιβιόντα Bamberg | 5 τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώπων Nab (ἄπαισι iam P. R. Müller): τοὺς ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις AQ, τοῖς ἀγενέσι [τοῖς ἀνθρ.] Blass, ἐπέδειξα ὑμῖν τοὺς del. Herw **46**, 1 ποιεῖ Q | 2 εἰ.. (ante μείζων) A pr., corr. 1 | εἴτε καὶ ἐλ. A pr., corr. 1

ἄπαιδα δὲ τὸν τελευτήσαντα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι, ἵνα μήτε τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα ὑπὲρ ἐκείνου μηδεὶς τιμᾷ μήτ' ἐναγίζῃ αὐτῷ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, ἀλλὰ ἀφαιρῆται τὰς τιμὰς τὰς ἐκείνου· ἃ προνοηθεὶς ὁ Μενεκλῆς, κύριος ὢν τῶν ἑαυτοῦ, ἐποιήσατο
47 *ὑὸν ἑαυτῷ, ἵνα τούτων ἁπάντων τυγχάνῃ. μὴ οὖν, ὦ ἄνδρες, πεισθέντες ὑπὸ τούτων ἀφέλησθέ μου τὸ ὄνομα, τῆς κληρονομίας ὃ ἔτι μόνον λοιπὸν ἔσται, ἄκυρον δὲ τὴν ποίησιν αὐτοῦ καταστήσητε. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἰς ὑμᾶς ἀφῖκται καὶ ὑμεῖς κύριοι γεγόνατε, βοηθήσατε καὶ ἡμῖν καὶ ἐκείνῳ τῷ ἐν Ἅιδου ὄντι, καὶ μὴ περιίδητε — πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων δέομαι ὑμῶν — προπηλακισθέντα αὐτὸν ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μεμνημένοι τοῦ νόμου καὶ τοῦ ὅρκου ὃν ὀμωμόκατε καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὲρ τοῦ πράγματος, τὰ δίκαια καὶ τὰ εὔορκα κατὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθε.*

---

5 *μήτ'* Bremi: *μὴδ'* AQ | *αὐτὸν* A pr., corr. 1 | 6 *ἀφαιρῆται* Dbr: *ἀφαιρεῖται* AQ | *τὰς τιμὰς* om. Q, *τιμὰς ταύτας ἐκ.* Brm | 8 *τυγχάνοι* Nab 47, 2 *μου*] *με* Q | 3 post *ὄνομα* distinxi cf. 27. 41, ft. transponendum *ὃ τῆς κληρ.*, sed cf. VI 6. 53 | *ἔτι*] *ἔστι* A pr., ras. corr. | *λοιπόν ἐστιν* cum Tyrwhitto ed. omn. | 4 *καταστήσετε* A | 6 *βοηθ. ἐμοὶ καὶ ἐκ.* Q | 8 *δέομαι ὑμῶν* del. Cob | 9 *τῶν τε νόμων* Q | 10 *τῶν ἐχρημένων διὰ τοῦ πρ.* Q^{br} | 11 *τὰ* post *καὶ* s. v. add. A^{1}, del. Cob, cf. Dem. XIX 311, Lyc. Leocr. 128

III.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Πύρρου τὸν ἕτερον ⟨τῶν⟩ τῆς ἀδελφῆς υἱῶν υἱοποιησαμένου Ἔνδιον, καὶ τούτου πλέον ἢ εἴκοσιν ἔτη τὸν κλῆρον κατασχόντος, εἶτα ἀποθανόντος, Ξενοκλῆς λαχὼν τῶν χρημάτων ὑπὲρ Φίλης, τῆς ἑαυτοῦ γυναικός, διεμαρτύρησεν εἶναι αὐτὴν γνησίαν Πύρρου θυγατέρα, ἀμφισβητούσης τοῦ κλήρου τῆς Ἐνδίου μητρός· καὶ ἑάλω ψευδομαρτυριῶν, Νικοδήμου καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἐγγυῆσαι Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἐξ ἧς γεγονέναι τὴν Φίλην. ὁ Ἐνδίου δὲ ἀδελφὸς νόθην εἶναί φησιν, ἐξ ἑταίρας Πύρρῳ γενομένην, καὶ οὕτως ὑπὸ Ἐνδίου ἐκδοθῆναι Ξενοκλεῖ. Ἡ στάσις στοχασμός, τὸ δὲ ἔγκλημα ψευδομαρτυριῶν κατὰ τοῦ Νικοδήμου.

Ἄνδρες δικασταί, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς 1 *Πύρρος, ἄπαις ὢν γνησίων παίδων, ἐποιήσατο Ἔνδιον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν ὑὸν ἑαυτῷ· ὃς κληρονόμος ὢν τῶν ἐκείνου ἐπεβίω πλείω ἔτη ἢ εἴκοσι, καὶ ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔχοντος ἐκείνου τὸν κλῆρον οὐδεὶς πώποτε προσεποιήσατο οὐδ' ἠμφεσβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκεί-*

Or. III titulus sic legitur in indice orationum et apud Harp. s. *παράστασις*. Post hypothesin superscriptum est: *τοῦ πύρρου κλήρου κατὰ ποίησιν πρὸς τὸ γένος διαμαρτυρία*. Rectius apud Harp. s. *προσεποιήσαντο· κατὰ Νικοδήμου*. Dicas igitur: *κατὰ Νικ. ψευδομαρτυριῶν*, ut est in hypothesi.

hyp. 1 *πύρρον* pr., corr. 2 | *ἕτερον* corr. 1, . . . *ν* pr. | *τῶν* add. marg. Ald | 3 *τὸν κλῆρον* Ald: *τοῦ κλήρου* | 4 *αὐτοῦ* pr., corr. 1 | 5 *διε . . ρτύρησεν* pr., corr. 1 | 9 ante *τὴν* erasum *καὶ* | 10 *φασὶν* pr., corr. 1   1, 3 *ὑὸν ἑαυτῷ* del. Nab | 4 *ἐπεβίω* Nab: *ἐβίω* | *ἢ εἴκοσιν ἔτη* Herw | 5 Harp. s. *προσεποιήσαντο* laudat verba: *οὐδεὶς . . . ἐκείνων* (sic pro *ἐκείνῳ*) | 6 *ἠμφισβήτησα* pr., corr. 1

2 *νῳ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ πέρυσιν, ὑπερβᾶσα τὸν τελευταῖον κληρονόμον, γνησία θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θείου ἥκει φάσκουσα εἶναι Φίλη, καὶ κύριος Ξενοκλῆς Κόπριος τοῦ Πύρρου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν, ὃς τετελεύτηκε πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη,*
3 *τρία τάλαντα τίμημα τῷ κλήρῳ ἐπιγραψάμενος. ἀμφισβητούσης δὲ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Πύρρου, ὁ κύριος τῆς εἰληχυίας τοῦ κλήρου γυναικὸς ἐτόλμησε διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον εἶναι, ὡς οὔσης γνησίας θυγατρὸς Πύρρῳ, οὗ ἦν ἐξ ἀρχῆς ὁ κλῆρος. ἐπισκηψάμενοι δὲ ἡμεῖς, καὶ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες*
4 *τὸν διαμαρτυρῆσαι τολμήσαντα κατὰ ταῦτα, ἐκεῖνόν τε ἐξελέγξαντες περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην εἵλομεν παρ' ὑμῖν, καὶ τουτονὶ Νικόδημον παραχρῆμα ἐξηλέγξαμεν ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ, ὅς γε ἐτόλμησε μαρτυρῆσαι ἐγγυῆσαι τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι*
5 *κατὰ τοὺς νόμους. ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ ἡ τούτου μαρτυρία ψευδὴς ἔδοξεν εἶναι, ὁ τόθ' ἑαλωκὼς μάρτυς σαφέστατα τοῦτον ἐξελέγχει. εἰ γὰρ μὴ ἐδόκει οὗτος τὰ ψευδῆ τότε μαρτυρῆσαι, δῆλον ὅτι ἐκεῖνός τ' ἂν ἀποφυγὼν τὴν διαμαρτυρίαν ἀπῆλθε, καὶ κληρονόμος ἂν τῶν τοῦ θείου ἡ διαμαρτυρηθεῖσα*

2, 2 *κλῆρον* pr., *κληρονόμον* corr. 1 | 3 *ἥκει* del. Dbr | 4 *Κόπριος* Meier: *κύπριος* | 5 *ἠξίωσαν* pr., corr. 2 | *ὃς . . ἔτη* del. Dbr | *τετελεύτηκε* Baiter: *τετελευτήκει* **3**, 7 *ἐπισκηψάμενοι* Tayl: *ἐπισκεψάμενοι* | 8 *κατὰ* del. Rs, *κατὰ ταὐτὰ ἐκ.* Baiter **4**, 3 *ψευδομαρτυριῶν* Rs: *ψευδομαρτύρων* | 5 *τῇ μαρτ. ταύτῃ* del. Herw, cf. 40 II 26 V 8 **5**, 3 *τοῦτο ἐξελ.* Rs, sed cf. 55 *ἀληθῆ ταῦτα*

γνησία θυγάτηρ εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἂν ἡ ἡμετέρα κατέ-
στη μήτηρ. ἀλόντος δὲ τοῦ μάρτυρος καὶ ἀποστάσης 6
τοῦ κλήρου τῆς ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς
Πύρρῳ εἶναι, μεγάλη ἀνάγκη ἅμα καὶ τὴν τούτου
μαρτυρίαν ἑαλωκέναι· περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου δια-
μαρτυρήσας τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην ἠγωνίζετο,
πότερον ἐξ ἐγγυητῆς ἢ ἐξ ἑταίρας ἡ ἀμφισβητοῦσα
τοῦ κλήρου τῷ θείῳ γυναικὸς εἴη· γνώσεσθε ⟨δ'⟩
ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τῆς τε ἀντωμοσίας τῆς ἡμετέρας
καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας καὶ τῆς ἀλούσης διαμαρτυ-
ρίας. Ἀναγίγνωσκε λαβὼν τασδὶ αὐτοῖς. 7

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὡς μὲν ἔδοξε παραχρῆμα εὐθὺς τότε τὰ ψευδῆ
μαρτυρῆσαι Νικόδημος, ἐπιδέδεικται [τότε πᾶσι]· προσ-
ήκει δὲ καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ αὐτοῦ τούτου τὴν
δίκην μέλλουσι ψηφιεῖσθαι ἐξελεγχθῆναι τὴν τούτου
μαρτυρίαν. ἐπιθυμῶ δὲ πρῶτον μὲν περὶ αὐτοῦ τούτου 8
πυθέσθαι, ἥντινα ποτε προῖκά φησιν ἐπιδοὺς ἐκδοῦ-
ναι τὴν ἀδελφὴν ὁ μεμαρτυρηκὼς τῷ τὸν τριτάλαντον
οἶκον κεκτημένῳ, εἶτα πότερον ἡ ἐγγυητὴ γυνὴ ἀπέ-
λιπε τὸν ἄνδρα ζῶντα ἢ τελευτήσαντος τὸν οἶκον

---

8 *μήτηρ* om. pr., corr. 1 **6**, 1 *ἀλόντος* corr. 1, erat ft. *ὑλόντος* | 2 *τῆς ἀποφανθείσης γν.* Hitzig coll. 30. 73. 79, *γνησίας . . . εἶναι* del. Herw, ⟨*φασκούσης*⟩ *εἶναι* Rs | 4 *ὁ διαμ.* Rs | 6 *πρότερον* pr., corr. 1 | *ἐξεγκυητῆς* pr., corr. 1, spir. add. 2, ft. *ἐξ ἑταίρας ἢ ἐξ ἐγγ.* cf. 24. 9. 78 | 7 *γυναικὸς* aut tollendum aut cum *γυνὴ* mutandum censet Bk coll. 24. 45 | *δ'* add. Ald
7, 1 *τὰς δι' αὐτῆς* pr., corr. 1 | 2 *μαρτ. διαμ.* in mg. | 3 *μὲν* ⟨*οὖν*⟩ Dbr, cf. 13 V 39 VI 8 IX 5 | *παραχρῆμα.* pr. | 4 *μαρτυρῆσαι* Rs: *διαμαρτυρῆσαι* | *ἐπεδέδεικτο* Rs | ante *τότε* lit. 2 (*δὲ*) erasae | *τότε πᾶσι* del. Brm **8**, 1 *παρ' αὐτοῦ τούτου* Rs, *παρ' αὐτοῦ τοῦτο* Nab | 3 *ὁ μεμ.* del. Dbr | *τόν* ⟨*γε*⟩ Nab | 4 *πρότερον* pr., corr. 1 | *κατέλιπε* pr., corr. 1 | 5 *τὸν οἶκον* in mg. add. 1

αὐτοῦ, καὶ παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν τῆς ἀδελφῆς
προῖκα οὗτος, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ μεμαρτύρηκεν
9 *οὗτος αὐτὴν ἐγγυῆσαι, ἢ εἰ μὴ ἐκομίζετο, ὁποίαν δίκην*
σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐν εἴκοσιν ἔτεσι τῷ ἔχοντι
τὸν | κλῆρον δικάσασθαι ἠξίωσεν, ἢ εἴ του ἀνθρώπων
ἐναντίον προσῆλθεν ἐγκαλῶν τῷ κληρονόμῳ περὶ τῆς
προικὸς τῆς ἀδελφῆς ἐν χρόνῳ τοσούτῳ. περί τε οὖν
τούτων ἡδέως ἂν πυθοίμην, ὅ τί ποτ' ἦν τὸ αἴτιον
τοῦ μηδὲν τούτων γεγενῆσθαι περὶ τῆς ἐγγυητῆς (ὡς
10 *μεμαρτύρηκεν οὗτος) γυναικός, καὶ πρὸς τούτοις εἴ*
τις ἄλλος ἐγγυητὴν ἔσχε τὴν τούτου ἀδελφὴν γυναῖκα,
ἢ τῶν πρότερον χρησαμένων πρὶν γνῶναι τὸν ἡμέτε-
τερον θεῖον αὐτήν, ἢ ὅσοι ἐκείνου γιγνώσκοντος ἐπλη-
σίαζον αὐτῇ, ἢ ὅσοι ὕστερον ἐπλησίαζον τετελευτηκότος
ἐκείνου· δῆλον γὰρ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἀδελφὸς
11 *αὐτὴν ἅπασι τοῖς πλησιάζουσιν ἐδεδώκει. περὶ ὧν εἰ*
δεήσειε καθ' ἕκαστον διελθεῖν, οὐκ ἂν πάνυ μικρὸν
ἔργον γένοιτο. ἐὰν μὲν οὖν ὑμεῖς κελεύητε, περὶ
ἐνίων μνησθείην ἂν αὐτῶν· εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἀηδὲς
ἀκούειν ἐστίν, ὥσπερ ἐμοὶ λέγειν τι περὶ τούτων,
αὐτὰς τὰς μαρτυρίας ὑμῖν παρέξομαι τὰς μαρτυρη-
θείσας ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ, ὧν οὐδεμιᾷ ἐπισκήψασθαι
ἠξίωσαν οὗτοι. καίτοι ὅπου κοινὴν αὐτοὶ ὡμολογή-
κασιν εἶναι τοῦ βουλομένου τὴν γυναῖκα, πῶς ἂν
12 *εἰκότως ἡ αὐτὴ γυνὴ ἐγγυητὴ δόξειεν εἶναι; ἀλλὰ μὴν*
ὁπότε μὴ ἐπεσκημμένοι εἰσὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ τούτου

---

7 et 8 *οὗτος* del. Nab **9**, 3 *ἠξίωσεν* Rs: *ἠξίωσαν*
10, 4 *ἢ ὅσοι ... αὐτῇ* del. Nab | 6 *ὅτι* s. v. add. 1 | *ὁ* in v. add. 1 | 7 *ἐκδέδωκεν* Rs, *ἐκδεδώκει* Bk, cf. 28. 64 V 26
11, 5 *τι* del. Rs | 8 *αὐτοὶ* Schoem: *αὐτὴν*, aut hanc vocem aut 9 *τὴν γυναῖκα* del. Dbr | *ὁμολογήκασιν* pr., corr. 1 | 10 *ἡ τοιαύτη γ.* Rs **12**, 2 *ἐπ..σκημμενοι* pr., *ε* in ras. corr. 1, acc. add. 2

μαρτυρίαις, ὡμολογηκότες εἰσὶ ταῦτα. ἀκούσαντες δὲ καὶ ὑμεῖς αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν, γνώσεσθε ὡς οὗτός τε περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε, καὶ ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους οἱ δικάσαντες τὴν δίκην ἔγνωσαν τὴν κληρονομίαν μὴ προσήκειν τῇ μὴ ὀρθῶς γεγενημένῃ γυναικί. Ἀναγίγνωσκε· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ὡς μὲν ἑταίρα ἦν τῷ βουλομένῳ καὶ οὐ γυνὴ τοῦ ἡμετέρου θείου, ἣν οὗτος ἐγγυῆσαι ἐκείνῳ μεμαρτύρηκεν, ὑπὸ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ὑπὸ τῶν γειτόνων τῶν ἐκείνου μεμαρτύρηται πρὸς ὑμᾶς· οἳ μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλήν, ὁπότε ἡ τούτου ἀδελφὴ εἴη παρ' αὐτῷ, μεμαρτυρήκασιν γίγνεσθαι περὶ αὐτῆς. **13**
καίτοι οὐ δή πού γε ἐπὶ γαμετὰς γυναῖκας οὐδεὶς ἂν κωμάζειν τολμήσειεν· οὐδὲ αἱ γαμεταὶ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ δεῖπνα, οὐδὲ συνδειπνεῖν ἀξιοῦσι μετὰ τῶν ἀλλοτρίων, καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. ἀλλὰ μὴν τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκήψασθαι οὗτοι ἠξίωσαν. Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίγνωσκε πάλιν αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν. **14**

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν πλησιασάντων αὐτῇ μαρτυρίας, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἑταίρα τε ἦν τοῦ βουλομένου, καὶ ὅτι οὐδ' ἐξ ἑνὸς ἄλλου φαίνεται τεκοῦσα. Ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς. **15**

---

7 *γεγενημένη* pr., *ν* post *γεγε* add. 2 | 8 *γυναικὶ* del. Dbr | *ἐπίλαβε* Scal: *ἐπίβαλλε* cf. II 34 | 9 *μαρτυρίαι* Rs: *μαρτυρία* **13**, 1 *μὲν* ⟨*οὖν*⟩ Rs, cf. 7 | *τοῦ βουλομένου* Hirschig coll. 15, cf. 16 | 2 *οὕτως* A pr., *οὗτος* corr. 2 | 4 *ἃ*(?) pr., *οἳ* corr. 1 | 6 *περὶ αὐτῆς* del. Herw **14**, 5 *τῶν γε μεμαρτυρηκότων* ⟨*οὐδενὶ*⟩ *οὐδ'* Rs, item omisso *οὐδ'* Dbr, *τοῖς γε μεμαρτυρηκόσιν οὐδ'* Brm, sed cf. tit. **15**, 3 *ἄλλου* del. Vollert, cf. 16

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

16 Ὡς μὲν τοίνυν ἦν κοινὴ τῷ βουλομένῳ, ἣν οὗτος
ἐγγυῆσαι τῷ ἡμετέρῳ θείῳ μεμαρτύρηκε, μνημονεύειν
χρὴ ὑφ' ὅσων ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ
ἐγγυηθεῖσα οὐδὲ συνοικήσασα φαίνεται· σκεψώμεθα
δὲ καὶ ἐξ ὧν ἄν τις ὑπονοήσειεν ἐγγύην γενέσθαι
τοιαύτης γυναικός, εἰ ἄρα καὶ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ τοι-
17 οῦτόν τι συμβέβηκεν. ἤδη γάρ τινες νέοι ἄνθρωποι
ἐπιθυμήσαντες τοιούτων γυναικῶν, καὶ ἀκρατῶς ἔχον-
τες αὑτῶν, ἐπείσθησαν ὑπ' ἀνοίας εἰς αὐτοὺς τοι-
οῦτόν τι ἐξαμαρτεῖν. πόθεν οὖν ἄν τις σαφέστερον
γνοίη περὶ τούτων, ἢ ἔκ τε τῶν μαρτυριῶν τῶν τού-
τοις μεμαρτυρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ καὶ ἐκ τῶν
18 εἰκότων τῶν περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σκεψάμενος; ἐνθυ-
μεῖσθε δὲ τὴν ἀναίδειαν ὧν λέγουσιν. ὁ μὲν γὰρ
ἐγγυᾶν μέλλων εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον, ὥς φησι,
τὴν ἀδελφήν, διαπραττόμενος τηλικαῦτα ἕνα μάρτυρα
παρεῖναι αὑτῷ Πυρετίδην προσεποιήσατο, καὶ τούτου
ἐκμαρτυρίαν ἐπ' ἐκείνῃ τῇ δίκῃ παρέσχοντο οὗτοι· ἣν
Πυρετίδης οὐκ ἀναδέδεκται αὑτοῖς, οὐδὲ ὁμολογεῖ
μαρτυρῆσαι οὐδὲ εἰδέναι τούτων ἀληθὲς ὂν οὐδέν.
19 μέγα δὲ τεκμήριον ὡς περιφανῶς ψευδῆ τὴν μαρτυ-
ρίαν οὗτοι παρέσχοντο ταύτην· ἴστε γὰρ πάντες ὡς
ὅταν μὲν [ὡς] ἐπὶ προδήλους πράξεις ἴωμεν, ἃς δεῖ
μετὰ μαρτύρων γενέσθαι, τοὺς οἰκειοτάτους | καὶ οἷς
ἂν τυγχάνωμεν χρώμενοι μάλιστα, τούτους παραλαμβά-
νειν εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύτας, τῶν δὲ

---

5 μαρτυρίαι Ald: μαρτυρία 17, 3 αὐτοὺς Rs: αὐτὰς | 5 τούτοις del. Dbr 18, 4 τηλικαῦτα Tayl: τηνικαῦτα | 6 δίκῃ. pr. $\mathrm{A^{br}}$ 19, 3 ὡς del. Ald | 6 ἐπὶ τὰς .... τοιαύτας del. Herw, cf. 35. 40. 55

ἀδήλων καὶ ἐξαίφνης γιγνομένων τοὺς προστυχόντας
ἕκαστοι μάρτυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς μαρ- 20
τυρίαις αὐταῖς τοῖς παραγενομένοις αὐτοῖς, ὁποῖοί
τινες ἂν ὦσι, τούτοις μάρτυσιν χρῆσθαι ἀναγκαῖόν
ἐστιν ἡμῖν· παρὰ δὲ τῶν ἀσθενούντων ἢ τῶν ἀπο-
δημεῖν μελλόντων ὅταν τις ἐκμαρτυρίαν ποιῆται, τοὺς
ἐπιεικεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ὑμῖν γνωριμω-
τάτους ἕκαστος ἡμῶν παρακαλεῖ μάλιστα, καὶ οὐ μεθ' 21
ἑνὸς οὐδὲ μετὰ δυοῖν, ἀλλ' ὡς ἂν μετὰ πλείστων δυνώ-
μεθα τὰς ἐκμαρτυρίας πάντες ποιούμεθα, ἵνα τῷ τε
ἐκμαρτυρήσαντι μὴ ἐξῇ ὕστερον ἐξάρνῳ γενέσθαι τὴν
μαρτυρίαν, ὑμεῖς τε πολλοῖς καὶ καλοῖς κἀγαθοῖς
ταὐτὰ μαρτυροῦσι πιστεύητε μᾶλλον. Ξενοκλῆς τοί- 22
νυν Βήσαζε μὲν ἰὼν εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον
εἰς τὰ ἔργα, οὐχ ἡγήσατο δεῖν τοῖς ἀπὸ τοῦ αὐτο-
μάτου ἐκεῖ ἐντυχοῦσι μάρτυσι χρῆσθαι περὶ τῆς ἐξα-
γωγῆς, ἀλλ' ἧκεν ἔχων ἐνθένδε Διόφαντον τὸν Σφήτ-
τιον μεθ' ἑαυτοῦ, ὃς ἔλεγε τὴν δίκην ὑπὲρ τούτου,
καὶ Δωρόθεον τὸν Ἐλευσίνιον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
Φιλοχάρην καὶ ἄλλους πολλοὺς μάρτυρας, παρακεκλη-
κὼς ἐνθένδε σταδίους ἐγγὺς τριακοσίους ἐκεῖσε· περὶ 23
δὲ τῆς ἐγγύης τῆς τήθης τῶν παίδων τῶν ἑαυτοῦ ἐν
τῷ ἄστει ἐκμαρτυρίαν, ὥς φησι, ποιούμενος τῶν μὲν
οἰκείων οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ παρακεκληκὼς φαίνεται,
Διονύσιον δὲ Ἐρχιέα καὶ Ἀριστόλοχον τὸν Αἰθαλίδην.

7 προστυχηκότας? pr., corr. 1 | 8 ἑκάστοις Schoem, ἑκάστοτε Nab, cf. 20 **20**, 2 αὐτοῖς τοῖς παρ. αὐταῖς Rs | 4 ὑμῖν pr., corr. 2 | 6 ὑμῖν pr., ἡμῖν corr. 2 | 7 ὑμῶν pr., corr. 2 **21**, 1 οὐ Bk: ουδὲ | 4 ἐξῇ Dbr: ἐξείη | 6 ταὐτὰ marg. Ald: ταῦτα | πιστεύητε Dbr: πιστεύοιτε **22**, 3 οὐκ ἡγ. pr., corr. 1 | 5 ἐνθένδε Bk: ἔνθεν | 6 τούτ.ν pr., corr. 1 | 9 ἐγγὺς Dbr: εὐθὺς **23**, 3 φησιν pr., ras. corr. | 4 ⟨τὸν⟩ Ἐρχ. Dbr | 5 τὸν ante Αἰθ. del. Schb

μετὰ δυοῖν τούτοιν ἐν τῷ ἄστει αὐτοῦ τὴν ἐκμαρτυ-
ρίαν ποιήσασθαί φασιν οὗτοι — τοιαύτην μετὰ τού-
των, οἷς οὐδ᾽ ἂν περὶ ὁτουοῦν πιστεύσειεν ἄλλος
24 οὐδείς. ἴσως γὰρ ἦν νὴ Δία πάρεργον καὶ φαῦλον,
περὶ οὗ τὴν ἐκμαρτυρίαν παρὰ τοῦ Πυρετίδου φασὶ
ποιήσασθαι οὗτοι, ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ὀλιγωρη-
θῆναι ἦν τὸ πρᾶγμα. καὶ πῶς; οἷς γε περὶ αὐτοῦ
τούτου ὁ ἀγὼν ἦν ὁ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὃν Ξενο-
κλῆς ἔφευγεν, ἢ ἐξ ἑταίρας ἢ ἐξ ἐγγυητῆς τὴν ἑαυτοῦ
γυναῖκα εἶναι. εἶτα ἐπὶ ταύτην ἂν τὴν μαρτυρίαν, εἰ
ἦν ἀληθής, οὐκ ἂν ἅπαντας τοὺς οἰκείους τοὺς ἑαυτοῦ
25 παρακαλεῖν ἐκεῖνος ἠξίωσε; ναὶ μὰ Δία, ὥς ἔγωγε
ᾤμην, εἴ γε ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οὐ τοίνυν φαίνε-
ται, ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ξενοκλῆς πρὸς τοὺς ἐπιτυχόντας δύο
ἐκμαρτυρησάμενος τὴν μαρτυρίαν ταύτην· Νικόδημος
δὲ οὑτοσὶ ἕνα μόνον μάρτυρα παρακαλέσας μεθ᾽ ἑαυ-
τοῦ τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ ἐγγυῆσαί
26 φασι τὴν ἀδελφήν. καὶ οὗτος μὲν τὸν Πυρετίδην
μόνον, οὐχ ὁμολογοῦντα, προσεποιήσατο μεθ᾽ αὑτοῦ
παραγενέσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ ἐγγυήσασθαι μέλλοντος τὴν
τοιαύτην Λυσιμένης καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Χαίρων
καὶ Πυλάδης, φασὶ παρακληθέντες τῇ ἐγγύῃ παρα-
27 γενέσθαι, καὶ ταῦτα θεῖοι ὄντες τῷ ἐγγυωμένῳ. ὑμέ-

---

6 δυοῖν ⟨γὰρ⟩ Rs, cf. II 20 VII 5 | 7 τοιαύτην scripsi: τοιαῦτα | μετὰ Dbr: μὲν τὰ | 8 ἄλλου Ald, ἄλλως Schb
24, 4 ἦν del. Baiter | οἷς γε Meutzner: ὥστε, cf. VII 40 Geb. arg. 320, ὅτε Steph, ᾧ γε Rs, ὁπότε Geb | 5 ὁ τῶν .... ἔφευγε del. Nab, Ξενοκλῆς del. Kayser | ῝.ν pr., ὃν corr. 1[br] | 6 τοιαυτοῦ pr., τὴν ἑαυτοῦ corr. 1, τὴν τούτου Brm, ft. τὴν ἐκείνου
25, 4 ἐκμαρτυρήσασθαι Brm | 5 οὑτοσὶ Dbr: οὗτος ἦν, ἦν v. 4 post ταύτην transp. Ald | μεθ᾽ ἑαυτοῦ del. Fuhr
26, 2 μεθ᾽ αὑτοῦ Baiter: μετ᾽ αὐτοῦ | 4 οἱ corr. 2, ἡ pr. | 5 παρακλη.έντες pr., corr. 2

τερον οὖν ἔργον σκέψασθαι νῦν, εἰ δοκεῖ πιστὸν εἶναι τὸ πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ νομίζω, ἐκ τῶν εἰκότων σκοπούμενος, πολὺ ἂν μᾶλλον τὸν Πύρρον πάντας ἂν τοὺς οἰκείους βούλεσθαι λεληθέναι, εἴ τι παρεσκευάζετο ὁμολογεῖν ἢ πράττειν ἀνάξιον τῶν αὑτοῦ, ἢ παρακαλέσαι μάρτυρας τοὺς θείους τοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ ἁμάρτημα τηλικοῦτον.

Ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐκείνου θαυμάζω, εἰ μηδεμίαν 28
προῖκα μήθ' ὁ διδοὺς μήθ' ὁ λαμβάνων διωμολογήσαντο ἕξειν ἐπὶ τῇ γυναικί. τοῦτο μὲν γὰρ εἴ τινα ἐδίδου, εἰκὸς ἦν καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν παραγενέσθαι φασκόντων μαρτυρεῖσθαι· τοῦτο δ' εἰ δι' ἐπιθυμίαν τὴν ἐγγύην ὁ θεῖος ἡμῶν ἐποιεῖτο τῆς τοιαύτης γυναικός, δῆλον ὅτι κἂν ἀργύριον πολλῷ μᾶλλον [ἢ] ὁ ἐγγυῶν διωμολογήσατο ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ γυναικί, ἵνα μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γένοιτο ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι, ὁπότε βούλοιτο, τῆς γυναικός· καὶ μάρτυράς γε πολλῷ 29
πλείους ⟨εἰκὸς⟩ ἦν τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν ἢ τὸν ἐγγυώμενον τὴν τοιαύτην· οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἀγνοεῖ ὅτι ὀλίγα διαμένειν εἴωθε τῶν τοιούτων. ὁ μὲν τοίνυν ἐγγυῆσαι φάσκων μετὰ ἑνὸς μάρτυρος καὶ ἄνευ ὁμολογίας | προικὸς εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον ἐγγυῆσαί φησι τὴν ἀδελφήν· οἱ δὲ θεῖοι τῷ ἀδελφιδῷ ἄπροικον τὴν τοιαύτην ἐγγυωμένῳ μεμαρτυρήκασι παραγενέσθαι.

Καὶ οἱ αὐτοὶ θεῖοι οὗτοι ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς θυγα- 30
τρὸς ἀποφανθείσης εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦ κληθέντες

27, 6 λέγειν ἢ πράττειν Dbr | τῶν del. Rosenberg 28, 3 ἕξειν del. Herw, coll. Demosth. LVI 5 | 8 ἢ del. Steph | ἕξειν Herw, coll. 36 29, 2 ⟨εἰκὸς⟩ ἦν Rs: ἣν pr., ἦν corr. 2, ἐχρῆν Bk, del. Brul | 4 ὀλίγ in versus exitu A | 5 ἐγγυῆσαι φάσκων del. Vollert 30, 1 θεῖοι del. Herw

μεμαρτυρήκασι παραγενέσθαι. ἐφ' ᾧ δὴ καὶ δεινῶς
ἀγανακτῶ, ὅτι ὁ μὲν ἀνὴρ λαγχάνων ὑπὲρ τῆς γυναι-
κὸς τῆς αὐτοῦ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου Φίλην ὄνομα
εἶναι ἐπεγράψατο τῇ γυναικί, οἱ δὲ τοῦ Πύρρου θεῖοι
ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγενέσθαι τὸ τῆς τήθης
ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρτύρησαν θέσθαι
31 αὐτῇ. θαυμάζω οὖν εἰ ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν πλείω ἢ
ὀκτὼ ἔτη ἤδη μὴ ᾔδει τοὔνομα τῆς ἑαυτοῦ γυναικός.
εἶτα οὐδὲ παρὰ τῶν αὐτοῦ μαρτύρων πρότερον ἐδυνήθη
πυθέσθαι, οὐδ' ἡ μήτηρ τῆς γυναικὸς τὸ τῆς θυγατρὸς
ὄνομα τῆς αὐτῆς ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔφρασεν αὐτῷ,
32 οὐδ' ὁ θεῖος αὐτός, Νικόδημος, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τῆς
τήθης ὀνόματος, εἴ τις ᾔδει τοῦθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς
κείμενον ταύτῃ, Φίλην ὁ ἀνὴρ ὄνομα ἐπεγράψατο εἶναι
αὐτῇ, καὶ ταῦτα λαγχάνων αὐτῇ τοῦ κλήρου τοῦ πα-
τρῴου. τίνος ἕνεκα; ἢ ἵνα καὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος
τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τεθέντος ἄκληρον ὁ ἀνὴρ κατα-
33 στήσειεν εἶναι τὴν αὑτοῦ γυναῖκα; ἆρά γε οὐχὶ δῆλον,
ὦ ἄνδρες, ὅτι ἃ πάλαι οὗτοι μαρτυροῦσι γενέσθαι,
πολλῷ ὕστερον τῆς λήξεως τοῦ κλήρου σύγκειται
αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἄν ποτε οἱ μὲν εἰς τὴν δεκάτην, ὥς
φασι, κληθέντες τῆς τοῦ Πύρρου θυγατρός, ἀδελφιδῆς
δὲ τούτου, ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἥτις ἦν ποτε, ἀκρι-
βῶς εἰς τὸ δικαστήριον ἧκον μεμνημένοι ὅτι Κλειτα-

---

6 ἐπεγράψατο Dbr: ἐγράψατο | 7 τῇ τῆς τηθες pr., corr. 1 | 8 κλυταρίτην pr., corr. 1 **31**, 6 αὐτὸς] αὐτῆς Rs
32, 2 ᾔδει corr. 1, ἢ διὰ pr. | 3 ταύτῃ Bk: ταύτην, αὐτῇ Rs | 6 ὑπὸ in ras. 4 lit. corr. 1 | 7 εἶναι del. Dbr **33**, 2 μαρτυροῦ ... ενέσθαι αὐτοῖς pr., corr. 1 (αὐτοῖς inductum) | 3 ὕστερον Rs: πλέον, quod Jenicke frustra defendit, κλήρου ⟨πρότερον οὐ vel γενομένης ἤδη⟩ Brm | σύγκειται corr. 1, οὐκεθ' pr. | 4 οἱ Ald: εἰ

ρέτην ὁ πατὴρ ἐν τῇ δεκάτῃ ὠνόμηνεν, οἱ δ' οἰκειό- 34
τατοι τῶν ἁπάντων, ὁ ἀνὴρ καὶ ὁ θεῖος, καὶ ἡ μήτηρ
οὐκ ἂν ᾔδει τὸ ὄνομα τῆς θυγατρός, ὥς φασι, τῆς
αὑτοῦ. πολύ γε μάλιστ' ἄν, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα.
ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων καὶ ὕστερον ἐγχωρήσει εἰπεῖν.

Περὶ δὲ τῆς τούτου μαρτυρίας οὐ χαλεπὸν καὶ ἐξ 35
αὐτῶν τῶν νόμων ἐστὶ γνῶναι ὅτι φαίνεται περιφανῶς
τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς οὗτος. ὅπου γάρ, ἐάν τίς τι
ἀτίμητον δῷ, ἕνεκα τοῦ νόμου, ἐὰν ἀπολίπῃ ἡ γυνὴ
τὸν ἄνδρα ἢ ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐκπέμψῃ τὴν γυναῖκα, οὐκ
ἔξεστι πράξασθαι τῷ δόντι ὃ μὴ ἐν προικὶ τιμήσας
ἔδωκεν, ἦ που ὅστις γέ φησιν ἄνευ ὁμολογίας προικὸς
τὴν ἀδελφὴν ἐγγυῆσαι, περιφανῶς ἀναίσχυντος ὢν
ἐλέγχεται. τί γὰρ ἔμελλεν ὄφελος εἶναι αὐτῷ τῆς 36
ἐγγύης, εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἐκπέμψαι ὁπότε βού-
λοιτο τὴν γυναῖκα ἦν; ἦν δ' ἂν ἐπ' ἐκείνῳ, ὦ ἄνδρες,
δῆλον ὅτι, εἰ μηδεμίαν προῖκα διωμολογήσατο ἕξειν
ἐπ' αὐτῇ. εἶτ' ἐπὶ τούτοις ἂν Νικόδημος ἠγγύησε τῷ
ἡμετέρῳ θείῳ τὴν ἀδελφήν; καὶ ταῦτα εἰδὼς τὸν
ἅπαντα χρόνον ἄτοκον οὖσαν αὐτήν, καὶ τῆς ὁμολογη-
θείσης προικὸς ἐκ τῶν νόμων γιγνομένης εἰς αὐτόν,
εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας αὐτῇ;
ἆρ' οὖν δοκεῖ τῳ ὑμῶν ὀλιγώρως οὕτως ἔχειν χρημά- 37
των Νικόδημος, ὥστε παραλιπεῖν ἄν τι τῶν τοιούτων;
ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω. εἶτα παρὰ τούτου ὁ ἡμέ-

34, 2 ἀνὴρ Dbr: πατὴρ | 3 ᾔδεσαν Rs | τὸ ὄνομα .... τῆς αὑτοῦ del. Brm | φησι Ald | τῆς αὑτοῦ vulg., τῆς αὐτῆς Sauppe coll. 31, τῆς αὐτῶν Rs **35**, 3 ἐὰν ... δῷ del. Albrecht | 4 ἕνεκα τοῦ νόμου del. Brm, ἕ. τ. γάμου Rs, pertinet ad ἔξεστι | ἀπολείπει pr., corr. 1 | 7 ἦ corr. 2, εἰ' pr.
36, 3 ἦν ante 2 ἐκπέμψαι transp. Scal **37**, 2 το.ούτων pr., corr. 2

τερος θεῖος ἠξίωσεν ἂν ἐγγυήσασθαι τὴν ἀδελφήν, ὃς αὐτὸς ξενίας φεύγων ὑπὸ ἑνὸς τῶν φρατέρων ὧν φησιν αὐτοῦ εἶναι, παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως; Καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίγνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

38 *Οὗτος τοίνυν τῷ ἡμετέρῳ θείῳ ἄπροικον τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ μεμαρτύρηκεν ἐγγυῆσαι, καὶ ταῦτα τῆς προικὸς εἰς αὐτὸν γιγνομένης, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας αὐτῇ. Λαβὲ δὴ καὶ ἀνάγνωθι τοὺς νόμους τουσδὶ αὐτοῖς.*

ΝΟΜΟΙ.

39 *Δοκεῖ ἂν ὑμῖν οὕτως ὀλιγώρως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἂν σφόδρα διακριβώσασθαι περὶ τῶν ἑαυτῷ συμφερόντων; ναὶ μὰ Δία, ὡς ἔγωγ' οἶμαι, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐπὶ παλλακίᾳ διδόντες τὰς ἑαυτῶν πάντες πρότερον διομολογοῦνται περὶ τῶν δοθησομένων ταῖς παλλακαῖς· Νικόδημος δὲ ἐγγυᾶν μέλλων, ⟨ὥς⟩ φησι, | τὴν ἀδελφὴν τὴν αὑτοῦ μόνον τὸ κατὰ τοὺς νόμους ἐγγυῆσαι διεπράξατο; ὃς ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ, οὗ ἐπιθυμῶν λέγει πρὸς ὑμᾶς, σφόδρα βούλεται πονηρὸς εἶναι;*

40 *Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτου πονηρίας καὶ σιωπῶντος ἐμοῦ οἱ πολλοὶ γιγνώσκουσιν ὑμῶν, ὥστε οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι δὲ πρῶτον ἐκ τῶν τοιῶνδε ἐξελέγξαι τοῦτον ἀναισχυντό-*

---

5 *ὧν* Rs: *ὃν* **38**, 3 ⟨*ἂν*⟩ *γενομένης* Hertl, cf. I 44 sq. | 5 *τοὺς δι'* pr., corr. 1 **39**, 1 *δοκεῖ οὖν ὑμῖν* Nab, cf. 43 | 4 *οὐ μὰ* Rs | *παλλακίᾳ* Bk: *παλλακίδι* | 6 *ταῖς παλλ.* del. Dbr | 7 *ὡς* add. Rs | 10 ⟨*οὕτω*⟩ *σφόδρα* Nab **40**, 1 *τούτου* Sauppe: *τούτων* | *σιωποῦντος* pr., corr. 2 | 3 *αὐτῶν* pr., corr. 1 | 4 *τοιοῦνδε* pr., corr. 1

*τατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ. φέρε γάρ, ὦ Νικό-
δημε, εἰ ᾔσθα ἠγγυηκὼς τῷ Πύρρῳ τὴν ἀδελφὴν καὶ
εἰ ᾔδεις ἐξ αὐτῆς θυγατέρα γνησίαν καταλειπομένην,
πῶς ἐπέτρεψας τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ ἐπιδικάσασθαι τοῦ* 41
*κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρός, ἣν φῂς τῷ ἡμε-
τέρῳ θείῳ καταλειφθῆναι; ἢ οὐκ ᾔδεις ἐν τῇ ἐπιδι-
κασίᾳ τοῦ κλήρου νόθην καθισταμένην τὴν ἀδελφιδῆν
τὴν σαυτοῦ; ὁπότε γάρ τις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου,
νόθην τὴν θυγατέρα τοῦ καταλιπόντος τὸν κλῆρον
καθίστη. ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύρρος ὁ ποιησάμενος* 42
*τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν ὑὸν αὑτῷ· οὔτε γὰρ διαθέ-
σθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν ἔξεστι τῶν ἑαυτοῦ ἄνευ
τῶν θυγατέρων, ἐάν τις καταλιπὼν γνησίας τελευτᾷ.
γνώσεσθε δὲ αὐτῶν ἀκούσαντες τῶν νόμων ἀναγιγνω-
σκομένων. Ἀναγίγνωσκε τούσδε αὐτοῖς.*

ΝΟΜΟΙ.

Δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ μεμαρτυρηκὼς ἐγγυῆσαι ἐπι- 43
*τρέψαι ἄν τι τούτων γίγνεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦ
κλήρου τῇ λήξει, ἣν ὁ Ἔνδιος λαχὼν ἐπεδικάζετο,
ἀμφισβητῆσαι ἂν ὑπὲρ τῆς ἀδελφιδῆς τῆς ἑαυτοῦ, καὶ
οὐκ ἂν διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῷ Ἐνδίῳ τὸν
ἐκείνης πατρῷον κλῆρον εἶναι; Ἀλλὰ μὴν ὥς γε ἐπε-
δικάσατο ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς τοῦ κλήρου καὶ οὐκ ἠμφ-
εσβήτησεν οὐδεὶς ἐκείνῳ, ἀναγίγνωσκε τὴν μαρτυρίαν.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Γενομένης τοίνυν τῆς ἐπιδικασίας ταύτης οὐκ ἐτόλ- 44

41, 3 *ἐν* del. Baiter | 4 *καθιστα .. μένην* pr. (aut *θε* aut *σο* erasum) | 5 *ὁπότε ... καθίστη* del. Nab, sed cf. § 42 initium | *τις* del. Rs | 6 *καταλείποντος* pr., corr. 1 **43**, 1 *δοκῇ* pr., corr. 2, *δοκεῖ οὖν* Nab, cf. 39 | 2 *γενέσθαι* pr., corr. 1 | 3 *ἣν ... ἐπεδικάζετο* del. Nab | 4 *ἀδελφῆς* pr., corr. 2 | 5 *μὴ* (vel *μὴ οὐκ*) Schoem: *οὐκ*

μησεν ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου Νικόδημος, οὐδὲ δια-
μαρτυρῆσαι τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ γνησίαν θυγα-
τέρα Πύρρῳ καταλειφθῆναι.
45 Περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπιδικασίας ἔχοι ἄν τις ψεῦδος
προφασίσασθαι πρὸς ὑμᾶς· ἢ γὰρ λαθεῖν σφᾶς προσ-
ποιήσαιτ' ἂν οὗτος, ἢ καὶ ψεύδεσθαι αἰτιῷτ' ἂν ἡμᾶς.
τοῦτο μὲν οὖν παρῶμεν· ἐπειδὴ δὲ τῷ Ξενοκλεῖ ἠγγύα
ὁ Ἔνδιος τὴν ἀδελφιδῆν σου, ἐπέτρεψας ⟨ἂν⟩, ὦ Νικό-
δημε, τὴν ἐκ τῆς ἐγγυητῆς τῷ Πύρρῳ γεγενημένην ὡς
46 ἐξ ἑταίρας ἐκείνῳ οὖσαν ἐγγυᾶσθαι; καὶ οὐκ ἂν εἰσήγ-
γελλες πρὸς τὸν ἄρχοντα κακοῦσθαι τὴν ἐπίκληρον
ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου οὕτως ὑβριζομένην καὶ ἄκληρον
τῶν ἑαυτῆς πατρῴων καθισταμένην, ἄλλως τε καὶ μόνων
τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύνων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν
47 καὶ ἐξὸν τῷ βουλομένῳ βοηθεῖν ταῖς ἐπικλήροις; οὔτε
γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίαις
ἔπεστιν, οὐδὲ ἐὰν μηδεμίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγεί-
λαντες μεταλάβωσιν, οὔτε πρυτανεῖα οὔτε παράστασις
οὐδεμία τίθεται τῶν εἰσαγγελιῶν· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώ-
κουσιν ἀκινδύνως εἰσαγγέλλειν ἔξεστι, τῷ βουλομένῳ,
τοῖς δ' ἁλισκομένοις ⟨αἱ⟩ ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς
48 εἰσαγγελίαις ἔπεισιν. ἔπειτα εἰ ἦν ἐξ ἐγγυητῆς ἡ τού-
του ἀδελφιδῆ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ γεγενημένη, ἐπέτρεψεν
ἂν Νικόδημος ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι;
καὶ γενομένων αὐτῶν οὐκ ἂν εἰσήγγελλε πρὸς τὸν

45, 1 ἐπιδικασίας Rs: διαδικασίας | 2 σφᾶς Bk, cf. 48. 70: ἡμᾶς, ⟨ἑαυτὸν ἐπιδικαζομένους⟩ ἡμᾶς Rs | 5 ἂν add. Ald | 7 οὖσαν ἐκείνῳ Fuhr **46**, 1 ἂν del. Brm, sed cf. ἄλλως τε καὶ | εἰσήγγειλας Schoem | 6 βοηθοῦντες ἐπὶ κλήροις pr., corr. 1 **47**, 3 ἔπεστιν Rs: ἔνεστιν | μηδεμίαν Bk: οὐδεμίαν | 4 παράστασις Harp. s. v. | 6 τῷ βουλομένῳ del. Kayser | αἱ add. Schoem **48**, 1 ἔπειτα ... 6 αὐτὴν del. Rs | 1 ἐξ s. v. add. 1 | 4 γεν. αὐτ. cf. 51 | εἰσήγγειλε Schoem

ἄρχοντα ὑβρίζεσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ οὕτως
ἐγγυήσαντος αὐτήν; καὶ εἰ ἦν ἀληθῆ ἃ νυνὶ τετόλμη-
κας μαρτυρῆσαι, παραχρῆμα εὐθὺς τότε ἐτιμωρήσω ἂν
τὸν ἀδικοῦντα· ἢ καὶ ταῦτα λαθεῖν σεαυτὸν προσ-
ποιήσῃ; ἔπειτ' οὐδ' ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῇ προικὸς 49
ᾔσθου; ὥστε καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτήσαντι δήπου
σοι εἰσαγγεῖλαι τὸν Ἔνδιον προσῆκεν, εἰ αὐτὸς μὲν
τριτάλαντον οἶκον ἔχειν ἠξίου ὡς προσῆκον αὐτῷ, τῇ
δὲ γνησίᾳ θυγατρὶ χιλίας δραχμὰς προῖκα ἐπιδοὺς
ἐκδοῦναι ἠξίωσεν ἄλλῳ. εἶτ' ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγα-
νακτήσας εἰσήγγειλεν ἂν τὸν Ἔνδιον οὗτος; ναὶ μὰ
Δία, εἴ γ' ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οἶμαι δὲ οὐδ' ἂν 50
τὴν ἀρχὴν ἐκεῖνον οὐδ' ἄλλον γε τῶν εἰσποιήτων
οὐδένα οὕτως εὐήθη οὐδ' αὖ ὀλίγωρον τῶν νόμων
τῶν κειμένων | γίγνεσθαι, ὥσθ' ὑπαρχούσης γνησίας
θυγατρὸς τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι ἑτέρῳ δοῦναι
ταύτην ἀνθ' ἑαυτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ᾔδει ὅτι τοῖς γε
ἐκ τῆς γνησίας θυγατρὸς παισὶ γεγονόσιν ἁπάντων
τῶν παππῴων κληρονομία προσήκει. εἶτα εἰδὼς ἄν
τις ταῦτα ἑτέρῳ παραδοίη τὰ αὑτοῦ, καὶ ταῦτα τηλι-
καῦτα ὄντα ὅσων ἠμφεσβήτησαν οὗτοι; δοκεῖ δ' ἄν τις 51
ὑμῖν οὕτως ἀναιδὴς ἢ τολμηρὸς εἰσποίητος γενέσθαι,
ὥστε μηδὲ τὸ δέκατον μέρος ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τῇ γνη-

---

6 *καὶ*] *νὴ Δία* Sauppe, cf. 24. 73 IV 20 VII 33, ⟨*ναὶ μὰ Δία*⟩ *καὶ* Brm, cf. 25. 39. 49! ft. *ἀλλ'* cf. 77 I 34 VII 33 | *τετόλμηκας* Rs: *τετολμήκασι* | 7 ⟨*οὐ*⟩ *παραχρ.* cum interrogatione Nab **49**, 3 *προσήκει αὐτὸς* pr., corr. 2 | 4 *ὡς*] *μὴ* Dbr | 5 *θυγατρὶ χιλίας* Rauchenstein, qui *οὔσῃ* servabat (om. Roeder) cf. 51: *οὔσῃ τρισχιλίας*, *οὔσ. χιλίας* Wesseling, cf. 51, *οὔσ. δισχιλίας* Sauppe | 8 *γ'* in v. add. 1 **50**, 2 *γε* Schb, cf. Lys. IV 6: *δὲ*, del. Brm, *δὴ* Sauppe | 3 *αὖ* Bk, cf. VII 35 XI 28: *ἂν* | 4 *ὥστ* pr., corr. 1 | 6 *ὅτι* marg. Ald: *διότι* | *τῆς γε* pr., corr. 1 | 8 *κληρονομεῖν* Katabaines, coll. VIII 45 X 10 **51**, 3 *μέρος ἐπιδοῦναι τῇ* Nab, cf. 49

*σίᾳ θυγατρὶ τῶν πατρῴων; γενομένων δὲ τούτων
δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ θεῖος ἐπιτρέψαι, ὁ ἐγγυῆσαι μεμαρ-
τυρηκὼς αὐτῆς τὴν μητέρα; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω,
ἀλλὰ καὶ ἠμφεσβήτησεν ἂν τοῦ κλήρου καὶ διεμαρτύ-
ρησε καὶ εἰσήγγελλεν ἂν πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἄλλο
εἴ τι ἦν ἰσχυρότερον τούτων, ἅπαντ' ἂν διεπράξατο.*
52 *ὁ μὲν τοίνυν Ἔνδιος ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν ἠγγύησεν,
ἥν φησιν ἀδελφιδῆν Νικόδημος εἶναι αὐτῷ· οὗτος δὲ
οὔτε τῷ Ἐνδίῳ τοῦ Πύρρου κλήρου ἀμφισβητῆσαι
ἠξίωσεν, οὔτ' ἐγγυήσαντα τὴν ἀδελφιδῆν ⟨ὡς⟩ οὖσαν
ἐξ ἑταίρας εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν ἄρχοντα [ἠξίωσεν],
οὔτ' ἐπὶ τῇ δοθείσῃ προικὶ αὐτῇ ἠγανάκτησεν οὐδέν,
ἀλλὰ πάντα ταῦτα εἴασε γενέσθαι. οἱ δὲ νόμοι περὶ*
53 *ἁπάντων διορίζουσι τούτων. ἀναγνώσεται οὖν πρῶ-
τον ὑμῖν τὴν περὶ τῆς ἐπιδικασίας τοῦ κλήρου μαρτυ-
ρίαν πάλιν, ἔπειτα τὴν περὶ τῆς ἐγγυήσεως τῆς γυναι-
κός. Ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.*

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

Λαβὲ δὴ καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

54 *Πῶς ἂν τις σαφέστερον ἐξελέγχοι ψευδομαρτυριῶν
διώκων ἢ ἔκ τε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς τούτοις*

5 *δοκῇ* pr., corr. 2 | 7 *ἠμφιστήτησεν* pr., corr. 1 | 8 *εἰσήγγειλεν* Schoem | 9 *ἂν.* pr.[br] **52**, 4 *ἐγγυήσαντι* pr., corr. 2 | *ὡς* add. Rs, *ὡς ἂν* add. Dbr | 5 *εἰσήγγειλεν* Kayser | *ἠξίωσεν* del. Schb | 6 *τῇ ἐπιδοθείσῃ* Schb, sed cf. 64 | 8 *τοῦτο* pr., corr. 1 **53**, 5 *μαρτυρίαι* Rs: *μαρτυρία* | 8 *λαβέ* ... 9 *μαρτ.* del. Albrecht coll. 6, sed cf. V 2. 4 **54**, 1 *ἂν* Geb. arg. 279: *οὖν*, *οὖν* ⟨*ἂν*⟩ Dbr, cf. 39 | *τις* s. v. add. 1 | *ἐξελέγχοι* Ald: *ἐξελέγχει*, *ἐξελέγξει* Bk

ἐπιδεικνύων καὶ ἐκ τῶν νόμων ἁπάντων τῶν ὑμετέρων;

Περὶ μὲν οὖν τούτου σχεδὸν εἴρηται τὰ πολλά· σκέψασθε δὲ καὶ περὶ τοῦ ἔχοντος τὴν ἀδελφιδῆν τὴν τούτου γυναῖκα, ἐὰν ἄρα τι γένηται καὶ ἐκ τούτου τεκμήριον ὡς ἔστι ψευδῆ τὰ μεμαρτυρημένα Νικοδήμῳ. ὡς μὲν οὖν ἠγγυήσατο καὶ ἔλαβεν ὡς 55
οὖσαν ἐξ ἑταίρας τὴν γυναῖκα, ἐπιδέδεικται καὶ μεμαρτύρηται· ὡς δ' ἀληθὴς ἡ μαρτυρία ἐστὶν αὕτη, ὁ Ξενοκλῆς αὐτὸς ἔργῳ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἤδη ἀληθῆ ταῦτα μεμαρτύρηκε. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὴ ἠγγύητο παρὰ τοῦ Ἐνδίου ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν τὴν γυναῖκα, ὄντων αὐτῷ παίδων ἤδη τηλικούτων ἐκ τῆς γυναικός, ζῶντι ἂν τῷ Ἐνδίῳ ἠμφεσβήτησεν ὑπὲρ τῆς γνησίας θυγατρὸς τῶν πατρῴων, ἄλλως τε καὶ παρεσκευασμένος 56
μὴ ὁμολογεῖν τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν τῷ Πύρρῳ γενέσθαι. ὡς γὰρ οὐχ ὁμολογῶν [πῶς] ἐπεσκήπτετο τοῖς μεμαρτυρηκόσιν ἐπὶ τῇ διαθήκῃ τοῦ Πύρρου παραγενέσθαι. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν. Ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνό γε δηλοῖ, ὡς οὐχ ὁμολογοῦσι 57
τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γενέσθαι.

---

3 *ὑμετέρων* Sauppe: *ἡμετέρων* | 5 *σχεδὸν εἴ.* pr., *περὶ μὲν* corr. 1 | 6 *ἀδελφὴν* pr., corr. 2 **55**, 2 *ἐπιδέκεικται* pr., corr. 1 | 4 *ἀληθῆ ταῦτα* del. Rs, cf. 5 *τοῦτον* | 8 *-σεν ὑπὲρ* Bk: *-σε περὶ* **56**, 2 *ὑπὸ τοῦ Πύρρου* Nab | 3 *γὰρ* Brm: *δ'*, *δὴ* Ald | *πῶς* del. Rs, *πως* Ald, ft. *δήπου* cf. 66, *πῶς γὰρ τοῦθ' ὁμολογῶν ἐπ* requirit Brm, *ὡς δ' οὐχ* ⟨*ὡμολόγηκε τεκμήριον· τὴν γὰρ ποίησιν*⟩ *ὁμολογῶν πῶς* Radermacher | *ἐπεσκήπτετο* Rs: *ἐπέσκηπτε* | 5 *ἡμῖν* | 7 tit. in mg. **57**, 1 *δηλοῖ* Schoem: *δῆλον, κἀκείνῳ* Rs | *οὐχ* del. Rs, verissime defendit Schoem

οὐ γὰρ ἂν ὑπερβάντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον κληρονόμον ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τοῦ Πύρρου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσαν οὗτοι. ὁ μὲν γὰρ Πύρρος πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη τετελεύτηκεν ἤδη, ὁ δὲ Ἔνδιος τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς πέρυσιν, ἐν ᾧ ἔλαχον τοῦ κλήρου τὴν λῆξιν τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως οὗτοι.

58 *ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάσασθαι τοῦ κλήρου, ἐπειδὰν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. οὐκοῦν δυοῖν τὰ ἕτερα προσῆκε τῇ γυναικί, ἢ ζῶντι τῷ Ἐνδίῳ ἀμφισβητῆσαι τῶν πατρῴων, ἢ ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ὁ εἰσποίητος, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ τὴν ἐπιδικασίαν ἀξιοῦν ποιεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ εἰ, ὥς φασιν οὗτοι, ἠγγυήκει αὐτὴν τῷ Ξενοκλεῖ ὡς γνησίαν ἀδελφὴν οὖσαν αὑτοῦ.*

59 *ἀκριβῶς γὰρ ἐπιστάμεθα πάντες ὅτι ἀδελφῶν μὲν κλήρων ἐπιδικασία πᾶσιν ἐστιν ἡμῖν, ὅτῳ δὲ γόνῳ γεγόνασι γνήσιοι παῖδες, οὐδενὶ ἐπιδικάζεσθαι τῶν πατρῴων προσήκει. καὶ περὶ τούτων οὐδένα λόγον λεχθῆναι δεῖ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς | καὶ οἱ ἄλλοι πολῖται ἀνεπίδικα ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρῷα.*

60 *οὗτοι τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἀφιγμένοι εἰσίν, ὥστε τῷ μὲν εἰσποιήτῳ οὐκ ἔφασαν ἐπιδικάσασθαι προσήκειν τῶν δοθέντων, τῇ δὲ Φίλῃ, ἥν φασι θυγατέρα γνησίαν τῷ Πύρρῳ καταλελεῖφθαι, λαχεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου τὴν λῆξιν ἠξίωσαν. καίτοι (ὅπερ εἶπον καὶ πρότερον) ὅσοι μὲν ⟨ἂν⟩ καταλίπωσι γνησίους παῖδας ἐξ αὑτῶν, οὐ προσήκει τοῖς παισὶν ἐπιδικά-*

---

4 ⟨*νῦν*⟩ *ὑπὲρ* Rs **58**, 1 *ἐπιδικάσασθαι* Herw | 2 *ἐπειδὰν . . . κληρονόμος* del. Dbr, sed cf. X 18 sq. V 7 | 5 *ὁ εἰσποίητος* del. Dbr **59**, 1 *ἀδελφὸν μὲν κλῆρον* pr., corr. 1 | 5 ⟨*καὶ*⟩ *ὑμεῖς* Brm | 6 *ἔχετε* et *ἕκαστος* Herw **60**, 5 *τ. λῆ.ιν* pr., corr. 1 (erat ft. *ψ*) | *εἶχον* pr., *εἶπον* corr. 2 | 6 *ἂν* add. Dbr | *καταλείπωσι* Vollert

σασθαι τῶν πατρῴων· ὅσοι δὲ διαθήκαις αὐτοὶ εἰσ-
ποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι προσήκει τῶν δοθέν-
των. τοῖς μὲν γάρ, ὅτι γόνῳ γεγόνασιν, οὐδεὶς ἂν 61
δήπου ἀμφισβητήσειε περὶ τῶν πατρῴων· πρὸς δε τοὺς
εἰσποιήτους ἅπαντες οἱ κατὰ γένος προσήκοντες ἀμφι-
σβητεῖν ἀξιοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ παρὰ τοῦ ἐντυχόντος
τῶν κλήρων αἱ λήξεις τοῖς ἀμφισβητεῖν βουλομένοις
γίγνωνται, καὶ μὴ ὡς ἐρήμων τῶν κλήρων ἐπιδικά-
ζεσθαί τινες τολμῶσι, τούτου ἕνεκα τὰς ἐπιδικασίας
οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦνται. μηδεὶς οὖν ὑμῶν 62
ἡγείσθω, εἰ ἐνόμιζε γνησίαν εἶναι τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα
Ξενοκλῆς, λαχεῖν ἂν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν λῆξιν τοῦ
κλήρου τοῦ πατρῴου, ἀλλ' ἐβάδιζεν ἂν ἡ γνησία
εἰς τὰ ἑαυτῆς πατρῷα, καὶ εἴ τις αὐτὴν ἀφῃρεῖτο ἢ
ἐβιάζετο, ἐξῆγεν ἂν ἐκ τῶν πατρῴων καὶ οὐκ ἂν ἰδίας
μόνον δίκας ἔφευγεν ὁ βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ
εἰσαγγελθεὶς πρὸς τὸν ἄρχοντα ἐκινδύνευεν ἂν περὶ
τοῦ σώματος καὶ τῆς οὐσίας ἁπάσης τῆς ἑαυτοῦ.

Ἔτι δ' ἂν πρότερον τοῦ Ξενοκλέους οἱ τοῦ Πύρρου 63
θεῖοι, εἰ ᾔδεσαν γνησίαν θυγατέρα τῷ ἑαυτῶν ἀδελ-
φιδῷ καταλειπομένην καὶ ἡμῶν μηδένα λαμβάνειν
ἐθέλοντα αὐτήν, οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψαν Ξενοκλέα,

---

8 αὐτοὶ] αὐτοῖς Dbr, υἱοὶ Emp, εἰσπ., αὐτοῖς Brm, cf. II 6 | 9 τούτοις] τοῖς υἱοῖς Schb **61**, 1 γεγονόσιν pr., corr. 2 | 4 μὴ] καὶ Schoem | πρὸς τοὺς ἐντυχόντας (contra eos qui hereditatem (?) iam adepti sint) Sauppe, παρὰ τοὐντυχὸν (temere) vel ὥσπερ τοῦ ἐπιτυχόντος Emp, παρὰ τοῦ ἐπιτυχόντος (per quamlibet occasionem) Schb, παρὰ τοὺς τυχόντας (insciis iis qui hereditatem adepti sint) Brm | 6 γίγνωνται] κωλύωνται Meier, ft. ἀναιρῶνται (ne a quolibet homine propinquis iura praeripiantur) | 7 τινος pr., corr. 2 **62**, 6 ἐξῆγεν sc. ὁ βιαζόμενος | 8 πρὸς Rs: εἰς cf. 46. 48. 78, εἰς τὸν ἄρχοντα del. Baiter
63, 1 πρότεροι vel πρότεροι ὄντες Rs | τοῦ Ξ. del. Brm coll. 42 IV 1 | 3 καταλειπομένην, ε prius eras.

τὸν μηδαμόθεν μηδὲν γένει προσήκοντα Πύρρῳ, λαβόντα
ἔχειν τὴν κατὰ γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα. ἢ
64 δεινόν γ' ἂν εἴη· τὰς μὲν ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδο-
θείσας καὶ συνοικούσας ἀνδράσι γυναῖκας (περὶ ὧν
τίς ἂν ἄμεινον ἢ ὁ πατὴρ βουλεύσαιτο;) καὶ τὰς οὕτω
δοθείσας, ἐὰν ὁ πατὴρ αὐτῶν τελευτήσῃ μὴ καταλιπὼν
αὐταῖς γνησίους ἀδελφούς, τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐπι-
δίκους ὁ νόμος εἶναι κελεύει, καὶ πολλοὶ συνοικοῦντες
65 ἤδη ἀφῄρηνται τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας. εἶτα τὰς μὲν
ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας διὰ τὸν νόμον ἐξ ἀνάγ-
κης ἐπιδίκους εἶναι προσήκει· Ξενοκλεῖ δὲ ἄν τις τόδ'
ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύρρου θείων, εἰ ἦν γνησία θυ-
γάτηρ ἐκείνῳ καταλειπομένη, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ
γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα, καὶ τοσαύτης
οὐσίας τοῦτον καταστῆναι κληρονόμον ἀνθ' ἑαυτῶν;
66 μὴ νομίσητε ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες· οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων
μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἀλλο-
τρίους ἑαυτοῦ ποιεῖται· ἐὰν οὖν προφασίζωνται διὰ
τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν μὴ ἐπίδικον εἶναι τὴν γυναῖκα,
καὶ διὰ ταῦτα μὴ φῶσιν ἀμφισβητῆσαι αὐτῆς, πρῶτον
μὲν ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐρέσθαι χρή, εἰ ὁμολογοῦντες τὴν
τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύρρου γενέσθαι ἐπε-
67 σκημμένοι εἰσὶ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα, εἶτα ⟨εἰ⟩
παρελθόντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον
κληρονόμον τοῦ Πύρρου κλήρου τὴν λῆξιν λαχεῖν
ἠξίωσαν παρὰ τὸν νόμον. πρὸς δὲ τούτοις ἐκεῖνο

---

7 εἴη ⟨εἰ⟩ τὰς Scal **65**, 4 θυγάτηρ corr. 2, τοῦ π͡ηρ pr. | 5 καταλειπομένη, ε prius eras. | 7 καταστῆναι Rs: καταστῆσαι | ἑαυτοῦ Rs **66**, 6 εἰ] τί Nab | 7 ὑπὸ τοῦ πύρρου γενέσθαι in rasura gravi totidem lit. corr. 1 | ἐπησκημμένοι pr., corr. 1 **67**, 1 εἰ (vel potius τί) add. Rs

αὐτοὺς ἔρεσθε, εἴ τις τῶν γνησίων ⟨τῶν⟩ αὐτοῦ ἐπι-
δικάζεσθαι ἀξιοῖ. ταῦτα πρὸς τὴν ἀναίδειαν αὐτῶν
πυνθάνεσθε. ὡς δ' ἦν ἐπίδικος ἡ γυνή, εἴ περ γνη-
σία καταλειφθείη, ἐκ τῶν νόμων σαφέστατα μαθεῖν
ἔστι τοῦτο. ὁ γὰρ νόμος διαρρήδην λέγει ἐξεῖναι δια- 68
θέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ τις τὰ αὑτοῦ, ἐὰν μὴ παῖδας
γνησίους καταλίπῃ ἄρρενας· ἐὰν δὲ θηλείας καταλίπῃ,
σὺν ταύταις. οὐκοῦν μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦ-
ναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ· ἄνευ δὲ τῶν γνησίων
θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσασθαι οὔτε δοῦναι
οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. οὐκοῦν εἰ μὲν ἄνευ τῆς 69
γνησίας θυγατρὸς τὸν Ἔνδιον Πύρρος ἐποιεῖτο υἱὸν
αὑτῷ, ἄκυρος ἂν ἦν αὐτοῦ ἡ ποίησις κατὰ τὸν νόμον·
εἰ δὲ τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιησάμενος
κατέλιπε, πῶς ἂν ὑμεῖς | ἐπετρέψατε ἐπιδικάζεσθαι, οἱ
τοῦ Πύρρου θεῖοι, τὸν Ἔνδιον τοῦ Πύρρου κλήρου
ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρός, εἰ ἦν ἐκείνῳ, ἄλλως τε
[εἰ] καὶ μαρτυρήσαντες, ὡς ἐπέσκηψεν ὑμῖν ὁ ἀδελφι-
δοῦς ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου; ἀλλ' ὦ ἀγαθέ, 70
τοῦτο μὲν καὶ λαθεῖν φήσαιτ' ἂν ὑμᾶς· ὅτε δ' ἠγγύα
καὶ ἐξεδίδου ὁ Ἔνδιος τὴν γυναῖκα, ἐπετρέπετε ὑμεῖς
οἱ θεῖοι τὴν τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου αὐτῶν ὡς
ἐξ ἑταίρας οὖσαν ἐκείνῳ ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ

---

5 τῶν add. Rs, τις ὢν γνήσιος τῶν αὐτ. Dbr, τις τῶν πατρῴων τῶν coll. 59. 60 Sauppe | 8 κατελείφθη Ald, cf. XI 22. 25
68, 3 καταλίπῃ. pr.^{br} | καταλείπῃ pr., ras. corr. **69**, 3 ἄκυρον pr., corr. 1 | αὐτῷ pr., corr. 1 | 5 οἱ τ. Π. θεῖοι Brm: τῷ τ. π. θείῳ, cf. 26. 70, τὼ τ. Π. θείω Ald, τῷ τ. Π. θετῷ [τὸν Ἔ.] Meier, τὸν τ. Π. θετὸν υἱὸν Ἔ. Sauppe | 8 καὶ μαρτυρήσαντες Hirschig: εἰ καὶ ἐμαρτυρήσατε, cf. 70. 71, καὶ εἰ Rs, ὡς ἐμαρτυρήσατε ἐπ. Nab **70**, 1 ὦ 'γαθοί Sauppe | 2 καὶ ⟨ὑμεῖς⟩ Brm coll. 45, cf. 16 VII 14 | 3 τὴν γυναῖκα Tophanes Taylori: τῇ γυναικὶ

παραγενέσθαι φάσκοντες, ὅτε ὁ ἀδελφιδοῦς ὑμῶν ἠγ-
γυᾶτο τὴν μητέρα τὴν ταύτης κατὰ ⟨τοὺς⟩ νόμους
ἕξειν γυναῖκα, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ τῇ ταύτης κλη-
71 θέντες συνεστιᾶσθαι; πρὸς δὲ τούτοις (τουτὶ γὰρ τὸ
δεινόν ἐστιν) ἐπισκῆψαι φάσκοντες ὑμῖν τὸν ἀδελφι-
δοῦν ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου, οὕτως ἐπεμε-
λήθητε ὥστ' ἐᾶσαι ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶ-
σθαι, ἄλλως τε καὶ ἔχουσαν τοὔνομα τῆς ὑμετέρας
αὐτῶν ἀδελφῆς, ὡς ἐμαρτυρεῖτε;
72 Ἐκ τοίνυν τούτων, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ
πράγματος ῥᾴδιόν ἐστι γνῶναι ὅσον ἀναισχυντότατοι
ἀνθρώπων εἰσὶν οὗτοι. τίνος γὰρ ἕνεκα, εἰ ἦν γνησία
θυγάτηρ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειπομένη, ποιησάμενος
ὁ θεῖος κατέλιπε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ὑὸν ἑαυτῷ; πότε-
ρον ὅτι προσήκοντες αὐτῷ ἐγγυτέρω γένους ἡμῶν ἦσαν
ἄλλοι, οὓς βουλόμενος τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς
ἀποστερῆσαι ἐποιεῖτο τὸν ἀδελφὸν ὑὸν αὑτᾷ; ἀλλ'
οὔτε ἐγένετο οὔτ' ἔστι, μὴ γενομένων [δὲ] παίδων
γνησίων ἐκείνῳ, ἐγγυτέρω ἡμῶν οὐδὲ εἷς· ἀδελφὸς
μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδ' ἀδελφοῦ παῖδες, ἐκ δὲ τῆς
73 ἀδελφῆς ἡμεῖς ἦμεν αὐτᾷ. ἀλλὰ νὴ Δία ἄλλον τινὰ
ποιησάμενος τῶν συγγενῶν ἔδωκεν ἂν ἔχειν τὸν κλῆ-
ρον καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ· καὶ τί αὐτὸν ἔδει
καταφανῶς καὶ ὁτῳοῦν ἀπέχθεσθαι τῶν οἰκείων, ἐξόν,
εἴπερ ἦν ἠγγυημένος τὴν ἀδελφὴν τὴν Νικοδήμου, τὴν

---

7 τοὺς add. Schoem | 9 συνίστασθαι pr., corr. 2, συνειστιᾶσθαι Rs **71**, 3 τούτου in ras. add. 1 | .ύτως pr., corr. 1 | πιμελήθητε pr., corr. 2 **72**, 1 τούτου pr., τούτων corr. 1 | 4 καταλειπομένη pr., ε prius eras. | 6 ὑμῶν pr., corr. 2 | 8 τὸν ⟨ἐμὸν⟩ Nab | 9 δὲ del. Brm, δὴ Sauppe, γε Dbr, qui μὴ ... ἐκείνῳ delere mavult | 10 οὐδὲ εἷς pr., οὐδεείς corr. 2
73, 1 δία corr. 1, δι' αλ pr. | 3 ἑαυτοῦ; ed. omn.

θυγατέρα τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν εἶναι εἰς τοὺς
φράτερας εἰσαγαγόντι ὡς οὖσαν γνησίαν ἑαυτῷ, ἐπὶ
ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπίδικον καταλιπεῖν αὐτήν, καὶ ἐπι-
σκῆψαι τῶν γιγνομένων ⟨ἐκ⟩ τῆς θυγατρὸς παίδων
εἰσαγαγεῖν ὑὸν ἑαυτῷ; δῆλον [μὲν] γὰρ ὅτι ἐπίκληρον 74
μὲν καταλιπὼν ἀκριβῶς ἂν ᾔδει ὅτι δυοῖν θάτερον
ἔμελλεν ὑπάρχειν αὐτῇ· ἢ γὰρ ἡμῶν τινα τῶν ἐγγύ-
τατα γένους ἐπιδικασάμενον ἕξειν γυναῖκα, ἢ εἰ μηδεὶς
ἡμῶν ἐβούλετο λαμβάνειν, τῶν θείων τινὰ τούτων
τῶν νῦν μαρτυρούντων, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινὰ
συγγενῶν τὸν αὐτὸν τρόπον μετὰ πάσης τῆς οὐσίας
ἐπιδικασάμενον κατὰ τοὺς νόμους ἕξειν ταύτην γυναῖκα.
οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ τὴν θυγατέρα εἰς τοὺς φράτερας 75
εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ποιήσασθαι τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ὑὸν
αὐτῷ ταῦτ' ἂν διεπράξατο· ἐκ δὲ τοῦ τοῦτον μὲν
ποιήσασθαι τὴν δὲ μὴ εἰσαγαγεῖν τὴν μὲν νόθην,
ὥσπερ αὐτῷ προσῆκε, καὶ ἄκληρον κατέστησε, τὸν δὲ
κληρονόμον κατέλιπεν τῶν ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μὴν ὥς γε 76
οὔτε γαμηλίαν εἰσήνεγκεν ὁ θεῖος ἡμῶν, οὔτε τὴν
θυγατέρα, ἥν φασι γνησίαν αὐτοῦ εἶναι οὗτοι, εἰσ-
αγαγεῖν εἰς τοὺς φράτερας ἠξίωσε, καὶ ταῦτα νόμου
ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται [δὲ] ὑμῖν τὴν τῶν φρα-

---

8 κλήρ$^{\omega}$ br | 9 ante τῶν erasum ἐκ | ἐκ add. Rs | 10 υἱὸν in v. add. 1 **74**, 1 μὲν γὰρ lineolis inducta; dubium utrum consulto an fortuito | 2 μὲν post ἐπίκληρον in mg. add. 1 | 4 γένους ἐπιδικασάμενον in ras. corr. 1, ἐβούλετο λαμβάνειν pr. | 5 τούτων in ras. add. 1 | 7 μετὰ Schoem: περὶ, del. Dbr | 8 ἕξειν Rs: ἔχειν **75**, 3 ἑαυτῷ pr., αὐτῷ corr. 1 | ταῦτ' ἂν Ald: ταῦτα | τοῦ τὸν μὲν Ald | 5 ft. αὐτῇ προσ. | 6 κατέλειπεν pr., ras. corr. **76**, 1 ὥς γε Ald: ὥστε | 2 γαμηλείαν pr., ras. corr. | 3 αὐτοῦ s. v. add. 1 | 4 ἠξίωσαν pr., corr. 2 | 5 δὲ del. Dbr, αὐτοὶ ⟨μεμαρτυρήκασιν⟩ Rs, αὐτοὶ ⟨ἴστε⟩ Emp, ⟨οὐδ' οὗτοι ἀρνοῦνται⟩ Anon. ap. Schoem

τέρων τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν. Ἀναγίγνωσκε· σὺ δ' ἐπί-
λαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Λαβὲ δὲ καὶ ὡς ἐποιήσατο τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν ὑὸν
αὑτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

77 Εἶτα ὑμεῖς τὴν Νικοδήμου μαρτυρίαν τῶν αὐτοῦ
τοῦ θείου ἐκμαρτυριῶν πιστοτέραν ἡγήσεσθε εἶναι,
καὶ τὴν οὕτω κοινὴν τοῖς βουλομένοις γεγενημένην,
ταύτην ἐπιχειρήσει τις ὑμᾶς πείθειν ὅτι ἐγγυητὴν
γυναῖκα ὁ ἡμέτερος θεῖος ἔσχεν; ἀλλ' ὑμεῖς, ὡς ἔγωγ'
οἶμαι, οὐ πιστεύσετε, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὑμῖν, ὅπερ
78 ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου, πρῶτον μὲν ἐπὶ τίνι προικὶ
οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ Πύρρῳ φησὶ τὴν ἀδελφήν, ἔπειτα
πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα ἡ ἐγγυητὴ γυνὴ ἀπέλιπε τὸν
ἄνδρα ἢ τὸν οἶκον [τὸν] αὐτοῦ, εἶτα παρ' ὅτου ἐκο-
μίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ
φησιν αὐτὴν ἐγγυῆσαι· ἢ εἰ ἀπαιτῶν μὴ ἐδύνατο κομί-
σασθαι | ἐν εἴκοσιν ἔτεσιν, ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς
προικὸς αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ἐγγυητῆς γυναικὸς ἐδικάσατο
79 τῷ ἔχοντι τὸν Πύρρου κλῆρον οὗτος. ἔτι δὲ πρὸς τού-
τοις ἐπιδειξάτω ὅτῳ πρότερον ἢ ὕστερον ἠγγύησεν
οὗτος τὴν ἀδελφήν, ἢ εἰ ἐξ ἄλλου τινὸς γεγενημένοι
εἰσὶ παῖδες αὐτῇ. ταῦτα οὖν ἀξιοῦτε πυνθάνεσθαι
παρ' αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῖς φράτερσι γαμηλίας μὴ

6 ἐπίλαβε Steph: ἐπίβαλλε cf. II 34 | 9 καὶ ⟨τὴν⟩ ὡς Rs
77, 6 πιστεύσετε Steph: πιστεύετε 78, 4 τὸν del. Tur, cf. 8 | ἑαυτοῦ pr., corr. 1 | 5 αὐτῆς pr., αὐτὸς corr. 1, αὐτῆς ⟨οὗτος⟩ vel ⟨οὗτος⟩ τὴν Schb, cf. 8 | ὃ pr., ᾧ corr. 2 | 6 φ.σιν pr., corr. 1br | αὐτῆς pr., corr. 2 79, 5 τῆς ⟨εἰσενεχθείσης⟩ τοῖς Schb, τῆς ⟨ἐν⟩ τοῖς Rauchenstein coll. Poll III 42

ἀμνημονεῖτε. οὐ γὰρ τῶν ἐλαχίστων πρὸς τὴν τούτου μαρτυρίαν τεκμήριόν ἐστι τοῦτο. δῆλον γὰρ ὅτι, εἰ ἐπείσθη ἐγγυήσασθαι, ἐπείσθη ἂν καὶ γαμηλίαν ὑπὲρ αὐτῆς τοῖς φράτερσιν εἰσενεγκεῖν καὶ εἰσαγαγεῖν τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα ὡς γνησίαν οὖσαν αὐτῷ. καὶ ἐν δὲ τῷ δήμῳ, κεκτημένος τὸν τριτάλαν- 80
τον οἶκον, εἰ ἦν γεγαμηκώς, ἠναγκάζετο ἂν ὑπὲρ τῆς γαμετῆς γυναικὸς καὶ θεσμοφόρια ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας καὶ τἆλλα ὅσα προσῆκε λῃτουργεῖν ἐν τῷ δήμῳ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀπό γε οὐσίας τηλικαύτης. οὐ τοίνυν φανεῖται οὐδὲν τούτων γεγενημένον οὐδεπώποτε. οἱ μὲν οὖν φράτερες μεμαρτυρήκασιν ὑμῖν· λαβὲ δὲ καὶ τὴν τῶν δημοτῶν τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν.

⟨ΜΑΡΤΥΡΙΑ.⟩

IV.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

⟨ΕΠΙΛΟΓΟΣ.⟩

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Νικοστράτου ἐν ὑπερορίᾳ τελευτήσαντος, Ἅγνων καὶ Ἁγνόθεος ὡς ὄντες ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου πρὸς Χαριάδην, φάσκοντα κληρονόμον

---

6 *ἀμνημονεῖτο* pr., corr. 1 | *τούτου* Ald: *τούτων* | 10 ⟨*εἶναι*⟩ *θυγ*. Schb, cf. 30. 73 80, 1 *καὶ* del. Fuhr | *δὲ* scripsi cf. IX 11: *τε*, del. Sauppe, *γε* Schb, *ἔν τε τῷ δήμῳ* del. Rs | *τόν* ⟨*γε*⟩ Nab | 2 post *ἦν* lit. duae (ft. *δὲ*) erasae | ⟨*δ'*⟩ *ἂν* Rs 7 *δὲ* Bk: *δὴ* | 9 tit. add. Rs

Or. IV tit. *ἐπίλογος* add. Tur | hyp. 2 *πατραδέλφων* pr., *ων* in *ου* corr. 2 potius quam 1

αὐτοῦ εἶναι κατὰ δόσιν, ὅ ἐστι κατὰ διαθήκας. Ἰσαῖος οὖν ὁ ῥήτωρ, ὡς συγγενὴς ὢν τῶν περὶ τὸν Ἅγνωνα, λέγει συνηγορῶν αὐτοῖς. Ἡ στάσις στοχασμός.

1 *Ἐπιτήδειοί μοι τυγχάνουσιν, ὦ ἄνδρες, ὄντες
Ἅγνων τε οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν
ἔτι πρότερον. εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός
τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς.*

*Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ πραχθέντων
ἴσως οὔτε μάρτυρας ἐξευρεῖν οἷόν τε, οὔτε τοὺς ἀντι-
δίκους, ἐάν τι ψεύδωνται, ἐλέγχειν ῥᾴδιον, διὰ τὸ
μηδέτερον τούτων ἐκεῖσε ἀφῖχθαι· τὰ δὲ ἐνθάδε [μοι]
συμβεβηκότα δοκεῖ μοι ὑμῖν ἱκανὰ γενέσθαι ἂν τεκμή-
ρια, ὅτι ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δόσιν τῶν Νικοστράτου*
2 *ἀμφισβητοῦντες ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς βούλονται. πρῶτον
μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπιγραφῆς
ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ σκέψασθαι ὁπότεροι ἁπλού-
στερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον τὰς λήξεις ἐποιήσαντο.
Ἅγνων μὲν γὰρ οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος Θρασυμάχου
ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον, καὶ ἑαυτοὺς ἐκείνῳ
ἀνεψιοὺς ἀποφαίνουσι, καὶ τούτων μάρτυρας παρέ-*
3 *χονται· Χαριάδης δὲ καὶ οἱ συνδικοῦντες αὐτῷ Σμί-
κρου μὲν πατρὸς εἶναί φασι τὸν Νικόστρατον, ἀμφι-
σβητοῦσι δὲ τοῦ Θρασυμάχου ὑοῦ κλήρου. καὶ οἵδε
μὲν οὐδὲν προσποιοῦνται ἐκείνου τοῦ ὀνόματος οὔτε
γιγνώσκειν οὔτε προσήκειν αὐτοῖς· φασὶ μὲν οὖν εἶναι
Θρασυμάχου Νικόστρατον, τούτου δὲ ὁμοίως τῆς οὐσίας*

---

5 *ἀγῶνα*(?) pr., *ἄγνωνα* corr. 1 **1**, 6 *ἴσως* Dbr: *ὡς* cf. 30 I 9, del. Ald, *ὦ ἄνδρες* Schb | *οἷόντε* del. Albrecht | 7 *ψεύ . . . ται* pr., corr. 1 | 8 *μοι* del. Bk | 9 *μοι* (sec. loco) in ras. add. 1 | *ἂν* in ras. add. 1, del. Nab | 10 *τὴν* del. Schoem, cf. 15. 24 | *τῶν* s. v. add. 1 **2**, 3 *σκέψασθε* pr., corr. 1
3, 4 *οὐδὲν* Steph: *οὐδὲ*, quod nonnulli servant

ἀμφισβητοῦσι. καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα πατρόθεν τὸ αὐτὸ 4
ὡμολόγουν εἶναι τοῦ Νικοστράτου, περὶ δὲ τοῦ κλή-
ρου μόνου διεφέροντο, οὐδὲν ἂν ἔδει ὑμᾶς σκέψασθαι
ἄλλ' ⟨ἢ⟩ εἴ τι διέθετο ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος, ὃν
ἀμφότεροι ὡμολόγουν· νῦν δὲ πῶς οἷόν τε τῷ ἀνδρὶ
δύο πατέρας ἐπιγράψασθαι; τοῦτο γὰρ Χαριάδης πε-
ποίηκεν· αὐτός τε γὰρ ἔλαχε τοῦ Σμίκρου Νικοστράτου,
τούτοις τε τοῦ Θρασυμάχου λαχοῦσι παρακατέβαλεν
ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα. ἔστι μὲν οὖν ἅπαντα ταῦτα ἐπή- 5
ρεια καὶ παρασκευή. ἡγοῦνται γὰρ τούτους, ἁπλοῦ
μὲν ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μηδεμιᾶς αὐτοῖς | ταρα-
χῆς ἐγγιγνομένης, οὐ χαλεπῶς ἐπιδείξειν ὅτι οὐδὲν
Νικόστρατος διέθετο· ἐὰν δὲ μὴ τὸν πατέρα τὸν αὐτὸν
εἶναι φῶσι, τοῦ δὲ κλήρου μηδὲν ἧττον ἀμφισβητῶσιν,
ἀκριβῶς ἴσασιν ὅτι πλείονι λόγῳ εἰπεῖν τουτουσὶ δεή-
σει ὡς Νικόστρατος Θρασυμάχου ἦν ἢ ὡς οὐδὲν διέ-
θετο. ἔτι δὲ καὶ ὁμολογοῦντες Θρασυμάχου μὲν εἶναι 6
τὸν Νικόστρατον οὐκ ἂν εἶχον ἐξελέγξαι τούσδε ὡς
οὐκ εἰσὶν ἐκείνῳ ἀνεψιοί· ἄλλον δὲ πατέρα τῷ τεθνεῶτι
κατασκευάζοντες οὐ μόνον περὶ τῶν διαθηκῶν ἀλλὰ
καὶ περὶ τοῦ γένους λόγον ἐμβεβλήκασιν.

Οὐκ ἐκ τούτων δὲ μόνον γνοίητ' ἂν ὅτι ἀλλό- 7
τριοί εἰσιν οἱ ταῦτα ἐπὶ τουτουσὶ ἐπάγοντες, ἀλλὰ

4, 2 *τοῦ*] *τὸ* Bk | 3 *μόνον* Nab | 4 *ἢ* add. Rs | *νικόστατος* pr., corr. 1, *ἐκ. ὃν Νικόστρατον ἀμφ.* Schb | 5 *τῷ ⟨αὐτῷ⟩* Nab | 7 et 8 *⟨τῶν⟩ τοῦ* Hitzig | 8 *τούτοις*] *τοῖσδε* Katabaines | *τε τοῦ* Fuhr: *δὲ τοῦ* | *παρακατέλαβεν* pr., corr. 1 **5,** 1 *ἔστιν* pr., ras. corr. | 3 *αὐτῷ ταρ.* Herw | 4 *ἐκγιγνομένης* pr., corr. 1 | 5 *ἐὰν γὰρ* pr., corr. 1 | 6 *-ρου μηδὲν ἧττον* in novem lit. ras. (aut *μηδὲν* aut *ἧττον* om. pr.[br]) **6,** 1 *μὲν Θρασυμάχου* Rs, *θρασιμάχου* pr., corr. 2 **7,** 1 *μόνον* in ras. add. 1 | *ἀλλότριοι* Boekmeijer (qui *τινές* servat): *ἄλλοι τινές* cf. 11 VII 35, *ἀδικοῦντες* Hitzig

καὶ ἐκ τῶν κατ' ἀρχὰς γεγενημένων. τίς γὰρ οὐκ
ἀπεκείρατο, ἐπειδὴ τὼ δύο ταλάντω ἐξ Ἀκῆς ἠλθέ-
την; ἢ τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρησεν, ὡς διὰ τὸ
πένθος κληρονομήσων τῆς οὐσίας; ἢ πόσοι συγγενεῖς
καὶ ὑεῖς κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου;
8 *Δημοσθένης μέν γε ἀδελφιδοῦς ἔφη αὐτῷ εἶναι, ἐπειδὴ*
δ' ἐξηλέγχθη ὑπὸ τούτων, ἀπέστη· Τήλεφος δὲ δοῦναι
αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ. καὶ οὗτος οὐ
πολλῷ ὕστερον ἐπαύσατο. Ἀμεινιάδης δὲ ὑὸν αὐτῷ
πρὸς τὸν ἄρχοντα ἧκεν ἄγων οὐδὲ τριετῆ γεγονότα,
καὶ ταῦτ' οὐκ ἐπιδεδημηκότος τοῦ Νικοστράτου ἕνδεκα
9 *ἐτῶν Ἀθήνησι. Πύρρος δὲ ὁ Λαμπτρεὺς τῇ μὲν*
Ἀθηνᾷ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερῶσθαι,
αὐτῷ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκείνου δεδόσθαι. Κτησίας δ' ὁ
Βησαιεὺς καὶ Κραναὸς τὸ μὲν πρῶτον δίκην ἔφασαν
τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδεδικάσθαι, ἐπειδὴ
δ' οὐκ εἶχον τοῦτο ἀποδεῖξαι, ἀπελεύθερον αὐτὸν ἑαυ-
τῶν προσεποιήσαντο εἶναι· καὶ οὐδ' οὕτως ἃ ἔλεγον
10 *ἀπέδειξαν. καὶ οἱ μὲν εὐθὺς κατὰ τὰ πρῶτα ἐπὶ τὰ*
Νικοστράτου ᾄξαντες οὗτοί εἰσι· Χαριάδης δὲ τότε μὲν

---

4 .*υο* pr., *δυο* corr. 1 | *ἐξ Ἀκῆς* Valckenaer (acc. corr. Schb): *ἐξάκις* cf. Diod. XV 41, *ἐξ Αἴσης* Herw, *ἐξαπίνης* Keck, qui mavult *τὰ δύο τάλαντα* … *ἦλθεν* | *ἠλθέτην* Herw: *ἤλθετον*, *ἐξέκεισθον* Schoem (pro *ἐξάκ. ἠλθ.*) | 5 *ἐφόρησεν* Tur: *ἐφόρεσεν* | 6 *συγγενεῖς* ⟨*εἶναι*⟩ et *τοῦ N.* Hirschig | 7 *τῶν* om. pr., ex commate corr. 1 8, 1 *μὲν γὰρ* Schoem, cf. Isocr. VIII 86 XV 284 | 2 *ἐξηλέγχη* | 3 *αὐτῶ.* pr.[br] | 4 *Ἀμεινιάδης* Tur: *ἀμινιάδης* | 5 *πρὸς|προς* pr., *πρὸς τὸν* corr. 2 | 7 *Ἀθήνησι* del. Herw
9, 1 *Λαμπτρεὺς* Tayl: *λαμπρεὺς* | 3 *ἐκείνω* pr., corr. 2, *αὐτῆς ἐκείνης* Blass | post *ἐκείνου* Rs *μέρος τι* excidisse putat | *δίδοσθαι* pr., corr. 1 | *Κτησίας* Rs: *κτῆσις* | 4 post *Κρ.* pagi nomen desiderat Schb | 7 *οὕτως* Blass: *οὗτοι, οὐδὲ τοῦτο εἶχον ἀποδεῖξαι* Hertl, *καὶ* … *ἀπέδειξαν* del. Albrecht **10**, 1 *ἐπὶ τοῦ* pr., corr. 1

οὐδαμοῦ ἠμφεσβήτησεν, ὕστερον δὲ οὐ μόνον αὐτὸς
ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ τῆς ἑταίρας παιδίον εἰσποιῶν ἦλθε.
τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ . . . ὡς ἢ τῶν χρημάτων κληρονομή-
σοντι ἢ τὸ παιδίον ἀστὸν ποιήσοντι. αἰσθόμενος δὲ
καὶ οὗτος ὅτι περὶ τοῦ γένους ἐλεγχθήσοιτο, τὴν μὲν
τοῦ παιδίου ἀμφισβήτησιν παρέλυσεν, ἑαυτῷ δὲ κατὰ
δόσιν παρακατέβαλεν.

Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, ὅστις κατὰ δόσιν χρη- 11
μάτων ἀμφισβητῶν ἡττηθείη, μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημι-
οῦσθαι, ἀλλ' ἐφ' ὅσα περ ληψόμενος ἤει, τοσαῦτα τῇ
πόλει ἀποτίνειν· οὕτω γὰρ ⟨ἂν⟩ οὔθ' οἱ νόμοι κατε-
φρονοῦντο οὔτε τὰ γένη ὑβρίζετο, πρὸ δὲ τούτων οὐδ'
ἂν τῶν τεθνεώτων οὐδεὶς κατεψεύδετο. ἐπειδὴ δὲ ἅπασι
καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἁπάντων, καθ' ὅ τι ἄν τις βούλη-
ται, ἀμφισβητεῖν ἔξεστιν, ὑμᾶς χρὴ περὶ αὐτῶν ὡς οἷόν
τε ἀκριβέστατα ἐξετάζειν καὶ μηδὲν εἰς ὅσον δύνασθε
παραλείπειν. ἐν μόναις δὲ ταῖς τῶν κλήρων εἰσαγω- 12
γαῖς δοκεῖ μοι προσήκειν τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυ-
σιν πιστεύειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων συμβολαίων
οὐ πάνυ χαλεπὸν τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἐλέγ-
χειν· ζῶντος γὰρ καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος κατα-
μαρτυροῦσι· περὶ δὲ τῶν διαθηκῶν πῶς ἄν τις γνοίη
τοὺς μὴ τἀληθῆ λέγοντας, εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ δια-
φέροντα εἴη, αὐτοῦ μὲν καθ' οὗ μαρτυροῦσι τεθνεῶ-

---

3 *αὐτὸς ⟨συγγενὴς εἶναι φάσκων⟩* Schoem, *αὐτὸς ⟨αὐτὸν⟩* Boekmeijer | 5 post *αὐτῷ* add. *ἐν νῷ* Rs, *ἐπιμελὲς* Schb, *προὔργου* coll. VII 2 Kayser, *δ' ἐπενενόητο αὐτῷ* Herw | 5 *χεληρονομήσοντι* pr., corr. 1 | 7 *ἐλεχθήσοιτο* pr., corr. 2 | 9 *παρακατέλαβεν* pr., corr. 1 **11,** 3 *ὅσωπερ* pr., corr. 2 potius quam 1 | *ἤει* Bk: *ἴη*, cur non *ἴοι*? | 4 *ἂν* add. Rs | 5 *πρὸς δὲ τούτοις* Dbr, cf. Demosth. IV 19, *πρὸς τούτων*, Ald | 7 *ἀλλοτριωτάτων* Rs | 9 *τε* in v. add. 1 **12,** 3 *γὰρ* s. v. add. 1 | 7 *εἰ καὶ πάνυ* Dbr

τος, τῶν δὲ συγγενῶν μηδὲν τῶν πεπραγμένων εἰδό-
των, τοῦ δὲ ἐλέγχου μηδαμῶς ἀκριβοῦς γιγνομένου;
13 ἔτι δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ τῶν διατιθεμένων οἱ πολλοὶ
οὐδὲ λέγουσι τοῖς παραγιγνομένοις ὅ τι διατίθενται,
ἀλλ' αὐτοῦ μόνου τοῦ καταλιπεῖν διαθήκας μάρτυρας
παρίστανται, τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι καὶ γραμμα-
τεῖον ἀλλαγῆναι καὶ τἀναντία ταῖς τοῦ τεθνεῶτος δια-
θήκαις μεταγραφῆναι· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον οἱ μάρτυρες
εἴσονται, εἰ ἐφ' αἷς ἐκλήθησαν διαθήκαις, αὗται ἀπο-
14 φαίνονται. ὁπότε δὲ καὶ τοὺς ὁμολογουμένως παρα-
γενομένους οἷόν τ' ἐστὶν ἐξαπατῆσαι, πῶς οὐκ ἂν
ὑμᾶς γε τοὺς μηδὲν τοῦ πράγματος εἰδότας πολὺ μᾶλ-
λον ⟨καὶ⟩ ἑτοιμότερόν τις παρακρούσασθαι ἐγχειρή-
σειεν;

Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὦ | ἄνδρες, οὐκ ἐάν τις
διαθῆται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας,
ἀλλὰ ἐὰν εὖ φρονῶν. σκεπτέον δὴ ὑμῖν πρῶτον μὲν
εἰ ἐποιήσατο τὰς διαθήκας, ἔπειτα εἰ μὴ παρανοῶν
15 διέθετο. ἀντιλεγόντων δ' ἡμῶν μηδὲ τὸ παράπαν γε-
νέσθαι τὰς διαθήκας, ἐκ τίνος ἂν τρόπου, εἴ τις παρα-
νοῶν διέθετο, γνοίητε, πρὶν περὶ αὐτοῦ τοῦ διαθέσθαι
πιστεῦσαι; τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὴν δόσιν ἀμφισβη-
τοῦντας ὁρᾶτε ὅσον ἔργον ἐστὶν αἰσθέσθαι εἰ ἀληθῆ
λέγουσι, τοὺς δὲ κατὰ τὸ γένος πρῶτον μὲν οὐδὲν δεῖ

---

10 *γενομένου* pr., corr. 2 **13**, 1 *διαθεμένων* pr., corr. 2 | 2 *παραγενομένοις* pr., corr. 2 | 3 *καταλείπειν* Katabaines | 4 *τούτου δὲ συμβ.* Dbr | 7 *ἀποφαίνονται* (vel *ἀποφανοῦνται*) Dbr: *ἀποφαίνοιντο* **14**, 1 *ὁμολογουμένους* pr., corr. 1 | 4 *καὶ* addidi cf. V 8 [And] IV 5, *μᾶλλον* del. Brm | *ἐγχειρῆσαι* | 7 *εἶναι* in ras. add. 1 | 8 *ἀλλὰ ⟨καὶ⟩* Rs | *δὴ* (vel *οὖν*) Rs: *δ'*, cf. Aesch. I 5 | 9 *μὴ* s. v. add. 1 **15**, 1 *ἀντιλεγόντων* ... 4 *πιστεῦσαι* del. Hitzig | 3 *περὶ* s. v. add. 1 | 4 *τὴν* cf. ad **1**, 10 | *ἀμβιστητοῦντας* pr., corr. 1

μάρτυρας παρασχέσθαι ὡς αὐτῶν ἐστιν ὁ κλῆρος (παρὰ
πάντων γὰρ ὡμολόγηται τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὰ τοῦ
τελευτήσαντος γίγνεσθαι), ἔπειτα οἱ νόμοι οὐ μόνον 16
οἱ περὶ τῶν γενῶν ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τῶν δόσεων τοῖς
συγγενέσι βοηθοῦσι. δοῦναι μὲν γὰρ ὁ νόμος οὐδενὶ
ἐᾷ τὰ ἑαυτοῦ, ἐὰν ὑπὸ γήρως ἢ ὑπὸ νόσου ἢ ὑπὸ τῶν
ἄλλων ἃ καὶ ὑμεῖς ἴστε παρανοήσῃ· κατὰ δὲ τὸ γένος
καὶ τὰ τοῦ ὁπωσοῦν διακειμένου ὁ ἐγγύτατα γένους
ἀναμφισβητήτως λαμβάνει. χωρὶς δὲ τούτων ταῖς μὲν 17
διαθήκαις διὰ μαρτύρων ὑμᾶς δεῖ πιστεῦσαι, ὑφ' ὧν
ἔνι καὶ ἐξαπατηθῆναι (οὐ γὰρ ἂν ἦσαν ψευδομαρτυ-
ριῶν ἐπισκήψεις), τῇ δ' ἀγχιστείᾳ δι' ὑμῶν αὐτῶν·
κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς ἀμφισβητοῦσιν,
οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν 18
οἱ κατὰ τὰς διαθήκας ἀμφισβητοῦντες ὁμολογουμένως
Νικοστράτῳ ἐπιτήδειοι ὄντες ἐτύγχανον, τὸ μὲν ἀκρι-
βὲς οὐδ' ἂν οὕτως, ὅμως μέντοι μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἀλη-
θεῖς εἶναι δόξειν τὰς διαθήκας· ἤδη γάρ τινες οὐκ εὖ
διακείμενοι τοῖς συγγενέσιν ὀθνείους φίλους τῶν πάνυ
σφόδρα προσηκόντων περὶ πλείονος ἐποιήσαντο· νῦν
δὲ οὔτε συσσίτους οὔτε φίλους οὔτ' ἐν τάξει τῇ αὐτῇ
. . . . τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας ἁπάντων παρεσχήμεθα.
ὃ δὲ μέγιστον, καὶ μάλιστα τῆς Χαριάδου ἀναιδείας 19
καταμαρτυρεῖ, τοῦτο σκέψασθε. ὅπου γὰρ τὸν αὐτὸν
ποιησάμενον οὔτ' ἀποθανόντα ἀνείλετο οὔτ' ἔκαυσεν
οὔτε ὠστολόγησεν, ἀλλὰ πάντα τοῖς μηδὲν προσήκουσι

16, 3 μὲν s. v. add. 1 | ⟨οὐδένα⟩ οὐδενὶ Bk, cf. VI 44 X 2 13 | 7 ἀμφισβητήτως pr., corr. 2 **18,** 1 εἰ corr. 2, οἱ pr. | 4 οὕτως ⟨ἐφάνη⟩ Rs | 7 προσηκόντων σφόδρα pr., literis additis corr. 1 | 8 οὔτε φίλους del. (vel οὔτε συσκήνους) Fuhr | 9 lacunam ind. Rs, qui οὐδεὶς οἶδε τούτους πώποτε τῷ Νικοστράτῳ γεγονότας supplet

*παρῆκε ποιῆσαι, πῶς οὐκ ⟨ἂν⟩ ἀνοσιώτατος εἴη, ὃς τῷ
τεθνεῶτι μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας τῶν χρη-
20 μάτων αὐτοῦ κληρονομεῖν ἀξιοῖ; ἀλλὰ νὴ Δία ἐπειδὴ
τούτων οὐδὲν ἐποίησε, τὴν οὐσίαν τοῦ Νικοστράτου
διεχείρισεν. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν, καὶ
τὰ πλεῖστα οὐδ' αὐτὸς ἀρνεῖται· προφάσεις δὲ οἴομαι
ἀναγκαίας ἐφ' ἑκάστας τῶν πράξεων ηὑρῆσθαι· τί γὰρ
ὑπολείπεται τῷ διαρρήδην ὁμολογοῦντι;*

21 *Σαφῶς μὲν οὖν ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὗτοι οὐ δι-
καίως τῶν Νικοστράτου ἐφίενται, ἀλλὰ βούλονται
μὲν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, τουτουσὶ δὲ συγγενεῖς ὄντας
ἐκείνου, ἃ οἱ νόμοι ἔδοσαν αὐτοῖς, ἀποστερῆσαι. οὐ
μόνον δὲ Χαριάδης τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι
πολλοὶ ἤδη τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ ἀποθνῃσκόντων οὐδὲ
22 γιγνώσκοντες ἐνίους τῆς οὐσίας ἠμφεσβήτησαν· ἐνθυ-
μοῦνται γὰρ ὅτι κατορθώσασι μὲν τὰ ἀλλότρια ἔχειν,
διαμαρτοῦσι δὲ μικρὸς ὁ κίνδυνος· μαρτυρεῖν δὲ καὶ
τὰ ψευδῆ τινες ἐθέλουσιν, οἱ δ' ἔλεγχοι περὶ ἀφανῶν.
συνελόντι πολὺ τὸ διαφέρον κατὰ γένος ἢ κατὰ δόσιν
ἀμφισβητεῖν. ἀλλ' ὑμᾶς χρή, ὦ ἄνδρες, πρῶτον μὲν
τὰς διαθήκας σκοπεῖν, εἰ δοκοῦσι γενέσθαι· τοῦτο γὰρ
23 οἵ τε νόμοι ὑφηγοῦνται καὶ δικαιότατόν ἐστι. μὴ
σαφῶς δὲ μήτ' αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν εἰδότας, μήτε
τῶν μαρτύρων τοῦ τελευτήσαντος ἐπιτηδείων ὄντων,*

19, 5 *ἂν* add. Bk **20**, 2 *Νικοστράτου* Tophanes Tayl: *στρατονίκου* | 3 *διεχείρησεν* pr., ras. corr. | *διεχείρισεν*; ed. omn. | *καὶ ταῦτα* sc. quae § 19 relata sunt | 5 *ἑκάσταις* Steph | *εὕρηται* Rs **21**, 2 *Νικοστράτου* Toph. Tayl: *στρατονίκου* | *βούλωνται* pr., ras. corr. | 3 *ὑμᾶς μὲν* Brm, cf. I 48 VIII 38 | 5 *μόνος* Papabasileiu | *δὲ* in ras. corr. 1, ft. *γὰρ* pr. **22**, 2 *ἔχειν* ⟨*ἔστιν* vel *ἔξεστιν*⟩ Rs ⟨*ὑπάρχει*⟩ Dbr, *μὲν* ⟨*ἔσται*⟩ Schb | 4 *ἀφανῶν* ⟨*χαλεποὶ*⟩ Rs | 8 *ὑφηγοῦνται* Schoem: *ἡγοῦνται*, *δίκαιον* vel *προσῆκον* add. Rs, *δεῖν* add. Dbr, *αἰτοῦνται* Schb

*ἀλλὰ Χαριάδου τοῦ τἀλλότρια βουλομένου λαβεῖν, τί
ἂν εἴη δικαιότερον ἢ τοῖς συγγενέσι τὰ τοῦ συγγε-
νοῦς ψηφίζεσθαι; καὶ γὰρ εἰ οἵδε τι ἔπαθον, οὐδενὶ
ἂν ἄλλῳ ἢ Νικοστράτῳ τὰ τούτων ἐγένετο· κατὰ γὰρ
τὸ αὐτὸ γένος ἂν ἠμφεσβήτει, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῖς ἐκ
πατραδέλφων. μὰ Δί' ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὁ Ἅγνων οὐδ'* 24
*ὁ Ἁγνόθεος τοῦ Νικοστράτου συγγενής, ὡς οἱ ἀντί-
δικοί φασιν, ἀλλ' ἕτεροι. ἔπειτα τῷ μὲν κατὰ τὴν
δόσιν τοῦ κλήρου λαχόντι μαρτυροῦσιν, αὐτοὶ δὲ κατὰ
τὸ γένος οὐκ ἀμφισβητήσουσιν; | οὐ γὰρ εἰς τοῦτό γε
ἀνοίας ἥκουσιν ὥστε πιστεύσαντες ταῖς διαθήκαις
οὕτως ῥᾳδίως τοσούτων χρημάτων ἀφίστανται. ἀλλὰ
μὴν καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, τούσδε τοῖς συγγε-
νέσιν αὐτοῖς ἐπιδικάσασθαι συμφέρει τῶν Νικοστράτου
μᾶλλον ἢ Χαριάδην. εἰς γὰρ τὸν λοιπὸν χρόνον, εἰ* 25
*μὲν οἵδε κατὰ τὸ γένος ἀμφισβητοῦντες λήψονται τὸν
κλῆρον, ἐξέσται καὶ τούτοις, ὁπόταν βούλωνται, κατὰ
τὸ γένος λαχοῦσιν ἐπιδεῖξαι ὑμῖν ὡς αὐτοὶ ἐγγυτέρω
ἦσαν τοῦ Νικοστράτου, καὶ ὡς Σμίκρου ἦν καὶ οὐ
Θρασυμάχου· ἐὰν δὲ Χαριάδης αὐτῶν κληρονομήσῃ,
οὐκ ἔσται οὐδενὶ συγγενεῖ ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἐλθεῖν.
κατὰ δόσιν γὰρ ἔχοντος τοῦ ἐπιδεδικασμένου, τί φα-
νοῦνται λέγοντες οἱ κατὰ τὸ γένος λαγχάνοντες;*
Ὅπερ ἂν οὖν καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἀξιώσειε, τοῦτο 26
*καὶ τουτοισὶ τοῖς νεανίσκοις βεβαιώσατε. παρέσχοντο
δ' ὑμῖν μάρτυρας πρῶτον μὲν ὡς ἀνεψιοί εἰσιν ἐκ πατρα-*

23, 4 *Χαριάδου* del. Nab | 5 *ἂν εἴη* Rs: *ἄν τι* | 6 *ψηφίσασθαι* pr., corr. 1, cf. II 15 | 7 *ἐγένετο* MBk: *ἐγένοντο*
24, 2 *συγγενής* Steph: *συγγενεῖς* | 3 *ἕτεροι*] *αὐτοὶ* Schoem, *αὐτοὶ ἐγγυτέρω* Hitzig | 9 *φέρει* pr., *συμ* in mg. add. 1
25, 1 *εἰ* corr. 1, *οἱ* pr. | 5 *εἰσὶ* Nab | 8 *ἐπιδεδιακασμένου* pr., ras. corr. | 9 *τὸ* s. v. add. 1, del. Fuhr **26**, 1 *καὶ* s. v. add. 1

δέλφων Νικοστράτου, ἔπειτα δὲ ὡς οὐδεπώποτε ἐκείνῳ διάφοροι ἦσαν, ἔτι δὲ καὶ ὡς ἔθαψαν Νικόστρατον, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Χαριάδης οὑτοσὶ οὐδαμῶς οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρῆτο Νικοστράτῳ, ἔτι δὲ καὶ τὴν κοινωνίαν, ᾗ μάλισθ' οὗτος ἰσχυρίζεται, ψευδῆ οὖσαν.

27 Καὶ ἄνευ τούτων, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ὑμῖν ἐξετάσαι ἑκατέρους αὐτῶν οἷοί εἰσι. Θράσιππος μὲν γὰρ ὁ Ἅγνωνος καὶ Ἁγνοθέου πατὴρ ἤδη τι καὶ ἐλῃτούργησεν ὑμῖν καὶ εἰσήνεγκε, καὶ ἄλλως σπουδαῖος ἦν πολίτης· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οὔτε ἀποδεδημήκασιν οὐδαμῆ πώποτε, ὅπῃ ἂν μὴ ὑμεῖς προστάξητε, οὔτ' ἐνθάδε μένοντες ἄχρηστοί εἰσι τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ στρατεύονται καὶ εἰσφέρουσι καὶ τἆλλα πάντα ποιοῦσι τὰ προσταττόμενα καὶ αὐτούς, ὡς πάντες ἴσασι, κοσμίους παρέχου-
28 σιν, ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτους προσήκει κατὰ δόσιν τῶν χρημάτων τῶν Νικοστράτου ἢ Χαριάδην ἀμφισβητεῖν. οὗτος γάρ, ὅτ' ἐπεδήμει ἐνθάδε, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς κλέπτης ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπήχθη, τότε δὲ ἀφεθεὶς μεθ' ἑτέρων τινῶν ὑπὸ τῶν ἕνδεκα, οὓς δημοσίᾳ ἅπαντας ὑμεῖς ἀπεκτείνατε, πάλιν ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν κακουργῶν, ὑποχωρῶν
29 ᾤχετο καὶ οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνου ἑπτακαίδεκα ἐτῶν Ἀθήναζε οὐκ ἀφίκετο, πλὴν ἐπειδὴ Νικόστρατος ἀπέθανε. καὶ ὑπὲρ μὲν ὑμῶν οὔτε στρατείαν οὐδεμίαν ἐστράτευται οὔτε εἰσφορὰν οὐδεμίαν εἰσ-

---

4 ἐκεῖνοι | 6 οὔτ' ἐνθ. Bk: οὐδ' ἐνθ. | 7 ἔτι] ἐπέδειξαν Fuhr 27, 3 ἀγοθέου pr., corr. 1 | 5 αὐτοὶ corr. 1, οὗτοι pr. | οὐδαμοῖ Bk | 6 ὅπῃ pr., ὅποι corr. 1, cf. V 35 VI 41 IX 28
28, 1 τούστους[br] | 3 ἐνδάδε pr., corr. 1[br] | 4 ὡς] σ pr., ὠ s. v. add. 2 | 5 ὑπὸ τῶν ἕνδεκα del. Nab | 7 ἀπογραφεὶς cf. Meier-Lipsius, Att. Proz. 139 | κακουργιῶν Rs

ενήνοχε, πλὴν εἴ τι ἄρα ἐξ ὅτου τῶν Νικοστράτου ἠμφεσβήτησεν, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ὑμῖν λελητούργηκεν. ἔπειτα τοιοῦτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ εἰ μὴ τῶν ἡμαρτημένων δίκην δώσει, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖ. εἰ μὲν 30 οὖν οἵδε φιλοπράγμονες ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις ἦσαν, ἴσως ἂν οὐ περὶ τῶν Νικοστράτου χρημάτων ἠμφεσβήτει, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ σώματος ἠγωνίζετο· νῦν δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, τοῦτον μὲν ἄλλος, ἐάν τις βούληται, τιμωρήσεται, τουτοισὶ δ' ὑμεῖς βοηθήσατε, καὶ μὴ περὶ 31 πλείονος ποιήσησθε τοὺς ἀδίκως τἀλλότρια ἔχειν βουλομένους ἢ τοὺς γένει τῷ τεθνεῶτι προσήκοντας καὶ χωρὶς τούτων ἤδη τι ἐκεῖνον ηὐεργετηκότας, ἀλλὰ καὶ τῶν νόμων ἀναμνησθέντες καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὠμόσατε, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃς ἡμεῖς παρεσχήμεθα, τὰ δίκαια ψηφίσασθε.

V.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Δικαιογένους τελευτήσαντος ἄπαιδος ἐπὶ τέσσαρσιν ἀδελφαῖς Πρόξενος ἧκεν διαθήκην ἔχων, ἐν ᾗ Δικαιογένης ὁ τελευτήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τοῦ Προξένου, Δικαιογένην υἱὸν θετὸν ἐποιήσατο ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τῆς

30, 1 εἰ corr. 2, οἱ pr. | 2 πολῖται Dbr **31,** 2 τὰ ἀλλότρια pr., corr. 1 | 5 ὁμωμόκατε Nab

Or. V. tit. πρὸς λεώχαριν καὶ διογένην pr., πρ. λεωχάρην καὶ δικαιογένην corr. 2, quas correctiones saepius in oratione factas neglexi; tit. debebat esse: κατὰ λεωχάρους ἐγγύης

hyp. 4 τὸ τρίτον μέρος pr., corr. 1

οὐσίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον διανειμαμένων αὐτῶν τὴν ὅλην οὐσίαν, τελευταῖον ἦλθεν ὁ υἱὸς Προξένου Δικαιογένης φάσκων ἐπὶ ὅλῃ τῇ οὐσίᾳ γεγονέναι υἱός, καὶ νικήσας ἀνέλαβε καὶ τὰ δύο μέρη τῶν ἀδελφῶν τοῦ τελευτήσαντος. ὕστερον πάλιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν δικασάμενοι πρὸς Δικαιογένην ἐνίκησαν, καὶ συνέθετο Δικαιογένης ἀποδοῦναι πάλιν τὰ δύο μέρη αὐτοῖς καθαρὰ καὶ ἀνέπαφα, ἐγγυησαμένου ταῦτα Λεωχάρους. νῦν δὲ ἀρνουμένων τὰ δόξαντα τῶν περὶ Δικαιογένην καὶ Λεωχάρην, ἐγκαλοῦσιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν περὶ τῶν δύο μερῶν τῷ μὲν ὡς συνθεμένῳ, τῷ δὲ ὡς ἐγγυητῇ. Ἡ στάσις στοχασμός· ἀρνοῦνται γάρ.

1 Ὠιόμεθα μέν, ὦ ἄνδρες, περὶ ὧν διεφερόμεθα πρὸς Δικαιογένην, τὰ ὡμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου κύρια ἡμῖν ἔσεσθαι· ἀποστάντος γὰρ Δικαιογένους τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, καὶ ἐγγυητὰς καταστήσαντος ἦ μὴν παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη ἀναμφισβήτητα, ἀφεῖμεν ἀλλήλους τῶν ἐγκλημάτων· ἐπειδὴ δέ, ὦ ἄνδρες, οὐ ποιεῖ Δικαιογένης ἃ ὡμολόγησε, δικαζόμεθα Λεωχάρει ἐγγυητῇ γενομένῳ Δικαιογένους,
2 ὥσπερ ἀντωμόσαμεν. Καί μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

Ὡς τοίνυν ἀληθῆ ἀντωμόσαμεν, Κηφισόδοτος οὑτοσὶ οἶδε, καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξόμεθα πρῶτον μὲν ὡς ἀπέστη Δικαιογένης ἡμῖν τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, εἶτα ὡς ἠγγυήσατο Λεωχάρης. Καί μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

3 Τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, καὶ ὡς οὐ τἀληθῆ μεμαρτυρήκασιν, οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Λεωχάρην εἰπεῖν·

1, 1 μὲν s. v. add. 1 | 6 ἀφήκαμεν | 9 ὥνπερ Rs
2, 5 παρέξομαι Albrecht

ἴσως δὲ ἐπ' ἐκεῖνον τρέψεται τὸν λόγον, ὡς Δικαιογένης τε ἃ ἡμῖν ὡμολόγησεν ἅπαντα πεποίηκε, καὶ αὐτὸς τὴν ἐγγύην ὅτι ἀπέδωκεν. εἰ οὖν ταῦτ' ἐρεῖ, ψεύσεται καὶ ῥᾳδίως ἐλεγχθήσεται. ἀναγνώσεται γὰρ ὑμῖν ὅσα κατέλιπε Δικαιογένης ὁ Μενεξένου ἐν τῷ κλήρῳ καὶ τὰ χρήματα ἃ ἔλαβε.

⟨ΑΠΟΓΡΑΦΗ.⟩

Ταῦτα εἰ μὲν μή φασι Δικαιογένην τὸν ἡμέτερον 4
θεῖον ζῶντα κεκτῆσθαι καὶ ἀποθνήσκοντα ἡμῖν δοῦναι, ἀποδειξάτωσαν· εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνον καταλιπεῖν καὶ ἡμᾶς κεκομίσθαι, μαρτυρησάτω τις αὐτοῖς. ὅτι μὲν γὰρ Δικαιογένης ὡμολόγει παραδώσειν ἡμῖν ὧν κατέλιπεν ὁ Μενεξένου τὰ δύο μέρη, ἡμεῖς μάρτυρας παρεχόμεθα, καὶ ὅτι Λεωχάρης ἠγγυήσατο αὐτὸν ταῦτα ποιήσειν· καὶ γὰρ δικαζόμεθα διὰ τοῦτο, καὶ ταῦτα ἀντωμόσαμεν. Καί μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, περὶ τούτων ἔμελλον 5
ἀπολογήσασθαι μόνον Λεωχάρης ἢ Δικαιογένης, ἤρκει ἄν μοι τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δὲ παρεσκευασμένοι εἰσὶν ἐξ ἀρχῆς περὶ ⟨τοῦ⟩ κλήρου λέγειν, βούλομαι ὑμᾶς καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ πραχθέντα πυθέσθαι, ἵνα εἰδότες τἀληθῆ, ὅ τι ἂν δοκῇ ὑμῖν, ψηφίσησθε, ἀλλὰ μὴ ἐξη-

---

3, 5 *ἐγγύην* Brm: *ἐξεγγύην* | *ἀπέδωκεν* corr. 1, ... *ω.εν* pr. | 6 *ἐξελεγχθήσεται* Brm, cf. VI 57. 58 XI 4 | 9 tit. add. Schoem **4**, 4 *μαρτρρησάτω* pr., corr. 1 | 5 *ὁ μενεξένου ὧν κατέλιπε τὰ* pr., corr. litteris additis 2 | 7 *παρεχόμεθα* Tur: *παρεξόμεθα* cf. 18. 20, *παρεσχόμεθα* Rs | 4 *ὅτι μὲν* . . . . 10 *ἀντ.* del. Nab, 8 *καὶ γὰρ* . . 9 *ἀντωμόσαμεν* del. Albrecht **5**, 1 *τούτων μόνον* pr., *μόνον* punctis del. 1 | 2 *ἀπολογήσεσθαι* Herw | ἢ] *καὶ* Dbr | 4 *τοῦ* add. Rs | 6 *ἡμῖν* pr., corr. 1 | *ἐψηφίσασθε* pr., corr. 2 | *ἐξαπατημένοι* pr., corr. 1

πατημένοι. Μενεξένῳ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ ἐγένετο ὑὸς μὲν εἷς, Δικαιογένης, θυγατέρες δὲ τέτταρες, ὧν ἔλαβε μίαν μὲν Πολυάρατος ὁ πατὴρ ὁ ἐμός, ἄλλην δὲ Δημοκλῆς ὁ Φρεάρριος, τὴν δὲ Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς· ἡ δὲ Θεοπόμπῳ ἐγήματο τῷ Κηφισοδότου πατρί.

6 καὶ ὁ μὲν Δικαιογένης, τριήραρχος ἐκπλεύσας τῆς Παράλου, ἐτελεύτησεν μαχόμενος ἐν Κνίδῳ· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ ἄπαιδος διαθήκην ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους πατήρ, ᾗ πιστεύσαντες οἱ ἡμέτεροι πατέρες ἐνείμαντο τὸν κλῆρον. καὶ ἐπὶ μὲν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου Δικαιογένης ὅδε τῷ Μενεξένου Δικαιογένει, ἡμετέρῳ δὲ θείῳ, ὑὸς ἐγίγνετο ποιητός· τῶν δὲ λοιπῶν ἑκάστη τὸ μέρος | ἐπεδικάσατο τῶν Μενεξένου θυγατέρων. ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

7 Ἐπειδὴ δὲ ἐνείμαντο τὸν κλῆρον, ὀμόσαντες μὴ παραβήσεσθαι τὰ ὡμολογημένα, ἐκέκτητο ἕκαστος δώδεκα ἔτη ἃ ἔλαχε· καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ οὐσῶν δικῶν οὐδεὶς αὐτῶν ἠξίωσε τὰ πεπραγμένα εἰπεῖν ἀδίκως πεπρᾶχθαι, πρὶν δυστυχησάσης τῆς πόλεως καὶ στάσεως γενομένης Δικαιογένης οὑτοσὶ πεισθεὶς ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου, ᾧ περ καὶ τἆλλα ἐπείθετο, ἠμφεσβήτει ἡμῖν ἅπαντος τοῦ κλήρου, φάσκων ἐφ'

---

8 μὲν s. v. add. 1 | Πολυάρατος Rs: πολύαρτος, cf. 34. Demosth. XL 6 | 10 φρεάρρειος pr., ρ (post α) et ε (post ρ) erasa | 11 κηφησιοδότου [br] 6, 2 ἐν κνίδω corr. 1, ε..δρω pr., cf. 42 Thuc. VIII 42, ἐν Μήλῳ Weissenborn coll. Thuc. V 116 | 4 ⟨τουτουὶ⟩ πατὴρ Dobr coll. 12 | 11 tit. add. Markland
7, 3 ⟨πολλῶν⟩ οὐσῶν Nab, cf. Lys. XVII 3 | 6 δικαιογένης in mg. add. 1 | 8 ἐφ' ὅλῳ Brm: ὑφ' ὅλην pr., ἐφ' ὅλον corr. 2, ἐφ' ὅλῃ Ald, ⟨τῇ οὐσίᾳ⟩ Fuhr coll. hyp. 6

ὅλῳ ποιηθῆναι ὑὸς ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου.
ἡμεῖς μὲν οὖν μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λήξει, 8
οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα τότε μὲν
φάσκοντα ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει ποιηθῆναι τότε δ᾽ ἐφ᾽
ἅπαντι τῷ κλήρῳ δόξαι τἀληθὲς λέγειν ὑμῖν· εἰς δὲ
τὸ δικαστήριον εἰσελθόντες καὶ πολλῷ πλείω ⟨καὶ⟩
δικαιότερα λέγοντες ἠδικήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν δικα-
στῶν ἀλλ᾽ ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου καὶ τῶν ἐκεί-
νου φίλων, οἳ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν
σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο εἶναι κεκτῆσθαί τε τἀλλότρια
καὶ τὰ ψευδῆ ἀλλήλοις μαρτυρεῖν· ὑπὸ δὲ τῶν τὰ τοι-
αῦτα ποιούντων ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί. καὶ ἡμεῖς 9
μὲν καταψευδομαρτυρηθέντες ἀπωλέσαμεν τὰ ὄντα· καὶ
γὰρ ὁ πατὴρ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὴν δίκην
ἐτελεύτησε, πρὶν ἐπεξελθεῖν οἷς ἐπεσκήψατο τῶν μαρ-
τύρων· Δικαιογένης δὲ πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐβούλετο ἀγω-
νισάμενος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξήλασε μὲν τὴν Κηφισο-
φῶντος τοῦ Παιανιέως θυγατέρα ἐκ τοῦ μέρους,
ἀδελφιδῆν οὖσαν Δικαιογένους τοῦ καταλιπόντος τὰ
χρήματα, ἀφείλετο δὲ τὴν Δημοκλέους γενομένην γυ-
ναῖκα, ἃ Δικαιογένης ἀδελφὸς ὢν ἔδωκεν, ἀφείλετο
⟨δὲ⟩ καὶ τὴν Κηφισοδότου μητέρα καὶ αὐτὸν τοῦτον
ἅπαντα. καὶ γὰρ τούτων [τε] ἅμα καὶ ἐπίτροπος καὶ 10

8, 2 *ἄνδρα* corr. 1, *ἀνδ . .* pr.[br] | 3 *τοτὲ* Ald: *ποτε* | 4 *ἡμῖν* pr., corr. 1 | 5 *πολλῷ* corr. 1, *πολλὰ* pr. | *καὶ* add. 2, *πλείω* del. Brm, *ἐκείνου* (pro *πλείω καὶ*) Rosenberg | 10 *ὑπὸ δὴ* Katabaines **9**, 3 *χρόνῳ* in mg. add. 1, del. Brm | 6 *κηφισοφῶντος* in octo lit. ras. corr. 2, ft. *διογένους* pr. | 8 *ἀδελφὴν* pr., corr. 2, *Παι. γυναῖκα ἐκ τοῦ μ. ἀδελφὴν* aliquando Brm, quod verum videtur | 10 *ἃ* Rs: *ἣ* | 11 *δὲ* add. Rs, *τε* Brm | *μητέρα ⟨καὶ τὸν ἀδελφὸν* vel *καὶ τὴν ἀδελφὴν⟩* Brm, ft. *αὐτοὺς τούτους* cf. 10. 11 **10**, 1 *τε* del. Rs, *τοι* Schb, *τούτων ἅμα τε ἐπ.* Dbr

*κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν, καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον
μέρος τῆς οἰκειότητος ἐλέου παρ' αὐτοῦ ἔτυχον, ἀλλ'
ὀρφανοὶ καὶ ἔρημοι καὶ πένητες γενόμενοι πάντων καὶ
τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδεεῖς. οὕτως
αὐτοὺς Δικαιογένης οὑτοσὶ ἐγγυτάτω ὢν γένους ἐπε-
τρόπευεν· ὅς γε, ἃ μὲν ὁ πατὴρ αὐτοῖς Θεόπομπος
κατέλιπε, τοῖς τούτων ἐχθροῖς παρέδωκεν, ἃ δὲ ὁ πρὸς
μητρὸς θεῖος καὶ ὁ πάππος αὐτοῖς ἔδωκεν, αὐτὸς ἀφεί-*
11 *λετο πρὸ δίκης. καὶ ὃ πάντων δεινότατον, τὴν οἰκίαν
αὐτῶν τὴν πατρῴαν, παίδων ὄντων τούτων, πριάμενος
καὶ κατασκάψας, τὸν κῆπον ἐποιήσατο πρὸς τῇ αὐτοῦ
οἰκίᾳ τῇ ἐν ἄστει. καὶ λαμβάνων μίσθωσιν ὀγδοήκοντα
μνᾶς ἐκ τῶν Δικαιογένους τοῦ ἡμετέρου θείου χρη-
μάτων, τὸν ἐκείνου ἀδελφιδοῦν Κηφισόδοτον τῷ ἑαυ-
τοῦ ἀδελφῷ Ἁρμοδίῳ συνέπεμψεν εἰς Κόρινθον ἀντ'
ἀκολούθου· εἰς τοῦτο ὕβρεως καὶ μιαρίας ἀφίκετο.
καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ὀνειδίζει καὶ ἐγκαλεῖ αὐτῷ
ὅτι ἐμβάδας καὶ τρίβωνα φορεῖ, ὥσπερ ἀδικούμενός τι
εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν ὅτι
ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα πεποίηκεν.*
12 *Ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω·
πάλιν δ' ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον. Μενέξενος γὰρ ὁ
Κηφισοφῶντος ὑός, ἀνεψιὸς ὢν Κηφισοδότῳ τουτῳὶ*

---

2 *καὶ* (ante *ἀντ.*) corr. 1 (*α* ex *ὐ*) | 4 *πάντων* in ras. add. 1, del. Brm | 8 *κατέλειπε* pr., ras. corr. | 9 *ἔδοσαν* Herw
11, 1 *ὃ πάντ. δεινότατον* Tophanes Tayl: *ὁ πάντ. δεινότατος* | 2 *πριάμενος*] *περιελόμενος* Nab | 3 *τὸν* del. Dbr | ⟨*τὸν*⟩ *πρὸς* Schb | 4 *ὀγδοήκοντα* corr. 1, *εἴκοσι* pr. | 7 *συνεξέπεμψεν* Dbr | *ἄνευ ἀκ.* Nab | 10 *τρίβωνα* Cob: *τριβώνια*, *τριβώνιον* Nab coll. Lys. XXXII 16 | 11 *ἐμβάδας* ⟨*καὶ τριβώνιον*⟩ Herw | 12 *αὐτῶ* pr., corr. 1 | *πεποίηκεν*, supra *π* prius rasura
12, 1 *περὶ μὲν* Dbr: *μὲν περὶ* cf. III 34 fr. 15, 3, *μὴν περὶ* Ald | 3 *τουτῳὶ* Schb: *τούτω*

καὶ ἐμοί, καὶ προσῆκον αὐτῷ τοῦ κλήρου μέρος ὅσον
περ ἐμοί, ἐπεξῄει τοῖς καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν καὶ
ἐκείνου τὰ ψευδῆ, καὶ Λύκωνα, ὅν περ εἰσήγαγε πρῶ-
τον εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦτον εἷλεν· ὃς ἐμαρτύρησε
Δικαιογένην ποιηθῆναι τὸν νῦν ὄντα ὑπὸ τοῦ θείου
τοῦ ἡμετέρου ὑὸν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ. μαρτυρήσας
δὲ ταῦτα ἑάλω ψευδομαρτυριῶν. ἐπειδὴ δὲ Δικαιο- 13
γένης, ὦ ἄνδρες, οὐκέτι ὑμᾶς δύναται ἐξαπατᾶν, πεί-
θει Μενέξενον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ ὑπὲρ αὑτοῦ
πράττοντα, ἃ ἐγὼ αἰσχυνόμενος ἀναγκάζομαι διὰ τὴν
ἐκείνου πονηρίαν λέγειν, — τί ποιῆσαι; κομισάμενον
αὐτὸν μέρος ἐκ τοῦ κλήρου ὅ τι ἐγίγνετο, ἡμᾶς μὲν
ὑπὲρ ὧν ἔπραττε προδοῦναι, τοὺς δὲ μήπω ἑαλωκότας
τῶν μαρτύρων ἀφεῖναι. καὶ ἡμεῖς μὲν ταῦτα | ὑπὸ
τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν παθόντες εἴχομεν ἡσυχίαν.
τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὁ μὲν τοίνυν Μενέξενος παθὼν ἄξια τῶν ἑαυτοῦ 14
τρόπων ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους· ἀφεὶς γὰρ
τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμᾶς προδούς, ὧν ἕνεκα ταῦτ'
ἔπραξεν οὐκ ἐκομίσατο. ἀδικηθεὶς δὲ ὑπὸ Δικαιο-
γένους μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν. ἡμεῖς δὲ καθη-
γούμενοι οὐκέτι προσήκειν Δικαιογένει ἔχειν τῶν ἐκ
τοῦ κλήρου μέρος οὐδέν, ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ἑάλωσαν,

---

4 *αὐτοῦ* pr., *αὐτῷ* corr. 1 | 7 *ὃς* . . . 10 *ψευδομ.* del. Nab | 8 *τοίνυν* pr., *τὸν νῦν* corr. 2 **13**, 2 *ὑμᾶς* Rs: *ἡμᾶς* | 4 *ὅμως* post *ἀναγκ.* add. Nab, post *αἰσχ.* Herw | 5 *λέγειν τι ποιῆσαι κομισ.* pr., distinxit corr. 2, cf. 43 VII 31 | 6 ⟨*τὸ*⟩ *μέρος* Sauppe coll. 6. 9. 16. 27 | *ἐγίγνετο* ⟨*εἰς αὐτὸν*⟩ Albrecht, *γίγνετο* pr., corr. 1[br] | 7 *δοῦναι* pr., *προ* s. v. add. 2 | 8 *ὑπὲρ* pr., *ὑπὸ* corr. 1 | 11 tit. in mg. add. 1 **14**, 6 *οὐκέθ' ἡγούμενοι προσ.* Dbr, *καθ'* ⟨*ἡμᾶς*⟩ *ἡγ.* Brm, *ὦ ἄνδρες, ἡγ.* Sauppe | 7 *μέρους* pr., ras. corr.

ἀμφισβητοῦμεν αὐτῷ ἅπαντος τοῦ οἴκου κατ' ἀγχιστείαν. καὶ ὅτι ἡμεῖς τε ὀρθῶς ἐγνώκαμεν καὶ οὐδὲν ἔτι προσήκει Δικαιογένει τοῦ κλήρου, ῥᾳδίως διδάξω.
15 *δύο γὰρ διαθῆκαι ἐφάνησαν, ἡ μὲν πάλαι, ἡ δὲ πολλῷ ὕστερον· καὶ κατὰ μὲν τὴν παλαιάν, ἣν ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους τουτουὶ πατήρ, ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐγίγνετο τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ ὑὸς ποιητός, καθ' ἣν δ' αὐτὸς ἀπέφηνε Δικαιογένης, ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. τούτοιν δὲ τοῖν διαθήκαιν ἣν μὲν Πρόξενος ἀπέφηνε, Δικαιογένης ἔπεισε τοὺς δικαστὰς ὡς οὐκ ἀληθὴς εἴη· ἣν δὲ Δικαιογένης ἀπέφηνεν, οἱ μαρτυρήσαντες αὐτὴν τὸν θεῖον τὸν ἡμέτερον δια-*
16 *θέσθαι ἑάλωσαν ψευδομαρτυριῶν. ἀμφοῖν δὲ τοῖν διαθήκαιν ἀκύροιν γιγνομέναιν, καὶ ἑτέρας μηδεμιᾶς ὁμολογουμένης εἶναι, κατὰ δόσιν μὲν οὐδενὶ προσῆκεν τοῦ κλήρου, κατ' ἀγχιστείαν δὲ ταῖς Δικαιογένους τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφαῖς, ὧν εἰσιν αἱ ἡμέτεραι μητέρες. διὰ δὲ ταῦτα ἔδοξέ τε ἡμῖν λαχεῖν τοῦ κλήρου κατ' ἀγχιστείαν, καὶ ἐλάχομεν τὸ μέρος ἕκαστος. μελλόντων δ' ἡμῶν ἀντόμνυσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης*
17 *οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ' ἡμῶν ἡ μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκη εἰσῄει. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ πάντα μὲν ἡμῶν εἰπόντων ἅ περ νυνί, πολλὰ δὲ Λεωχάρους ἀνταπολογησαμένου, ἔγνωσαν τὰ ψευδῆ*

---

8 *ἠμφεσβητοῦμεν* Rs **15**, 1 *ἀπεφάνησαν* Dbr | *ἡ δὲ πολλῷ* Rs: *πολλῶ ἡ δ', ἡ δ' ὕστερον πολλῷ* Sauppe | 3 *τουτουὶ* Schb: *τούτου* | 5 *ἐπὶ* Bk: *ἐν* | 7 et 8 *ἀπέφηνε* del. Herw **16**, 3 *προσήκει* Nab | 4 *τοῦ ἀποθανόντος* del. Herw | 6 *δὲ*] *δὴ* Rs, del. Brm | 7 *τοῦ μέρους* Brm, cf. 6 **17**, 1 *ἐπισκεψαμένων* | 4 *πάντα*] *ταὐτὰ* Nab | *ἡμῶν* s. v. add. 1

*μαρτυρῆσαι Λεωχάρην οἱ δικασταί. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο
φανερὸν ἐγένετο ἐξαιρεθεισῶν τῶν ψήφων, ἃ μὲν τῶν
δικαστῶν καὶ ἡμῶν ἐδεήθη Λεωχάρης ἢ ὅσα ἡμῖν ἐξε-
γένετο διαπράξασθαι τότε, οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν, ἃ
δὲ ὡμολογήθη ἡμῖν, ταῦτα ἀκούσατε. συγχωρούντων* 18
*γὰρ ἡμῶν τῷ ἄρχοντι μὴ συναριθμεῖν ἀλλὰ συγχέαι
τὰς ψήφους, ἀφίστατο μὲν Δικαιογένης τοῖν δυοῖν
μεροῖν τοῦ κλήρου ταῖς Δικαιογένους ἀδελφαῖς, καὶ ὡμο-
λόγει ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη·
καὶ ταῦτα ἠγγυᾶτο αὐτὸν Λεωχάρης οὑτοσὶ καὶ [ὡμο-
λόγει] ποιήσειν, οὐ μόνος ἀλλὰ καὶ Μνησιπτόλεμος ὁ
Πλωθεύς. καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἡμεῖς τοίνυν ταῦτα παθόντες ὑπὸ Λεωχάρους, καὶ 19
*ἐγγενόμενον ἡμῖν αὐτὸν ἐπειδὴ εἵλομεν τῶν ψευδο-
μαρτυριῶν ἀτιμῶσαι, οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξήρκεσεν
τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. τοιοῦτοι
δὲ γενόμενοι περὶ Λεωχάρην καὶ Δικαιογένην ἐξη-
πατήθημεν ὑπ' αὐτῶν, ὦ ἄνδρες· οὔτε γὰρ Δικαιο-
γένης τὰ δύο μέρη ἡμῖν τοῦ κλήρου παρέδωκεν, ὁμο-
λογήσας ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε Λεωχάρης ὁμολογεῖ
ἐγγυήσασθαι αὐτὸν τότε. καίτοι εἰ μὴ ἐναντίον μὲν* 20
*τῶν δικαστῶν, πεντακοσίων ὄντων, ἐναντίον δὲ τῶν
περιεστηκότων ἠγγυᾶτο, οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν ἐποίησεν.*

---

6 *διαμαρτυρῆσαι* Katabaines | 7 *ἐξεραθεισῶν* Dbr coll. Ar. Ach. 340 | 8 *ἡμῖν* post *ἐξεγ.* repetitum induxit 1 | 9 *ἀντιλέγειν* pr., *αντι* induxit 1 | 10 *ἀ.ούσατε* pr., corr. 1 **18**, 2 *διαριθμεῖν* Rs | 3 *μὲν* suspectum Brm | 5 *ἀναμφίβητα* br | 6 *οὑτοσὶ* Schb: *οὗτος* | *ὡμολόγει* del. Schb post Sauppium, qui *καὶ* quoque damnaverat | 8 *Πλωθεὺς* Schoem: *πλωτιεὺς* | *ἡμῖν* pr., corr. 1 **19**, 3 *ἠβουλήθημεν* pr., corr. 1 | 6 *οὔτε* corr. 1, *οὔτο.* pr. | 8 *δικαστηρίου*] *η* ex *α* corr. 1 | 9 *ἐγγυησα ... τὸν* pr., corr. 1 **20**, 3 *ἠγγύητο* Nab, cf. II 19 III 5. 28 | *ἂν* del. Brm | *ἐποιήσαμεν* Nab

ὡς μὲν τοίνυν περιφανῶς ψεύδονται, μάρτυρας ὑμῖν
παρεχόμεθα τοὺς παρόντας, ὅτε Δικαιογένης μὲν ἀφί-
στατο τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου καὶ ὡμολόγει
ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ταῖς Δικαιογένους ἀδελ-
φαῖς, Λεωχάρης δὲ ἠγγυᾶτο αὐτὸν ἃ ὡμολόγησε καὶ
ποιήσειν. δεόμεθα δὲ καὶ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις
ἐτύγχανε παρὼν τότε, ἀναμνησθῆναι εἰ λέγομεν ἀληθῆ
21 καὶ βοηθῆσαι ἡμῖν· ἐπεί, ὦ ἄνδρες, εἰ Δικαιογένης ἀληθῆ
λέγει, τί ἡμεῖς ὠφελούμεθα νικήσαντες, ἢ τί οὗτος
ἐζημιώθη ἡττηθείς; εἰ γὰρ ἀπέστη μόνον, ὥς φησι,
τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, ἀναμφισβήτητα δὲ μὴ |
ὡμολόγει παραδώσειν, τί ἐζημιοῦτο ἀφιστάμενος ὧν
τιμὴν εἶχεν; οὐδὲ γὰρ πρὶν ἡττηθῆναι τὴν δίκην εἶχεν
ὧν ἡμεῖς δικαζόμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου πριάμενοι
καὶ θέμενοι, οἷς ἔδει αὐτὸν ἀποδόντα τὴν τιμὴν ἡμῖν
22 τὰ μέρη ἀποδοῦναι. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς ἐγγυητὰς
παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, οὐ πιστεύοντες αὐτῷ ἃ ὡμο-
λόγησε ποιήσειν. πλὴν γὰρ δυοῖν οἰκιδίοιν ἔξω τεί-
χους καὶ ἐν Πεδίῳ ἑξήκοντα πλέθρων οὐδὲν κεκο-
μίσμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου θέμενοι καὶ πριάμενοι.
ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐξάγομεν· δέδιμεν γὰρ μὴ ὄφλωμεν δίκας.
καὶ γὰρ Μικίωνα, κελεύοντος Δικαιογένους καὶ φάσκον-
τος ⟨μὴ⟩ βεβαιώσειν, ἐξάγοντες ἐκ τοῦ βαλανείου
ὤφλομεν τετταράκοντα μνᾶς διὰ Δικαιογένην, ὦ ἄνδρες.

21, 2 ἡττήσαντες pr., νικήσαντες corr. 1 | 3 ⟨λόγῳ⟩ μόνον Rs | 4 ἀναμφισβήτητα Schoem: ἀναμφισβήτητον | 6 ⟨τὴν⟩ τιμὴν Katabaines **22**, 2 αὐτὸν ἃ Nab | 3 ⟨καὶ⟩ ποιήσειν Rs coll. 20 | 4 ⟨ἀγροῦ⟩ ἐν Brm coll. [Demosth.] XLIX 11 | 5 πριάμενοι ⟨ἔχουσιν⟩ Rs | 6 οὐκ corr. 1, και pr. | δέδιμεν Cob: δεδίαμεν | 7 Μικίωνα Rs: μηκίωνα, sic et infra bis | καὶ ... βεβαιώσειν del. Dbr | 8 μὴ add. Ald | ἐξάγοντος, ἐξαγαγόντες Nab

ἡγούμενοι γὰρ οὐκ ἂν αὐτὸν βεβαιώσειν οὐδὲν ὧν 23
ἡμῖν ἀπέστη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, διισχυριζόμεθα πρὸς
Μικίωνα ἐναντίον τῶν δικαστῶν, ἐθέλοντες ὁτιοῦν
πάσχειν, εἰ βεβαιώσειεν αὐτῷ Δικαιογένης τὸ βαλα-
νεῖον, οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι αὐτὸν ἐναντία οἷς ὡμο-
λόγησε πρᾶξαι, οὐ δι' ἄλλ' οὐδὲν ἢ διὰ τοὺς ἐγγυητάς,
ὅτι καθειστήκεσαν ἡμῖν. ἀποστὰς δὲ Δικαιογένης 24
[ταῦτα τὰ μέρη] ὧν καὶ νῦν ὁμολογεῖ ἀφεστάναι ἡμῖν,
ἐβεβαίωσε Μικίωνι τὸ βαλανεῖον. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ
ἄθλιος οὐχ ὅπως τι ἐκ τοῦ κλήρου εἰληφώς, ἀλλὰ
προσαπολωλεκὼς τετταράκοντα μνᾶς, ἀπήειν ὑβρισμένος
ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας
παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ταῦτα μὲν πεπόνθαμεν ὑπὸ Δικαιογένους, ὦ ἄν- 25
δρες· ὁ δ' ἐγγυησάμενος αὐτὸν Λεωχάρης καὶ τῶν
πάντων ἡμῖν κακῶν αἴτιος οὔ φησιν ἐγγυήσασθαι ἃ
καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ γραμματείῳ τῷ ἐπὶ
τοῦ δικαστηρίου γραφέντι οὐκ ἔνεστι ταῦτα. ἡμεῖς
δέ, ὦ ἄνδρες, τότ' ἐπὶ τοῦ βήματος σπεύδοντες τὰ μὲν
ἐγράψαμεν, τῶν δὲ μάρτυρας ἐποιησάμεθα· οὗτοι δέ,
ἃ μὲν αὐτοῖς συμφέρει τῶν ὁμολογηθέντων τότε, κύριά
φασιν εἶναι, εἰ καὶ μὴ γέγραπται, ἃ δ' οὐ συμφέρει,
οὐ κύρια, εἰ μὴ γέγραπται. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, οὐ 26
θαυμάζω ὅτι ἔξαρνοί εἰσι τὰ ὡμολογημένα· οὐδὲ γὰρ
τὰ γραφέντα ἐθέλουσι ποιεῖν. ἡμεῖς δ' ὡς λέγομεν

23, 1 βεβαιῶσαι Nab | οὐδὲν Ald: οὐδὲ | 6 οὐ δι' Ald: οὐδ' **24**, 2 ταῦτα τὰ μέρη del. Dbr | 4 ἀλλὰ ⟨καὶ⟩ Rs | 5 προσαπωλωλεκὼς pr., corr. 1 | 8 tit. in mg. add. 1
25, 5 ἔστι pr., ἔνεστι corr. 1 | 10 εἰ καὶ γέγραπται Nab
26, 3 λέγομεν Rs: ἐλέγομεν

ἀληθῆ, καὶ ἄλλο τι τεκμήριον παρεξόμεθα. Πρωταρχίδῃ
γὰρ τῷ Ποταμίῳ ἔδωκε Δικαιογένης τὴν ἀδελφὴν τὴν
ἑαυτοῦ ἐπὶ τετταράκοντα μναῖς, ἀντὶ δὲ τῆς προικὸς
τὴν οἰκίαν αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμεικῷ παρέδωκε. ταύτῃ
δὲ τῇ γυναικί, ἣν ὁ Πρωταρχίδης ἔχει, προσήκει τοῦ
27 κλήρου μέρος ὅσον περ τῇ μητρὶ τῇ ἐμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν
ἀπέστη Δικαιογένης ταῖς γυναιξὶ τοῖν δυοῖν μεροῖν
τοῦ κλήρου, ἠξίου ὁ Λεωχάρης τὸν Πρωταρχίδην παρα-
διδόναι αὐτῷ τὴν συνοικίαν ἣν εἶχεν ἀντὶ τῆς προι-
κός, ὡς ὄντι ἐγγυητῇ αὐτῷ, τὸ δὲ μέρος ὑπὲρ τῆς
γυναικὸς τοῦ κλήρου παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι. παρα-
λαβὼν δὲ τὴν συνοικίαν τὸ μέρος οὐ παρέδωκε. καὶ
τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Πρωταρχίδην παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

28 Περὶ δὲ ἐπισκευῆς τοῦ βαλανείου καὶ οἰκοδομίας
καὶ πρότερον εἴρηκε Δικαιογένης καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ,
ὡς ὁμολογήσαντες αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀνηλωμένα οὐκ
ἀποδεδώκαμεν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐ δύναται ἀπαλ-
λάττειν τοὺς χρήστας, οὐδὲ ἡμῖν παραδοῦναι ἃ δεῖ
29 αὐτόν. ἡμεῖς δέ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, ὅτε
ἠναγκάζομεν αὐτὸν ἀφίστασθαι τούτων, ἀντὶ τῶν λη-
τουργιῶν καὶ τῶν εἰς τὰ οἰκοδομήματα ἀνηλωμένων
ἀφεῖμεν αὐτῷ τοὺς καρπούς, οὕτω τῶν δικαστῶν
γιγνωσκόντων· ὕστερον δ' οὐκ ἀναγκαζόμενοι ἀλλ'

5 τὴν ἑαυτοῦ] sc. Democlis viduam cf. VI 4, τὴν τοῦ** vel τὴν τούτου Schoem, τὴν τοῦ θείου Sauppe, τὴν Μενεξένου Brm, τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ Weissenborn | 7 συνοικίαν Rs | αὐτῶ. pr^{br} 27, 2 ταῖν δυοῖν pr^{br} | 4 αὐτῷ del. Herw | 9 μαρτυρία Brm: μάρτυρες 28, 2 ante καὶ πρ. in paginae exitu καὶ erasum | 4 ἀποδεδώκαμεν Brm: ἀπεδώκαμεν, ἀπέδομεν Herw 29, 1 ἐπὶ ⟨μὲν⟩ Bk | 5 γιγνωσκότων

ἑκόντες ἔδομεν αὐτῷ τὴν ἐν ἄστει οἰκίαν ἐξαίρετον πρὸς τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἔχειν ἀντὶ τῶν ἐπεσκευασμένων, ἣν οὗτος ἀντὶ πεντακισχιλίων δραχμῶν παρέδωκε Φιλονίκῳ. ἔδομεν δὲ οὐ διὰ τὴν τοῦ Δι- 30
καιογένους χρηστότητα, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπιδεικνύμενοι ὅτι οὐ περὶ πλείονος χρήματα ποιούμεθα τῶν οἰκείων, οὐδ' ἐὰν πάνυ πονηροὶ ὦσι. καὶ γὰρ πρότερον ὅτ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο Δικαιογένην τιμωρήσασθαι καὶ ἀφελέσθαι ἃ εἶχεν, οὐκ ἐβουλήθημεν τῶν τούτου | κτήσασθαι οὐδέν, ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα μόνον κομίσασθαι ἐξήρκει ἡμῖν. οὗτος δ' ὅτε ἐκράτησεν ἡμῶν, ἀπεσύλησεν ἃ ἐδύνατο, καὶ ὡς ἐχθροὺς ἀλλ' οὐ προσήκοντας ἀπόλλυσι. τεκμήριον δὲ καὶ τῶν ἡμετέρων τρόπων 31
καὶ τῆς τούτου ἀδικίας μέγα παρεξόμεθα. μελλούσης γὰρ τῆς πρὸς Λεωχάρην δίκης εἰσιέναι, ὦ ἄνδρες, ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνί, ἠξίου Λεωχάρης καὶ Δικαιογένης δίαιταν ἡμᾶς ἐπιτρέπειν τὴν δίκην ἀναβαλλομένους. καὶ ἡμεῖς ὥσπερ μικρὰ ἀδικούμενοι συνεχωρήσαμεν, καὶ ἐπετρέψαμεν διαιτηταῖς τέτταρσιν, ὧν τοὺς μὲν δύο ἡμεῖς ἠγάγομεν, τοὺς δὲ δύο ἐκεῖνοι. καὶ ἐναντίον τούτων ὡμολογήσαμεν ἐμμενεῖν οἷς οὗτοι γνοῖεν, καὶ ὠμόσαμεν. καὶ οἱ διαιτηταὶ ἔφασαν, εἰ 32
μὲν ἀνώμοτοι δύναιντ' [ἂν] ἡμᾶς διαλλάξαι, οὕτω ποιήσειν, εἰ δὲ μή, καὶ αὐτοὶ ὀμόσαντες ἀποφανεῖσθαι

---

6 ἐξαίρετον (vel ἐξαιρεθεῖσαν) Rs: ἐξαιρεθέντες, ἐξαίρετον ἀφέντες Schb, ἐξαίρετον προσθέντες τῷ Brm | 8 οὗτως | post πεντα in v. exitu una lit. erasa | 9 Φιλονίκῳ Herw: φιλονείκω **30**, 1 ἔδομεν Rs: παρέδομεν | ante τὴν in v. exitu τὴν erasum | 10 ἀπώλεσε Herw **31**, 2 παρα ξόμεθα pr., corr. 1 | 4 μεμακτηριῶνι | ἠξίουν Steph | 5 ἐπιτρέπειν Rs: ἐπιτροπεύειν | 9 ἐμμενεῖν Rs: ἐμμένειν | οἷς ⟨ἂν⟩ Rs cf. 33 | 10 γνῶσι Herw **32**, 2 ἂν del. Bk | 3 ποιῆσαι pr., corr. 1

ἃ δίκαια ἡγοῦνται εἶναι. ἀνακρίναντες δὲ ἡμᾶς πολλάκις καὶ πυθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ διαιτηταί, οἱ μὲν δύο οὓς ἐγὼ προὐβαλόμην, Διότιμος καὶ Μελάνωπος, ἤθελον καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὀμόσαντες ἀποφήνασθαι ἃ ἐγίγνωσκον ἀληθέστατα ἐκ τῶν λεγομένων, οὓς δὲ Λεωχάρης προὐβάλετο, οὐκ ἔφασαν ἀποφανεῖ-
33 σθαι. καίτοι Διοπείθης ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν Λεωχάρει μὲν ἦν τουτῳὶ κηδεστής, ἐμὸς δ' ἐχθρὸς καὶ ἀντίδικος ἐξ ἑτέρων συμβολαίων· Δημάρατος δὲ ὁ μετ' αὐτοῦ Μνησιπτολέμῳ τῷ ἐγγυησαμένῳ Δικαιογένην μετὰ Λεωχάρους ἦν ἀδελφός. οὗτοι μέντοι οὐκ ἠθέλησαν ἀποφήνασθαι, ὁρκώσαντες ἡμᾶς ἦ μὴν ἐμμενεῖν οἷς ἂν αὐτοὶ γνῶσι. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

34 Οὐκ οὖν δεινὸν εἰ δεήσεται ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, Λεωχάρης ἀποψηφίσασθαι ἃ Διοπείθης κηδεστὴς ὢν αὐτοῦ κατεψηφίσατο; ἢ ὑμῖν πῶς καλὸν ἀπογνῶναι Λεωχάρους ἅ γε οὐδ' οἱ προσήκοντες αὐτοῦ ἀπέγνωσαν; δέομαι οὖν ὑμῶν καταψηφίσασθαι Λεωχάρους, ἵν' ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον κομισώμεθα, καὶ μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα. τῶν
35 δὲ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ ἐπιθυμοῦμεν. Δικαιογένην γάρ, ὦ ἄνδρες, οὔτ' ἐλεεῖν ἐστε δίκαιοι ⟨ὡς⟩ κακῶς

---

4 ἡγοῖντο vel ἡγοῦντο Schb | 5 πυνθανόμενοι pr., corr. 1 | οἱ διαιτηταὶ del. Fuhr | 6 προὐβαλόμην Rs: προὔβαλον | μελάνοπος | 7 .. θελον (ft. εἴθελον) pr., corr. 1 | 9 ἔφρασαν pr., ras. corr. **33**, 2 τουτῳὶ Schb: τούτῳ | 4 Δικαιογένη Bk: δικαιογένει | 6 ἐμμενεῖν Rs: ἐμμένειν | 7 ἂν del. Dbr | γνῶσι Herw: γνοῖεν | 9 tit. in mg. add. 1 **34**, 2 αὐτοῦ . . pr.[br], ἂν add. Dbr | 3 ἡμῖν pr., corr. 1 | 4 ἀπέγνωσαν Rs: ἂν ἔγνωσαν | 8 ἐπιθυμοῦμεν (M): ἐπεθυμοῦμεν | malim 7 τῶν γὰρ Δ. et **35**, 1 Δικ. δὲ | 2 ὡς add. Bk

πράττοντα καὶ πενόμενον, οὔτ' εὖ ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι εἰργασμένον τὴν πόλιν· οὐδέτερα γὰρ αὐτῷ τούτων ὑπάρχει, ὡς ἐγὼ ἀποφανῶ, ὦ ἄνδρες. ἅμα δὲ καὶ πλούσιον καὶ πονηρότατον αὐτὸν ὄντα ἀνθρώπων ἀποδείξω καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς προσήκοντας καὶ εἰς τοὺς φίλους. οὗτος γὰρ παραλαβὼν τὸν κλῆρον παρ' ἡμῶν φέροντα μίσθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀγδοήκοντα μνᾶς, καρπωσάμενος αὐτὸν δέκα ἔτη οὔτε ἀργύριον ὡμολόγει κεκτῆσθαι οὔτε ὅπη ἀνήλωσεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι, ὦ ἄνδρες. ἄξιον δὲ καὶ ὑμῖν λογίσασθαι. οὗτος γὰρ 36
τῇ μὲν φυλῇ εἰς Διονύσια χορηγήσας τέταρτος ἐγένετο τραγῳδοῖς, [δὲ] καὶ πυρριχισταῖς ὕστατος· ταύτας δὲ μόνας ἀναγκασθεὶς ⟨τὰς⟩ λητουργίας λητουργῆσαι ἀπὸ τοσαύτης προσόδου οὕτω κακῶς ἐχορήγησεν. ἀλλὰ μὴν τριηράρχων τοσούτων κατασταθέντων οὔτ' αὐτὸς ἐτριηράρχησεν οὔθ' ἑτέρῳ συμβέβληκεν ἐν τοιούτοις καιροῖς, ἀλλ' ἕτεροι μὲν οὐσίαν κεκτημένοι ἐλάττω ἢ οὗτος μίσθωσιν λαμβάνει τριηραρχοῦσι. καίτοι, ὦ ἄν- 37
δρες, οὐχ ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν πολλὴν οὐσίαν κατέλιπεν, ἀλλ' ὑμεῖς ἔδοτε τῇ ψήφῳ· ὥστε εἰ καὶ μὴ πολίτης ἦν, διά γε τοῦτο δίκαιος ἦν τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν. εἰσφορῶν τοίνυν τοσούτων γεγενημένων πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως Δικαιογένης οὐκ ἔστιν ἥντινα εἰσενήνοχε· πλὴν ὅτε

---

5 *ἀποφανῶ* Rs: *ἀποφαίνω* | *ἅμα γὰρ* Rs | 9 *ὑμῶν* Dbr, coll. 37 XI 30. 35, sed hic est *ἔλαβε*, non *παρέλαβε* | 11 *ὁμολογεῖ* Bk | *ὅπη* pr., *ὅποι* corr. 1, cf. IV 27 **36,** 2 *μὲν* cf. 18 | *εἰς* del. Dbr, cf. VII 36 | 3 *δὲ* del. Bentley | *πυρριχισταῖς* Palmer: *πυρριχυέταις* pr., *πυρριχιέταις* corr. ras. | 4 *τὰς* add. Rs | 5 *καλῶς* Ald | 8 *ἕτεροι* Tophanes Tayl: *ἕτερος* | *μὴν* Sauppe cf. 18 | *κεκτημένοι* Rs: *κεκτημένος* | *ἐλάττω* in v. exitu add. 1
37, 2 *κατέλειπεν* pr., ras. corr. | 3 *ἡμεῖς* pr., inter scribendum corr. 1

*Λέχαιον ἑάλω, κληθεὶς ὑπὸ ἑτέρου ἐπέδωκεν ἐν τῷ
δήμῳ τριακοσίας δραχμάς, ἔλαττον ἢ Κλεώνυμος ὁ
38 Κρής· καὶ τοῦτο ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν, ἀλλ' ἐπ'
αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξετέθη αὐτοῦ τοὔνομα ἔμπρο-
σθεν τῶν ἐπωνύμων, ὅτι οἵδε εἰς σωτηρίαν τῆς πό-
λεως ὑποσχόμενοι τῷ δήμῳ εἰσοίσειν χρήματα ἐθελον-
ταὶ οὐκ εἰσήνεγκαν. καίτοι πῶς ἄξιον θαυμάζειν, ὦ
ἄνδρες, εἰ ἐμὲ ἐξηπάτησεν ἕνα ὄντα, ὃς ὑμᾶς ἅπαντας
ἅμα συνειλεγμένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοιαῦτα ἐποίησε;
καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

39 *Εἰς μὲν τὴν πόλιν οὕτω καὶ τοσαῦτα | λελητούρ-
γηκε Δικαιογένης ἀπὸ τοσούτων χρημάτων· περὶ δὲ
τοὺς προσήκοντας τοιοῦτός ἐστιν οἷον ὁρᾶτε, ὥστε
τοὺς μὲν ἡμῶν ἀφείλετο τὴν οὐσίαν, ὅτι μεῖζον ἐδυνήθη,
τοὺς δὲ περιεώρα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἰόντας δι' ἔν-
δειαν τῶν ἐπιτηδείων. τὴν δὲ μητέρα [τὴν] αὐτοῦ
καθημένην ἐν τῷ τῆς Εἰλειθυίας ἱερῷ πάντες ἑώρων,
καὶ τούτῳ ἐγκαλοῦσαν ἃ ἐγὼ αἰσχύνομαι λέγειν, οὗτος
40 δὲ ποιῶν οὐκ ᾐσχύνετο. τῶν δ' ἐπιτηδείων Μέλανα
μὲν τὸν Αἰγύπτιον, ᾧ ἐκ μειρακίου φίλος ἦν, ὅπερ
ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀργύριον ἀποστερήσας, ἔχθιστός
ἐστι· τῶν δὲ ἄλλων αὐτοῦ φίλων οἱ μὲν οὐκ ἀπέ-*

---

8 *Λέχαιον* Rs: *λέχιον* | *προκληθεὶς ὑφ' ἑτέρων* Rs | *ἀπέδωκεν* pr., corr. 1 **38**, 2 *ἐπιγράμματι* (M) Ald: *ὑπογράμματι* | *ἐξετέθη* Schoem de comit. 292: *ἐξ ἑτέρου*, *ἐξέκειτο* Rs, *ἐξ⟨ετέθη μεθ'⟩ ἑτέρου* Brm | 3 *οἵδε* Bk: *εἶδεν* | 4 *οἰσοίσειν* pr., corr. 1[br] | 7 *ἅμα*] *ὁμοῦ* Nab | *ἐν τῇ ἐκκλ.* del. Herw | 8 *ὑμῖν* correctum non est **39**, 1 *μὲν ⟨τοίνυν⟩* Rs, cf. III 7 | *λελειτούργησε* pr., corr. *2* | 3 *ὁρᾶται* pr., corr. *2* | 4 *ὅτε* Schoem | *μεῖζον* Ald: *μείζων* | 6 *τὴν* del. Tur, *τὴν τούτου* Schb | 7 *εἰληθυίας* **40**, 4 *ἐστὶ* corr. 1, *ἦν* pr.

λαβον ἃ ἐδάνεισαν, οἱ δ' ἐξηπατήθησαν, καὶ οὐκ ἔλα-
βον ἃ ὑπέσχετο αὐτοῖς, εἰ ἐπιδικάσαιτο τοῦ κλήρου,
δώσειν. καίτοι, ὦ ἄνδρες, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οἱ 41
ταῦτα κτησάμενοι καὶ καταλιπόντες πάσας μὲν χορη-
γίας ἐχορήγησαν, εἰσήνεγκαν δὲ εἰς τὸν πόλεμον χρή-
ματα πολλὰ ὑμῖν, καὶ τριηραρχοῦντες οὐδένα χρόνον
διέλιπον. καὶ τούτων μαρτύρια ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναθή-
ματα ἐκεῖνοι ἐκ τῶν περιόντων, μνημεῖα τῆς αὐτῶν
ἀρετῆς, ἀνέθεσαν, τοῦτο μὲν ἐν Διονύσου τρίποδας,
οὓς χορηγοῦντες καὶ νικῶντες ἔλαβον, τοῦτο δ' ἐν
Πυθίου· ἔτι δ' ἐν ἀκροπόλει ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀνα- 42
θέντες πολλοῖς, ὡς ἀπὸ ἰδίας κτήσεως, ἀγάλμασι χαλ-
κοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμήκασι τὸ ἱερόν. αὐτοὶ δ' ὑπὲρ
τῆς πατρίδος πολεμοῦντες ἀπέθανον, Δικαιογένης μὲν
ὁ [Μενεξένου] τοῦ ἐμοῦ πάππου πατὴρ στρατηγῶν
ὅτε ἡ ἐν Ἐλευσῖνι μάχη ἐγένετο, Μενέξενος δ' ὁ ἐκεί-
νου υἱὸς φυλαρχῶν τῆς Ὀλυσίας ἐν Σπαρτώλῳ, Δικαιο-
γένης δὲ ὁ Μενεξένου τριηραρχῶν τῆς Παράλου ἐν
Κνίδῳ. τὸν μὲν τούτου οἶκον σύ, ὦ Δικαιόγενες, 43
παραλαβὼν κακῶς καὶ αἰσχρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρι-
σάμενος πενίαν ὀδύρῃ, ποῖ ἀναλώσας; οὔτε γὰρ εἰς
τὴν πόλιν οὔτε εἰς τοὺς φίλους φανερὸς εἶ δαπανήσας
οὐδέν. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ καθιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώ-
ποτε ἐκτήσω ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μνῶν·

41, 5 *μαρτύρια* Ald: *μαρτυρία* **42**, 3 *κεκοσμήμακι* pr., corr. *2* | 5 *Μενεξένου* del. Dbr | 6 *Ἐλευσῖνι* cf. Thuc. I 114, *Ἁλιεῦσι* Dbr, coll. Thuc. I 105, Diod. XI 78, C. I. A. I 433 | 7 *Ὀλυνθίας* Palmer, cf. Thuc. II 79 | 9 *κύδρῳ* pr., corr. 1, cf. 6
43, 1 *τούτου* (M) Ald: *τοῦτον*, cf. 18, malim tamen *τὸν οὖν τούτου, τὸν μέντοι τούτου* Rs, *τοῦτον μέντοι τὸν* Brm | 3 *ποῖ* Bk: *ποῦ*, cf. 35 | 4 *φανερὸς* Scal: *φανερῶς* | *δαπανήσας* Nab: *δαπανηθεὶς* cf. 45, *δαπανησάμενος* Rs

οὐδὲ κατεζευγοτρόφηκας, ἐπεὶ οὐδὲ ζεῦγος ἐκτήσω
ὀρικὸν οὐδεπώποτε ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασι.
44 *ἀλλ' οὐδ' ἐκ τῶν πολεμίων ἐλύσω οὐδένα. ἀλλ' οὐδὲ*
τὰ ἀναθήματα, ἃ Μενέξενος τριῶν ταλάντων ποιησά-
μενος ἀπέθανε πρὶν ἀναθεῖναι, εἰς πόλιν κεκόμικας,
ἀλλ' ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κυλινδεῖται, καὶ αὐτὸς
μὲν ἠξίους κεκτῆσθαι ἅ σοι οὐδὲν προσῆκε χρήματα,
τοῖς δὲ θεοῖς οὐκ ἀπέδωκας ἃ ἐκείνων ἐγίγνετο ἀγάλ-
45 *ματα. διὰ τί οὖν ἀξιώσεις σου τοὺς δικαστὰς ἀπο-*
ψηφίσασθαι, ὦ Δικαιόγενες; πότερον ὅτι πολλὰς λη-
τουργίας λελητούργηκας τῇ πόλει, καὶ πολλὰ χρήματα
δαπανήσας σεμνοτέραν τὴν πόλιν τούτοις ἐποίησας; ἢ
ὡς τριηραρχῶν πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους εἰργάσω,
καὶ εἰσφορὰς δεομένῃ τῇ πατρίδι εἰς τὸν πόλεμον
εἰσενεγκὼν μεγάλα ὠφέληκας; ἀλλ' οὐδέν σοι τούτων
46 *πέπρακται. ἀλλ' ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ' οὐκ*
ἐστράτευσαι τοσούτου καὶ τοιούτου γενομένου πολέμου,
εἰς ὃν 'Ολύνθιοι μὲν καὶ νησιῶται ὑπὲρ τῆσδε τῆς γῆς
ἀποθνήσκουσι μαχόμενοι τοῖς πολεμίοις, σὺ δέ, ὦ Δι-
καιόγενες, πολίτης ὢν οὐδ' ἐστράτευσαι. ἀλλ' ἴσως
διὰ τοὺς προγόνους ἀξιώσεις μου πλέον ἔχειν, ὅτι τὸν
τύραννον ἀπέκτειναν. ἐγὼ δ' ἐκείνους μὲν ἐπαινῶ,
σοὶ δὲ οὐδὲν ἡγοῦμαι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μετεῖναι.
47 *πρῶτον μὲν γὰρ εἵλου ἀντὶ τῆς ἐκείνων δόξης τὴν*
ἡμετέραν οὐσίαν κτήσασθαι, καὶ ἐβουλήθης μᾶλλον
Δικαιογένους καλεῖσθαι ὑὸς ἢ Ἁρμοδίου, ὑπεριδὼν μὲν

---

8 *δὲ* scripsi: *οὔτε* **44**, 2 *ἃ ἐκεῖνος τριῶν* Dbr | *ἐποίησε* pr., inter scribendum corr. 1, cf. IX 36 | 4 *λιθουργίοις* | *καλινδεῖται* Cob **45**, 4 *πεποίηκας* Nab | 5 *εἴργασαι; ἢ ὡς* Nab, cf. VII 40 **46**, 2 *οὐκ ἐστράτευσαι* del. Nab | 3 *'Οπούντιοι* Jones, *Κορίνθιοι* Schoem | *καὶ* ⟨*οἱ*⟩ Rs | 4 *ἀποθνήκουσι* [br], *ἀπέθνησκον* Brm

τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, καταφρονήσας δὲ προεδριῶν καὶ ἀτελειῶν, ἃ τοῖς ἐξ ἐκείνων γεγονόσι δέδοται. ἔτι δὲ ὁ Ἀριστογείτων ἐκεῖνος καὶ Ἁρμόδιος οὐ διὰ τὸ γένος ἐτιμήθησαν ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν, ἧς σοι οὐδὲν μέτεστιν, ὦ Δικαιόγενες.

VI.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Εὐκτήμονος υἱὸς Φιλοκτήμων τὸν τῆς ἑτέρας τῶν ἀδελφῶν καὶ Φανοστράτου υἱὸν Χαιρέστρατον ποιησάμενος κατὰ διαθήκας τὰς τεθείσας παρὰ Χαιρέᾳ τῷ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς ἀνδρί, ἐτελεύτησε ζῶντος ἔτι τοῦ πατρός· ὕστερον δὲ κἀκείνου ἀποθανόντος ἔλαχεν ὁ Χαιρέστρατος τοῦ κλήρου κατὰ τὸν νόμον. διαμαρτυρήσαντος δὲ Ἀνδροκλέους μὴ εἶναι ἐπίδικον ὄντος Ἀντιδώρου γνησίου παιδὸς Εὐκτήμονι, οἱ περὶ Χαιρέστρατον ἐπεσκήψαντο τῇ διαμαρτυρίᾳ, καὶ τοῦτον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ νόθους γεγονέναι φάσκοντες, τὸν δὲ νόμον διαγορεύειν νόθῳ καὶ νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν. Ἡ στάσις στοχασμός· ἄδηλον γὰρ εἰ ἐποίησε Φιλοκτήμων Χαιρέστρατον υἱὸν ἑαυτῷ καὶ πάλιν ἄδηλον εἰ γνήσιοί εἰσιν οἱ περὶ Ἀντίδωρον.

Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα χρῶμαι 1
Φανοστράτῳ τε καὶ Χαιρεστράτῳ τουτῳί, τοὺς πολλοὺς

47, 4 *προεδρειῶν*

Or. VI. tit. idem apud Harp. *εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν*, debebat esse *κατ' Ἀνδροκλέους ψευδομαρτυριῶν*.

hyp. 3 *τὰς* del. Brm | v. 6 sq. falsa, cf. 39. 28 **1**, 1 *χρώμενοι* pr., corr. 2 | 2 *χαιρεστράτω*, *αι* corr. 1 ex *ε*? | *τουτῳί* Schb: *τούτω*

*οἶμαι ὑμῶν εἰδέναι, τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν ἐρῶ
τεκμήριον· ὅτε γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριηραρχῶν
Χαιρέστρατος, διὰ τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπεπλευκέναι
προῄδειν πάντας τοὺς ἐσομένους κινδύνους, ὅμως δὲ
δεομένων τούτων καὶ συνεξέπλευσα καὶ συνεδυστύχησα
2 καὶ ἑάλωμεν εἰς τοὺς πολεμίους. ἄτοπον δὴ εἰ ἐκεῖνα
μὲν προδήλων ὄντων τῶν κινδύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆ-
σθαι τούτοις καὶ φίλους νομίζειν ὑπέμενον, νῦν δὲ
οὐ πειρῴμην συνειπεῖν ἐξ ὧν ὑμεῖς τά τε εὔορκα
ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δίκαια γενήσεται. δέομαι
οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροά-
σασθαι· ὁ γὰρ ἀγὼν οὐ μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν
μεγίστων.*

3 *Φιλοκτήμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρεστράτῳ
τουτῳΐ· δοὺς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ ὑὸν αὐτὸν ποιησά-
μενος ἐτελεύτησεν. λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρεστράτου
κατὰ τὸν νόμον τοῦ κλήρου, ἐξὸν ἀμφισβητῆσαι Ἀθη-
ναίων τῷ βουλομένῳ καὶ εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντι εἰς
4 ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα λέγων, ἔχειν τὸν κλῆρον,
διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον εἶναι
τὸν κλῆρον, ἀποστερῶν τοῦτον τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ
ὑμᾶς τοῦ κυρίους γενέσθαι ὅντινα δεῖ κληρονόμον
καταστήσασθαι τῶν Φιλοκτήμονος· καὶ ἐν μιᾷ ψήφῳ
καὶ ἑνὶ ἀγῶνι οἴεται ἀδελφοὺς καταστήσειν ἐκείνῳ*

---

4 *εἰς Σικελίαν* del. Schoem, *Θετταλίαν* (vel *Μακεδονίαν*) Weissenborn, *ἐν ἡλικίᾳ ὢν* Brm | *τριηρ. Φανόστρατος* perperam Dbr | 6 *προῄδη μὲν* Herw, cf. IX 6 **2**, 3 *ὑπέμενον·* et 5 *γενήσεται;* Geb | 4 *τε τὰ* Rs, cf. III 15 | 5 *ψηφιεῖσθαι* pr., corr. 1 | 6 *εὐ.εννίας* pr., corr. 1 **3**, 1 *κηφησιεὺς* pr., ras. corr. | post *ἦν* erasum *καὶ* | 2 *τουτῳὶ* Schb: *τούτω* | 6 *ἡμᾶς* pr., corr. 1
4, 5 *καταστήσασθαι* Ald: *καταστήσεσθαι, καταστῆσαι* Katabaines

τοὺς οὐδὲν προσήκοντας, καὶ τὸν κλῆρον ἀνεπίδικον
ἕξειν αὐτός, καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου κύριος γενή-
σεσθαι, καὶ τὴν διαθήκην ἄκυρον ποιήσειν. πολλῶν 5
δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἃ διαμεμαρτύρηκεν Ἀνδροκλῆς,
τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω ὑμῖν, ὡς διέθετο καὶ
ἐποιήσατο ὑὸν τουτονὶ Χαιρέστρατον. ἐπειδὴ γὰρ τῷ
Φιλοκτήμονι ἐκ μὲν τῆς γυναικὸς ᾗ συνῴκει οὐκ ἦν
παιδίον οὐδέν, πολέμου δ' ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς
στρατευόμενος καὶ τριήραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδο-
ξεν αὐτῷ διαθέσθαι τὰ αὐτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπῃ
τὸν οἶκον, εἴ τι πάθοι. τὼ μὲν οὖν ἀδελφὼ αὐτῷ ὣ 6
περ ἐγενέσθην ἄμφω ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· τοῖν δὲ
ἀδελφαῖν τῇ μὲν ἑτέρᾳ, ᾗ ὁ Χαιρέας συνῴκει, οὐκ ἦν
ἄρρεν παιδίον οὐδὲ ἐγένετο πολλὰ ἔτη συνοικούσῃ, ἐκ
δὲ τῆς ἑτέρας, ᾗ συνῴκει Φανόστρατος οὑτοσί, ἥστην
ὑὼ δύο. τούτων τὸν πρεσβύτερον τουτονὶ Χαιρέ-
στρατον ἐποιήσατο ὑόν· καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν δια- 7
θήκῃ, εἰ μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικός,
τοῦτον κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τὴν διαθήκην
κατέθετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέᾳ, τῷ τὴν ἑτέραν
αὐτοῦ ἀδελφὴν ἔχοντι. καὶ ὑμῖν ἥ τε διαθήκη αὕτη
ἀναγνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι.
Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΔΙΑΘΗΚΗ. ⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ' οἷς ἐποιήσατο ὑὸν τοῦτον, 8

8 *αὐτοὺς* pr., ras. corr. **5**, 3 *ὢ* pr., *ὡς* corr. 1 | 5 *οὐκ* in v. add. 1 | 8 *καταλι*⁎in v. exitu pr., corr. 2 **6**, 1 *τῶ* et *ἀδελφῶ* pr., corr. 2 | *ὥ περ* Rs: *ὥσπερ* | 2 *ἐγεννήθην* pr., corr. 1, *ὥ περ* ⟨*αὐτῷ*⟩ Brm, cf. II 47 | 3 *ὁ* del. Sauppe | 6 *δύο* pr., *δύω* corr. 2 **7**, 1 *οὕτως* Ald: *οὗτος* | 6 *ἀναγνωσθήσεται* (M) Ald: *ἀναγνώσεται* | *μεμαρτυρήκασι* pr., corr. 1 | 8 *μάρτυρες* add. Tur. secuti Schoem **8**, 1 *μὲν* ⟨*οὖν*⟩ Rs, cf. III 7

ἀκηκόατε· ὡς δ' ἐξὸν αὐτῷ ταῦτ' ἔπραξεν, ὅθεν δικαιότατα ἡγοῦμαι τὰ τοιαῦτ' εἶναι μανθάνειν, τοῦτον ὑμῖν αὐτὸν | παρέξομαι τὸν νόμον. Καί μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

9 Οὑτοσὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται, ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι ἄρρενες, ἐὰν μὴ ἄρα μανεὶς ἢ ὑπὸ γήρως ἢ δι' ἄλλο τι τῶν ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθῆται. ὅτι δ' οὐδενὶ τούτων ἔνοχος ἦν Φιλοκτήμων, βραχέα εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν. ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔζη τοιοῦτον πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν, ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τιμᾶσθαι ἄρχειν ἀξιοῦσθαι, καὶ ἐτελεύτησε μαχόμενος τοῖς πολεμίοις, πῶς ἄν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει;

10 Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποιήσατο εὖ φρονῶν, ἐξὸν αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπειδὴ δὲ προσδιαμεμαρτύρηκεν [ὡς] ὑὸν εἶναι γνήσιον Εὐκτήμονος τοῦτον, καὶ ταῦτ' ἀποδείξω ψευδῆ ὄντα. Εὐκτήμονι γάρ, ὦ ἄνδρες, τῷ Φιλοκτήμονος πατρί, τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας, Φιλοκτήμονα καὶ Ἐργαμένην καὶ Ἡγήμονα καὶ δύο θυγατέρας, καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν, ἣν ἔγημεν ὁ Εὐκτήμων, Μειξιάδου Κηφισιῶς θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες ἴσασι καὶ οἱ φράτερες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί, καὶ μαρτυ-
11 ρήσουσιν ὑμῖν· ὅτι δ' [οὐδ'] ἄλλην τινὰ ἔγημε γυναῖκα, ἐξ ἧστινος οἵδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ παράπαν

---

2 δικαιότατον Rs **10**, 4 προσ ... μεμαρτύρηκεν pr., corr. 1 | ὡς del. Rs | 9 Μειξιάδου Dbr: μηξιάδου | 10 κηφησέως pr., η secundum rasura corr., ⟨τοῦ⟩ Κηφ. Dbr
11, 1 οὐδ' del. Bk

οἶδεν οὐδ᾽ ἤκουσε πώποτε ζῶντος Εὐκτήμονος. καίτοι τούτους εἰκὸς πιστοτάτους εἶναι νομίζειν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους εἰδέναι προσήκει τὰ τοιαῦτα. Καί μοι τούτους κάλει πρῶτον, καὶ τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἔργῳ 12
ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις
ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς
ὑπὲρ γνησίων τῶνδ᾽ Εὐκτήμονος ὄντων, ἐρωτώμενοι
ὑφ᾽ ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μήτηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ οὐκ
εἶχον ἀποδεῖξαι, διαμαρτυρομένων ἡμῶν καὶ τοῦ ἄρχον-
τος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι κατὰ τὸν νόμον . . . .
ὦ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ γνησίων καὶ δια-
μαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἥτις ἦν μὴ ἔχειν ἀποδεῖξαι,
μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα. ἀλλὰ τότε μὲν Λη- 13
μνίαν σκηψάμενοι ταύτην, ἀναβολὴν ἐποιήσαντο. τὸ
δ᾽ ὕστερον ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρὶν καί τινα
ἐρέσθαι, εὐθὺς ἔλεγον ὅτι Καλλίππη μήτηρ, αὕτη δ᾽
εἴη Πιστοξένου θυγάτηρ, ὡς ἐξαρκέσον εἰ ὄνομα μόνον
πορίσαιντο τὸν Πιστόξενον. ἐρομένων δ᾽ ἡμῶν ὅστις
εἴη καὶ εἰ ζῇ ἢ μή, ἐν Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν
στρατευόμενον, καταλιπόντα ταύτην θυγατέρα παρὰ τῷ
Εὐκτήμονι, ἐξ ἐπιτροπευομένης δὲ τούτῳ γενέσθαι,

---

3 *οἶδε* pr., corr. 2 **21**, 2 *ὑμῖν ταῦτὰ* Nab | 3 *παρα-* in ras. add. 1 | 4 *γνησείων* pr., ras. corr. | 6 *μαρτυρομένων* Bk, cf. Demosth. XVIII 23. 45 | 7 *ἀποκρίνεσθαι* pr., corr. 1 | in mg. signum ⁘, lac. ind. Toph. Taylori, qui supplet *δεινὸν*, ⟨*ὥστε*⟩ Emp, ⟨*καίτοι πῶς οὐ δεινόν*⟩ Tur. coll. 58, ⟨*καίτοι ἄτοπον*⟩ Schb, malim ⟨*ὡς δεινὸν ὂν*⟩ | 9 *εἴ τις* pr., *ἥ τις* corr. 2, *ἥτις εἴη* Dbr | 10 *αὑτῆς μηδένα* Rs **13**, 2 *σκεψάμενοι* pr., corr. 2 4 *καλλίπη* (sic infra quoque) | ⟨*ἡ*⟩ *μήτηρ* Bk | 5 *ἐξαρκέσ.ν* pr., *-έσων* corr. 2, ras. corr. | 6 *τὸν Π.* del. Rosenberg | 8 ⟨*τὴν*⟩ *θυγ.* Ald | 9 *ἐξεπιτρεπευομένης* pr., corr. 2

πρᾶγμα πλάττοντες ἀναιδείᾳ ὑπερβάλλον καὶ οὐδὲ
γενόμενον, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ τούτων πρῶτον
14 ὧν αὐτοὶ ἀπεκρίναντο. τῇ μὲν γὰρ στρατιᾷ, ἀφ' οὗ
ἐξέπλευσεν εἰς Σικελίαν, ἤδη ἐστὶ δύο καὶ πεντήκοντα
416/15] ἔτη, ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος, τῷ δὲ πρεσβυτέρῳ
τούτοιν, ὥ φασιν ἐκ τῆς Καλλίππης καὶ τοῦ Εὐκτή-
μονος εἶναι, οὔπω ὑπὲρ εἴκοσιν ἔτη. ἀφελόντι οὖν ταῦτα
ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείω ἢ τριάκοντα
ἔτη· ὥστ' οὔτ' ἐπιτροπεύεσθαι προσῆκε τὴν Καλλίπ-
πην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὖσαν, οὔτε ἀνέκδοτον καὶ
ἄπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ ἐγγυη-
15 θεῖσαν κατὰ ⟨τὸν⟩ νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. ἔτι δὲ
καὶ γιγνώσκεσθαι αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων
ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ τῶν οἰκετῶν, εἴ πέρ γε συνῴ-
κησεν ἐκείνῳ ἢ διῃτήθη τοσοῦτον χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ.
τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν μόνον δεῖ πορί-
ζεσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγονότα φαίνεσθαι
16 καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρτυρεῖσθαι. ἀπο-
δεῖξαι τοίνυν ἡμῶν κελευόντων ὅστις οἶδε τῶν Εὐκτή-
μονος οἰκείων [ἢ] συνοικήσασαν ἐκείνῳ τινὰ [ἢ τὴν]
Καλλίππην ἐπιτροπευομένην, καὶ παρὰ τῶν ὄντων
⟨ἡμῖν⟩ θεραπόντων τὸν ἔλεγχον ποιεῖσθαι, ἢ εἴ τις

10 πλάττοντες Bk: πράττοντες | οὐδ' ἐγγιγνόμενον Dbr, οὐδ' ἐγγενόμενον Sauppe coll. V 19, οὐδ' ἂν γενόμενον Herw, οὐδεπώποτε γενόμενον Brm | 11 πρώτων Rs **14**, 3 ἀριμνήτου pr., corr. 1 | 4 τούτοιν, ὣ Herw: τούτων, ὃν, cf. 21. 26, τούτων ὧν Rs, cf. Schulze, progr. Budiss. 1882 | 7 οὔτ' Ald: οὐδ' | προσῆκε Sauppe: προσήκει | 8 οὔτε corr. 1, ὥστε pr. | 9 καὶ ἄπαιδα del. Dobr | 10 τὸν add. M Schoem **15**, 6 ὀνόματα del. Brm, cf. 13. 56 | ἀποφαίνεσθαι Schb **16**, 2 ὑμῶν pr., corr. 2 | 3 ἢ et ἢ τὴν del. Brm, τὴν καλλίππην del. Dbr, τινα Καλλίππην ἢ Rs | 5 ἡμῖν hic addidi, post τῶν add. Rauchenstein sec. Kayserum, qui τῶν ⟨παρ' ἡμῖν⟩ prop., ὄντων ⟨ἐκείνῳ⟩ Herw, ὄντων ⟨ἔτι ἐν τῇ οἰκίᾳ⟩ Brm, sed cf. λαβεῖν

τῶν παρ' αὐτοῖς οἰκετῶν φάσκει ταῦτα εἰδέναι, ἡμῖν | παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν οὔθ' ἡμῖν παραδοῦναι. Καί μοι λαβὲ τήν τ' ἀπόκρισιν αὐτῶν καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.

Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφυγον· ἐγὼ 17
δ' ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες οὓς γνη-
σίους διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζητοῦσι
καταστῆσαι τῶν Εὐκτήμονος. ἴσως μέν ἐστιν ἀηδὲς
Φανοστράτῳ, ὦ ἄνδρες, τὰς Εὐκτήμονος συμφορὰς
φανερὰς καθεστάναι· ὀλίγα δ' ἀναγκαῖον ῥηθῆναι, ἵν'
ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰδότες ῥᾷον τὰ δίκαια ψηφίσησθε.
Εὐκτήμων μὲν γὰρ ἐβίω ἔτη ἓξ καὶ ἐνενήκοντα, τού- 18
του δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεῖστον ἐδόκει εὐδαίμων
εἶναι (καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ
γυνή, καὶ τἆλλ' ἐπιεικῶς ηὐτύχει), ἐπὶ γήρως δὲ αὐτῷ
συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρά, ἣ ἐκείνου πᾶσαν τὴν οἰκίαν
ἐλυμήνατο καὶ χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς
οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰν κατέστησεν. ὅθεν δὲ καὶ 19
ὅπως ταῦτ' ἐγένετο, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων
δηλώσω. ἀπελευθέρα ἦν αὐτοῦ, ὦ ἄνδρες, ἣ ἐναυ-
κλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας
ἔτρεφε. τούτων μίαν ἐκτήσατο ᾗ ὄνομα ἦν Ἀλκή, ἣν
καὶ ὑμῶν οἶμαι πολλοὺς εἰδέναι. αὕτη δὲ ἡ Ἀλκὴ
ὠνηθεῖσα πολλὰ μὲν ἔτη καθῆστο ἐν οἰκήματι, ἤδη δὲ

---

6 *αὐτοῖς* corr. 2, *αὐτοῦ* pr. | *φάσκοι* Rs | 9 *ἡμέρας* pr., corr. 1 | 10 *μαρτυρίαι. προκλήσεις* Rs: *μαρτυρία. πρόκλησις* **17**, 1 *τοίνυν τὸ πρ.* Dbr | 2 *οὓς* Nab: *αὐτοὺς, οἳ αὐτοὺς* Rs, *οἷοί τινες ὄντες αὐτοὺς* Albrecht | 4 *μὲν ⟨οὖν⟩* Dbr | 5 *Φαν. ⟨καὶ Χαιρεστράτῳ⟩* Schoem, *Χαιρεστράτῳ* Brm | 6 *καθεστάναι* pr., *καθιστᾶναι* corr. 2 **18**, 1 *γὰρ ἐβίω μὲν* Blass | 4 *τάλ'* pr., corr. 2 **19**, 7 *Ἀ. κληθεῖσα* Emp

πρεσβυτέρα οὖσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται,
20 διαιτωμένῃ δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος
ἀπελεύθερος (Δίων ὄνομα αὐτῷ), ἐξ οὗ ἔφη ἐκείνη
τούτους γεγονέναι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίων ὡς
ὄντας ἑαυτοῦ. χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίων ζημίαν
εἰργασμένος καὶ δείσας ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς
Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκήν, καθί-
στησιν Εὐκτήμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμεικῷ
συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδα, οὗ ὁ οἶνος ὤνιος.
21 κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυθοῖ πολλῶν καὶ κακῶν ἦρξεν,
ὦ ἄνδρες. φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτήμων ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον
ἑκάστοτε, τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συνοικίᾳ, ἐνίοτε
δὲ καὶ ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου, καταλιπὼν καὶ
τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν οἰκίαν ἣν ᾤκει.
χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς καὶ τῶν υἑων οὐχ
ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν παντελῶς διῃτᾶτο ἐκεῖ,
καὶ οὕτω διετέθη εἴθ' ὑπὸ φαρμάκων εἴθ' ὑπὸ νόσου
εἴθ' ὑπ' ἄλλου τινός, ὥστε ἐπείσθη ὑπ' αὐτῆς τὸν
πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτε-
22 ρας ἐπὶ τῷ αὑτοῦ ὀνόματι. ἐπειδὴ δὲ οὔθ' ὁ υὸς
αὐτῷ Φιλοκτήμων συνεχώρει οὔθ' οἱ φράτερες εἰσ-
εδέξαντο, ἀλλ' ἀπηνέχθη τὸ κούρειον, ὀργιζόμενος ὁ
Εὐκτήμων τῷ ὑεῖ καὶ ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται
γυναῖκα Δημοκράτους τοῦ Ἀφιδναίου ἀδελφήν, ὡς ἐκ
ταύτης παῖδας ἀποφανῶν καὶ εἰσποιήσων εἰς τὸν οἶκον,
23 εἰ μὴ συγχωροίη τοῦτον ἐᾶν εἰσαχθῆναι. εἰδότες
δ' οἱ ἀναγκαῖοι ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν οὐκ ἂν ἔτι γένοιντο
παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανήσοιντο δ' ἄλλῳ

21, 3 ἑκάστ. τὰ πολλὰ alterutrum del. Schb 22, 1 ὁ υὸς Bk: οὗτος, οὐδ' οὕτως Rs | 3 κούρειον Rs: κούριον | 5 ἀφνιδαίου | 7 ἐᾶν del. Rs 23, 2 ἔτι in mg. add. 1

τινὶ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσοιντο ἔτι μείζους δια-
φοραί, ἔπειθον, ὦ ἄνδρες, τὸν Φιλοκτήμονα ἐᾶσαι
εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐζήτει ὁ Εὐκτή-
μων, χωρίον ἓν δόντα. καὶ ὁ Φιλοκτήμων αἰσχυνό- 24
μενος μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ' ὅ τι
χρήσαιτο τῷ παρόντι κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐδέν. ὁμο-
λογηθέντων δὲ τούτων, καὶ εἰσαχθέντος τοῦ παιδὸς
ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη τῆς γυναικὸς ὁ Εὐκτήμων, καὶ
ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παίδων ἕνεκα ἐγάμει, ἀλλ' ἵνα τοῦ-
τον εἰσαγάγοι. τί γὰρ ἔδει αὐτὸν γαμεῖν, ὦ Ἀνδρό- 25
κλεις, εἴ περ οἵδε ἦσαν ἐξ αὐτοῦ καὶ γυναικὸς ἀστῆς,
ὡς σὺ μεμαρτύρηκας; τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός
τε ἦν κωλῦσαι εἰσαγαγεῖν; ἢ διὰ τί ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν
εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κελεύοντος ἅπαντας τοὺς γνη-
σίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῴων; ἢ διὰ τί τὸν 26
μὲν πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε,
τοῦ δὲ νεωτέρου ἤδη γεγονότος οὐδὲ λόγον ἐποιεῖτο
ζῶντος | Φιλοκτήμονος οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον οὔτε
πρὸς τοὺς οἰκείους; οὓς σὺ νῦν διαρρήδην μεμαρτύ-
ρηκας γνησίους εἶναι καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτή-
μονος. Ταῦτα τοίνυν ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίγνωσκε
τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτήμων τριηραρχῶν περὶ 27
Χίον ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὁ δ' Εὐκτήμων
ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς κηδεστὰς εἶπεν ὅτι βούλοιτο

---

6 *αυτὸν τὸν* Rauchenstein | *ὁ Εὐκ.* del. Dbr | 7 *ἐπιδόντα* v. Stegeren **24**, 3 *οὐκέτι ἀντ.* Herw | 6 *ὅτι* s. v. add. 1 | *ἔγημε* falso Nab **25**, 1 ante *τί* lacunam esse vult Hitzig, malim *γὰρ* ⟨*καὶ*⟩ | 2 *αὐτοῦ* Bk: *ἀστοῦ* **26**, 5 *διαρ|ρήδην*
27, 1 *περὶ* corr. 1, *ἐπὶ* pr. | 3 *ὑστέρῳ* Schb, cf. 20

τὰ πρὸς τὸν ὑόν οἱ πεπραγμένα γράψας καταθέσθαι.
καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἔμελλε τριηραρχῶν
μετὰ Τιμοθέου, καὶ ἡ ναῦς αὐτῷ ἐξώρμει Μουνιχίασι,
καὶ ὁ κηδεστὴς Χαιρέας παρὼν συναπέστελλεν αὐτόν·
ὁ δ' Εὐκτήμων παραλαβών τινας ἧκεν οὗ ἐξώρμει ἡ
ναῦς, καὶ γράψας διαθήκην, ἐφ' οἷς εἰσήγαγε τὸν
παῖδα, κατατίθεται μετὰ τούτων παρὰ Πυθοδώρῳ
28 Κηφισιεῖ, προσήκοντι αὐτῷ. καὶ ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες,
οὐχ ὡς περὶ γνησίων ἔπραττεν Εὐκτήμων, ὃ Ἀνδρο-
κλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον·
τοῖς γὰρ φύσει ὑέσιν αὑτοῦ οὐδεὶς οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ
γράφει δόσιν οὐδεμίαν, διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδί-
δωσι τῷ ὑεῖ τὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐᾷ
ὅτῳ ἂν ὦσι παῖδες γνήσιοι.
29 Κειμένου δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δύ' ἔτη καὶ
τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες οἵδε τῇ
ἀνθρώπῳ, καὶ ὁρῶντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ τὸ
γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτήμονος, ὅτι εἴη αὐτοῖς
30 ἱκανὴ ἀφορμή, συνεπιτίθενται. καὶ πρῶτον μὲν πεί-
θουσι τὸν Εὐκτήμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνελεῖν ὡς
οὐ χρησίμην οὖσαν τοῖς παισί· τῆς γὰρ φανερᾶς οὐ-
σίας οὐδένα κύριον ἔσεσθαι τελευτήσαντος Εὐκτήμονος
ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας·
εἰ δὲ ἀποδόμενός τι τῶν ὄντων ἀργύριον καταλίποι,
31 τοῦτο βεβαίως ἕξειν αὐτούς. ἀκούσας δ' ὁ Εὐκτήμων
εὐθὺς ἀπῄτει τὸν Πυθόδωρον τὸ γραμματεῖον, καὶ

---

4 τὰ περὶ τοῖν ὑέοιν Dbr, cf. v. 9 | 6 μουνυχιαῖι | 11 κω-φησιεῖ pr., corr. 1 28, 2 ὃ Bk: ὁ, ὡς Dbr | 4 οὐδενὶ] οὐδαμοῦ vel οὐδενὸς Dbr | 5 γράφει ⟨οὐδὲ δίδωσι⟩ Rs 29, 2 οἵδε corr. 1, ε in ras., ἤδη pr.[br] 30, 5 ἄλλον in ras. add. 1 | 6 καταλείποι pr., ras. corr.

προσεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. καταστάντος
δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα, ἔλεγεν ὅτι βούλοιτ'
ἀνελέσθαι τὴν διαθήκην. ἐπειδὴ δ' ὁ Πυθόδωρος 32
ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ παρόντι ὡμολόγει
ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκαταθεμένου θυγά-
τηρ ἦν μία, ἧς ἐπειδὴ κύριος κατασταίη, τότε ἠξίου
ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐγίγνωσκε, διομολογησά-
μενος ὁ Εὐκτήμων ἐναντίον τοῦ ἄρχοντος καὶ τῶν
παρέδρων καὶ ποιησάμενος πολλοὺς μάρτυρας ὡς οὐ-
κέτ' αὐτῷ κέοιτο ἡ διαθήκη, ᾤχετο ἀπιών. καὶ ἐν πάνυ 33
ὀλίγῳ χρόνῳ, οὗπερ ἕνεκα οὗτοι λῦσαι αὐτὸν ἔπεισαν,
ἀποδίδοται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα
μνῶν Ἀντιφάνει, τὸ δ' ἐν Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρι-
σχιλίων Ἀριστολόχῳ· οἰκίαν δὲ ἐν ἄστει τεττάρων καὶ
τετταράκοντα μνῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ ἱεροφάντῃ.
ἔτι δὲ αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα
μνῶν, καὶ ζεύγη δύο ὀρικά, τὸ μὲν ὀκτὼ μνῶν τὸ δὲ
πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς
ὅσοι ἦσαν αὐτῷ. σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν τα- 34
λάντων, ἃ ἐπράθη διὰ ταχέων πάνυ τελευτήσαντος
Φιλοκτήμονος. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ' ἕκα-
στον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρτυρας.

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ 35
τῶν ὑπολοίπων εὐθὺς ἐπεβούλευον, καὶ πάντων δει-

31, 3 *προσεκαλέσατο* Rs, cf. Dion. Hal. de Is. 15 p. 613, deinde A habet *πρὸς τὸν ἄρχοντα* punctis deletum | *εἰς ἐμφ. κατάστ.* cf. Harp. s. v. | *καταστήσαντος* Bk, sc. *τὴν διαθ.* **32**, 2 *φανοστράτει* pr., corr. 1 | 4 *ὁ κύριος* Sauppe, cf. I 10 | 7 *προέδρων* pr., corr. 1 **33**, 3 *ἀποδίδοται* Steph: *ἀποδίδονται* | *ἀθμόν οἱ* pr., corr. 1 | 7 *αἰπολίω* pr., corr. 1 **34**, 1 *δὲ*] *τάδε* Rs | 5 tit. add. Rs

νότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ᾧ ἄξιόν ἐστι προσέχειν
τὸν νοῦν. ὁρῶντες γὰρ τὸν Εὐκτήμονα κομιδῇ ἀπειρη-
κότα ὑπὸ γήρως καὶ οὐδὲ τῆς κλίνης ἀνίστασθαι δυνά-
μενον, ἐσκόπουν ὅπως καὶ τελευτήσαντος ἐκείνου δι'
36 αὐτῶν ἔσοιτο ἡ οὐσία. καὶ τί ποιοῦσιν; ἀπογράφουσι
τὼ παῖδε τούτω πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς εἰσποιήτω τοῖς
τοῦ Εὐκτήμονος ὑέσι τοῖς τετελευτηκόσιν, ἐπιγράψαν-
τες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ μισθοῦν ἐκέλευον
τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους ὡς ὀρφανῶν ὄντων, ὅπως
ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν μισθωθείη τῆς οὐσίας,
τὰ δὲ ἀποτιμήματα κατασταθείη καὶ ὅροι | τεθεῖεν
ζῶντος ἔτι τοῦ Εὐκτήμονος, μισθωταὶ δὲ αὐτοὶ γενό-
37 μενοι τὰς προσόδους λαμβάνοιεν. καὶ ἐπειδὴ πρῶτον
τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη, ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν,
οἱ δ' ἐμισθοῦντο. παραγενόμενοι δέ τινες ἐξαγγέλλουσι
τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλήν, καὶ ἐλθόντες ἐδήλωσαν
τὸ πρᾶγμα τοῖς δικασταῖς, καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν
οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἴκους· εἰ δ' ἔλαθεν,
ἀπωλώλει ἂν ἅπασα ἡ οὐσία. Καί μοι κάλει τοὺς
παραγενομένους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

38 Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον
καὶ μετ' ἐκείνης ἐπιβουλεῦσαι Εὐκτήμονι, οὕτω πολλὴν
οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκτήμων μετὰ τοῦ ὑέος Φιλοκτή-
μονος, ὥστε ἅμα τε τὰ μέγιστα ὑμῖν λῃτουργεῖν ἀμφο-

35, 5 *γήρα* pr., corr. 1 | *οὐδ' ἐκ* Dbr **36**, 6 *μισθώ..* pr., corr. 1 | 7 *κατασταθεῖεν* pr., corr. 1 | 8 *δὲ αὐτοὶ* Meutzner: *δι' αὐτοῦ, αὐτοὶ* Dbr **37**, 2 *προσεκήρυττεν* pr., corr. 1 | 3 *ἐμίσθουν* Rs, cf. 36 fin. | *ἐξαγγέλο* pr., inter scrib. corr. 1 | 4 *καὶ*] *οἳ* vel *καὶ οὗτοι* Schb | 6 *ἔλαθον* Rs | 7 *ἀπολώλει* | *ἂν* s. v. add. 1, del. Brm **38**, 3 *οὐσίαν* in mg. add. 1 | 4 *τά τε* Fuhr

τέρους τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσ-
όδων περιποιεῖν, ὥστε ἀεί τι προσκτᾶσθαι· ἐπειδὴ
δ' ἐτελεύτησε Φιλοκτήμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία,
ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεα εἶναι λοιπὰ καὶ
τὰς προσόδους ἁπάσας ἠφανίσθαι. καὶ οὐδὲ ταῦτα 39
ἐξήρκεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπειδὴ
καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκτήμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης
ὥστ' ἐκείνου κειμένου ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύ-
λαττον, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλειε μήτε τοῖν θυγατέροιν
μήτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μήτε τῶν οἰκείων μηδενί, τὰ
δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώ-
που εἰς τὴν ὁμότοιχον οἰκίαν, ἣν ᾤκει μεμισθωμένος
εἷς τούτων, Ἀντίδωρος ἐκεῖνος. καὶ οὐδ' ἐπειδὴ ἑτέρων 40
πυθόμεναι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνή, οὐδὲ
τότε εἴων εἰσιέναι, ἀλλ' ἀπέκλεισαν τῇ θύρᾳ, φάσκον-
τες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκτήμονα· καὶ οὐδ'
εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλίου δυσμάς.
εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκεῖνον μὲν ἔνδον κείμενον 41
δευτεραῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ' ἐκ τῆς οἰκίας
ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. αἱ μὲν οὖν γυναῖ-
κες, οἷον εἰκός, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν· οὗτοι
δὲ τοῖς ἀκολουθήσασι παραχρῆμα ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον
ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶτον ἠρώτων ἐναντίον
τούτων ὅπῃ τετραμμένα εἴη τὰ χρήματα. λεγόντων 42

5 τε ante ἀρχ. in v. add. 1 | 6 ὥστε ... προσκτ. del. Nab | 9 ἠφανῆσθαι pr., ras. corr. **39**, 3 καὶ ὁ Εὐκτ. ἐτελ. Brm | 7 ἐξεφόρησαν Hirschig | 9 ⟨ὁ⟩ Ἀντ. Franke, cf. Demosth. XVIII 219 XXIII 213 **40**, 2 post γυνή in initio v. καὶ erasum | 3 εἴων Hirschig: ἠφείων pr., ε erasum, ἠφίουν Steph, ἠξίουν ⟨αὐτὰς⟩ Brm | τῇ θύρᾳ Dbr: τὴν θύραν, coll. Lys. X 17 Ar. Eccl. 420 | 5 ἠδύναντο pr., corr. 1 **41**, 4 οὗτοι] οἵδε vel οἱδὶ Dbr | 5 ἀκολοθήσασι pr., corr. 1 | 7 ὅπη pr., οι s. v. add. 1, cf. IV 27

δ' ἐκείνων ὅτι οὗτοι ἐξενηνοχότες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ ἀξιούντων παραχρῆμα τῶνδε φωρᾶν κατὰ τὸν νόμον καὶ τοὺς οἰκέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλησαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. Καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβὲ ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

43 *Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκφορήσαντες, τοσαύτης δ' οὐσίας πεπραμένης τὴν τιμὴν ἔχοντες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομένας διαφορήσαντες, οἴονται καὶ τῶν λοιπῶν κύριοι γενήσεσθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἥκουσιν, ὥστ' εὐθυδικίᾳ μὲν οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς ὑπὲρ γνησίων ἅμα μὲν τὰ ψευδῆ*
44 *ἅμα δὲ τἀναντία οἷς αὐτοὶ ἔπραξαν· οἵτινες πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα ἀπέγραψαν αὐτοὺς ὡς ὄντας τὸν μὲν Φιλοκτήμονος τὸν δ' Ἐργαμένους, νῦν δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκτήμονος εἶναι. καίτοι οὐδ' εἰ γνήσιοι ἦσαν εἰσποίητοι δέ, ὡς οὗτοι ἔφασαν, οὐδ' οὕτως προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκτήμονος εἶναι· ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἐᾷ ἐπανιέναι, ἐὰν μὴ ὑὸν καταλίπῃ γνήσιον. ὥστε καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ ἔπραξαν ἀνάγκη τὴν μαρτυρίαν*
45 *ψευδῆ εἶναι. καὶ εἰ μὲν τότε διεπράξαντο μισθωθῆναι τοὺς οἴκους, οὐκ ἂν ἔτι ἦν τοῖσδε ἀμφισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν δικαστῶν,*

42, 2 *οὗτος* pr., corr. 1 | 3 *τῶνδε φωρᾶν* Scal: *τῶνδ' ἐφορᾶν* | 7 tit. om. cum lacuna 5 litt: add. Tur. auctore Rs, post *μαρτ.* add. *ἀπογραφὴ τῶν ἐκφορηθέντων χρημάτων* Schoem

43, 8 *τἄναντία.* pr.[br] **44**, 2 *αὐτοὺς* corr. 1, *ἑαυτοὺς* pr. | 3 *τὸν μὲν Ἡγήμονος* Sauppe | 5 *γνήσιοι* ⟨*μὲν*⟩ Rs | *ἐκποίητοι* vel *οἷς οὗτοι* Dbr | 7 *ἐγκαταλίπῃ* Herw **45**, 1 *διεπράξαντο* Rs: *διεπράξατο*

ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκεν, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι τετολμή-
κασιν· ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας προσμεμαρ-
τυρήκασι τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπ-
εχειροτονήσατε.

Ἔτι δὲ καὶ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλ- 46
μαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἴληχε μὲν αὐτῷ τῆς θυγα-
τρὸς τῆς Εὐκτήμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ
τοῦ κλήρου τοῦ Εὐκτήμονος πέμπτου | μέρους ὡς ἐπι-
δίκου ὄντος, μεμαρτύρηκε δ' Εὐκτήμονος ὑὸν εἶναι
γνήσιον. καίτοι πῶς οὗτος οὐ σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς
αὑτὸν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα; οὐ γὰρ δήπου γνη-
σίου ὄντος ὑέος Εὐκτήμονι ἐπίκληρος ἂν ἦν ἡ θυγάτηρ
αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος. ὡς τοίνυν ἔλαχε ταύ-
τας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

⟨ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.⟩

Τοὐναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἢ ὡς ὁ νόμος γέγρα- 47
πται· ἐκεῖ μὲν γὰρ ἔστι νόθῳ μηδὲ νόθῃ ⟨μὴ⟩ εἶναι
ἀγχιστείαν μήθ' ἱερῶν μήθ' ὁσίων ἀπ' Εὐκλείδου [403/2
ἄρχοντος, Ἀνδροκλῆς δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἴονται δεῖν,
ἀφελόμενοι τὰς Εὐκτήμονος θυγατέρας τὰς γνησίας
καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τόν τε Εὐκτήμονος
οἶκον καὶ τὸν Φιλοκτήμονος ἔχειν. καὶ ἡ διαφθείρασα 48
τὴν Εὐκτήμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς γενο-
μένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις, ὥστε

---

4 *ὡς* in v. add. 1, est „sicut“, cf. Plat. ap. 21[d], [*ὡς*] *οὐδ' αὐτοῖς* Brm | *προσῆκον* ⟨*οὐχ ὅπως ἀντιδικῆσαι*⟩ *οὔτε* Dbr | *οὐδὲ*] *οὐ μόνον* Rs | 5 *προσμεμαρτυρήκασι.* pr.[br], *διαμεμαρτυρήκασι* Brm **46**, 2 *αὐτῶ.* pr.[br] | 4 ⟨*τοῦ*⟩ *πέμπτου* Rs, *ἐπὶ μέρ.* C. F. Hermann, *τοῦ μέρ.* Brm coll. VII 23 XI 23 | 5 *Εὐκτήμονι* Dbr | 11 tit. add. Ald **47**, 1 *ἢ* pr., *ἢ* corr. 1 | 2 *μὴ* add. Sauppe coll. [Demosth.] XLIII 51 | 4 *Ἀνδροκλῆς* Schoem: *ἀνδροκλείδης* **48**, 2 *εὐκτημονος* corr. 1, *αὐτοῦ?* pr., acc. add. 2

οὐ μόνον τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἁπάσης. ἀκούσαντες δὲ ἓν μόνον σημεῖον ῥᾳδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. Καί μοι λαβὲ τοῦτον τὸν νόμον.

⟨ΝΟΜΟΣ.⟩

49 Ταυτὶ τὰ γράμματα, ὦ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ
καὶ εὐσεβῆ ἐνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι
καὶ πρὸς ταύτας καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσε-
βεῖν· ἡ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένως οὖσα
50 δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσχρῶς βιοῦσα, ἣν οὔτε
παρελθεῖν εἴσω τοῦ ἱεροῦ ἔδει οὔτ' ἰδεῖν τῶν ἔνδον
οὐδέν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς ἐτόλμησεν
συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ
ἰδεῖν ἃ οὐκ ἐξὸν αὐτῇ. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐκ τῶν
ψηφισμάτων γνώσεσθε ἃ ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ περὶ αὐτῆς.
Λαβὲ τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

51 Ἐνθυμεῖσθαι τοίνυν χρή, ὦ ἄνδρες, πότερον δεῖ τὸν ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκτήμονος εἶναι κληρονόμον καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα, ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τοῦτον, ὃν ὑὸν αὐτὸς ἐποιήσατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν Φιλοκτήμονος, ἣ Χαιρέᾳ συνῴκησε, νῦν δὲ χηρεύει, ἐπὶ τούτοις γενέσθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ βούλονται ἢ ἐᾶν καταγηράσκειν, ἢ γνη-

8 tit. add. Ald 49, 3 ταύτας Rs: ταῦτα | 4 ὁμολογουμένως Dbr: ὁμολογουμένη, cf. 56 50, 1 οὔτε M Bk: οὐδὲ | 2 προσελθεῖν pr., corr. 1 | οὔτ' Bk: οὐδ' | 4. 5 καὶ δεῖν οὐκ pr., corr. 1, ἃ del. Nab | ἐξῆν Bk, cf. I 29 Lys. XVIII 11 XXV 2. 7 | 6 ψηφισμάτων. pr.[br] 51, 3 ἐναγοῦντα pr., corr. 1 | 4 τοῦτον del. Nab | υἱὸς pr., corr. 1 | 5 πρό|τερον pr., corr. 1 | δεῖ corr. 2, δὴ pr. | ἀδελφὴν ⟨τὴν⟩ Dbr | ἣ corr. 1, ἢ pr. | 7 ante ὅτω erasum ἐπὶ | ἐᾶν ⟨ἄγαμον vel ἀνέκδοτον⟩ Schb

*σίαν οὖσαν ὑφ' ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοικεῖν ὅτῳ
ἂν ὑμῖν δοκῇ. ἡ γὰρ ψῆφός ἐστι περὶ τούτων νυνί.* 52
*τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ διαμαρτυρία δύναται, ἵν' ὁ κίν-
δυνος τοῖσδε μὲν ᾖ περὶ τούτων, οὗτοι δὲ κἂν νῦν
διαμάρτωσι τοῦ ἀγῶνος, δόξῃ δὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος
εἶναι, ἀντιγραψάμενοι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἀγωνίζων-
ται. καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκτήμων μὴ ἐξὸν αὐτῷ,
τοῦτ' αὐτὸ ἐχρῆν διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ κύριος ἦν ὑὸν
τόνδε ποιήσασθαι· εἰ δ' ἐξῆν μὲν διαθέσθαι, ἀμφι-
σβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ διαθεμένου, μὴ δια-
μαρτυρίᾳ κωλύειν ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι. νῦν δὲ* 53
*πῶς ἄν τις περιφανέστερον ἐξελεγχθείη τὰ ψευδῆ με-
μαρτυρηκὼς ἢ εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο „Ἀνδρόκλεις, πῶς
οἶσθα Φιλοκτήμων ὅτι οὔτε διέθετο οὔτε ὑὸν Χαιρέ-
στρατον ἐποιήσατο;“ οἷς μὲν γάρ τις παρεγένετο, δί-
καιον, ὦ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς δὲ μὴ παρεγένετο ἀλλ'
ἤκουσέ τινος, ἀκοὴν μαρτυρεῖν· σὺ δ' οὐ παραγενό-* 54
*μενος διαρρήδην μεμαρτύρηκας ὡς οὐ διέθετο Φιλο-
κτήμων, ἀλλ' ἄπαις ἐτελεύτησε. καίτοι πῶς οἷόν τε
εἰδέναι, ὦ ἄνδρες; ὅμοιον γὰρ ὥσπερ ἂν εἰ φαίη
εἰδέναι, καὶ μὴ παραγενόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράτ-
τετε. οὐ γὰρ δὴ τοῦτό γε ἐρεῖ, καίπερ ἀναίσχυντος
ὤν, ὡς ἅπασι παρεγένετο καὶ πάντ' οἶδεν ὅσα Φιλο-
κτήμων ἐν τῷ βίῳ διεπράξατο. πάντων γὰρ αὐτὸν* 55
ἐκεῖνος ἔχθιστον ἐνόμιζε διά ⟨τε⟩ τὴν ἄλλην πονη-

---

8 *ἐφ' ὑμῶν* vel potius *ὑφ' ἡμῶν* Dbr, coll. 56 **52**, 3 *περὶ πάντων* Nab | 5 *ἀγωνίζονται* pr., corr. 2 | 8 *ἐξῆν* Schoem: *ἔξεστι* | 9 *ὡς οὐδ' ὄντος* pr. repetivit, corr. 1 **53**, 2 *τις* del. Schb, cf. Lys. XIX 33, [Demosth.] XLIII 76 | *ἐξελεγχείη* | 4 *Φιλοκτήμονα* Dbr, *ὅτι οὔτε δι. Φ.* Brm coll. 54, cf. 6 II 47 | *δ' ἔθετο* pr., corr. 1 | 6 *μαρτυρεῖ* pr., corr. 2 **54**, 3 *οἷόν τε* ⟨*τοῦτον* vel *τούτῳ*⟩ Rs **55**, 2 *τε* add. Ald

*ρίαν, καὶ διότι τῶν συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκῆς
ἐκείνης τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς
τοῦ Εὐκτήμονος χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷά περ
56 ὑμῖν ἀπέδειξα.*

*Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαί ἐστιν ἄξιον, ὅταν
οὗτοι καταχρῶνται τῷ Εὐκτήμονος ὀνόματι τῷ τουδὶ
πάππῳ. εἰ γάρ, ὡς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν Φιλοκτή-
μονι μὴ ἐξῆν διαθέσθαι, τοῦ δ' Εὐκτήμονός ἐστιν ὁ
κλῆρος, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκτήμονος κληρο-
νομεῖν τὰς ἐκείνου θυγατέρας, ὁμολογουμένως οὔσας
57 γνησίας, | καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, ἢ τοὺς
οὐδὲν προσήκοντας; οἳ οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχονται,
ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ ⟨οἱ⟩ ἐπίτροποι διαπεπραγμένοι
εἰσί. τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω σφόδρα
μεμνῆσθαι, ὦ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγῳ πρότερον ἀπέδειξα
ὑμῖν, ὅτι Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ φησὶ μὲν εἶναι ἐπίτροπος
αὐτῶν ὡς ὄντων γνησίων Εὐκτήμονος, εἴληχε δ' αὐ-
τὸς [ἐφ'] ἑαυτῷ τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου καὶ τῆς
58 θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ ταῦτα με-
μαρτύρηται ὑμῖν. καίτοι πῶς οὐ δεινόν, ὦ ἄνδρες,
πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδές εἰσι γνήσιοι,
τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκτήμονος κλή-
ρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπιδίκου, εἰ δὲ
μή εἰσι γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρηκέναι ὡς εἰσὶ γνή-*

---

4 ⟨*τὰ Ἀντιδώρῳ*⟩ *τούτῳ* Brm Meutznerum secutus
56, 2 *τῷ Εὐκτ. ὀν.* in mg. add. 1, del. Brm, cf. 13. 15 [Demosth.] XLIII 77, *τοῦ τουδὶ πάππου* Rs, *τῷ τουδὶ παππῴῳ* Schoem | 6 *ὁμολογουμένας* pr., corr. 1 | 7 *ἡμᾶς* del. Brm **57**, 1 *ὑφ'* Bk: *ἐξ*, coll. 58 | 2 *οἱ ἐπίτρ.* del. Dbr, coll. 58, *οἱ* s. v. add. 2 | 5 *οὑτοσὶ* in mg. add. 1 | *φησὶ* Ald: *φήσει* | *εἶναι* corr. 2, *οἶναι* (sic) pr. | 6 *αὐτὸς* Rs: *αὐτοῖς* | 7 *ἐφ'* del. Rs, *ἐφ' ἑαυτοῦ* Dbr | *τοῦ* corr. 1, *τῶν* pr. | 8 *οὔσης ἐπιδίκου* Dbr **58**, 4 *ἐπιδίκου* corr. 1 *ἐπι-κλήρου* pr. | 5 *εἰσιν* (altero loco) pr., ras. corr. | *γνήσιοι* del. Herw

σιοι; ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία ἐστίν. ὥστ'
οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ διαμεμαρτυρη-
κώς, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει. καὶ τούτῳ μὲν 59
οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀλλ'
εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι ⟨ἐξῆν⟩, οὗτος δ' ἅπαντας ἀποστερεῖ
τῆς ἀμφισβητήσεως. καὶ διαρρήδην μαρτυρήσας γνη-
σίους τοὺς παῖδας εἶναι, οἴεται ἐξαρκέσειν ὑμῖν παρ-
εκβάσεις, ἐὰν [δὲ] τοῦτο μὲν μηδ' ἐγχειρήσῃ ἐπιδεικνύναι
ἢ καὶ κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῇ, ἡμῖν δὲ λοιδορήση-
ται μεγάλῃ τῇ φωνῇ καὶ λέγῃ ὡς εἰσὶν οἵδε μὲν πλού-
σιοι αὐτὸς δὲ πένης, διὰ δὲ ταῦτα δόξειν τοὺς παῖδας
εἶναι γνησίους. τῆς δὲ τούτων οὐσίας, ὦ ἄνδρες, εἰς 60
τὴν πόλιν πλείω ἀναλίσκεται ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους.
καὶ Φανόστρατος μὲν τετριηράρχηκεν ἑπτάκις ἤδη, τὰς
δὲ λητουργίας ἁπάσας λελητούργηκε καὶ τὰς πλείστας
νίκας νενίκηκεν· οὑτοσὶ δὲ Χαιρέστρατος τηλικοῦτος
ὢν τετριηράρχηκε, κεχορήγηκε δὲ τραγῳδοῖς, γεγυμνα-
σιάρχηκε δὲ λαμπάδι· καὶ τὰς εἰσφορὰς εἰσενηνόχασιν
ἀμφότεροι πάσας ἐν τοῖς τριακοσίοις. καὶ τέως μὲν
δύ' ὄντες, νῦν δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὑτοσὶ χορηγεῖ μὲν
τραγῳδοῖς, εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ
εἰσφέρει τὰς εἰσφοράς. ὥστ' οὐ φθονεῖσθαί εἰσιν 61
ἄξιοι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω
οὗτοι, εἰ λήψονται ἃ μὴ προσήκει αὐτοῖς. τοῦ γὰρ

6 ἐστὶν M Bk: εἰσιν **59**, 1 τούτῳ sc. in Androclem, τούτων μὲν Dbr, τοῦτο μὲν οὐκ ἔδει διαμαρτυρεῖν Hitzig | 3 ἐξῆν addidi, ἀξιοῖ Rs, ἔξεστι Dbr, ἐᾷ Herw, ἀλλ' ... εἰσιέναι del. Albrecht | 6 δὲ delevi | ἐπιχειρήσῃ M Bk, cf. IV 14 VIII 1 | 7 ἦν καὶ Dbr | λοιδορήσεται | 8 λέγει | 9 δὲ del. Brm, δὴ Steph
60, 3 φανέστρατος pr., corr. 2 | τετριηράρχηκε μὲν? pr., corr. 1 | 4 τὰς del. Boekmeijer | 5 νίκας del. Sauppe | 7 εἰσενηνόχασιν Rs: εἰσενήνοχαν, εἰσενηνόχατον Bk | 10 καὶ ... εἰσφορὰς del. Herw **61**, 1 ὅς τ' οὐ pr. corr. 1

Φιλοκτήμονος κλήρου ἐὰν μὲν ἐπιδικάσηται ὅδε, ὑμῖν
αὐτὸν ταμιεύσει, τὰ προσταττόμενα λητουργῶν ὥσπερ
καὶ νῦν καὶ ἔτι μᾶλλον· ἐὰν δ' οὗτοι λάβωσι, δια-
φορήσαντες ἑτέροις ἐπιβουλεύσουσι.
62 Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἐξαπατηθῆτε,
τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν περὶ ἧς τὴν ψῆφον
οἴσετε· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε τὴν ἀπολογίαν
ποιεῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγορήσαμεν. γέγραπται
ὡς οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο Φιλοκτήμων· τοῦτο ἐπι-
δέδεικται ψεῦδος ὄν· καὶ γὰρ ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος
63 ⟨ἐκεῖνος⟩, καὶ μαρτυροῦσιν οἱ παραγενόμενοι. τί ἔτι;
τελευτῆσαι ἄπαιδα Φιλοκτήμονα. πῶς οὖν ἄπαις ἦν
ὅστις τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφιδοῦν ὑὸν ποιησάμενος κατέ-
λιπεν, ᾧ ὁμοίως ὁ νόμος τὴν κληρονομίαν ἀποδίδωσι
καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ γενομένοις; καὶ διαρρήδην ἐν τῷ
νόμῳ γέγραπται, ἐὰν ποιησαμένῳ παῖδες ἐπιγένωνται,
τὸ μέρος ἑκάτερον ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ κληρονομεῖν
64 ὁμοίως ἀμφοτέρους. ὡς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖδες
οἵδε, τοῦτ' αὐτὸ ἐπιδεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος.
οὐ γὰρ ἐὰν εἴπῃ μητρὸς ὄνομα, γνήσιοί εἰσιν, ἀλλ'
ἐὰν ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχό-
μενος τοὺς εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκτήμονι ⟨καὶ⟩
τοὺς δημότας καὶ τοὺς φράτερας, εἴ τι ἀκηκόασι πώ-
ποτε ἢ ἴσασιν ὑπὲρ αὐτῆς Εὐκτήμονα λητουργήσαντα,

5 λειτουργὸς? pr., inter scrib. corr. 1 | 7 .τέροις pr., corr. 1[br]
62, 3 αὐτὸν corr. 2, αὐτῶν pr. | 4 ⟨ἐν ᾗ⟩ γέγρ. Rs | 6 ὂν corr. 2, ὢν pr. | 7 ἐκεῖνος add. Brm, οὗτος post γὰρ add. Jenicke, ὁ utrumque del. Dbr et ἐπιδέδεικται add. Kayser, καὶ ... διαθ. del. Schb, secutus Schoem 63, 2 ἄπαις ἦν ὅστις Rs: ἂν αἴσιμός τις | 3 τὸν corr. 1, τῶν pr.[br] 64, 3 γνησιοί εἰσιν Bk: γνήσιός ἐστιν | 4 ἐπιδεικνύη. pr.[br] | post συγγ. add. μάρτυρας Rs | 5 καὶ add. Schb, coll. 10. 11

ἔτι δὲ ποῦ τέθαπται, ἐν ποίοις μνήμασι· τίς εἶδε τὰ νομιζόμενα ποιοῦντα Εὐκτήμονα· ποῖ δ' ἔτ' ἰόντες οἱ παῖδες ἐναγίζουσι καὶ χέονται, καὶ τίς εἶδε ταῦτα τῶν πολιτῶν ἢ τῶν οἰκετῶν Εὐκτήμονος. ταῦτα γάρ ἐστιν ἔλεγχος ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία. καὶ ἐὰν περὶ αὐτοῦ τούτου κελεύητε ἐπιδεικνύναι ὥσπερ καὶ διεμαρτύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν καὶ κατὰ τοὺς νόμους θήσεσθε, τοῖσδέ τε τὰ δίκαια γενήσεται. 65

VII.

| ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Εὔπολις καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ γεγόνασι. τούτων ὁ μὲν Μνήσων ἄπαις ἐτελεύτησεν, ὁ δὲ Θράσυλλος παῖδα καταλιπὼν Ἀπολλόδωρον· μόνος δ' Εὔπολις καταλειφθεὶς πολλὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησεν. ὅθεν Ἀρχέδαμος, πάππος τοῦ λέγοντος τὸν λόγον, τῇ τοῦ Ἀπολλοδώρου μητρὶ συνοικῶν μετὰ τὸν Θρασύλλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον, καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον ὡς ὀρφανὸν ἐλεῶν, πολλὰ τὸν Εὔπολιν ἀπῄτησε χρήματα ὑπὲρ ὧν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησε. τούτων μεμνημένος Ἀπολλόδωρος εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτορας θετὸν υἱὸν ἑαυτῷ Θράσυλλον τοῦτον, υἱὸν ὄντα τῆς τε ὁμομητρίας αὐτοῦ

65, 1 ⟨καὶ⟩ τίς Brm | εἶδε corr. 1, οἶδε pr. | 2 ἔτ' ἰόντες corr. 2, ἔτι ὄντες pr., δὲ ἰόντες Dbr, ἔτι δὲ ποῖ ἰόντες Brm | 4 οἰκείων ⟨τῶν⟩ Dbr | 5 ἔλεγχος Ald: ἔνοχος

Or. VII. tit. περὶ Harp. s. γεννῆται, ἱππάς, κοινὸν γραμματεῖον: ὑπὲρ.

hyp. 3 θράσιλλος pr., corr. 1, sic saepe (v. 6 corr. 2)

ἀδελφῆς καὶ Ἀρχεδάμου. τοῦ δὲ Θρασύλλου ἤδη μὲν εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγεγραμμένου, οὔπω δ' εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, ἐτελεύτησεν Ἀπολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγραπται μὲν ὁ Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐδὲν δ' ἧττον Εὐπόλιδος θυγάτηρ, τοῦ θείου Ἀπολλοδώρου, ἀμφισβητεῖ πρὸς Θράσυλλον, λέγουσα μηδ' ὅλως ἐγγεγράφθαι τὸν Θράσυλλον εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεννήτας κατὰ γνώμην τοῦ Ἀπολλοδώρου, ἀλλὰ πεπλασμένην εἶναι τὴν ποίησιν. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ δὲ στάσις στοχασμός· διὸ καλῶς πάνυ καὶ τεχνικῶς τὸν λόγον οἰκονομῶν τὴν ἔχθραν διεξέρχεται τὴν Ἀπολλοδώρου πρὸς Εὔπολιν, ὅπερ μέγα σημεῖον γίγνεται τοῦ μὴ θέλειν αὐτὸν ὑπὸ τῆς Εὐπόλιδος θυγατρὸς κληρονομηθῆναι.

1 Ὤιμην μέν, ὦ ἄνδρες, προσήκειν οὐ τὰς τοιαύτας
ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ εὖ
φρονῶν ἐποιήσατο καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἀγαγὼν εἰς τοὺς
συγγενεῖς ἀπέδειξε καὶ εἰς τὰ κοινὰ γραμματεῖα ἐν-
έγραψεν, ἅπανθ' ὅσα προσῆκεν αὐτὸς ποιήσας, ἀλλ'
εἴ τις τελευτήσειν μέλλων διέθετο, εἴ τι πάθοι, τὴν
οὐσίαν ἑτέρῳ, καὶ ταῦτ' ἐν γράμμασι κατέθετο παρά
2 τισι σημηνάμενος. ἐκεῖνον μὲν γὰρ τὸν τρόπον ποι-
ησάμενος φανερὰς κατέστησε τὰς αὑτοῦ βουλήσεις, ὅλον
τὸ πρᾶγμα ἐπικυρώσας, δόντων αὐτῷ τῶν νόμων· ὁ
δ' ἐν διαθήκαις σημηνάμενος ἀδήλους ἐποίησε, δι' ὃ
πολλοὶ πεπλάσθαι φάσκοντες αὐτὰς ἀμφισβητεῖν ἀξι-
οῦσι πρὸς τοὺς ποιηθέντας. ἔοικε δ' οὐδὲν προὔργου

---

12 *Ἀρχεδάμου ⟨θυγατριδοῦν⟩* Schoem, cf. v. 5 | 23 *ἔχθραν* Rs: *ἐλευθέραν* **1**, 2 *ἅς τις* Herw | 4 *συγγενεῖς* cf. Harp. s. *γεννῆται*, *συγγ. ⟨καὶ φράτερας⟩* coll. 27 Brm, cf. 15. 17 | *ἐνεγράψατο* Dbr, cf. 27 | 5 *αὐτὸς* corr. 2, *αὐτοῖς* pr. | 7 *ταῦτ' ἐν* Rs: *ταύτην* | *παρά τινι* Herw, *σφαγῖσι* Nab **2**, 5 *πεπλάσθαι* pr.[br]

τοῦτο εἶναι· καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν φανερῶς πεπραγμένων ὅμως ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐπόλιδος ἥκουσι περὶ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων πρὸς ἐμὲ ἀμφισβητήσοντες. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἑώρων ὑμᾶς μᾶλλον ἀπο- 3
δεχομένους τὰς διαμαρτυρίας ἢ τὰς εὐθυδικίας, κἂν μάρτυρας προὐβαλόμην μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ὡς ποιησαμένου με ὑὸν Ἀπολλοδώρου κατὰ τοὺς νόμους· ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ καὶ τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον, καὶ παρ' ὑμῖν αὐτοῖς ἥκω διαλεξόμενος περὶ τῶν πεπραγμένων, ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν περὶ τοῦ μὴ βούλεσθαι δοῦναι δίκην τοιαύτην ἐπιφέρωσιν. ἀποδείξω δὲ ὡς οὐ μόνον 4
ἐπὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὸν κλῆρον Ἀπολλόδωρος οὐ καταλέλοιπε, πολλὰ καὶ δεινὰ ὑπὸ τούτων ἀδικηθείς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμὲ ἐποιήσατο δικαίως, ὄντα ἀδελφιδοῦν, καὶ μεγάλα ηὐεργετημένος ὑφ' ἡμῶν. δέομαι δὲ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμοίως εὔνοιάν τέ μοι παρασχεῖν, κἂν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἀναιδῶς αὐτοὺς ἰόντας ἐξελέγχω, βοηθεῖν μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ' ὡς ἂν κἀγὼ δύνωμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους, ἐξ ἀρχῆς ὡς ἔχει τὰ γενόμενα διδάσκων ὑμᾶς.

Εὔπολις γάρ, ὦ ἄνδρες, καὶ Θράσυλλος καὶ Μνή- 5
σων ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι. τούτοις οὐσίαν ὁ πατὴρ κατέλιπε πολλήν, ὥστε καὶ λητουργεῖν ἕκαστον ἀξιοῦσθαι παρ' ὑμῖν. ταύτην ἐκεῖνοι

---

7 ⟨οὐδὲ⟩ τοῦτο Rs, τοτο pr., corr. 1 3, 3 μάρτυρα Brm, cf. III 3 sq. | 5 καὶ Bk: κατὰ | 6 καὶ del. Dbr, cf. 4 κἀγώ. 33 | αὐτὸς Rs, παρ' ὑμῖν, αὐτὸς Emp | 8 ἡμῖν Rs: ὑμῖν
4, 1 ἐπιδείξω Brm | οὐ μόνον ὡς Dbr | 4 ὡς del. Hertl | 5 μεγάλα Dbr: μέγα | 7 ἐξελέγχομεν pr., corr. 1 | 8 δὲ κἀγὼ ὡς ἂν Geb | 9 δύναμαι | τοὺς s. v. add. 1 5, 3 κατέλειπε pr., ras. corr. | 4 παρ' ὑμῶν Scal

*τρεῖς ὄντες ἐνείμαντο πρὸς ἀλλήλους. τούτων τὼ δύο
ἐτελευτησάτην περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ μὲν Μνήσων
ἐνθάδε ἄγαμος καὶ ἄπαις, ὁ δὲ Θράσυλλος τῶν ἐν
Σικελίᾳ καταλεγεὶς τριηράρχων, καταλιπὼν ὑὸν Ἀπολ-
6 λόδωρον τὸν ἐμὲ νῦν ποιησάμενον. Εὔπολις οὖν
μόνος αὐτῶν λειφθεὶς οὐ μικρὰ | ἀπολαῦσαι τῶν χρη-
μάτων ἠξίωσεν, ἀλλὰ τὸν μὲν Μνήσωνος κλῆρον, οὗ
καὶ Ἀπολλοδώρῳ προσῆκε τὸ ἡμικλήριον, πάντα εἰς
αὑτὸν περιεποίησε, φάσκων αὑτῷ δοῦναι τὸν ἀδελφόν,
αὐτὸν δ' ἐκεῖνον οὕτω διῴκησεν ἐπιτροπεύων ὥστε
7 τριῶν αὐτῷ ταλάντων δίκην ὀφλεῖν. Ἀρχέδαμος γὰρ
ὁ πάππος οὑμὸς ἐξ Οἴου, τὴν μητέρα ἔχων τὴν Ἀπολ-
λοδώρου, τήθην δὲ ἐμήν, ὁρῶν αὐτὸν πάντων ἀπο-
στερούμενον τῶν χρημάτων, ἔτρεφέ τε αὐτὸν παῖδα
ὄνθ', ὡς ἑαυτὸν καὶ τὴν μητέρα κομισάμενος, ἀνδρί
τε γενομένῳ συνηγωνίσατο καὶ εἰσέπραξε τὸ ἡμικλήριον
ὧν Μνήσων κατέλιπεν ὅσα τε ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπε-
στέρησε, δίκας δύο ἑλών, καὶ τὴν οὐσίαν ἐποίησε κομί-
8 σασθαι τὴν αὑτοῦ πᾶσαν. καὶ διὰ ταῦτα Εὔπολις
μὲν καὶ Ἀπολλόδωρος ἐχθρῶς ἔχοντες τὸν πάντα χρό-
νον διετέλεσαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ πάππος οὑμὸς
καὶ Ἀπολλόδωρος φιλικῶς, ὥσπερ προσῆκε. τοῖς δ'*

---

5 *τὼ δύο ἐτελευτησάτην* Bk: *δυοῖν* (pr., *τῶν δυο* corr. 1) *τελευτησάντων*, cf. VI 6, *δύο ἐτελεύτησαν* Scal | 7 *ἐπὶ Σικελίας* Frohberger | 8 *καταλλαγεὶς* pr., corr. 1 | 9 *νῦν*] *υἱὸν* Nab
6, 7 *ὀφλεῖν* Rs: *ὀφείλειν* **7**, 1 ft. *Ἀρχεδάμας* cf. Kirchner pros. att. I 157 | 2 *ἐξ Οἴου* Schoem: *ἐξ οὗ* (sic Ald quoque), *τούτου* Steph, *ἐκείνου* vel del. Rs, *ἐγγυητὴν* Scal, *ἐξ οὗ .. ἔσχε* Sauppe | *τὴν* (post *ἔχων*) corr. 1, *τοῦ* pr. | 3 *ἐμὴν* M Bk: *ἐμοὶ* | *ἀποστερόμενον* Herw | 4 *αὐτὸν* corr. 1, *αὐτῶ* pr. | 5 *ἑαυτὸν* Schoem: *ἑαυτοῦ*, cf. IX 27, *ἑαυτοῦ*, ⟨*αὐτὸν*⟩ Sauppe, *καὶ ... κομισάμενος* del. Albrecht | 6 *τό* ⟨*θ'*⟩ *ἡμικλ.* Sauppe | 7 *κατέλειπεν* pr., ras. corr. **8**, 4 *ὥσπερ* ⟨*καὶ*⟩ Rs | *προσ..κε* pr., corr. 1

ἔργοις ἄν τις τεκμήραιτο μάλιστα ὅτι Ἀπολλόδωρος
⟨ὧν⟩ ἐπεπόνθει [ὃ] ἀντευποιεῖν ἠξίου τοὺς αὐτὸν
εὐεργετήσαντας. συμφορᾷ γὰρ τοῦ πάππου χρησα-
μένου καὶ ληφθέντος εἰς τοὺς πολεμίους καὶ χρήματα
εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα καὶ ὁμηρεῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἠθέ-
λησεν, ἕως αὖ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύριον. ἐξ 9
εὐπόρου τε ἀπορωτέρῳ γεγενημένῳ συνδιῴκει τὰ ἐκείνου,
μεταδιδοὺς ὧν εἶχεν. εἰς Κόρινθόν τε στρατεύεσθαι
μέλλων, εἴ τι πάθοι, διέθετο τὴν οὐσίαν καὶ ἔδωκε τῇ
ἐκείνου μὲν θυγατρί, ἐμῇ δὲ μητρί, αὑτοῦ δὲ ἀδελφῇ,
διδοὺς αὐτὴν Λακρατείδῃ τῷ νῦν ἱεροφάντῃ γεγενη-
μένῳ. τοιοῦτος ἦν ἐκεῖνος περὶ ἡμᾶς τοὺς ἐξ ἀρχῆς
αὐτὸν σώσαντας. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ δίκας εἷλεν 10
Εὔπολιν δύο, τὴν μὲν ἐπιτροπῆς τὴν δὲ ἡμικληρίου,
τοῦ πάππου συνηγωνισμένου καὶ λέγοντος, τά τε χρή-
ματα ἐκομίσατο δι' ἡμᾶς καὶ ταύτας τὰς χάριτας ἡμῖν
ἀνταπέδωκε, τούτων πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι
τοὺς μάρτυρας. Καί μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Αἱ μὲν οὖν παρ' ἡμῶν εὐεργεσίαι τοιαῦται καὶ 11
τηλικαῦταί τὸ μέγεθός εἰσιν· αἱ δὲ πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραι
περὶ τοσούτων χρημάτων ἦσαν, ἃς οὐχ οἷόν τ' εἰπεῖν
ὡς διελύσαντο καὶ φίλοι ἐγένοντο. μεγάλα γὰρ τεκμή-

---

6 *ὧν* hic add. Brm, post *ὅτι* add. Ald | *ἐπεπόνθει* scripsi: *πέπομφεν* pr., *πέπονθεν* corr. 2 | *ὃ* del. Brm, *ἃ* Sauppe, *εὖ* Ald, quam vocem post *ὧν* add. Brm | *αὐτὸν* pr., *ἑαυτὸν* corr. 1 —10 *αὖ* scripsi: *οὖν* (sic) pr., *οὗ* corr. 2, cf. X 20, del. Katabaines | *τἀργυρίου* Dbr, cf. [Demosth.] XL 36 **9**, 2 *εὐπόρου τὲ* corr. 1, *εὐπορωτέρω γε* pr. | *γενομένω* (?) pr., corr. 1 | 4 *διέθ. εἴ τι πάθοι* Albrecht coll. 1. 27 I 4, sed cf. XI 8 | 5 *ἐμῇ* corr. 1, *ἐμοὶ* pr. | *δὲ* in mg. add. 1 | 6 *λακρατείδη* pr., ε eras. **10**, 3 *συναγωνισαμένου* Katabaines | 5 *βούλομαι ⟨ὑμῖν⟩* Nab **11**, 1 *τοσαῦται καὶ* Nab

ρια αὐτῶν ἐστιν· Εὔπολις γὰρ αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων οὐσῶν καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν αὐτῷ γεγονὼς καὶ χρήμαθ' ὁρῶν κεκτημένον, οὐδετέραν αὐτῷ τούτων ἔδωκε.

12 καίτοι δοκοῦσιν ἐπιγαμίαι καὶ μὴ συγγενεῖς ἄνδρας ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχόντας ἀπαλλάττειν μεγάλης διαφορᾶς, ὅταν ἃ περὶ πλείστου ποιοῦνται, ταῦτ' ἀλλήλοις ἐγχειρίζωσιν. εἴτ' οὖν Εὔπολις γεγένηται αἴτιος ⟨δοῦναι⟩ μὴ βουληθείς, εἴτ' Ἀπολλόδωρος λαβεῖν μὴ ἐθελήσας, τὰς ἔχθρας, ὅτι διέμειναν, τὸ ἔργον δεδήλωκε.

13 Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκείνων διαφορᾶς ἱκανοὺς εἶναι νομίζω καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους· οἶδα γὰρ ὅτι καὶ ὑμῶν ὅσοι πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν ὅτι ἐγένοντο ἀντίδικοι· τό τε γὰρ μέγεθος τῶν δικῶν, καὶ διότι πολὺ αὐτὸν Ἀρχέδαμος εἷλεν, ἐπιφάνειάν τινα ἐποίησεν. ὡς δὲ ἐμὲ ἐποιήσατο ὑὸν ζῶν αὐτὸς καὶ κύριον τῶν αὐτοῦ κατέστησε καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ εἰς τοὺς φράτερας ἐνέγραψε, τούτοις ἤδη μοι τὸν νοῦν

14 προσέχετε, ὦ ἄνδρες. Ἀπολλοδώρῳ γὰρ ἦν ὑός, ὃν ἐκεῖνος καὶ ἤσκει καὶ δι' ἐπιμελείας εἶχεν, ὥσπερ καὶ προσῆκον ἦν. ἕως μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔζη, διάδοχον τῆς οὐσίας ἤλπιζεν αὐτὸν καταστήσειν τῆς ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε νοσήσας τοῦ ἐξελθόντος ἐνιαυτοῦ μηνὸς Μαιμακτηριῶνος, ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀθυμήσας καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ καταμεμψάμενος οὐκ ἐπελάθετο

---

5 αὐτῶν] αὐτοῦ Rs **12**, 2 ἀλλὰ . . τυχόντας suspecta, sed cf. I 37 | ἀπαλάττειν pr., corr. 1 | 3 ἀλλήλ.ς pr., corr. 1 | ἐγχειρίζουσι pr., corr. 2 | 4 δοῦναι hic add. Brm, post βουληθείς add. Rs, ἐκδοῦναι add. Scal. **13**, 4 καὶ ὅτι Brm, cf. Lys. IV 12 Din. II 5 Hyp. IV 6 | 5 περιφάνειαν Dbr | 7 εἰς τοὺς secundo loco del. Herw, cf. VIII 31 **14**, 1 ἦν s. v. add. 1 | 4 καταλείψειν Rs | 6 μεμακτ- pr., corr. 2 | ἐπὶ corr. 1, ἐκ pr.

*ὑφ' ὧν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὖ πεπονθὼς ἦν, ἀλλ' ἐλθὼν ὡς
τὴν ἐμὴν μητέρα ἑαυτοῦ δὲ ἀδελφήν, ἣν περὶ πλείστου
πάντων ἐποιεῖτο, λαβεῖν ἠξίωσέ με ὑὸν καὶ ᾔτησε καὶ
ἔτυχεν. οὕτω δ' ἐπείσθη ταῦτα ποιῆσαι διὰ ταχέων,* 15
*ὥστ' εὐθέως με λαβὼν ᾤχετο ἔχων πρὸς αὑτὸν καὶ
πάντα τὰ αὑτοῦ διοικεῖν παρέδωκεν, ὡς αὐτὸς μὲν |
οὐδὲν ἂν ἔτι πρᾶξαι τούτων δυνηθείς, ἐμοῦ δὲ ταῦτα
πάντα οἵου τε ἐσομένου ποιεῖν. καὶ ἐπειδὴ Θαργήλια
ἦν, ἤγαγέ με ἐπὶ τοὺς βωμοὺς εἰς τοὺς γεννήτας τε
καὶ φράτερας. ἔστι δ' αὐτοῖς νόμος ὁ αὐτός, ἐάν τέ* 16
*τινα φύσει γεγονότα εἰσάγῃ τις ἐάν τε ποιητόν, ἐπιτι-
θέναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν ἦ μὴν ἐξ ἀστῆς εἰσάγειν
καὶ γεγονότα ὀρθῶς καὶ τὸν ὑπάρχοντα φύσει καὶ τὸν
ποιητόν· ποιήσαντος δὲ τοῦ εἰσάγοντος ταῦτα μηδὲν
ἧττον διαψηφίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους, κἂν δόξῃ, τότ'
εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐγγράφειν, πρότερον δὲ μή·
τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει τὰ δίκαια τὰ παρ' αὐτοῖς. τοῦ* 17
*νόμου δὴ οὕτως ἔχοντος, καὶ τῶν φρατέρων τε καὶ
γεννητῶν ἐκείνῳ οὐκ ἀπιστούντων ἐμέ τε οὐκ ἀγνο-
ούντων, ὅτι ἦν ἐξ ἀδελφῆς αὐτῷ γεγονώς, ἐγγράφουσί
με εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ψηφισάμενοι πάντες,
ἐπιθέντος ἐκείνου τὴν πίστιν καθ' ἱερῶν. καὶ οὕτω
μὲν ὑπὸ ζῶντος ἐποιήθην, καὶ εἰς τὸ κοινὸν γραμμα-
τεῖον ἐνεγράφην Θράσυλλος Ἀπολλοδώρου, ποιησα-
μένου με ἐκείνου τοῦτον τὸν τρόπον, τῶν νόμων αὐτῷ*

---

8 *καὶ* cf. I 33 III 70 | *ὡς* Rs: *εἰς* **15**, 1 *ἠπείχθη* Rs | 2 *με.* pr. | *ἔχων* del. Fuhr | 5 *Θαργήλια* Ald: *θαλγήλεια* pr., ε erasum **16**, 2 *εἰσαγεῖ*(?) pr., corr. 1 | *.οιητὸν* pr., corr. 1 | 3 *πίστει ἐπὶ*(?) pr., *πίστιν κατὰ* corr. 1 | 4 *καὶ* ⟨*ἐγγυητῆς*⟩ *γεγ.* Schb coll. VIII 19, *ἀστῆς* ⟨*καὶ ἐγγυητῆς* vel *γαμετῆς*⟩ *εἰσ.* Herw | *καὶ τὸν* ... 5 *ποιητόν* del. Herw | 6 *διαψηφίζεσθ.* pr., corr. 1[br] | *καὶ* del. Herw **17**, 2 *δὴ* Bk: *διὸ* | 9 *ἐκεῖνον* pr., corr. 1[br]

δεδωκότων. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰς μαρ-
τυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

18 Οἶμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, μᾶλλον ἂν ὑμᾶς τοῖς με-
μαρτυρηκόσι πιστεύειν καὶ οἵτινες τῶν ὁμοίως προσ-
ηκόντων ἔργοις φανερῶς μεμαρτυρήκασιν ὡς ἐκεῖνος
ταῦτα ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔπραξε. κατέλιπε
γὰρ Εὔπολις θυγατέρας δύο, ταύτην τε ἣ νῦν ἀμφι-
σβητεῖ καὶ Προνάπει συνοικεῖ, καὶ ἄλλην ἣν ἔσχεν
Αἰσχίνης ὁ Λουσιεύς, ἣ τετελεύτηκεν ὑὸν ἄνδρα ἤδη
19 καταλιποῦσα, Θρασύβουλον. ἔστι δὲ νόμος ⟨ὃς⟩ ἐὰν
ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ ἄπαις τελευτήσῃ καὶ μὴ διαθέμενος,
τήν τε ἀδελφὴν ὁμοίως, κἂν ἐξ ἑτέρας ἀδελφιδοῦς ᾖ
γεγονώς, ἰσομοίρους τῶν χρημάτων καθίστησι. καὶ
τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδὲ παρ' αὐτοῖς τού-
τοις. ἔργῳ γὰρ οὗτοι φανερὸν τοῦτο πεποιήκασι· τοῦ
γὰρ Εὐπόλιδος ὑέος ἄπαιδος Ἀπολλοδώρου τελευτή-
σαντος τὰ ἡμίσεα Θρασύβουλος εἴληφεν, οὐσίας καὶ
20 πεντεταλάντου καταλειφθείσης ῥᾳδίως. πατρῴων μὲν
οὖν καὶ ἀδελφοῦ χρημάτων τὸ ἴσον αὐτοῖς ὁ νόμος
μετασχεῖν δίδωσιν· ἀνεψιοῦ δέ, καὶ εἴ τις ἔξω ταύτης
τῆς συγγενείας ἐστίν, οὐκ ἴσον, ἀλλὰ προτέροις τοῖς
ἄρρεσιν τῶν θηλειῶν τὴν ἀγχιστείαν πεποίηκε. λέγει
γάρ „κρατεῖν δὲ τοὺς ἄρρενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀρρέ-
νων, οἳ ἂν ἐκ τῶν αὐτῶν ὦσι, κἂν γένει ἀπωτέρω

18, 1 τοῖς ⟨τε⟩ Schoem | 2 καὶ οἵτινες] καὶ εἴ τινες Rs, εἴ τινες Dbr, εἰ καί τινες Bk, ἐπεὶ καί τινες Sauppe, ὅσῳ καί τινες Brm | 3 ἔργῳ Brm, coll. 19. 26 II 38 VI 12 | 4 κατέλειπε pr., ras. corr. | 6 συνοικεῖν pr., inter scrib. corr. 1 **19**, 1 ὃς add. Ald | 3 ἀδελφιδην pr., corr. 1 | κἂν corr. 1, καὶ pr.[br] | 5 ⟨οὐδενί·⟩ οὐδὲ γὰρ αὐτ. Rs | 9 πενταταλάντου pr., corr. 1
20, 7 οἳ ἂν] ἐὰν [Demosth.] XLIII 51 cf. Rechtsalt.[4] 64

τυγχάνωσιν ὄντες.“ ταύτῃ μὲν οὖν οὐδὲ μέρους λαχεῖν προσῆκε, Θρασυβούλῳ δὲ ἁπάντων, εἰ μὴ κυρίαν ἡγεῖτο εἶναι τὴν ἐμὴν εἰσποίησιν. ἐκεῖνος τοίνυν οὔτε 21
ἐξ ἀρχῆς ἠμφεσβήτηκε πρὸς ἐμὲ οὐδὲν οὔτε νῦν δίκην εἴληχε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καλῶς ἔχειν ὡμολόγηκεν· οἱ δ᾽ ὑπὲρ ταύτης πάντων ἀμφισβητεῖν τετολμήκασιν· εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐληλύθασι. Λαβὲ δὴ αὐτοῖς τοὺς νόμους, παρ᾽ οὓς ταῦτα πεποιήκασι, καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐνταῦθα μὲν ὁμοίως καὶ ἀδελφὴ καὶ ἀδελφιδοῦς 22
ἰσόμοιροι κατὰ τὸν νόμον εἰσίν. Λαβὲ δὴ καὶ τοῦτον, καὶ ἀναγίγνωσκε αὐτοῖς.

⟨ΝΟΜΟΣ.⟩

Ἐὰν μὴ ὦσιν ἀνεψιοὶ μηδὲ ἀνεψιῶν παῖδες, μηδὲ τοῦ πρὸς πατρὸς γένους ᾖ προσήκων μηδείς, τότε ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρός, διορίσας οὓς δεῖ κρατεῖν Λαβὲ δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον καὶ ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

Ταῦτα τῶν νόμων κελευόντων ὁ μὲν ἀνὴρ ὢν οὐδὲ 23
τοῦ μέρους εἴληχεν, οἱ δ᾽ ὑπὲρ ταύτης τῆς γυναικὸς ἁπάντων· οὕτω τὴν ἀναίδειαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζουσι. καὶ ὑπὲρ τούτων . . . τολμήσουσι, καὶ τοῖς

---

8 *τυγχ. ὄντες* absunt apud Dem., *τυγχάνουσιν* pr., corr. 2 | *οὐδὲ* Ald: *οὐδὲν* | *μέρος* pr., corr. 1 | 9 *θρασυβούλου* pr., corr. 1
21, 1 *ἐκεῖνος τοίνυν* geminavit pr., corr. 1 | 3 *ἔχειν* ⟨*ἔργῳ*⟩ Nab | 8 *νόμος* Ald: *νόμοι*, legit usque ad *κατὰ ταὐτὰ λαγχάνειν* **22**, 2 *κατὰ τὸν νόμον* del. Boekmeijer | 4 tit. add. Ald, legit *ἐὰν δὲ μὴ ὦσι . . . κυρίους εἶναι* | 6 *γένους* Dbr: *γενομένου* | 9 legit mediam legis partem: *κρατεῖν . . . ἀπωτέρω* **23**, 2 *τοῦ μέρους* Rs: *τὸ μέρος*, *οὐδὲ μέρους* Dbr | 4 *ἅπαντα* vel *ὁτιοῦν* add. Rs, *δὲ λέγειν* Emp, *τι λέγειν* Brm, quidni *ψεύδεσθαι*? cf. XI 20, *καὶ . . . τολμήσουσι* del. Dbr

λόγοις χρῶνται τοιούτοις, ὡς αὐτοῖς ὅλου τοῦ κλήρου
ληκτέον, ὅτι Θρασύβουλος ἐκποίητος εἰς τὸν οἶκον
τὸν Ἱππολοχίδου γέγονε, λέγοντες τοῦτο μὲν ἀληθές,
24 ἐκεῖνο δ' οὐ προσῆκον· τί γὰρ ἧττον αὐτῷ τῆς συγγε-
νείας ταύτης προσῆκεν; οὐ γὰρ κατὰ τὸν πατέρα ἀλλὰ
κατὰ τὴν μητέρα καὶ τῶν Ἀπολλοδώρου τοῦ Εὐπόλιδος
ὑέος τὸ μέρος εἴληφε· καὶ τῶνδε ἐξῆν αὐτῷ | κατὰ
ταύτην τὴν συγγένειαν λαγχάνειν, ὄντι προτέρῳ ταύ-
της, εἴπερ τὰ πεπραγμένα μὴ κυρίως ἔχειν ἐνόμιζεν.
25 ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀναίσχυντος. μητρὸς δ' οὐδείς ἐστιν
ἐκποίητος, ἀλλ' ὁμοίως ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα,
κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένῃ τις οἴκῳ κἂν ἐκποιηθῇ. δι'
ὃ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων οὐκ ἀπεστερήθη τοῦ
μέρους, ἀλλὰ μετειλήφει τὸ ἡμικλήριον, πρὸς ταύτην
νειμάμενος. Ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων
τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

26 Οὕτως μὲν οὐχ οἱ γεννῆται μόνον καὶ φράτερες
γεγόνασι μάρτυρες τῆς ἐμῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ Θρασύ-
βουλος ⟨οὐκ⟩ ἀμφισβητῶν αὐτὸς ἔργῳ δεδήλωκεν ὅτι
τὰ πεπραγμένα Ἀπολλοδώρῳ κυρίως ἔχειν νομίζει καὶ
κατὰ τοὺς νόμους· οὐ γὰρ ἄν ποτε τοσούτων χρη-
μάτων οὐκ ἐλάγχανε. γεγόνασι δὲ ὅμως καὶ ἄλλοι
27 μάρτυρες αὐτῶν. πρὶν γὰρ ἐμὲ ἥκειν ἐκ τῆς Πυθιά-
δος, ἔλεγε πρὸς τοὺς δημότας Ἀπολλόδωρος ὅτι πε-
ποιημένος εἴη με ὑὸν καὶ ἐγγεγραφὼς εἰς τοὺς συγγε-

---

7 τοῦτο corr. 1, ἐκεῖνο pr. **24**, 2 προσήκει Nab | 4 ft. τῶνδε ⟨δὲ⟩ | 5 τὴν αὐτὴν συγγ. Dbr **25**, 3 ἐκποιηθῇ Bk: ἐκποιηθείη | 4 οὐκ corr. 1, ου inter scrib. ex α corr. **26**, 3 οὐκ in v. add. 2 in rasura unius litterae, οὐκ ἀμφ. del. Dbr | αὐτὸς Brm: αὐτῷ, coll. III 55 | 4 νομίζειν pr., corr. 1 | 7 αὐτῶν Schb: αὐτῷ **27**, 1 Πυθιάδος M Rs: πυθαίδος

νεῖς καὶ φράτερας, καὶ παραδεδώκοι τὴν οὐσίαν, καὶ
διεκελεύεθ' ὅπως, ἐάν τι πάθῃ πρότερον, ἐγγράψουσί
με εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον Θράσυλλον Ἀπολλο-
δώρου καὶ μὴ ὡς ἄλλως ποιήσουσι. κἀκεῖνοι ταῦτα 28
ἀκούσαντες, τούτων ἐν ἀρχαιρεσίαις κατηγορούντων
καὶ λεγόντων ὡς ⟨οὐκ⟩ ἐποιήσατό με ὑόν, καὶ ἐξ ὧν
ἤκουσαν καὶ ἐξ ὧν ᾔδεσαν, ὀμόσαντες καθ' ἱερῶν ἐν-
έγραψάν με, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκέλευε· τοσαύτη περι-
φάνεια τῆς ἐμῆς ποιήσεως ἐγένετο παρ' αὐτοῖς. Ὡς
δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐπὶ μὲν τοσούτων μαρτύρων, ὦ ἄνδρες, γέγονεν 29
ἡ ποίησις, ἔχθρας μὲν παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τούτους
οὔσης, φιλίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ συγγενείας οὐ μικρᾶς
ὑπαρχούσης. ὡς δ' οὐδ' εἰ μηδέτερον τούτων ὑπ-
ῆρχε, μήτε ἔχθρα πρὸς τούτους μήτε φιλία πρὸς
ἡμᾶς, οὐκ ἄν ποτε Ἀπολλόδωρος ἐπὶ τούτοις τὸν
κλῆρον τοῦτον κατέλιπεν, οἶμαι καὶ ταῦθ' ὑμῖν ῥᾳδίως
ἐπιδείξειν. πάντες γὰρ οἱ τελευτήσειν μέλλοντες πρό- 30
νοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν, ὅπως μὴ ἐξερημώσουσι
τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους, ἀλλ' ἔσται τις καὶ ὁ
ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς ποιήσων· δι'
ὃ κἂν ἄπαιδες τελευτήσωσιν, ἀλλ' οὖν ποιησάμενοι

---

4 παραδεδώκοι ft. pr., -κει corr. 1 | 5 πάθῃ Schaefer: πάθοι, ἂν ⟨εἴ⟩ τι πάθοι Tur | ἐγγράψουσι Dbr: ἐγγράφουσι pr., -φωσι corr. 2 | 7 ὡς del Herw | ποιήσουσι Dbr: ποιήσωσι
28, 2 οὐκούσαντες pr., corr. 1[br] | 3 οὐκ s. v. add. 2
29, 2 τούτοις pr., corr. 2 | 3 καὶ εὐμενείας Schb, cf. 36. 43 | 4 μήθ' ἅτερον pr., μηθέτερον corr. 2 | 5 μήτε ἔχθ. . . . 6 ἡμᾶς del. Herw **30**, 2 ἐξερημώσουσι pr., -σωσι corr. 1 | 3 τις vel ὁ del. Tur, τις καὶ del. Kayser, καὶ del. Brm, ft. τις ὁ καὶ | 4 τὰ add. 1 | post αὐτοῖς lit. duae erasae | 5 οὖν ⟨ὑὸν⟩ Schb, cf. 31 | ποιησάμενοί⟨γε⟩ Hirschig

*καταλείπουσι. καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ ταῦτα γιγνώσκουσιν,
ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως οὕτω ταῦτ'
ἔγνωκε· νόμῳ γὰρ τῷ ἄρχοντι τῶν οἴκων, ὅπως ἂν μὴ*
31 *ἐξερημῶνται, προστάττει τὴν ἐπιμέλειαν. ἐκείνῳ δὲ
πρόδηλον ἦν ὅτι εἰ καταλείψει τὸν κλῆρον ἐπὶ τούτοις,
ἔρημον ποιήσει τὸν οἶκον. τί προορῶντι; ταύτας τὰς
ἀδελφὰς τὸν μὲν Ἀπολλοδώρου τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον
ἐχούσας, ἐκείνῳ δ' οὐκ εἰσποιούσας ὄντων αὐταῖς παί-
δων, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας αὐτῶν τὴν γῆν ἣν ἐκεῖνος
κατέλιπε, καὶ τὰ κτήματα πέντε ταλάντων πεπρακότας
καὶ τὸ ἀργύριον διανειμαμένους, τὸν δὲ οἶκον αἰσχρῶς*
32 *οὕτως καὶ δεινῶς ἐξηρημωμένον. ὃς δὴ ταῦτ' ᾔδει
τὸν τούτων ἀδελφὸν πεπονθότα, πῶς ἂν προσεδόκησεν
αὐτός, εἰ καὶ φίλος ἦν, τυχεῖν τῶν νομιζομένων ὑπ'
αὐτῶν, ἀνεψιὸς ὢν ἀλλ' οὐκ ἀδελφὸς αὐταῖς; οὐκ ἐνῆν
ἐλπίσαι δήπουθεν. Ἀλλὰ μὴν ὅτι ἄπαιδα ἐκεῖνον
περιεωράκασι καὶ τὰ χρήματα ἔχουσι καὶ οἶκον ἐκ τοῦ
φανεροῦ τριηραρχοῦντα ἀνῃρήκασι, κάλει μοι καὶ τού-
των τοὺς μάρτυρας.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

33 *Εἰ τοίνυν καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις περὶ ἀλλήλους
εἰσὶ καὶ ἔχθραι πρὸς Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ ποιησά-
μενον ὑπῆρχον αὐτοῖς τηλικαῦται τὸ μέγεθος, τί
βέλτιον ἂν ἔπραξεν ἢ ταῦτα βουλευσάμενος ἅ περ*

---

7 *δημοσίᾳ* corr. 1, *δημω..ρὰ* (ft. *παρὰ*) pr. | 8 *ὅ.πως* corr. 1, lit. una erasa **31**, 2 *ὅτι εἰ* in rasura trium lit. corr. 1 | 3 *τί* est in A, ⟨*διὰ*⟩ *τί*; Ald | *ὁρῶντι* Rs | 5 *ὑὸν δ' ἐκείνῳ* Schoem | 8 *διανενεμημένους* Nab | 9 *ἐξερημ-* pr., corr. 1, *ἐξη-ρημ.* ⟨*περιιδόντας* vel *περιεωρακότας*⟩ Rs **32**, 4 *ἐνῆν* ⟨*τοῦ-το*⟩ Rs **33**, 1 *ἀλλήλων* (?) pr., corr. 1 | 3 *αὐτοῖς* Rs: *αὐταῖς* | 4 ⟨*αὐτὰ*⟩ *ταῦτα* Nab

ἐποίησεν; ἢ νὴ Δία παιδίον ἐποιήσατο λαβὼν παρά
του τῶν φίλων ὄντων, καὶ τούτῳ τὴν οὐσίαν ἔδωκεν;
ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἦν ἄδηλον καὶ τοῖς γεννήσασιν, εἴτε σπου-
δαῖον εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἔμελλεν ἔσεσθαι, διὰ τὴν ἡλικίαν· 34
ἐμοῦ δὲ πεῖραν εἰλήφει, δοκιμασίαν ἱκανὴν λαβών. εἴς
τε γὰρ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα | οἷος ἦν ἀκριβῶς
ᾔδει, τῶν τ' οἰκείων ἐπιμελῆ καὶ τἀμαυτοῦ πράττειν
ἐπιστάμενον· ἐν ἀρχῇ τε, θεσμοθετήσας, ὡς ἐγενόμην
οὐκ ἄδικος οὐδὲ πλεονέκτης, ἠπίστατο σαφῶς. ὥστ'
οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ σαφῶς εἰδὼς ἐποίει με τῶν αὑτοῦ
κύριον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀλλότριον ἀλλ' ὄντα ἀδελφι- 35
δοῦν, οὐδ' αὖ μικρὰ πεπονθὼς ἀλλὰ μεγάλα ἀγαθὰ
ὑφ' ἡμῶν, οὐδ' αὖ ἀφιλότιμον, ὃς τὰ ὄντα ἀφανιεῖν
ἔμελλον ὥσπερ οὗτοι τὰ τοῦ κλήρου πεποιήκασιν, ἀλλὰ
βουλησόμενον καὶ τριηραρχεῖν καὶ πολεμεῖν καὶ χορη-
γεῖν καὶ πάνθ' ὑμῖν τὰ προστεττόμενα ποιεῖν, ὥσπερ
κἀκεῖνος. καίτοι εἰ καὶ συγγενὴς καὶ φίλος καὶ εὐερ- 36
γέτης καὶ φιλότιμος καὶ δεδοκιμασμένος ὑπῆρχον τοι-
οῦτος εἶναι, τίς ⟨ἂν⟩ ἀμφισβητήσειε μὴ οὐκ ἀνδρὸς
εὖ φρονοῦντος εἶναι ταύτην τὴν ποίησιν; ἐγὼ τοίνυν
ἕν γε τῶν ὑπ' ἐκείνου δοκιμασθέντων ἤδη πεποίηκα·
γεγυμνασιάρχηκα γὰρ εἰς Προμήθεια τοῦδε τοῦ ἐνι-

---

5 *εἰ* ut vid. pr., *ἢ* corr. 1[br], cf. Demosth. XXXIX 7, *εἰ* ci. Nab | *παρὰ τούτων* Bk | 6 *καὶ* (post *ἀλλὰ*) del. Dbr, cf. I 19. 37 V 32 VII 4 VIII 30 | 7 *ἄδηλον* ⟨*καὶ αὐτῷ*⟩ Rs | 8 *διὰ τὴν ἡλικίαν* del. Nab **34**, 2 *εἴστε* corr. 2, *ἴστε* pr. **35**, 2 *προπεπονθὼς* Nab | 3 *ἀφανιεῖν* Cob: *ἀφιει*, pr., *ἀφιέναι* corr. 1, *ἀφανίσαι* Bk | 4 *τὰ τοῦ κλήρου* del. Nab, *περὶ τὸν τἀδελφοῦ κλῆρον* Rs | 5 *καὶ πολεμεῖν* suspecta Rs, del. Brm, *τῇ πόλει* Dbr, *καὶ εἰς πόλεμον εἰσφέρειν* coll. V 41 Sauppe, *καὶ τὰ τέλη τελεῖν* Schb, *καὶ δαπανᾶν* coll. 39 V 43 Nab, *καὶ εἰσφέρειν* Herw **36**, 3 *ἂν* add. Bk | 5 *ἕν γε* ⟨*τι*⟩ Nab, *ἕν τι* Ald | *προσδοκηθέντων* Boekmeijer, cf. Demosth. XVIII 162 | 6 *Προμήθεια* Meursius: *προμήθειαν*

αυτοῦ φιλοτίμως, ὡς οἱ φυλέται πάντες ἴσασιν. Ὡς
δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

37 *Τὰ μὲν ἡμέτερα δίκαια, καθ' ἃ προσηκόντως ἔχειν*
φαμὲν τὸν κλῆρον, ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες· δεόμεθα δ'
ὑμῶν βοηθεῖν ἡμῖν καὶ ἕνεκα Ἀπολλοδώρου καὶ ἕνεκα
τοῦ ἐκείνου πατρός· οὐ γὰρ ἀχρήστους αὐτοὺς εὑρή-
σετε πολίτας, ἀλλ' ὡς οἷόν τ' εἰς τὰ ὑμέτερα προθυ-
38 *μοτάτους. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ αὐτοῦ τάς τε ἄλλας*
ἁπάσας λητουργίας λελητούργηκε, καὶ τριηραρχῶν τὸν
πάντα χρόνον διετέλεσεν, οὐκ ἐκ συμμορίας τὴν ναῦν
ποιησάμενος ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ τῶν αὑτοῦ δαπα-
νῶν, οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὢν ἀλλὰ κατὰ μόνας, οὐδὲ
δύο ἔτη διαλιπὼν ἀλλὰ συνεχῶς, οὐδ' ἀφοσιούμενος
ἀλλ' ὡς οἷόν τ' ἄριστα παρασκευαζόμενος. ἀνθ' ὧν
ὑμεῖς κἀκεῖνον ἐτιμᾶτε, μεμνημένοι τούτων τῶν ἔργων,
καὶ τὸν ὑὸν αὐτοῦ τῶν χρημάτων ἀποστερούμενον
ἐσώσατε, τοὺς ἔχοντας ἀποδοῦναι τὰ ὄντ' αὐτῷ κατ-
39 *αναγκάσαντες. καὶ μὴν καὶ αὐτὸς Ἀπολλόδωρος οὐχ*
ὥσπερ Προνάπης ἀπεγράψατο μὲν τίμημα μικρόν, ὡς
ἱππάδα δὲ τελῶν ἄρχειν ἠξίου τὰς ἀρχάς, οὐδὲ βίᾳ μὲν
ἐζήτει τὰ ἀλλότρι' ἔχειν, ὑμᾶς δ' ᾤετο δεῖν μηδὲν ὠφε-
λεῖν, ἀλλὰ φανερὰ τὰ ὄντα καταστήσας ὑμῖν, ὅσα προσ-
τάττοιτε, πάνθ' ὑπηρέτει φιλοτίμως, οὐδέν τ' ἀδικῶν

37, 3 *ὑμῶν* corr. 1, *ὑμῖν* pr. | 5 *προθυμοτάτους* Steph: *προθυμοτέρους* **38**, 4 *πορισάμενος* Nab, *παρασκευαζόμενος* Herw, ft. *πληρωσάμενος* cf. Demosth. XXI 154 L 7 LI 5, *τὴν ναῦν ποι.* del. Halbertsma | 6 *διαλιπὼν* corr. 1, *ἐκλιπὼν* (?) pr. | 7 *παρασκ.* del. Herw | 9 *ἀποστερόμενον* Herw | 10 *ἀποδοῦναι*, *π* ex *υ* corr. 1 | *αὐτῶν ἀνταναγκάσαντες* pr., corr. 2
39, 2 *ἀπεγρ. . . . τελῶν* omisso *δὲ* laudat Harp. s. *ἱππάς* | 4 *ᾤετο* corr. 2, *ὥστε* pr. | 6 *ὑπ. προθύμως, οὐδέν τ'* ⟨*οὐδένα*⟩ Dbr

ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπειρᾶτο ζῆν, εἰς αὑτὸν μὲν
τὰ μέτρια ἀναλίσκειν οἰόμενος δεῖν, τὰ δ' ἄλλα τῇ
πόλει περιποιεῖν, ἵνα ἐξαρκοίη πρὸς τὰς δαπάνας. κἀκ 40
τούτων τίνα λῃτουργίαν οὐκ ἐξελῃτούργησεν; ἢ τίνα
εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσήνεγκεν; ἢ τί παραλέλοι-
πεν ὧν προσῆκεν; ὅς γε καὶ παιδικῷ χορῷ χορηγῶν
ἐνίκησεν, ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ τρί-
πους ἐκεῖνος ἕστηκε. καίτοι τί χρὴ τὸν μέτριον πολί-
την; οὐχ οὗ μὲν ἕτεροι τὰ μὴ προσήκοντ' ἐβιάζοντο
λαμβάνειν, τούτων μηδὲν ποιεῖν, τὰ δ' ἑαυτοῦ πει-
ρᾶσθαι σῴζειν; οὗ δ' ἡ πόλις δεῖται χρημάτων, ἐν
πρώτοις εἰσφέρειν καὶ μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι τῶν ὄν-
των; ἐκεῖνος τοίνυν τοιοῦτος ἦν· ἀνθ' ὧν δικαίως ἂν 41
αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε, τὴν ἐκείνου γνώμην
περὶ τῶν αὑτοῦ κυρίαν εἶναι ποιήσαντες. καὶ μὴν
καὶ ἐμέ γε, ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν, εὑρήσετε οὐ
κακὸν οὐδὲ ἄχρηστον. ἐστράτευμαι τὰς στρατείας τῇ
πόλει, τὰ προσταττόμενα ποιῶ· τοῦτο γὰρ τῶν τηλι-
κούτων ἔργον ἐστί. καὶ ἐκείνων οὖν ἕνεκα καὶ ἡμῶν 42
εἰκότως ἂν ποιήσαισθε πρόνοιαν, ἄλλως τε καὶ τού-
των ⟨μὲν⟩ τριηραρχοῦντα οἶκον πέντε ταλάντων ἀνῃ-
ρηκότων καὶ πεπρακότων καὶ ἔρημον πεποιηκότων,
ἡμῶν δὲ καὶ λελῃτουργηκότων ἤδη καὶ λῃτουργησόν-

---

7 φιλοτίμως secundo loco corruptum, cf. 40, 7, ft. κοσμίως cf. IV 27 X 25 Isocr. II 31 III 38 | προῄρητο ζῆν Nab **40**, 2 οὐκ in ras. add. 1 | ἐλειτούργησεν Brm | 3 ἐν ⟨τοῖς⟩ Schoem, cf. Plat. resp. VII 522c Demosth. L 9 | 5 ὧν ⟨μαρτύρια⟩ Sauppe, coll. V 41, ft. ⟨ἀφ'⟩ ὧν | τῆς ἐκ. φιλ. del. Dbr | 6 πολίτην ⟨ποιεῖν⟩; Rs | 7 ἐβίαζον pr., corr. 1 **41**, 4 οὐ in v. add. 1 | 5 ἄχρηστον, ⟨ὅς γε⟩ Herw, cf. VI 19 | τὰς στρατείας Scal: ταῖς στρατείαις | 6 ποιῶν Rs **42**, 2 ποιήσαισθε Bk: ποιήσησθε corr. 1, erat pr. -σεσθε? | 3 μὲν add. Ald | τριηραρχοῦντα . . pr. | πεντετάλαντον Ald, cf. X 23

*των, ἐὰν ὑμεῖς ἐπικυρώσητε τὴν Ἀπολλοδώρου γνώ-
μην ἀποδόντες ἡμῖν τοῦτον τὸν κλῆρον.*

43 *Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διατρίβειν περὶ ταῦτα ποιούμενος
τοὺς λόγους, βούλομαι διὰ βραχέων ὑμᾶς ὑπομνήσας
οὕτω καταβαίνειν, τί ἑκάτερος ἡμῶν ἀξιοῖ, δηλώσας.
ἐγὼ μὲν ἀδελφῆς οὔσης τῆς ἐμῆς | μητρὸς Ἀπολλο-
δώρῳ, φιλίας αὐτοῖς πολλῆς ὑπαρχούσης, ἔχθρας δ' οὐ-
δεμιᾶς πώποτε γενομένης, ἀδελφιδοῦς ὢν καὶ ποιη-
θεὶς ὑὸς ὑπ' ἐκείνου ζῶντος καὶ εὖ φρονοῦντος, καὶ
εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτερας ἐγγραφείς, ἔχειν τὰ
δοθέντα, καὶ μὴ ἐπὶ τούτοις ⟨εἶναι⟩ ἐξερημῶσαι τὸν
οἶκον τὸν ἐκείνου. Προνάπης δὲ τί ὑπὲρ τῆς ἀμφι-*
44 *σβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς ἀδελφοῦ τιμὴν
τοῦ ἡμικληρίου πένθ' ἡμιτάλαντα, λαβεῖν δὲ καὶ τόνδε
τὸν κλῆρον ἑτέρων ταῖς ἀγχιστείαις προτέρων αὐτοῦ
τῆς γυναικὸς ὄντων, οὔτ' ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκὼς
ἀλλὰ τὸν οἶκον ἐξηρημωκώς, οὔτε τούτῳ ἂν εἰσποιήσας
ἀλλ' ὁμοίως ἂν καὶ τοῦτον ἐξερημώσας, καὶ ἔχθρας
μὲν τηλικαύτης ὑπαρχούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδε-*
45 *μιᾶς πώποθ' ὕστερον γενομένης. ταῦτα χρὴ σκοπεῖν,
ὦ ἄνδρες, κἀκεῖνο ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἐγὼ μὲν ἀδελφι-
δοῦς αὐτῷ, ἡ δὲ ἀνεψιὰ τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ
μὲν δύ' ἔχειν ἀξιοῖ κλήρους, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς
ὅν περ εἰσεποιήθην, καὶ ὅτι αὕτη μὲν οὐκ εὔνους τῷ
καταλιπόντι τὸν κλῆρον, ἐγὼ δὲ καὶ ὁ ἐμὸς πάππος
εὐεργέται γεγόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα πάντα σκεψάμενοι*

43, 1 *ταὐτὰ* Sauppe | 5 ⟨*καὶ*⟩ *φιλίας* Rs | *αὐτοῖς* punctis deletum, sed puncta tria ab initio erasa | 8 *ἔχειν* ⟨*ἀξιῶ*⟩ Rs | 9 *εἶναι* add. Rs **44,** 3 *αὐτοῦ* corr. 1, *αὐτῆς* pr. | 4 *ἐκείνων* pr., ras. corr. | 5 *ἐξερημωκώς* pr., corr. 2 | *οὔτε* Bk: *οὐδὲ* | *ἐκποιήσας* pr., corr. 2 | 6 post *ἐξερημώσας* erasa *ἀλλ' ὁμοίως ἂν* **45,** 2 ⟨*ἔτι δὲ*⟩ *κἀκεῖνο* Rs | 3 *αὐτῶν* pr., ras. corr.

καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τίθεσθε τὴν ψῆφον ᾗ δίκαιόν ἐστιν.

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

VIII.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Κίρωνος ἄπαιδος γνησίων τελευτήσαντος παίδων ἀδελφιδοῦς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντιποιηθεὶς τοῦ κλήρου παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικός· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν, φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ τελευτήσαντος ἑκοῦσα προέδωκε τὸν κλῆρον τῷ ἀδελφιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ στοχασμός· ζητεῖται γὰρ εἴτε θυγατριδοῦς ἐστιν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε οὔ. ἐπιπλέκεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζήτησις· ὁ γὰρ ἀδελφιδοῦς ἠγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκείνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκείνη, ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν, προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον, τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν ἀρρένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ τεχνικώτατα πάνυ σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον, ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνὺς ὅτι

Or. VIII. tit., idem apud Harp. s. *εἰς ἕω, ἐν Λίμναις Διονύσιον, ἐξηγητής, φελλέα, Φλυέα, Χολαργεύς.*

hyp. 6 *παρέδωκε,* pr., corr. 1 | 10 *ἐπιπλάττεται*(?) pr., corr. 1 | 18 *διαφορ . .* pr., corr. 1

ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειοτέρα τοῖς τελευτῶσι, τοσοῦτον ἔκγονος ἀδελφιδοῦ διαφέρει. ἔρρωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαίων κατὰ τὴν οἰκείαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

1 Ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέροις αὐτῶν λόγοις ἀφανιεῖν ἐλπίζωσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐγχειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ θυγατρὸς αὐτοῦ γνησίας παῖδας αὐτῷ καταλελοιπότος, οὗτοί τε τοῦ κλήρου λαγχάνουσιν ὡς ἐγγυτάτω γένους ὄντες, ⟨καὶ⟩ ἡμᾶς ὑβρίζουσιν ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνου θυγατρὸς ὄντας, οὐδὲ γενομένης αὐτῷ
2 πώποτε τὸ παράπαν. αἴτιον δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν αὐτούς ἐστιν ἡ τούτων πλεονεξία ⟨καὶ⟩ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων ὧν Κίρων μὲν καταλέλοιπεν, οὗτοι δ' ἔχουσι βιασάμενοι καὶ κρατοῦσι· καὶ τολμῶσιν ἅμα μὲν λέγειν ὡς οὐδὲν καταλέλοιπεν ἐκεῖνος, ἅμα δὲ ποιεῖσθαι τοῦ
3 κλήρου τὴν ἀμφισβήτησιν. τὴν μὲν οὖν κρίσιν οὐ δεῖ μοι νομίζειν εἶναι ταύτην πρὸς τὸν εἰληχότα τοῦ κλήρου τὴν δίκην, ἀλλὰ πρὸς Διοκλέα τὸν Φλυέα, τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον· οὗτος γάρ ἐστιν | ὁ τοῦτον παρασκευάσας πράγμαθ' ἡμῖν παρέχειν, ἀποστερῶν τὰ χρήματα ἃ Κίρων ὁ πάππος ἀποθνήσκων κατέλιπεν, ἡμῖν

---

22 *οἰκίαν* pr., corr. 2   **1**, 1 Exordium idem Dinarchi in Aminocr. apud Dion. Hal. Din. 12, p. 663 | 4 *ἀφανιεῖν* Bait: *ἀφανίζειν* | *ἐλπίζουσιν* pr., corr. 1 | 8 *τοῦ τε* Rs, cf. II 1 | 9 *καὶ* addidi, *τε* post *ἡμᾶς* add. corr. 2 | 10 *οὐδὲ* Rs: *οὔτε* **2**, 2 *ἡ τούτων πλεον.* del. Cob, *καὶ* add. Rs, *τε* post *τό* add. Tur.   **3**, 1 *κρίσιν οὐδέν μοι νομίζω εἶναι* Nab | 3 *Φλυέα* cf. Harp. s. v. | 6 *Κίρων* del. Herw

*δὲ τούτους τοὺς κινδύνους ἐπάγων, ἵνα μηδὲν ἀπο-
διδῷ τούτων, ἐὰν ὑμεῖς ἐξαπατηθῆτε πεισθέντες ὑπὸ
τῶν τούτου λόγων. δεῖ δὴ τούτων τοιαῦτα μηχανω-* 4
*μένων πάνθ' ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα μαθεῖν, ἵνα μηδὲν
ἀγνοήσαντες τῶν γεγενημένων ἀλλὰ σαφῶς εἰδότες
περὶ αὐτῶν, οὕτως ἐνέγκητε τὴν ψῆφον. εἴ τινι οὖν
καὶ ἄλλῃ πώποτε δίκῃ προσέσχετε ἀκριβῶς τὸν νοῦν,
δέομαι ὑμῶν καὶ ταύτῃ προσέχειν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ
τὸ δίκαιόν ἐστι. πολλῶν δὲ δικῶν ἐν τῇ πόλει γενο-
μένων, οὐδένες ἀναιδέστερον τούτων οὐδὲ καταφανέ-
στερον ἀντιποιησάμενοι φανήσονται τῶν ἀλλοτρίων.
ἔστι μὲν οὖν χαλεπόν, ὦ ἄνδρες, πρὸς παρασκευὰς* 5
*λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦντας εἰς
ἀγῶνα καθίστασθαι περὶ τηλικούτων, παντάπασιν ἀπεί-
ρως ἔχοντα δικαστηρίων· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς ἐλπίδας
ἔχω καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν δικαίων καὶ μέχρι
γε τοῦ τὰ δίκαια εἰπεῖν καὶ αὐτὸς ἀρκούντως ἐρεῖν,
ἐὰν μή τι συμβῇ τοιοῦτον ὃ νῦν ὑπ' ἐμοῦ τυγχάνει
προσδοκώμενον. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, μετ'
εὐνοίας τέ μου ἀκοῦσαι, κἂν ἠδικῆσθαι δοκῶ, βοηθῆ-
σαί μοι τὰ δίκαια.*

Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἦν ἡ μήτηρ ἡ 'μὴ Κίρωνος 6
*θυγάτηρ γνησία, ἐπιδείξω τοῦτο ὑμῖν, τὰ μὲν πάλαι
γεγενημένα λόγων ἀκοῇ καὶ μαρτύρων, τὰ δ' ὥστε καὶ
μνημονεύεσθαι, τοῖς εἰδόσι χρώμενος μάρτυσιν, ἔτι δὲ
τεκμηρίοις ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστιν· ἐπειδὰν*

4, 4 *ἐνέγκοιτε* | 5 *προσέσχετε* Ald: *προσέχετε* | 8 *οὐδένες* corr. 1, *οὐδέν ἐστιν* pr. **5**, 1 *ἔστι μὲν οὖν* in totidem litt. ras. corr. 1 | cf. Demosth. XXVII 2 | 2 *μαρτυροῦντες* pr., corr. 1 | 5 *ὑμῖν* ap. Dem. | 7 *οἷον ὑπ'* Nab **6**, 2 *τοῦτ' ἐπιδείξω* Brm | *πάλαι* Steph: *παλαιά* | 3 *μαρτύρων* ⟨*πίστει*⟩ Rs, cf. 29

δὲ ταῦτα φανερὰ καταστήσω, τόθ' ὡς καὶ κληρονομεῖν
μᾶλλον ἡμῖν ἢ τούτοις προσήκει τῶν Κίρωνος χρη-
μάτων. ὅθεν οὖν ἤρξαντο περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς
κἀγὼ πειράσομαι διδάσκειν.
7 Ὁ γὰρ πάππος ὁ ἐμός, ὦ ἄνδρες, Κίρων ἔγημε τὴν
ἐμὴν τήθην οὖσαν ἀνεψιάν, ἐξ ἀδελφῆς τῆς αὑτοῦ
μητρὸς αὐτὴν γεγενημένην. ἐκείνη μὲν οὖν συνοική-
σασα οὐ πολὺν χρόνον, τεκοῦσα αὐτῷ τὴν ἐμὴν μητέρα
μετὰ ἡμέρας τριάκοντα τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ
πάππος μιᾶς μόνης οὔσης αὐτῷ θυγατρὸς λαμβάνει
πάλιν τὴν Διοκλέους ἀδελφήν, ἐξ ἧς αὐτῷ ἐγιγνέσθην
υἱεῖς δύο. καὶ ἐκείνην τε ἔτρεφε παρὰ τῇ γυναικὶ καὶ
μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης παίδων, ἐκείνων τε ἔτι ζώντων,
8 ἐπεὶ συνοικεῖν εἶχεν ἡλικίαν, ἐκδίδωσιν αὐτὴν Ναυσι-
μένει Χολαργεῖ, σὺν ἱματίοις καὶ χρυσίοις πέντε καὶ
εἴκοσι μνᾶς ἐπιδούς. κἀκεῖνος μὲν τρισὶν ἢ τέτταρσιν
ἔτεσι μετὰ ταῦτα κάμνων ἀποθνήσκει, πρὶν αὐτῷ γενέ-
σθαι παῖδας ἐκ τῆς ἡμετέρας μητρός· ὁ δὲ πάππος
κομισάμενος αὐτήν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀπολαβὼν
ὅσην ἔδωκε διὰ τὴν Ναυσιμένους ἀπορίαν τῶν πρα-
γμάτων, πάλιν ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρὶ καὶ χιλίας
9 δραχμὰς προῖκ' ἐπιδίδωσι. ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς
αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέγουσι, πῶς ἄν τις δείξειε γε-
γενημένα φανερῶς; ἐγὼ ζητῶν ἐξηῦρον. ἀνάγκη τὴν

7 τούτοις Schb: τοῦτον coll. 45, τούτῳ Rs 7, 1 Κίρων del. Herw | ἔγ.ιμε pr., corr. 1[br] | 3 αὐτὴν del. Dbr, τῆς μητρὸς αὐτοῦ γεγ. Herw | γεγενημένην pr., post γεγε ν s. v. add. 2 | 4 χρόνον ⟨καὶ⟩ Dbr | 5 ἡμέρας Nab: ἐνιαυτούς | τριάκοντα] τρεῖς Rs, τέτταρας Dbr | 7 ἐγιγνέσθην M corr. Tur: γιγνέσθην | 8 καὶ prius del. Brm 8, 2 Χολαργεῖ cf. Harp. s. v. | 4 καμὼν Boekmeijer | 9 δραγμὰς pr., corr. 2 | ἐπιδίδωσι Rs: ἀποδίδωσι 9, 3 ἀνάγκη ⟨γὰρ⟩ Rs, cf. VI 19

ἐμὴν μητέρα, εἴτε θυγάτηρ ἦν Κίρωνος εἴτε μή, καὶ
εἰ παρ' ἐκείνῳ διῃτᾶτο ἢ οὔ, καὶ γάμους εἰ διττοὺς
ὑπὲρ ταύτης εἱστίασεν ἢ μή, καὶ προῖκα ἥντινα ἑκά-
τερος ἐπ' αὐτῇ τῶν γημάντων ἔλαβε, πάντα ταῦτα
εἰδέναι τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας ἃς ἐκεῖνος
ἐκέκτητο. βουλόμενος οὖν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι μάρ- 10
τυσιν ἔλεγχον ἐκ βασάνων ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα
μᾶλλον αὐτοῖς πιστεύητε μὴ μέλλουσι δώσειν ἔλεγχον
ἀλλ' ἤδη δεδωκόσι περὶ ὧν μαρτυροῦσι, τούτους ἠξίουν
ἐκδοῦναι τὰς θεραπαίνας καὶ τοὺς οἰκέτας περί τε
τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὅσα τυγχάνουσι
συνειδότες. οὗτος δ' ὁ νῦν ὑμᾶς ἀξιώσων τοῖς αὑτοῦ 11
μάρτυσι πιστεύειν ἔφυγε τὴν βάσανον. καίτοι εἰ
φανήσεται ταῦτα ποιῆσαι μὴ 'θελήσας, τί ὑπολείπεται
τοῖς ἐκείνου μάρτυσιν ἢ δοκεῖν νυνὶ τὰ ψευδῆ μαρτυ-
ρεῖν, τούτου τηλικοῦτον ἔλεγχον πεφευγότος; ἐγὼ μὲν
οἶμαι οὐδέν. Ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι
πρῶτον | ταύτην τὴν μαρτυρίαν καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὑμεῖς μὲν τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον 12
ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε· καὶ ὁπόταν δοῦλοι καὶ
ἐλεύθεροι παραγένωνται καὶ δέῃ εὑρεθῆναί τι τῶν
ζητουμένων, οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυ-
ρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες, οὕτω ζητεῖτε
εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενημένων. εἰκότως, ὦ

---

4 post *μητέρα* litt. duae (*αὖ* vel *ἂν*) erasae | 5 *ἢ οὔ* del. Bait, *ἢ μή* Schoem | *εἰ* in v. add. 1, del. Schb | 6 *ὑπὲρ αὐτῆς* Rs | 8 *τοὺς* in ras. corr. 1, *ἑ* . . . pr. **10**, 2 *ἐκ* corr. 2, *εἰς* pr. | *περὶ τούτων* Db· **12**, 1 ⟨*τὴν*⟩ *βάσανον* Rs, cf. Demosth. XXX 37 | 2 *ὅπου ἂν* Katabaines sec. Dem. | 4 *χρῆσθαι* pr., corr. 2

ἄνδρες· σύνιστε γὰρ ὅτι τῶν μὲν μαρτυρησάντων ἤδη τινὲς ἔδοξαν οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι, τῶν δὲ βασανισθέντων οὐδένες πώποτε ἐξηλέγχθησαν ὡς οὐκ ἀληθῆ
13 ἐκ τῶν βασάνων εἰπόντες. οὗτος δ' ὁ πάντων ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων λόγοις πεπλασμένοις καὶ μάρτυσιν οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦσιν ἀξιώσει πιστεύειν ὑμᾶς, φεύγων οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους; ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρότερον ὑπὲρ τῶν μαρτυρηθήσεσθαι μελλόντων ἀξιώσαντες εἰς βασάνους ἐλθεῖν, τούτους δὲ φεύγοντας..., οὕτως οἰησόμεθα δεῖν ὑμᾶς τοῖς ἡμετέροις μάρτυσι πιστεύειν. Λαβὲ οὖν αὐτοῖς ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

14 Τίνας εἰκὸς εἰδέναι τὰ παλαιά; δῆλον ὅτι τοὺς χρωμένους τῷ πάππῳ. μεμαρτυρήκασι τοίνυν ἀκοὴν οὗτοι. τίνας ⟨δ'⟩ εἰδέναι τὰ περὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς μητρὸς ἀνάγκη; τοὺς ἐγγυησαμένους καὶ τοὺς ἐκείνοις παρόντας ὅτε ἠγγυῶντο. μεμαρτυρήκασι τοίνυν οἵ τε Ναυσιμένους προσήκοντες καὶ οἱ τοῦ ἐμοῦ πατρός. τίνες δὲ οἱ τρεφομένην ἔνδον καὶ θυγατέρα οὖσαν εἰδότες γνησίαν Κίρωνος; οἱ νῦν ἀμφισβητοῦντες ἔργῳ φανερῶς μαρτυροῦσιν ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, φεύγοντες τὴν βάσανον. ὥστε οὐ δήπου τοῖς ἡμετέροις ἂν ἀπιστήσαιτε εἰκότως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τοῖς τούτων μάρτυσιν.

---

9 ἀληθεῖς pr., corr. 2, ἀληθῆ τὰ ἐκ Demosth. | 10 εἶπον Katab. sec. Dem. **13**, 4 ἀλλ' ⟨ὡς⟩ πρότ. Emp. | 5 ἀξιώσαντας ⟨ἡμᾶς⟩ Rs | 6 ἐπιδείξαντες add. Rs, τοῦθ' ὁρῶντες add. Rauchenstein, ἐξελέγξαντες add. Nab, οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους ἐπιδείξαντες add. Brm, τούτου δὲ φυγόντος Dbr (φεύγοντος Voigtländer) | 7 οἰόμεθα Herw **14**, 3 δ' add. Rs | 7 ἔνδον Rs: εἶδον | 8 ⟨οἳ⟩ ἔργῳ vel ἔργῳ ⟨γὰρ⟩ Rs | 10 ὑμετέροις pr., corr. 2 | 11 ἀπιστήσαιτε Bk: -ήσητε

Ἡμεῖς τοίνυν καὶ ἄλλα τεκμήρια πρὸς τούτοις ἔχο- 15
μεν εἰπεῖν, ἵνα γνώσεσθε ὅτι ἐκ θυγατρὸς ἡμεῖς Κίρω-
νος ἐσμέν. οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον υἱέων ἐξ ἑαυτοῦ
θυγατρός, οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδεμίαν
ἐποίησεν, ἀλλ' εἴτε μικρὰ εἴτε μεγάλα θύοι, πανταχοῦ
παρῆμεν ἡμεῖς καὶ συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ
τοιαῦτα παρεκαλούμεθα, ἀλλὰ καὶ εἰς Διονύσια εἰς
ἀγρὸν ἦγεν ἀεὶ ἡμᾶς, καὶ μετ' ἐκείνου τε ἐθεωροῦμεν 16
καθήμενοι παρ' αὐτόν, καὶ τὰς ἑορτὰς ἤγομεν παρ'
ἐκεῖνον πάσας· τῷ Διί τε θύων τῷ Κτησίῳ, περὶ ἣν
μάλιστ' ἐκεῖνος θυσίαν ἐσπούδαζε καὶ οὔτε δούλους
προσῆγεν οὔτε ἐλευθέρους ὀθνείους, ἀλλ' αὐτὸς δι'
ἑαυτοῦ πάντ' ἐποίει — ταύτης ἡμεῖς ἐκοινωνοῦμεν καὶ
τὰ ἱερὰ συνεχειρουργοῦμεν καὶ συνεπετίθεμεν καὶ
τἆλλα συνεποιοῦμεν, καὶ ηὔχετο ἡμῖν ὑγίειαν διδόναι
καὶ κτῆσιν ἀγαθήν, ὥσπερ εἰκὸς ὄντα πάππον. καίτοι 17
εἰ μὴ θυγατριδοῦς ἡμᾶς ἐνόμιζεν εἶναι καὶ μόνους
ἐκγόνους ἑώρα λοιποὺς καταλελειμμένους αὐτῷ, οὐκ
ἄν ποτε ἐποίει τούτων οὐδέν, ἀλλὰ τόνδ' ἂν αὐτῷ
παρίστατο, ὃς ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ νῦν εἶναί φησι. καὶ
ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ πάντ' ἐστίν, ἀκριβέστατα μὲν οἱ τοῦ
πάππου θεράποντες ἴσασιν, οὓς οὗτος παραδοῦναι εἰς
βάσανον οὐκ ἠθέλησεν, ἴσασι δὲ ⟨τὰ⟩ περιφανέστατα
καὶ τῶν ἐκείνῳ χρωμένων τινές, οὓς παρέξομαι μάρ-
τυρας. Καί μοι λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀνάγνωθι.

15, 2 *ἵνα*] *οἷς* Bk, *ἃ μαθόντες* vel *ἀκούσαντες* Dbr, *ἵνα γν.* del. Röder | *γνώσησθε* pr., corr. 2 | 3 *πάππον* Rs (qui add. *ὄντα ποιεῖν*): *παίδων* in ras. add. 1, om. pr., *πάππου* Ald | *υἱέων*] *ὄντων* Sauppe, quod Scal. add. post *θυγ.* | 6 *πάρειμεν* pr., corr. 2 **16**, 1 *καὶ* del. Brm | 2 *παρ' ἐκείνῳ* Rs | 3 *τῷ δ. κτησ.* pr., ras. corr. | 7 *συνεπετίθεμεν* Schb: *συνετίθεμεν* **17**, 3 *καταλελειμμένους* del. Dbr | 7 *οὗτος* Dbr: *αὐτὸς* | 8 *τὰ* add. Brm

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

18 Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων δῆλόν ἐστι μόνον ὅτι ἦν ἡμῶν ἡ μήτηρ θυγάτηρ γνησία Κίρωνος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν ὁ πατὴρ ἡμῶν ἔπραξε καὶ ἐξ ὧν αἱ γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν περὶ αὐτῆς ἐγίγνωσκον. ὅτε γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐλάμβανε, γάμους εἱστίασε καὶ ἐκάλεσε τρεῖς αὑτοῦ φίλους μετὰ τῶν αὑτοῦ προσηκόντων, τοῖς τε φράτερσι γαμηλίαν εἰσήνεγκε κατὰ τοὺς ἐκείνων νόμους.
19 αἵ τε γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν μετὰ ταῦτα προύκριναν αὐτὴν μετὰ τῆς Διοκλέους γυναικὸς τοῦ Πιθέως ἄρχειν εἰς τὰ Θεσμοφόρια καὶ ποιεῖν τὰ νομιζόμενα μετ' ἐκείνης. ὅ τε πατὴρ ἡμῶν, ἐπειδὴ ἐγενόμεθα, εἰς τοὺς φράτερας ἡμᾶς εἰσήγαγεν, ὀμόσας κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἦ μὴν ἐξ ἀστῆς καὶ ἐγγυητῆς γυναικὸς εἰσάγειν· τῶν δὲ | φρατέρων οὐδεὶς ἀντεῖπεν οὐδ' ἠμφεσβήτησε μὴ οὐκ ἀληθῆ ταῦτα εἶναι, πολλῶν
20 ὄντων καὶ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα σκοπουμένων. καίτοι μὴ οἴεσθ' ἄν, εἰ τοιαύτη τις ἦν ἡ μήτηρ ἡμῶν οἵαν οὗτοί φασι, μήτ' ἂν τὸν πατέρα ἡμῶν γάμους ἑστιᾶν καὶ γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν, ἀλλὰ ἀποκρύψασθαι ταῦτα πάντα, μήτε τὰς τῶν ἄλλων δημοτῶν γυναῖκας αἱρεῖσθαι ἂν αὐτὴν συνιεροποιεῖν τῇ Διοκλέους γυναικὶ καὶ κυρίαν ποιεῖν ἱερῶν, ἀλλ' ἑτέρᾳ ἄν τινι περὶ τούτων ἐπιτρέπειν, μήτε τοὺς φράτερας εἰσδέχεσθαι ἡμᾶς, ἀλλὰ κατηγορεῖν καὶ ἐξελέγχειν, εἰ μὴ πάντοθεν ἦν ὁμολογούμενον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι θυγατέρα γνησίαν Κίρωνος. νῦν δὲ τῇ περιφανείᾳ τοῦ πράγματος

18, 3 ὧν ⟨καὶ⟩ Rs | 4 ante τῶν erasum ἐκ **19**, 2 Πιθέως Sauppe: πιτέως | 3 τὰ s. v. add. 1, del. Brm | νομιζό| pr., μενα in mg. 1^{br} **20**, 4 ἀποκρύψασθε pr., corr. 2 | 6 συνιεροποιῶν pr., corr. 1 | 7 ἂν transp. post 8 εἰσδέχ. Herw

καὶ τῷ συνειδέναι ταῦτα πολλοὺς οὐδαμόθεν ἠμφε-
σβητήθη τοιοῦτον οὐδέν. Καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω,
κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Διοκλῆς ἔπρα- 21
ξεν ὅτε ἡμῶν ὁ πάππος ἐτελεύτησε, γνῶναι ῥάδιον ὅτι
ὡμολογούμεθα εἶναι θυγατριδοῖ Κίρωνος. ἧκον γὰρ
ἐγὼ κομιούμενος αὐτὸν ὡς θάψων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς
ἐμαυτοῦ, τῶν ἐμαυτοῦ οἰκείων τινὰ ἔχων, ἀνεψιὸν τοῦ
πατρός· καὶ Διοκλέα μὲν οὐ κατέλαβον ἔνδον, εἰσελθὼν
δὲ εἴσω κομίζειν οἷος ἦν, ἔχων τοὺς οἴσοντας. δεο- 22
μένης δὲ τῆς τοῦ πάππου γυναικὸς ἐκ τῆς οἰκίας
αὐτὸν ἐκείνης θάπτειν, καὶ λεγούσης ὅτι βούλοιτ' ἂν
αὐτὴ τὸ σῶμα τὸ ἐκείνου συμμεταχειρίζεσθαι μεθ'
ἡμῶν καὶ κοσμῆσαι, καὶ ταῦτα ἱκετευούσης καὶ κλαι-
ούσης, ἐπείσθην, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτῳ προσελθὼν
μαρτύρων ἐναντίον εἶπον ὅτι ἐντεῦθεν ποιήσομαι τὴν
ταφήν· δεδεημένη γὰρ εἴη ταῦτα ποιεῖν ἡ τούτου
ἀδελφή. καὶ ταῦτα Διοκλῆς ἀκούσας οὐδὲν ἀντεῖπεν, 23
ἀλλὰ καὶ ἐωνῆσθαί τι τῶν εἰς τὴν ταφήν, τῶν δὲ
ἀρραβῶνα δεδωκέναι οὗτος φάσκων ταῦτα ἠξίου παρ'
ἐμοῦ λαβεῖν, καὶ διωμολογήσατο τῶν μὲν ἠγορασμένων
τιμὴν ἀπολαβεῖν, ὧν δὲ ἀρραβῶνα ἔφασκε δεδωκέναι,
συστῆσαι τοὺς λαβόντας. εὐθὺς οὖν τοῦτο παρεφθέγ-
γετο, ὡς οὐδ' ὁτιοῦν εἴη Κίρων καταλελοιπώς, οὐδένα
λόγον ἐμοῦ πω ποιουμένου περὶ τῶν ἐκείνου χρη-
μάτων. καίτοι εἰ μὴ ἦν θυγατριδοῦς Κίρωνος, οὐκ 24

---

13 ταῦτ' pr., corr. 1[br] **21**, 5 οἰκεῖον pr., corr. 1 | 7 εἴσω in v. add. 1 **22**, 8 εἴη Rs: ἔνι **23**, 2 ἐωνησθω pr., corr. 1 | τῶν Bk: τὸν | 3 οὗτος del. Nab, αὐτὸς Rs | ταῦτα] τἀργύριον Rs | 5 ⟨τὴν⟩ τιμὴν Herw | 7 καταλεποιπὼς[br]

ἂν ταῦτα διωμολογεῖτο, ἀλλ' ἐκείνους ἂν τοὺς λόγους
ἔλεγε „σὺ δὲ τίς εἶ; σοὶ δὲ τί προσήκει θάπτειν; οὐ
γιγνώσκω σε· οὐ μὴ εἴσει εἰς τὴν οἰκίαν.“ ταῦτ'
εἰπεῖν προσῆκεν, ἅ περ νῦν ἑτέρους πέπεικε λέγειν.
νῦν δὲ τοιοῦτον μὲν οὐδὲν εἶπεν, εἰς ἕω δὲ τἀργύ-
ριον ἐκέλευεν εἰσενεγκεῖν. Καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω,
κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

25 Οὐ τοίνυν ἐκεῖνος μόνος, ἀλλ' οὐδὲ ὁ νῦν ἀμφι-
σβητῶν τοῦ κλήρου τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν, ἀλλ' ὑπὸ
τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖ. κἀκείνου τὸ μὲν
παρ' ἐμοῦ κομισθὲν ἀργύριον οὐκ ἐθελήσαντος ἀπο-
λαβεῖν, παρὰ τούτου δ' ἀπειληφέναι τῇ ὑστεραίᾳ φά-
σκοντος, οὐκ ἐκωλυόμην συνθάπτειν ἀλλὰ πάντα συνε-
ποίουν· οὐχ ὅπως τοῦδε ἀναλίσκοντος οὐδὲ Διοκλέους,
ἀλλ' ἐξ ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε γιγνομένων τῶν εἰς αὐτὸν
26 ἀναλωμάτων. καίτοι καὶ τούτῳ προσῆκεν, εἰ μὴ πάπ-
πος ἦν μοι Κίρων, ὠθεῖν ⟨καὶ⟩ ἐκβάλλειν καὶ κωλύειν
συνθάπτειν. οὐδὲν γὰρ ὅμοιον ἦν μοι πρὸς τοῦτον·
ἐγὼ μὲν γὰρ εἴων αὐτὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα τοῦ πάππου
ταῦτα πάντα συμποιεῖν, τούτῳ δ' ἔμ' οὐ προσῆκεν
ἐᾶν, εἴπερ ἀληθῆ ταῦτα ἦν ἅ περ νῦν λέγειν τολμῶσιν.
27 ἀλλ' οὕτω τῇ τοῦ πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο,
ὥστ' οὐδ' ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐμοῦ ποιουμένου λόγους,
καὶ κατηγοροῦντος Διοκλέους ὅτι τὰ χρήματα ἀπο-
στερῶν τοῦτόν μοι πέπεικεν ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐτόλμησεν

24, 4 σε. pr.[br] | εἴσει εἰς Bk: εἰσίης | 6 εἰς ἕω cf. Harp. s. v.
25, 3 ἠμφεσβήτει Dbr, coll. 38 | 7 ὅπως] ὡς Bk, cf. V 24 | ⟨οὐδὲν⟩ οὐδὲ Rs 26, 2 ἦνν pr., ras. corr. | καὶ add. Schb | καὶ del. Brm, coll. II 14 27, 1 κατεπέπληκτο Ald: καταπ. | 2 μνήματος Schoem: βήματος | 3 καὶ in v. add. 1

γρῦξαι τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ' εἰπεῖν ἃ νῦν τολμᾷ λέγειν. Καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα; οὐκ ἐκ τῶν 28
μαρτυριῶν; οἶμαί γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ
ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν | δ' ἀπιστεῖν τοῖς
τούτων λόγοις; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους;
ἀνάγκη μεγάλη. πῶς οὖν ἄν τις σαφέστερον ἐπι-
δείξειε γνησίαν οὖσαν θυγατέρα Κίρωνος τὴν μητέρα
τὴν ἐμὴν ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς; τῶν μὲν 29
παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων παρεχόμενος, τῶν δὲ
ἔτι ζώντων τοὺς εἰδότας ἕκαστα τούτων, οἳ συνῄδεσαν
παρ' ἐκείνῳ τρεφομένην, θυγατέρα νομιζομένην, δὶς
ἐκδοθεῖσαν, δὶς ἐγγυηθεῖσαν, ἔτι δὲ περὶ πάντων τού-
των βάσανον ἐξ οἰκετῶν πεφευγότας, οἳ ταῦτα πάντα
ᾔδεσαν; ἔγωγε μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους οὐκ
ἂν ἔχοιμι πίστεις μείζους τούτων εἰπεῖν, ἀλλ' ἱκανὰς
εἶναι νομίζω τὰς εἰρημένας.

Φέρε δή, καὶ ὡς προσήκει ἐμοὶ μᾶλλον ἢ τούτῳ 30
τῶν Κίρωνος χρημάτων, νῦν ἤδη τοῦτο ἐπιδείξω. καὶ
νομίζω μὲν ἁπλῶς καὶ ὑμῖν ἤδη εἶναι φανερὸν ὅτι
οὐκ ἐγγυτέρω τῆς ἀγχιστείας εἰσὶν οἱ μετ' ἐκείνου
φύντες ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου γεγονότες. πῶς γάρ; οἱ μὲν

---

5 *γρῦξαι* Scal: *ἐρύξαι* | *οὐδ'* Bk: *οὔτ'*, *οὐδ' . . . λέγειν* del. Nab | 6 *ἀληθῆ* in mg. add. 1 **28** cf. fr. 23, 1 | 1 *εἰρημένα* ⟨*πρὸς θεῶν*⟩ Rs **29**, 2 ⟨*τοὺς*⟩ *ἀκοὴν μαρτυροῦντας* Rs | 5 *τούτους* Ald | 6 *οἳ . . . ᾔδεσαν* del. Nab | 7 *ἔγωγε* Dbr: *ἐγὼ δὲ* | 8 *μειζο* pr., inter scrib. corr. 1 | *ἱκανῶσ* pr., corr. 1 **30**, 1 *ἐμοὶ* Bk: *μοι* s. v. add. 1 | 3 *μὲν* in ras. corr. 1, . . ˜ pr. | *ἄλλως* Dbr | *καὶ* s. v. add. 1, del. Brm, cf. VII 33, *καὶ* ⟨*πᾶσιν*⟩ Rs | 4 *ταῖς ἀγχιστείαις* Emp

γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς, οἱ δ' ἔκγονοι τοῦ τελευ-
τήσαντος· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως ἐχόντων
τολμῶσιν ἀμφισβητεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἀκριβέ-
31 *στερον διδάξομεν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ἡ ἐμὴ μήτηρ, θυγάτηρ*
δὲ Κίρωνος, μηδὲν δὲ ἐκεῖνος διαθέμενος ἐτελεύτησεν,
ἦν δὲ ἀδελφὸς οὗτος αὐτῷ, μὴ ἀδελφιδοῦς, συνοικῆσαι
μὲν ἂν τῇ γυναικὶ κύριος ἦν, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ
ἄν, ἀλλ' οἱ γενόμενοι παῖδες ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἐκεί-
νης, ὁπότε ἐπὶ διετες ἥβησαν· οὕτω γὰρ οἱ νόμοι
κελεύουσιν. εἰ τοίνυν καὶ ζώσης κύριος αὐτὸς μὴ
ἐγένετο τῶν τῆς γυναικός, ἀλλ' οἱ παῖδες, δῆλον ὅτι
καὶ τετελευτηκυίας, ἐπεὶ παῖδας ἡμᾶς καταλέλοιπεν, οὐ
τούτοις ἀλλ' ἡμῖν προσήκει κληρονομεῖν τῶν χρημάτων.
32 *Οὐ τοίνυν ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ περὶ*
τῆς κακώσεως νόμου δῆλόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ὁ
πάππος, ἐνδεὴς δὲ ἦν τῶν ἐπιτηδείων, οὐκ ἂν οὗτος
ὑπόδικος ἦν τῆς κακώσεως ἀλλ' ἡμεῖς. κελεύει γὰρ
τρέφειν τοὺς γονέας· γονεῖς δ' εἰσὶ μήτηρ καὶ πατὴρ καὶ
πάππος καὶ τήθη καὶ τούτων μήτηρ καὶ πατήρ, ἐὰν
ἔτι ζῶσιν· ἐκείνη γὰρ ἀρχὴ τοῦ γένους ἐστί, καὶ τὰ
ἐκείνων παραδίδοται τοῖς ἐγγόνοις· διόπερ ἀνάγκη
τρέφειν αὐτούς ἐστι, κἂν μηδὲν καταλίπωσι. πῶς
οὖν δίκαιόν ἐστιν, ἐὰν μὲν μηδὲν καταλίπωσιν, ἡμᾶς
ὑποδίκους εἶναι τῆς κακώσεως, ἐὰν μὴ τρέφωμεν, εἰ

31, 5 *ἀλλ' οἱ* corr. 2, *ἄλλοι* pr., *ἀλλ' ἢ οἱ* Schoem | *ἐκ* corr. 2, *οἱ* pr. | 6 *διαίταις* pr., corr. 2 | *ἡβήσειαν* Scal | 7 *καὶ* del. Dbr, *κἂν* vel *αὐτὸς* ⟨*ἂν*⟩ Geb | 10 tit. *ΝΟΜΟΣ* add. Albrecht **32**, 1 *περὶ τοῦ* pr., corr. 1 | 4 *ὑπόδικος* Scal: *ἐπίδικος* | 7 *ἔτι* corr. 1, *ἐπι* pr. | *ἐκείνη* pr., *ἐκεῖνοι* corr. 1 | *ἐστὶ* pr., *εἰσὶ* corr. 2 | 8 *παραδίδονται* pr., ras. corr. | *ἐκγόνοις* Tur coll. 17. 30 | 10 *ὑμᾶς* pr., corr. 1 | 11 *εἰ* in ras. corr. 1, ft. *ἐὰν* pr.

*δέ τι καταλελοίπασι, τόνδ' εἶναι κληρονόμον ἀλλὰ μὴ
ἡμᾶς; οὐδαμῶς δήπουθεν.*

Πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω, 33
*καὶ τοῦ γένους καθ' ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω· ῥᾷστα γὰρ
οὕτω μάθοιτ' ἄν. Κίρωνος πότερον θυγάτηρ ἢ ἀδελ-
φὸς ἐγγυτέρω τοῦ γένους ἐστί; δῆλον γὰρ ὅτι θυγά-
τηρ· ἡ μὲν γὰρ ἐξ ἐκείνου γέγονεν, ὁ δὲ μετ' ἐκείνου.
θυγατρὸς δὲ παῖδες ἢ ἀδελφός; παῖδες δήπουθεν·
γένος γὰρ ἀλλ' οὐχὶ συγγένεια τοῦτ' ἔστιν. εἰ δὴ
προέχομεν ἀδελφοῦ τοσοῦτον, ἦ που τοῦδέ γ' ὄντος
ἀδελφιδοῦ πάμπολυ πρότεροί ἐσμεν. δέδοικα δὲ μὴ* 34
*λίαν ὁμολογούμενα λέγων ἐνοχλεῖν ὑμῖν δόξω· πάντες
γὰρ ὑμεῖς τῶν πατρῴων, τῶν παππῴων, τῶν ἔτι περαι-
τέρω κληρονομεῖτε ἐκ γένους παρειληφότες τὴν ἀγχι-
στείαν ἀνεπίδικον, καὶ οὐκ οἶδ' εἴ τινι πρὸ τοῦ πώ-
ποτε τοιοῦτος ἀγὼν συμβέβηκεν. ἀναγνοὺς οὖν τὸν τῆς
κακώσεως νόμον, ὧν ἕνεκα ταῦτα γίγνεται καὶ τἆλλ'
ἤδη πειράσομαι διδάσκειν.*

ΝΟΜΟΣ.

Κίρων γὰρ ἐκέκτητο οὐσίαν, ὦ ἄνδρες, ἀγρὸν μὲν 35
*Φλυῆσι, καὶ ταλάντου ῥᾳδίως ἄξιον, οἰκίας δ' ἐν ἄστει
δύο, τὴν μὲν μίαν μισθοφοροῦσαν, παρὰ τὸ ἐν Λίμναις
Διονύσιον, δισχιλίας εὑρίσκουσαν, τὴν δ' ἑτέραν, ἐν
ᾗ αὐτὸς ᾤκει, τριῶν καὶ δέκα μνῶν· ἔτι δὲ ἀνδρά-
ποδα μισθοφοροῦντα καὶ δύο θεραπαίνας καὶ παιδί-*

33, 3 *πρότερον* pr., ras. corr. | 8 *τοῦδέ γ' ὄντος* Rs: *τοῦ λέγοντος* **34**, 2 *ἡμῖν* pr., corr. 1 | 5 *ἀνεπίδικον* Rs: *ἐπίδικον* | *πρὸ τοῦ* Rs: *πρώτω* | 6 *τὸν* corr. 1, *τῆς* pr. | 7 *ταῦτα* Dbr: *τἆλλα*, *τἆλλα ⟨πάντα⟩* Brm, *πάντα γίγν.* [*καὶ*] Schb | *τἆλλ' ἤδη* scripsi cf. XI 32: *ταύτῃ δή*, *ταῦτ' ἤδη* Rs, *δὴ* Dbr
35, 1 *οὐσίαν ⟨πολλὴν⟩* Herw | 3 *ἐν Λίμναις* cf. Harp. s. v. | 4 *δυσχιλίας* (sic)[br], *χιλίας* Brm | 6 *μισθοφ.* excidit numerus Bk

*σκην, καὶ ἔπιπλα δι' ὧν ᾤκει τὴν οἰκίαν, σχεδὸν σὺν
τοῖς ἀνδραπόδοις ἄξια τρισκαίδεκα μνῶν· σύμπαντα
δὲ ὅσα φανερὰ ἦν, πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν· χωρὶς
δὲ τούτων δανείσματα οὐκ ὀλίγα, ἀφ' ὧν ἐκεῖνος τόκους*
36 *ἐλάμβανε. τούτοις Διοκλῆς μετὰ τῆς ἀδελφῆς | πάλαι
ἐπεβούλευεν, ἐπειδὴ τάχιστα οἱ παῖδες οἱ Κίρωνος
ἐτελεύτησαν. ἐκείνην μὲν γὰρ οὐκ ἐξεδίδου δυναμένην
ἔτι τεκεῖν παῖδας ἐξ ἑτέρου ἀνδρός, ἵνα μὴ χωρισθεί-
σης περὶ τῶν αὑτοῦ βουλεύσαιτο καθάπερ προσῆκεν,
ἔπειθε δὲ μένειν φάσκουσαν ἐξ αὐτοῦ κυεῖν οἴεσθαι,
προσποιουμένην δὲ διαφθείρειν ἄκουσαν, ἵν' ἐλπίζων
ἀεὶ γενήσεσθαι παῖδας αὐτῷ μηδέτερον ἡμῶν εἰσποι-
ήσαιτο ὑόν· καὶ τὸν πατέρα διέβαλλεν ἀεί, φάσκων*
37 *αὐτὸν ἐπιβουλεύειν τοῖς ἐκείνου. τά τε οὖν χρέα
πάντα ὅσα ὠφείλετο αὐτῷ, καὶ τόκους ἔπειθε ..., τά
τε φανερὰ δι' αὑτοῦ ποιεῖσθαι, παράγων ἄνδρα πρε-
σβύτερον θεραπείαις καὶ κολακείαις, ἕως ἅπαντα τὰ
ἐκείνου περιέλαβεν. εἰδὼς δὲ ὅτι πάντων ἐγὼ τούτων
κατὰ τὸ προσῆκον εἶναι κύριος ζητήσω, ὁπότε ὁ πάπ-
πος τελευτήσειεν, εἰσιέναι μέν με καὶ θεραπεύειν
ἐκεῖνον καὶ συνδιατρίβειν οὐκ ἐκώλυε, δεδιὼς μὴ
τραχυνθεὶς εἰς ὀργὴν κατασταίην πρὸς αὐτόν, παρε-
σκεύαζε δέ μοι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῆς οὐσίας, μέρος
πολλοστὸν τούτῳ μεταδιδοὺς εἰ κατορθώσειεν, αὐτῷ
δὲ ταῦτα πάντα περιποιῶν, καὶ οὐδὲ πρὸς τοῦτον ὁμο-*

---

8 *σύμπαντα τάδε* Dbr **36**, 2 *οἱ* post *παῖδες* s. v. add. 1 | 6 *ἔπειθε* corr. 1, *ἐπεὶ* pr. | *μένειν* ⟨*ἀεὶ*⟩ Nab | 8 *μηδέτερον* corr. 2, .*δ' ἕτερον* pr. **37**, 2 *καὶ* ⟨*τοὺς*⟩ Herw | *τόπους* pr., corr. 1 | *πράττεσθαι* add. Rs, malim *εἰσπράττεσθαι* cf. 41 VII 7 X 19 XI 34. 43 | *τά τε* pr., *τά γε* ras. corr. | 7 *τελευτήσειεν* Scal: *ἐτελεύτησεν*, cf. 38, 1 | 9 *κατασταίη* Rs | 11 *τοῦτο* pr., corr. 1 | 12 *τἆλλα πάντα* Rs

λογῶν τὸν πάππον χρήματα καταλιπεῖν, ἀλλ' εἶναι
φάσκων οὐδέν. καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν, ἐν- 38
τάφια προπαρασκευασάμενος τὸ μὲν ἀργύριον ἐμὲ ἐκέ-
λευεν ἐνεγκεῖν, ὡς τῶν μαρτύρων ἠκούσατε μαρτυρη-
σάντων, ἀπειληφέναι δὲ παρὰ τοῦδε προσεποιεῖτο, παρ'
ἐμοῦ δὲ οὐκέτι ἤθελεν ἀπολαβεῖν, ὑποπαρωθῶν, ὅπως
ἐκεῖνος δοκοίη θάπτειν ἀλλὰ μὴ ἐγὼ τὸν πάππον.
ἀμφισβητοῦντος δὲ τούτου καὶ τῆς οἰκίας ταύτης καὶ
τῶν ἄλλων ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ οὐδὲν φάσκοντος
καταλελοιπέναι, βιάσασθαι μὲν καὶ τὸν πάππον μετα-
φέρειν ἐν ταῖς τοιαύταις ἀκαιρίαις οὐκ ᾤμην δεῖν, τῶν
φίλων μοι ταῦτα συγγιγνωσκόντων, συνεποίουν δὲ καὶ
συνέθαπτον, ἐξ ὧν ὁ πάππος κατέλιπε τῶν ἀναλω-
μάτων γιγνομένων. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἀναγκασθεὶς 39
ἔπραξα τοῦτον τὸν τρόπον· ὅπως δὲ μηδέν μου ταύτῃ
πλεονεκτοῖεν, παρ' ὑμῖν φάσκοντες οὐδέν με εἰς τὴν
ταφὴν ἀνηλωκέναι, τὸν ἐξηγητὴν ἐρόμενος ἐκείνου κελεύ-
σαντος ἀνήλωσα παρ' ἐμαυτοῦ ⟨καὶ⟩ τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα,
ὡς οἷόν τε κάλλιστα παρασκευάσας, ἵνα αὐτῶν ἐκκόψαιμι
ταύτην τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ ἵνα μὴ δοκοῖεν οὗτοι μὲν
ἀνηλωκέναι πάντα, ἐγὼ δὲ οὐδέν, ἀλλ' ὁμοίως κἀγώ.

Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα 40
ταῦτ' ἔχομεν, σχεδόν τι ταῦτ' ἐστίν, ὦ ἄνδρες· εἰ δὲ
εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα
οἷός ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτε τῶν εἰρημένων οὐδενί.

38, 2 τὸ ἀργ. ἐμὲ μὲν Brm | 8 καί⟨περ⟩ vel καὶ ⟨τοῦτ'⟩ οὐδὲν Herw | 9 καταλολοιπέναι pr., corr. 1 | 11 συγγιγνωσκότων corr. 1, ν supra ο add. 2, γιγνωσκ- ft. pr., ταὐτὰ γιγνωσκόντων Brm | δὲ ⟨πάντα⟩ καὶ Herw | 12 συνθάπτων pr., corr. 2
39, 4 ἐξηγητὴν cf. Harp. s. v. | 5 καὶ in v. add. 2 | 8 δὲ μηδὲν Herw **40**, 2 τι pr., τοι corr. 1^{br} | 4 ἀπιστήσαιτε Rs: ἀπιστῆσαί τις, ἀπιστήσαιτ' ἴσως Schb

οὗτος μὲν γὰρ ἔχει τὴν οὐσίαν, ἀφ' ἧς νῦν ἐστι λαμπρός, ἀλλοτρίαν, ἀδελφῶν τριῶν ὁμομητρίων ἐπικλήρων καταλειφθεισῶν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτῶν εἰσποιήσας, οὐδεμίαν ἐκείνου περὶ τούτων ποιησαμένου δια-
41 θήκην. τοῖν δ' ἀδελφαῖν τοῖν δυοῖν ἐπειδὴ τὰ χρήματα εἰσεπράττετο ὑπὸ τῶν ἐκείναις συνοικούντων, τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν ἔχοντα κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἠτίμωσε, καὶ γραφὴν ὕβρεως γραφεὶς οὐδέπω τούτων δίκην δέδωκε, τῆς δὲ μετ' ἐκείνην γενομένης τὸν ἄνδρα ἀποκτεῖναι κελεύσας οἰκέτην ἐκεῖνον μὲν
42 ἐξέπεμψε, τὴν δ' αἰτίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν ἔτρεψε, καταπλήξας δὲ ταῖς αὑτοῦ βδελυρίαις προσαφήρηται τὸν ὑὸν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐπιτροπεύσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρόν, φελλέα δὲ [χωρία ἅττα] ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, δεδίασι μὲν αὐτόν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρῆσαι ἐθελήσειαν· εἰ δὲ μή, τοὺς εἰδότας παρέξομαι μάρτυρας. Καί μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς πρῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

43 Οὕτω τοίνυν ἀσελγὴς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν αὐτῶν δέδωκεν, ἥκει καὶ τὰ τοῦ πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ τούτῳ δύο μνᾶς, ὡς ἀκούομεν, | μόνας δεδωκὼς οὐ

---

5 ἔχει Bait: εἶχε, ἔσχε Bk | 6 τριῶν corr. 2, τινῶν pr. **41**, 3 κατοικοφθορήσας Emp, cf. Harp. s. κατῳκοδόμησεν et fr. or. VIII | 4 ἠτίμασε Schoem, ἐπήρωσε vel ᾐκίσατο Herw | 5 δέδωκε Wesseling: ἔδωκε | 6 ἄνδρα sc. Lysimenem, cf. fr. 6 (26) | 7 εἰτίαν pr., corr. 1 **42**, 3 ὑὸν sc. Menecratem, cf. fr. 6 (26) | 4 φελλεᾶδε χωρία ἅτα pr., φελλεάδε χωρία ἅττα corr. 1, φελλέα Harp. s. v. χωρία ἅττα del. Rs | 5 ὅμως δ' ἂν Hertlein | 6 θελήσειαν pr., corr. 1 **43**, 2 ἀποστερηκὼς pr., corr. 1

μόνον περὶ χρημάτων ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πατρί-
δος εἰς κινδύνους καθίστησιν. ἐὰν γὰρ ἐξαπατηθῆτε
ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πολῖτις,
οὐδ' ἡμεῖς ἐσμεν· μετ' Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα [403/2
γεγόναμεν. ἆρα περὶ μικρῶν τινων ἡμῖν τὸν ἀγῶνα
κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ 44
πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἴχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητοι
τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοι
τετελευτήκασι, κἂν νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἕξομεν,
διότι ἠμφεσβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τοῦτον τὸν
κακῶς ἀπολούμενον, ὃς μοιχὸς ληφθεὶς καὶ παθὼν ὅ
τι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας οὐδ' ὡς ἀπαλ-
λάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνειδότες καταμαρτυ-
ροῦσι. τοῦτον μὲν οὖν, οἷός ἐστι, καὶ νῦν ἀκούετε
καὶ αὖθις ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ' αὐτοῦ
τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσίωμεν· ὑμῶν δ' ἐγὼ δέομαι καὶ 45
ἱκετεύω, μή με περιίδητε περὶ τούτων ὑβρισθέντα τῶν
χρημάτων ὧν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ' ἀποστερηθέντα,
ἀλλὰ βοηθήσατε καθ' ὅσον ὑμῶν ἕκαστος τυγχάνει
δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεις ἱκανὰς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ
βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων, ὅτι τ' ἐσμὲν ⟨ἐκ⟩
θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος, καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν
μᾶλλον ἢ τούτοις κληρονομεῖν τῶν ἐκείνου χρημάτων,
ἐγγόνοις οὖσι τοῦ πάππου. μνησθέντες οὖν καὶ τῶν 46
ὅρκων οὓς ὀμόσαντες δικάζετε, καὶ τῶν λόγων οὓς
εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων, ᾗ δίκαιόν ἐστι, ταύτῃ τὴν
ψῆφον τίθεσθε.

44, 4 *νικήσομεν* pr., corr. 2 | 7 *ἀπαλλάττεσθαι* pr., corr. 1 | 10 *πεύσεσθαι* pr., corr. 2 **45**, 4 *βοηθ'σατε* pr., corr. 1 | 6 *ἐκ* add. Dbr | 8 *ἐκγόνοις* pr., corr. 1, cf. 32 **46**, 4 *τίθεσθαι* pr., *ε* superscripsit 1

Οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. Λαβὲ δ' αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν τὴν λοιπήν, ὡς ἐλήφθη μοιχός, καὶ ἀνάγνωθι.

⟨ΜΑΡΤΥΡΙΑ.⟩

IX.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀστύφιλος καὶ ὁ λέγων τὸν λόγον ἀδελφοὶ ὁμομήτριοι· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἀστυφίλου διαθήκας προήνεγκε Κλέων τις, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῦ, φάσκων αὐτὰς γενέσθαι εἰς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ. ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἀστυφίλου κατηγορεῖ τῶν διαθηκῶν ὡς πλαστῶν. Ἡ στάσις στοχασμός.

1 *Ἀδελφός μοι ἦν ὁμομήτριος, ὦ ἄνδρες, Ἀστύφιλος,
οὗ ἐστιν ὁ κλῆρος· ἀποδημήσας οὖν μετὰ τῶν εἰς
Μυτιλήνην στρατιωτῶν ἐτελεύτησε. πειράσομαι δ' ὑμῖν
ἐπιδεῖξαι ὅπερ ἀντώμοσα, ὡς οὔτε ἐποιήσατο ἐκεῖνος
ὑὸν ἑαυτῷ, οὔτ' ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ, οὔτε διαθήκας κατέ-
λιπεν, οὔτε προσήκει ἔχειν τὰ Ἀστυφίλου οὐδενὶ ἄλλῳ
2 ἢ ἐμοί. ἔστι γὰρ [ὁ] Κλέων οὑτοσὶ ἀνεψιὸς Ἀστυ-
φίλῳ πρὸς πατρός, ὁ δὲ ὑὸς ὁ τούτου, ὃν εἰσποιεῖ
ἐκείνῳ, ἀνεψιαδοῦς. εἰσποίητος δ' ἦν ὁ πατὴρ ὁ Κλέω-*

---

8 tit. add. Rs
Or. IX. tit. idem apud Harp. s. *θίασος*
hyp. 5 *πλαστ . . . στάσις* pr., corr. 1 **1**, 1 *μοιομήτριος* pr., corr. 1br | 2 *οὖν*] *οὗτος* Rs, *δὲ* Dbr | *μιτυλήνην*, ut semper | 4 ante *ὅπερ* ft. littera una erasa | 5 *κατέλειπεν* pr., ras. corr.
2, 1 *ὁ* del. Sauppe | 2 *εἰσποιεῖν* pr., ras. corr. | 3 malim *ἐκποίητος* cf. VII 23 X 4. 7. 8

νος εἰς ἄλλον οἶκον, καὶ οὗτοι ἔτι εἰσὶν ἐν ἐκείνῳ τῷ
οἴκῳ, ὥστε γένει μὲν διὰ τὸν νόμον οὐδὲν προσήκουσιν
Ἀστυφίλῳ. ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταῦτα οὐκ ἦν ἀμφισβή-
τησις, διαθήκας, ὦ ἄνδρες, ψευδεῖς (ὡς ἐγὼ οἶμαι
ἐπιδείξειν) κατεσκεύασαν ⟨καὶ⟩ ζητοῦσιν ἀποστερῆσαί
με τῶν τἀδελφοῦ. καὶ οὕτω σφόδρα Κλέων οὑτοσὶ 3
καὶ πρότερον καὶ νῦν οὐδένα ἄλλον τὸν κλῆρον ἡγεῖται
ἕξειν ἢ αὑτόν, ὥστ' ἐπειδὴ τάχιστα ἠγγέλθη Ἀστύ-
φιλος τετελευτηκώς, τοῦ μὲν πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἀσθε-
νοῦντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντος ἀλλὰ στρατευο-
μένου, εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκεῖνος
κατέλιπεν, ἅπαντα ἔφη τοῦ ὑοῦ τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι, πρίν
τι ὑμᾶς ψηφίσασθαι. ἐπεὶ δ' ἐκομίσθη τὰ ὀστᾶ τοῦ 4
ἀδελφοῦ, ὁ μὲν προσποιούμενος πάλαι ὑὸς εἰσπεποι-
ῆσθαι οὐ προύθετο οὐδ' ἔθαψεν, | οἱ δὲ φίλοι Ἀστυ-
φίλου καὶ οἱ συστρατιῶται, ὁρῶντες τὸν πατέρα τὸν
ἐμὸν ἀρρωστοῦντα, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντα, αὐτοὶ
καὶ προύθεντο καὶ τἆλλα πάντα τὰ νομιζόμενα ἐποί-
ησαν καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα ἀσθενοῦντα ἐπὶ τὸ μνῆμα
ἤγαγον εὖ εἰδότες ὅτι ἀσπάζοιτο αὐτὸν Ἀστύφιλος.
τούτου δ' ὑμῖν αὐτοὺς τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς ἐκείνου
μάρτυρας παρέξομαι τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ὅτι μὲν οὐκ ἔθαψε Κλέων Ἀστύφιλον οὐδ' ⟨ἂν⟩ 5

6 *ἀμφισβητῆσαι* Nab, cf. Demosth. XVIII 131 XX 135 8 *καὶ* s. v. add. 2, malim *κατασκευάσαντες ζητ.* cf. XI 35 | 9 *τοῦ* pr., *τῶν* corr. 1 | *τἀδελφοῦ* Rs: *ἀδελφοῦ, τοῦ ἀδ.* Schoem **3**, 3 *ἢ αὐτὸν* Brm, del. Nab | 6 *τὸ* s. v. add. 1 **4**, 1 *δὲ* ⟨*δεῦρο*⟩ Nab, cf. Lys. XIV 27 | 3 *ἔθαπτεν*(?) pr., corr. 1 | *φίλοι* ⟨*οἱ*⟩ Bk | 8 *ἠσπάζετο* Fuhr, *ἠσπάσατο* Hirschig coll. 41 [Demosth.] LII 23 | 9 *τούτων δ'* Radermacher | 10 ⟨*ἐκ*⟩ *τῶν* Rs, *τῶν* ⟨*τότε*⟩ Albrecht coll. V 6. 20, *τῶν παρ.* del. Hüttner coll. 9. 19. 20. 25 **5**, 1 *μὲν* ⟨*οὖν*⟩ Rs, cf. III 7 | *οὔτ'* Bk, qui add. *ἂν*

αὐτὸς ἔξαρνος γένοιτο μεμαρτύρηταί τε ὑμῖν· ἐπειδὴ δὲ ἐπεδήμησα ἐγὼ καὶ ᾐσθόμην καρπουμένους τούτους τὰ ἐκείνου, . . . ὁ δὲ ὑὸς αὐτοῦ ποιηθείη ὑπὸ Ἀστυφίλου, καὶ τούτων διαθήκας καταλίποι παρὰ Ἱεροκλεῖ Ἰφιστιάδῃ. ἀκούσας δ' ἐγὼ λέγοντος αὐτοῦ ταῦτα ἐπορευόμην παρὰ τὸν Ἱεροκλέα, εὖ μὲν εἰδὼς ὅτι ὡς
6 *οἷόν τε μάλιστα ἐπιτήδειος εἴη Κλέωνι, οὐχ ἡγούμενος δ' ἂν αὐτὸν τολμῆσαί τι ψεύσασθαι κατὰ Ἀστυφίλου τετελευτηκότος, καὶ ταῦτα θεῖον ὄντα καὶ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου. ὅμως δέ, ὦ ἄνδρες, οὐδὲν τούτων ὑπολογισάμενος ὁ Ἱεροκλῆς, ἐρωτώμενος ὑπ' ἐμοῦ ἀπεκρίνατό μοι ὅτι ἔχοι τὰς διαθήκας· λαβεῖν δὲ ἔφη αὐτὰς παρὰ Ἀστυφίλου, ὅτε εἰς Μυτιλήνην ἔμελλεν ἐκεῖνος ἐκπλεῖν. Ὡς δὲ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνάγνωθί μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν [ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο].*

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

7 *Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὔτε παραγενόμενος οὐδεὶς ἔτυχε τῶν οἰκείων ὅτε ὁ ἀδελφὸς ἐτελεύτησεν, οὔτε ἐγὼ ἐπεδήμουν ὅτε τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ δεῦρο ἐκομίσθη, ἀναγκαῖόν μοί ἐστιν ἐξ αὐτῶν ὧν οὗτοι λέγουσιν ἐλέγχειν ψευδεῖς οὔσας τὰς διαθήκας ἃς ἐποιήσατο. εἰκὸς γὰρ ἐκεῖνον οὐ μόνον ἐπιθυμεῖν ὑὸν ποιησάμενον καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ σκοπεῖσθαι ὅπως κυριώτατα ἔσται ἃ ἂν διαθῆται, καὶ τήν τε οὐσίαν, ὃν ἂν ἐκεῖνος εἰσποιήσηται, οὗτος ἕξει, καὶ ἐπὶ τοὺς βωμοὺς τοὺς*

---

4 et ante ὁ et in mg. puncta terna add. 1, lac. ind. Dbr (adii Cleonem, qui dixit) | 5 *ἱεροκλ˜*. pr., corr. 1 | 6 *ἡφαιστίδη*: mutavi, *Ἡφαιστ.* Meursius | *δ'* erasum rest. Brm | 8 *κλεωνίου* pr., corr. 2 **6**, 3 *ὄντα* corr. 2, *ἔχοντα* pr. | 9 *ὅτι . . . ἀπεκρ.* del. Rs **7**, 5 *ἃς ἐποιήσαντο* Rs, del. Dbr, ft. *ἃς ἀποφαίνει* cf. 24 sq. | 6 *εἰκὸς* in ras. add. 1 | 7 *ὅπως* ⟨*ὡς*⟩ vel *κύρια αὐτῷ ἔσται* Dbr | 8 *ὃν* corr. 1, *ἣν* pr. | 9 *οὗτος* suspectum Rs

πατρῴους οὗτος βαδιεῖται, καὶ τελευτήσαντι αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου προγόνοις τὰ νομιζόμενα ποιήσει. ἅπαντα 8
δὲ ταῦτα μάλιστ' ἂν ᾔδει ὅτι γένοιτο, εἰ μὴ ἄνευ τῶν οἰκείων τῶν ἑαυτοῦ τὰς διαθήκας ποιοῖτο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν συγγενεῖς παρακαλέσας, ἔπειτα δὲ φράτερας καὶ δημότας, ἔπειτα τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ὅσους δύναιτο πλείστους· οὕτω γὰρ εἴτε κατὰ γένος εἴτε κατὰ δόσιν ἀμφισβητοίη τις, ῥᾳδίως ἂν ἐλέγχοιτο ψευδόμενος. ὁ τοίνυν Ἀστύφιλος οὐδὲν φαίνεται 9
τοιοῦτον ποιήσας, οὐδὲ παραστησάμενος οὐδένα τούτων ὅτε διέθετο ἃ οὗτοί φασιν, εἰ μή τις ἄρα ὑπὸ τούτων πέπεισται ὁμολογεῖν παρεῖναι. αὐτὸς δ' ὑμῖν πάντας τούτους μαρτυροῦντας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἴσως τοίνυν Κλέων οὑτοσί φησιν οὐκ εἰκὸς εἶναι 10
τεκμηρίοις ὑμᾶς χρήσασθαι τούτοις τοῖς μάρτυσιν, ὅτι μαρτυροῦσι μὴ εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέμενον. ἐγὼ δ' οἶμαι, περί γε διαθηκῶν οὔσης τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ περὶ τοῦ ποιηθῆναί τινα ὑὸν Ἀστυφίλῳ, ἡμῖν πολὺ βεβαιοτέραν εἶναι μαρτυρίαν ἣν οἱ ἀναγκαῖοι ἐκείνου περὶ τῶν μεγίστων μή φασι παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ ἣν οἱ μηδὲν προσήκοντες μαρτυροῦσι παρεῖναι. καὶ 11
ἐχρῆν δ', ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸν Κλέωνα, μὴ δοκοῦντα

---

16 .αδιεῖται pr., corr. 1 **8**, 2 μάλιστ' ἂν Bk: μάλιστα ᾔδει scripsi: οἶδα pr., εἰδέναι corr. 2 | γένοιτο Dbr: γένοιντο | 3 ἐμαυτοῦ pr., corr. 2. | 4 μὲν ⟨τοὺς⟩ Rs | 6 γένος ἔτε **9**, 3 διετίθετο Katabaines | 5 τούτους ⟨ἐμοὶ vel τἀναντία⟩ Rs, τοῦτο Nab **10**, 1 φήσει Nab | 2 ἡμᾶς aliquando Schb | ὅτι] οἳ Rs | 3 διαθέμενον Schb, et supra ον et in mg. terna puncta posuit 1br | 4 περί τε Rs | 5 εἰσποιηθῆναι Nab | ἡμῖν] ἢ μὴ Rs, ⟨ἢ μὴ⟩ ἡμῖν Boekmeijer | 6 ante ἣν erasum εἰς | ⟨οἱ⟩ ἐκ. Sauppe | 7 μεγίστων ⟨σπουδάζοντι⟩ Rs

εἶναι ἠλίθιον, ὅτε τὸν ὑὸν τὸν τούτου ἐποιεῖτο Ἀστύ-
φιλος καὶ τὰς διαθήκας κατέλειπε, παρακαλέσαι εἴ τέ
τινα συγγενῆ ἐπιδημοῦντα ἐγίγνωσκεν, καὶ τοὺς ἄλλους,
ὅτῳ περ ἔμβραχυ ᾔδει Ἀστύφιλον χρώμενον. κωλῦσαι
μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν αὐτὸν ἐδύνατο, ὅτῳ ἐβούλετο, δοῦ-
ναι τὰ ἑαυτοῦ· τούτῳ δ' ἂν μεγάλη μαρτυρία ἦν, ὅτι
12 οὐ λάθρᾳ ταῦτα διέθετο. ἔτι δ', ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν ὁ
Ἀστύφιλος μηδένα ἐβούλετο εἰδέναι ὅτι τὸν Κλέωνος
ὑὸν ἐποιεῖτο μηδ' ὅτι διαθήκας καταλίποι, εἰκὸς ἦν
μηδὲ ἄλλον μηδένα ἐγγεγράφθαι ἐν τῷ γραμματείῳ
μάρτυρα· εἰ δ' ἐναντίον μαρτύρων φαίνεται διαθέ-
μενος, τούτων δὲ μὴ τῶν μάλιστα χρωμένων ἀλλὰ τῶν
ἐντυχόντων, πῶς εἰκός ἐστιν ἀληθεῖς εἶναι τὰς δια-
13 θήκας; οὐ γὰρ ἡγοῦμαι ἔγωγε οὐδένα, ὑὸν ἑαυτῷ ποι-
ούμενον, τολμῆσαι ἄλλους τινὰς παρακαλέσαι ἢ | τού-
τους, οἷς περ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων κοινωνὸν ἀνθ'
αὑτοῦ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἔμελλε καταλιπεῖν. ἀλλὰ
μὴν οὐδ' αἰσχυνθῆναι οὐδενὶ προσήκει ἐπὶ τοιαύταις
διαθήκαις ὡς πλείστους μάρτυρας παρίστασθαι, νόμου
γε ὄντος ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιτο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ.
14 Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὃν οὗτοι
λέγουσι περὶ τῶν διαθηκῶν. ὅτε γὰρ εἰς Μυτιλήνην
ἐξέπλει στρατευόμενος, τότε φασὶν αὐτὸν ταῦτα δια-
θέσθαι· φαίνεται δὲ ὁ Ἀστύφιλος τῷ τούτων λόγῳ τὰ

11, 3 τὸν post ὑὸν s. v. add. 1 | 4 κατέλειπε pr., ε alterum eras. | τέ Dbr: γέ | 5 τῶν ἄλλων Rs | 6 περ ἔμβραχυ Cob: ἐπὶ βραχύ περ | 7 ἂν s. v. add. 1, del. Schb, malim ἐκεῖνον ἐδ. | 8 δ' corr. 1, γ' pr. **12**, 3 καταλείποι Kayser | εἰκὸς δ' ἦν .... (ft. αὐτὸν) pr., ras. corr. | 5 ἐναντίον ⟨μὲν⟩ Boekmeijer | 6 ⟨αὐτῷ⟩ ἀλλὰ Rs **13**, 1 γὰρ ⟨ἂν⟩ Schb | οὐδένα ⟨πώποτε⟩ Brm | 2 ἢ τοὺς αὐτοὺς Nab | 3 οἷς et κοινωνὸν Dbr: οὕς et κοινωνοὺς | 4 καταλείπειν Herw | 7 οὕτω pr., υ eras **14**, 3 στρατευσόμενος Dbr | 4 τούτῳ τῷ λόγῳ Nab

μέλλοντα ἅπαντα ἔσεσθαι προειδώς. πρῶτον μὲν γὰρ
ἐστρατεύσατο εἰς Κόρινθον, ἔπειτα εἰς Θετταλίαν, ἔτι
δὲ τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον ἅπαντα, καὶ ἄλλοσε ὅπου
περ αἰσθάνοιτο στράτευμα συλλεγόμενον, ἁπανταχῇ
ἀπεδήμει λοχαγῶν· καὶ οὐδ' ἐν μιᾷ τούτων τῶν ἐξόδων
διαθήκας κατέλιπεν. ἡ δὲ εἰς τὴν Μυτιλήνην στρατεία
τελευταία αὐτῷ ἐγένετο, ἐν ᾗ καὶ ἀπέθανε. τῷ οὖν 15
ἂν ὑμῶν φανείη πιστόν, πρότερον ἄλλας στρατείας τοῦ
Ἀστυφίλου στρατευομένου καὶ εὖ εἰδότος ὅτι ἐν ἁπά-
σαις μέλλοι κινδυνεύειν, οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ τῆς
τύχης συμβῆναι, ὥστε ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ μηδὲ
περὶ ἑνὸς αὐτὸν τῶν αὑτοῦ διαθέσθαι, ὅτε δὲ τὸ τε-
λευταῖον ἔμελλε στρατεύεσθαι, ἐθελοντήν τε ἐκπλέοντα
καὶ μάλιστα ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σω-
θήσεσθαι — πῶς τοῦτον πιστὸν ἤδη τὰς διαθήκας
τότε καταλιπεῖν καὶ ἐκπλεύσαντα τελευτῆσαι;

Χωρὶς δὲ τούτων, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἔτι μείζω 16
τεκμήρια παρέξομαι ὡς οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν οὗτοι.
ἐπιδείξω γὰρ ὑμῖν ἔχθιστον ἁπάντων ὄντα Ἀστύφιλον
Κλέωνι, καὶ οὕτω σφόδρα καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦ-
τον, ὥστε πολὺ ἂν θᾶττον διαθέμενον μηδένα ποτὲ
τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων διαλεχθῆναι Κλέωνι, μᾶλλον ἢ
τὸν τούτου ὑὸν ποιησάμενον. Εὐθυκράτει γάρ, ὦ 17
ἄνδρες, τῷ πατρὶ τῷ Ἀστυφίλου αἴτιος γενέσθαι λέ-

---

5 ἔσεσθε pr., corr. 1 | 7 ἅπαντα ⟨διεπολέμει⟩ Rs | ὅποι Rs | 8 ἁπανταχοῖ Rs | 10 στρατεία del. Herw. | 11 καὶ in mg. add. 1
15, 2 πότερον pr., corr. 2 | 4 οὕτω; corr. 1, ὥστε pr. | 7 ἐκπλέοντα Dbr: ἐκπλεῖν τῷ | 9 τοῦτον Ald: τοῦτο, quod Brm servavit, interr. signo post ἤδη posito | ἤδη Ald: ᾔδει, δὴ Herw, πῶς ... ἤδη del. Papabasileiu **16**, 5 ἂν Dbr: δὴ, cf. Isocr. XXI 3, Lyc. 30 | 6 μᾶλλον] μέλλειν ⟨τελευτᾶν⟩ Rs | 7 ποιησάμενον Rs: ποιησόμενον **17**, 2 ἀστυφίλω pr., corr. 2

γεται τοῦ θανάτου Θούδιππος ὁ Κλέωνος τουτουὶ πατήρ, αἰκισάμενος ἐκεῖνον διαφορᾶς τινος αὐτοῖς γενομένης ἐν τῇ νεμήσει τοῦ χωρίου, καὶ οὕτως αὐτὸν διατεθῆναι, ὥστε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτὸν ἀσθενήσαντα
18 οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ἀποθανεῖν. ὡς δὲ ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, ἴσως μὲν καὶ Ἀραφηνίων [καὶ] πολλοὶ τῶν τότε συγγεωργούντων μαρτυρήσειαν ἄν μοι, διαρρήδην δὲ περὶ τηλικούτου πράγματος οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως ὑμῖν παρασχοίμην. καὶ γὰρ αὐτὸν τυπτόμενον ἰδὼν Ἱεροκλῆς, ὁ τὸ γραμματεῖον φάσκων παρ' ἑαυτῷ τεθῆναι, οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν ἐθελήσειε μαρτυρῆσαι ἐναντία ταῖς διαθήκαις αἷς αὐτὸς ἀποφαίνει. Ὅμως μέντοι καὶ κάλει Ἱεροκλέα, ἵνα ἐναντίον τούτων μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομόσηται.

ΕΞΩΜΟΣΙΑ.

19 Ἀκριβῶς μὲν ᾔδειν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστιν, ἃ μὲν οἶδεν, ἐξόμνυσθαι, τῶν δὲ μὴ γενομένων πίστιν ἐθέλειν ἐπιθεῖναι ἦ μὴν εἰδέναι γενόμενα· ὡς δέ, ὅτε ἀπέθνῃσκεν ὁ Εὐθυκράτης ὁ πατὴρ Ἀστυφίλου, ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις μηδένα ποτὲ ἐᾶσαι ἐλθεῖν τῶν Θουδίππου ἐπὶ τὸ μνῆμα τὸ ἑαυτοῦ, τούτων ὑμῖν τὸν ἔχοντα τὴν τηθίδα τοῦ Ἀστυφίλου μάρτυρα παρέξομαι.

---

3 θ' οὔδουππῖς pr., ου alterum in ι corr. 1, ῑ in ο corr. 2 | τουτουὶ Schb: τούτου | 5 νεμέσει ft. pr., corr. 1 | 6 αὐτὸν post πληγῶν del. Herw 18, 2 Ἀραφηνίων Palmer: ῥαφηνίων | καὶ del. Bk, οἱ Palmer, ἂν Schb | 3 μαρτυρήσαιεν | ἂν del. Schb | 4 δὲ ⟨τὸν μαρτυρήσαντα⟩ Rs, ⟨μαρτυροῦντας⟩ οὐκ Herw | 6 ἑαυτοῦ pr., corr. 1 | 7 ἐθελήσειε Dbr: ἐθελήσῃ | 9 ἐναντίον Bk: ἐναντία | 10 ἐξομο....σηται pr. (ft. λογῇ), corr. 2 | 10 ἐξωμοσία post Schoem. Tur: μαρτυρία 19, 2 οἶδε ⟨γενόμενα⟩ Schb | 4 ὁ ante Εὐθ. del. Schb, post πατὴρ add. Dbr | 5 ἐπέσκηψε corr. 1, ἐπέτρεψε pr. | μηδέναι pr., ras. corr. | ἐᾶσαι Bait: ἐάσειν | 6 ὑμῶν pr., ras. corr. | 7 τοῦ] τὴν Brm | μάρτυρα Steph: μαρτυρίαν

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀκούων τοίνυν ταῦτα ὁ Ἀστύφιλος καὶ τούτου καὶ 20
τῶν ἄλλων προσηκόντων εὐθέως ἐκ παίδων, ἐπειδὴ
τάχιστα ἤρχετο φρονεῖν, οὐδεπώποτε διελέχθη Κλέωνι,
ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτησεν, οὐχ ἡγούμενος ὅσιον εἶναι,
τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίππου περὶ τὸν αὑτοῦ
πατέρα, τῷ ἐκείνου ὑεῖ διαλέγεσθαι. ὡς οὖν τὸν
ἅπαντα χρόνον διάφορος ἦν Κλέωνι, τούτων ὑμῖν
τοὺς συνειδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Εἰς τὰς θυσίας τοίνυν, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθη- 21
ναῖοι ἑστιῶνται, πρῶτον μὲν δημότην ὄντα, ἔπειτα
ἀνεψιόν, ἔτι δὲ τὸν ὑὸν τὸν τούτου μέλλοντα ποιεῖσθαι,
εἰκὸς δήπου ἦν, ὁπότε περ ἐπιδημοίη, μηδὲ μεθ' ἑνὸς
ἄλλου ἰέναι τὸν Ἀστύφιλον ἢ μετὰ Κλέωνος. ὡς
τοίνυν οὐδέποτ' ἦλθε μετ' αὐτοῦ, ὑμῖν τῶν δημοτῶν
μαρτυρίαν | ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Οὕτως τοίνυν διακείμενος τῷ τετελευτηκότι Κλέων 22
ἀξιοῖ τὸν ὑὸν τὸν ἑαυτοῦ τὰ ἐκείνου ἔχειν. καὶ τί δεῖ
τοῦτον λέγειν; ἀλλ' Ἱεροκλῆς, θεῖος ὢν ⟨καὶ ἐκείνῳ⟩
καὶ ἐμοί, οὕτως ἐστὶ τολμηρὸς ὥστε οὐ γενομένας
διαθήκας ἥκει φέρων, καί φησι παρ' ἑαυτῷ Ἀστύφιλον
ταύτας καταλιπεῖν. καίτοι, Ἱερόκλεις, πολλὰ κἀγαθὰ 23
παθὼν ὑπὸ Θεοφράστου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅτε

20, 1 *ὁ* in v. add. 1 | 2 *ἐκ παιδίου* Dbr coll. 29. 30 | 3 *διηλέχθη* pr., *διειλέχθη* corr. 2 | 4 *ἀλλὰ ... ἐτελεύτησε* del. Nab, *πρότερον ⟨ἂν⟩* Herw | 7 *Κλέωνι τουτωί, ὑμῖν* Schb
21, 1 *θυσίας* corr. 2, *οὐσίας* pr. | 2 *ἔπειτα ⟨δ'⟩* Dbr, cf. 14, 36 I 31 III 78 | 4 *ἐπιδημοίη* Rs: *ἀποδημοίη* | 5 *ἰέναι* Rs: *εἶναι* | *⟨μᾶλλον⟩ ἢ* Nab | 6 *⟨τὴν⟩ τῶν* Sauppe, cf. 28 | 7 *⟨τὴν⟩ μαρτ.* Nab **22**, 1 *⟨πρὸς⟩ τὸν τετελευτηκότα* Hirschig | 3 *ἱεροκλῆς* pr., *ἱερόκλεις* corr. 1 | *καὶ ἐκείνῳ* add. Dbr, coll. 6

χεῖρον ἔπραττες ἢ νυνί, καὶ ὑπὸ Ἀστυφίλου, οὐδετέρῳ αὐτοῖν τὴν ἀξίαν χάριν ἀποδίδως· ἐμὲ μὲν γὰρ ὑὸν ὄντα Θεοφράστου, σαυτοῦ δὲ ἀδελφιδοῦν, ἀποστερεῖς ἅ μοι οἱ νόμοι ἔδοσαν, Ἀστυφίλου δὲ τεθνεῶτος καταψεύδῃ, καὶ τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος τοὺς ἐχθίστους
24 καθίστης τῶν ἐκείνου κληρονόμους. καὶ πρὶν μὲν ληχθῆναι τοῦ κλήρου, ὦ ἄνδρες, εὖ εἰδὼς ὁ Ἱεροκλῆς ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ γίγνοιτο τὰ Ἀστυφίλου ἢ ἐμοί, ἐν μέρει ἑκάστῳ τῶν ἐκείνου ἐπιτηδείων προσῄει πωλῶν τὸ πρᾶγμα καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας πείθων ἀμφισβητεῖν, λέγων ὅτι θεῖος εἴη Ἀστυφίλῳ καὶ ἀποφανοίη διαθήκας ἐκεῖνον καταλελοιπότα, εἴ τις αὐτῷ κοινώσαιτο· ἐπειδὴ δὲ πρὸς Κλέωνα διωμολογήσατο καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἐμερίσατο, νυνὶ ὡς ἀληθῆ λέγων ἀξιώσει πιστεύεσθαι. δοκεῖ δέ μοι κἂν ὀμόσαι ἄσμενος,
25 εἴ τις αὐτῷ ὅρκον διδοίη. καὶ ἐμοὶ μὲν συγγενὴς ὢν οὐδὲ τὰ γενόμενα ἐθέλει μαρτυρεῖν, ᾧ δ' οὐδὲν προσήκει, τούτῳ τὰ ψευδῆ συλλαμβάνει καὶ τῶν οὐ πραχθέντων γραμματεῖον ἥκει φέρων· πολὺ γὰρ προυργιαίτερον ἡγεῖται εἶναι τὸ χρηματίζεσθαι ἢ τὴν ἐμὴν συγγένειαν. ὡς δὲ ἐπηγγέλλετο περιιὼν διαθήκας ἀποφανεῖν, εἴ τις αὐτῷ κοινώσαιτο, αὐτοὺς ὑμῖν οἷς προσῆλθε μάρτυρας παρέξομαι.

23, 3 ἢ νυνί del. Nab | 4 ἀπεδίδως pr., corr. 2 | 5 ἑαυτοῦ pr., corr. 2 **24**, 3 post ἄλλῳ litt. quattuor (ft. η μοί) erasae | 6 ἀποφανοίη Schb: ἀποφαίνει pr., -νοι corr. 2, ἀποφανοῖ Bk, ἀποφαίνοι ⟨ἂν⟩ Brm | 7 ἐκ. καταλ. del. Herw | 8 κοινώσοιτο Cob, cf. XI 24 | 9 καὶ τὰ τἀδελφιδοῦ Dbr, cf. 29. 30 | 10 δ.κεῖ pr., corr. 1 **25**, 3 ψευδῆ λαμβάνειν pr., corr. 1 | 5 πονργιαίτερον pr., corr. 2 | 6 προιὼν pr., corr. 1 | 7 ἀποφανεῖν Dbr: ἀποφαίνειν | κοινώσοιτο Cob | αὐτοὺς ὑμ. οἷς πρ. μάρτυρας Schb: αὐτοῦ ὑμ. ὡς πρ. μαρτυρίας, αὐτῶν ὑμ. οἷς πρ. μαρτυρίας Schoem, αὐτῶν του ὑμ. οἷς πρ. μαρτυρίαν Vahlen | 8 παρέξομαι Dbr: παρέχομαι

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Τί οὖν χρή, ὦ ἄνδρες, ὄνομα θέσθαι τούτῳ τῷ 26
ἀνδρί, ὅστις ἐθέλει οὕτω ῥᾳδίως διὰ τὸ ἑαυτοῦ κέρδος
τῶν τεθνεώτων τινὸς καταψεύδεσθαι; ὡς δὲ οὐδὲ
Κλέωνι προῖκα τὰς διαθήκας ἀποφαίνει, ἀλλὰ μισθὸν
εἴληφεν, αὕτη ὑμῖν ἡ μαρτυρία οὐ μικρὸν τεκμήριον
ἔσται. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐπ' ἐμοὶ τεχνάζουσιν·
ἡγεῖται γὰρ αὐτῶν ἑκάτερος εὕρημα ἔχειν ὅ τι ἂν
τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ.

Ὡς μὲν οὖν οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς αἱ διαθῆκαι, ἀλλὰ 27
Κλέων καὶ Ἱεροκλῆς βούλονται ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, καθ'
ὅσον ἐδυνάμην ἀπέδειξα· ὡς δ' εἰ καὶ μηδὲν προσήκων
ἐτύγχανον Ἀστυφίλῳ, δικαιότερός εἰμι ἔχειν τὰ ἐκείνου ἢ
οὗτοι, διδάξω ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἐλάμβανε Θεόφραστος ὁ
ἐμὸς πατὴρ τὴν ἐμὴν μητέρα καὶ Ἀστυφίλου παρὰ
Ἱεροκλέους, ἦλθε καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἔχουσα μικρὸν
ὄντα, καὶ διῃτᾶτο παρ' ἡμῖν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁ
Ἀστύφιλος, καὶ ἐπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ.
καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγενόμην καὶ ὥραν εἶχον παιδεύεσθαι, 28
μετ' ἐκείνου συνεπαιδευόμην. Λαβὲ δέ μοι ταύτην
τὴν μαρτυρίαν, εἶτα τῶν διδασκάλων ὅπῃ ἐφοιτῶμεν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τὸ τοίνυν χωρίον τὸ ἐκείνου πατρῷον, ὦ ἄνδρες, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐφύτευσε καὶ ἐγεώργει καὶ ἐποίει διπλασίου ἄξιον. Ἀνάβητέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες.

---

9 *μαρτυρες* Schb: *μαρτυρίαι* **26**, 1 *τούτο* (sic) pr., corr. 2 | 5 *εἰληφὼς* Nab | 6 post *ἔσται* titulum iniuria Rs inserit | *μέντοι* haeret Dbr, cf. 33 V 33. 43 | 7 *ἕξειν* Kayser **27**, 3 *προσῆκον* pr., corr. 2 | 7 *ἦλθε* <*μετὰ τῆς ἀδελφῆς*> Rs, coll. 29 **28**, 3 <*τὴν*> *τῶν* Rs, cf. 21 | *ὅπῃ*, *οι* superscr. 1 cf. IV 27 | 5 *μαρτυρίαι* Rs: *μαρτυρία* | 6 *ἐφύτευε* Rs

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

29 *Ἐπεὶ τοίνυν ἐδοκιμάσθη ὁ ἀδελφός, ἀπέλαβε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως, ὥστε ἐκεῖνον μηδεπώποτε μηδὲν ἐγκαλέσαι τῷ ἐμῷ πατρί. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐκείνου ὁμοπατρίαν ἠγγύησεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ὅτῳ ἐδόκει αὐτῷ, καὶ τἆλλα διῴκει, καὶ ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει· ἱκανὴν γὰρ ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας, ἐκ μικροῦ παιδίου τεθραμμένος παρ' αὐτῷ. μαρτυροῦσι δὲ ὑμῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγύης οἱ εἰδότες.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

30 *Εἰς τοίνυν τὰ ἱερὰ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς τὸν Ἀστύφιλον παῖδα ἦγε μεθ' ἑαυτοῦ ὥσπερ καὶ ἐμὲ πανταχῇ· καὶ εἰς τοὺς θιάσους τοὺς Ἡρακλέους ἐκεῖνον [αὐτὸν] εἰσήγαγεν ἵνα μετέχοι τῆς κοινωνίας. αὐτοὶ δ' ὑμῖν οἱ θιασῶται μαρτυρήσουσιν.*

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

Ἐγὼ δέ, ·| ὦ ἄνδρες, ὡς διεκείμην πρὸς τὸν ἀδελφόν, σκέψασθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνετράφην ἐκείνῳ ἐκ παιδίου, ἔπειτα οὐδέποτε διάφορος ἐγενόμην, ἀλλ' ἠσπάζετό με, ὡς ἴσασιν οἱ οἰκεῖοι πάντες οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ φίλοι· οὓς βούλομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

31 *Δοκεῖ ἂν οὖν ὑμῖν Ἀστύφιλος, ὦ ἄνδρες, οὕτως μὲν μισῶν Κλέωνα, τοσαῦτα δ' ἀγαθὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς*

29, 6 *παρὰ τοῦ* Nab | 8 *μαρτυρήσουσι* Schb coll. 30 | post *δὲ* eras. *καὶ* | *ὑμῖν* Sauppe: *ἡμῖν* | 11 *μαρτυρία* **30**, 2 ⟨*ὄντα*⟩ *παῖδα* Dbr, cf. X 4 | *πανταχοῖ* Bk | 3 *θιασώτας* vel *τὸν θίασον τὸν* Sauppe | *αὐτὸν* del. Ald, ⟨*καὶ*⟩ *αὐτὸν* Schoem | 5 cf. Harp. v. *θίασος* | 6 *μαρτυρία* | 8 *συνετρεφόμην* Nab **31**, 1 *δοκῇ* pr., corr. 2 | *ἡμῖν* pr., corr. 2

τοῦ ἐμοῦ πεπονθώς, αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν ἄν τινος ὑὸν
ποιήσασθαι ἢ τὰ ἑαυτοῦ δοῦναι, τοὺς εὐεργέτας καὶ
τοὺς συγγενεῖς ἀποστερήσας; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἴομαι,
εἰ καὶ δεκάκις ὁ Ἱεροκλῆς διαθήκας ψευδεῖς ἀπο-
δεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀδελφὸν εἶναι καὶ διὰ τὴν
ἄλλην οἰκειότητα πολὺ μᾶλλον προσήκειν ἐμοὶ ἢ τῷ
Κλέωνος ὑεῖ, ἐπεὶ τούτοις γε οὐδὲ προσποιήσασθαι 32
καλὸν ἦν τῶν Ἀστυφίλου, οἵτινες οὕτω διέκειντο πρὸς
αὐτόν, τὰ δὲ ὀστᾶ οὐκ ἔθαψαν, ἀλλὰ πρότερον ἐπὶ
τὴν οὐσίαν ἦλθον πρὶν ἐκείνῳ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι.
ἔπειτα νῦν ἀξιώσουσι κληρονομεῖν τῶν Ἀστυφίλου οὐ
μόνον τὰς διαθήκας λέγοντες, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος
παρατιθέντες, ὅτι ἀνεψιὸς ἦν Κλέων πρὸς πατρός.
ὑμᾶς δέ, ὦ ἄνδρες, οὐκ εἰκός ἐστι τῷ τούτου γένει 33
προσέχειν τὸν νοῦν· οὐδεὶς γὰρ πώποτε ἐκποίητος
γενόμενος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου ὅθεν ἐξεποιήθη,
ἐὰν μὴ ἐπανέλθῃ κατὰ τὸν νόμον .... οὗτοι μέντοι
ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ ἐποιήσατο Ἀστύφιλος τὸν
Κλέωνος ὑόν, πολλάκις ἐληλυθότι αὐτῷ οὐδεπώποτε
κεκρεανομήκασι. Λαβέ μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἑκατέρῳ οὖν ἡμῶν, ἐξ ὧν ἀντωμόσαμεν σκεψάμενοι, 34
ψηφίσασθε. Κλέων μὲν γάρ φησι τὸν ὑὸν τὸν ἑαυτοῦ
Ἀστυφίλῳ εἰσποιηθῆναι, καὶ ταῦτ' ἐκεῖνον διαθέσθαι·
ἐγὼ δ' οὔ φημι, ἀλλ' ἐμὰ εἶναι πάντα τὰ Ἀστυφίλου,

---

3 *αὐτὸς*] *οὗτος* Emp | 8 *ἐμοὶ* ⟨*τῶν ἐκείνου*⟩ Rs **32**, 1 *ἐπεὶ* Rs: *ἐπι* | 2 *οὕτω* ⟨*μὲν*⟩ Rs | 3 *αὐτὸν* ⟨*ζῶντα*⟩ Nab | 6 *λέγοντες*] *πλάττοντες* Nab | 7 *προστιθέντες* Dbr | *ὅτι .... πατρὸς* del. Nab **33**, 4 lacunam ind. Dbr, coll. [Demosth]. XLIII, 82 | 7 *μοι* s. v. add. 1 **34**, 1 *ἐξ ὧν* corr. 1, ft. *ὦ ἄν-δρες* pr. | 3 *ἀστυφίλω.* pr. (ft. -*ως*), ras. corr.

ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου, ὡς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἴσασι. μὴ
τοίνυν, ὦ ἄνδρες, εἰσποιήσητε ὑὸν Ἀστυφίλῳ ὃν οὐδ'
αὐτὸς ζῶν ἐκεῖνος ἐποιήσατο, ἀλλὰ τοὺς νόμους οὓς
ὑμεῖς ἔθεσθε βεβαιώσατέ μοι· κατὰ τούτους γὰρ ἀμ-
φισβητῶ, ὁσιωτάτην δέησιν δεόμενος, ὦ ἄνδρες, τῆς
35 τοῦ ἀδελφοῦ οὐσίας κληρονόμον με καταστῆσαι. ἀπέ-
δειξα ὑμῖν ὡς οὐδενὶ ἐκεῖνος δέδωκε τὰ ἑαυτοῦ, καὶ
μάρτυρας ἁπάντων ὧν εἶπον παρεσχόμην. βοηθήσατε
οὖν μοι, καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων μᾶλλον,
τοῦτο αὐτῷ ἄνευ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου μηδὲν
ἰσχυσάτω, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτὰς ἁπάντων κατα-
στήσατε. διὰ τοῦτο γὰρ συλλέγεσθε, ἵνα τοῖς μὲν
ἀναισχυντοῦσι μηδὲν πλέον ᾖ, οἱ δὲ ἀδυνατώτεροι
τολμῶσι περὶ τῶν δικαίων ἀμφισβητεῖν, εὖ εἰδότες ὅτι
36 ὑμεῖς οὐδενὶ ἄλλῳ τὸν νοῦν προσέχετε. ἅπαντες οὖν,
ὦ ἄνδρες, μετ' ἐμοῦ γένεσθε· ὡς ἐάν τι ἄλλο ψηφί-
σησθε Κλέωνι πειθόμενοι, σκέψασθε ὁπόσων αἴτιοι
γενήσεσθε. πρῶτον μὲν τοὺς ἐχθίστους Ἀστυφίλου
ἐπί τε τὰ μνήματα ἰέναι καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ⟨τὰ⟩ ἐκείνου
ποιήσετε· ἔπειτα τὰς Εὐθυκράτους ἐπισκήψεις, τοῦ
πατρὸς τοῦ Ἀστυφίλου, ἀκύρους ποιήσετε, ἃς αὐτὸς
πρότερον ἀπέθανεν ἢ παραβῆναι· ἔπειτα τετελευτη-
37 κότα Ἀστύφιλον παρανοίας αἱρήσετε· εἰ γὰρ τοῦτον
ἐποιήσατο ὑὸν οὗ τῷ πατρὶ πολεμιώτατος ἦν, πῶς οὐ

οὗτοι Dbr: τοῦτο cf. Lys XII 51 | 6 εἰσποιήσητε Sauppe: εἰσποιήσησθε | οὐδ' ⟨ἂν⟩ Emp. **35**, 2 ⟨γὰρ⟩ ὑμῖν Rs, ⟨δ'⟩ ὑμῖν Dbr, coll. X 26, cf. VI 62 | 3 βοη..σατε pr. (erat. σα), inter scrib. corr. 1 | 4 δυνατὸς Nab | κάλλιον Schb | 5 αὐτῶν pr., ἁπάντων inter scrib. corr. 1 **36**, 1 πάντως οὖν Dbr | 3 σκέ.ασθε pr., corr. 1 | ὁπόσων ⟨κακῶν⟩ Rs, coll. V 25 | 5 τὰ add. Sauppe | 6. 7 τοῦ π. τοῦ Ἀ. del. Nab | 8 ἀπέθανεν ἢ Bk: ἢ ἀπέθανε, cf. V 44 Demosth LVII 70, ⟨ἂν⟩ ἀπ. ἢ Steph, malim ἢ παραβ. ἀπ. **37**, 2 οὗ Sauppe: ὃς

δόξει τοῖς ἀκούσασι παρανοεῖν ἢ ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι; ἔτι δ' ἐμέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐκτραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ συμπαιδευθέντα Ἀστυφίλῳ καὶ ἀδελφὸν ὄντα, περιόψεσθε ὑπὸ Κλέωνος ἀποστερηθέντα τῶν ἐκείνου. ἀντιβολῶ ὑμᾶς καὶ ἱκετεύω ἐκ παντὸς τρόπου ψηφίσασθαί μοι· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα Ἀστυφίλῳ τε χαρίσαισθε κἀμὲ οὐκ ἂν ἀδικήσαιτε.

X.

| ΠΡΟΣ ΞΕΝΑΙΝΕΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀρίσταρχός τις τεσσάρων πατὴρ γενόμενος παίδων, Κυρωνίδου καὶ Δημοχάρους καὶ τῆς μητρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον καὶ ἄλλης κόρης, τούτων μὲν τὸν Κυρωνίδην ἔτι περιὼν εἰσεποίησεν εἰς τὸν Ξεναινέτου τοῦ κατὰ μητέρα πάππου κλῆρον, αὐτὸς δὲ κληρονόμους τοὺς λοιποὺς ἑαυτῷ κατέλειψε παῖδας. μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Δημοχάρης ἄπαις, καὶ ἡ μία θυγάτηρ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἄπαις, ὁ δὲ κλῆρος ὅλος ἔρχεται δικαίως εἰς τὴν μητέρα τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἀριστάρχου Ἀριστομένης ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ καὶ κατὰ νόμον ἐπίτροπος τῶν τοῦ ἀδελφοῦ γινόμενος παίδων, ἐκδέδωκε Κυρωνίδῃ τῷ ἐκποιήτῳ υἱῷ Ἀριστάρχου

---

4 δέ με | 7 ⟨οὖν⟩ ὑμᾶς Rs cf. VI 62 II 47 vel δὲ cf. VIII 45 Herw | 9 χαριεῖσθε pr., corr. 2 | ἀδικήσαιτε Bk: ἀδικήσητε

Or. X tit. τοῦ κλήρου τοῦ ἀρ., sed in indice τοῦ ἀρ. κλήρου. Harp. ὅτι παιδὶ· περὶ τοῦ ἀρ. κλήρου (ex em. Valesii).

hyp. 3 τούτων Bk: τοῦτον | μὲν corr. 2, μὴν pr. | 7 αὐτοῦ del. Dbr

τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ, ἐπαγγειλάμενος περιποιῆσαι αὐτῷ τὸν Ἀριστάρχου κλῆρον. ὃ δὴ καὶ πεποίηκε· γενομένου γὰρ υἱοῦ τῷ Κυρωνίδῃ πρῶτον μὲν ὄνομα τῷ παιδὶ τὸ τοῦ πάππου δεδώκασιν, Ἀρίσταρχον ὀνομάσαντες, εἶτα εἰσεποίησαν αὐτὸν εἰς τὸν ⟨τοῦ⟩ πάππου οἶκον ὡς δὴ τοῦτο ἐκείνου προστάξαντος, καὶ παραδέδωκεν Ἀριστομένης αὐτῷ τὸν ὅλον τοῦ πάππου κλῆρον. ἔτι δὲ παῖς ὢν ἐκεῖνος [καὶ] τελευτῶν κληρονόμον κατὰ διαθήκας ἐνεστήσατο τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Ξεναίνετον. τούτων οὕτω γενομένων, καὶ κρατοῦντος Ξεναινέτου τὴν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ οὐσίαν, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ, λέγων ἑαυτὸν μόνον εἶναι κληρονόμον δικαίως τῶν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ χρημάτων. ὁ μὲν γὰρ Κυρωνίδης, φησίν, ἐκποίητος ἐγένετο· ὁ δὲ πατὴρ υἱὸν ἔχων γνήσιον τὸν Δημοχάρην, οὐκ ἐδύνατο θετὸν ἑαυτῷ ποιῆσαι παῖδα· ὁ δὲ Δημοχάρης ἀτελὴς ὢν οὐδὲ αὐτὸς ἐδύνατο εἰσποιῆσαι τῷ πατρὶ θετὸν υἱόν· ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἡ ἄλλη θυγάτηρ αὐτοῦ ἡ προτελευτήσασα. ὥστε οὐ κατὰ τὸν νόμον, φησί, τῆς εἰσποιήσεως γενομένης τοῦ μικροῦ Ἀριστάρχου, οὐκέτι συνίστατο ἡ διαθήκη αὐτοῦ, τοῦ νέου Ἀριστάρχου· ἃ γὰρ μὴ δικαίως ἐκτήσατο, πῶς ἄλλῳ παραπέμπειν ἐδύνατο; ἀναιρουμένης δὲ τῆς διαθήκης εἰκότως ὁ κλῆρος εἰς τὸν λέγοντα τὸν λόγον ἐφέρετο, υἱὸν ὄντα τῆς γνησίας θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ πραγματικὴ ἔγγραφος· ζητεῖ γὰρ εἰ δεῖ τὰς τοιαύτας συνεστάναι διαθήκας, καὶ τίς δικαιότερα λέγει.

1 *Ἐβουλόμην ⟨μέν⟩, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ξεναίνετος οὑτοσὶ δύναται ψευδῆ λέγειν θαρραλέως, οὕτω κἀγὼ τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν εἰπεῖν δυνηθῆναι· οἶμαι γὰρ ἂν ὑμῖν εὐθέως δῆλον γενέσθαι*

17 *τοῦ* add. Bk | 19 *αὐτῷ* corr. 1, *αὐτὸν* pr. | 20 cf. § 22 | *καὶ* del. Ald. | 21 *ξαιναίνετον* pr., corr. 1 | 32 *συνίστατο* pr., *-αται* corr. 2 | 39 *τίς* corr. 1, *τί* pr. 1, 1 *μὲν* add. Bk, cf. fr. 4. 22 | 2 ⟨*τὰ*⟩ *ψευδῆ* Schoem | *θαρραλαίως* pr., corr. 2

*εἴθ' ἡμεῖς ἀδίκως ἐπὶ τὸν κλῆρον ἥκομεν, εἴθ' οὗτοι
μὴ προσηκόντως πάλαι τὰ χρήματα ταῦτα εἰλήφασι.
νῦν δὲ οὐκ ἐξ ἴσου διακείμεθα, ὦ ἄνδρες. οἱ μὲν γὰρ
καὶ λέγειν δεινοὶ καὶ παρασκευάσασθαι ἱκανοί, ὥστε
καὶ ὑπὲρ ἑτέρων πολλάκις ἐν ὑμῖν ἠγωνίσθαι· ἐγὼ δὲ
μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου ἀλλ' οὐδὲ ὑπὲρ ἐμαυτοῦ πώποτε
δίκην ἰδίαν εἴρηκα, ὥστε πολλῆς δεῖ με συγγνώμης
τυχεῖν παρ' ὑμῶν.*

Ἠνάγκασμαι μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι 2
*δίκην παρ' αὐτῶν λαβεῖν, τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν ἐν τῇ
ἀνακρίσει Ἀριστάρχου εἶναι ἀδελφὴν προσγράψασθαι·
οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὑμῖν ἡ διάγνωσις ἧττον περὶ αὐτῶν
εὐκρινὴς γενήσεται, [ἀλλ'] ἐκ τῶν νόμων σκοποῦσιν
εἰ τὰ ἑαυτοῦ δέδωκε τούτῳ Ἀρίσταρχος ἢ τὰ μηδὲν
προσήκοντα. ἔστι δὲ δίκαιον τοῦτο, ὦ ἄνδρες· ὁ γὰρ
νόμος κελεύει τὰ μὲν ἑαυτοῦ διαθέσθαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ,
τῶν δὲ ἀλλοτρίων οὐδένα κύριον πεποίηκε. τοῦτο* 3
*οὖν ὑμᾶς πειράσομαι πρῶτον διδάσκειν, ἐάν μου μετ'
εὐνοίας ἀκοῦσαι ἐθέλητε. εἴσεσθε γὰρ ὡς ὁ κλῆρος
οὗτος οὐ τούτων ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς
πατρῷος, ἔπειτα καὶ ὡς Ἀρίσταρχος οὐδὲ καθ' ἕνα
νόμον αὐτὸν εἴληφεν, ἀλλὰ παρὰ πάντας τοὺς νόμους
ἀδικεῖ μετὰ τῶν οἰκείων τὴν ἐμὴν μητέρα· ὅθεν οὖν
σαφέστατα μαθήσεσθε ὡς ἔχει ταῦτα, ἐντεῦθεν ὑμᾶς
πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.*

Ἀρίσταρχος γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες, Συπαλήττιος. οὗτος 4

8 *ἱκανοί*] *δυνατοί* Nab | *ὥστε* corr. 2, *ὥσπερ* pr. **2**, 1 malim *ἠναγκάσθην* | 2 *ἐν* Dbr: *πρὸς*, *πρὸς τῇ ἀν.* del. Kayser | 4 *ἡ διάγνωσις* Schb: *ἥδε ἡ γνῶσις*, cf. I 21, *ἤδη ἡ γν.* Dbr | 5 *ἀλλ'* del. Dbr | 8 *μὲν τὰ* Dbr | *ὅπως ἂν* Fuhr, cf. VII 1, Isocr XIX 43 **3**, 3 *ἴσεσθε* pr., corr. 2 **4**, 1 *συπαλλήτιος*: corr. Tur

ἔλαβε Ξεναινέτου Ἀχαρνέως θυγατέρα, ἐξ ἧς γίγνεται
Κυρωνίδης καὶ Δημοχάρης καὶ ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ
ἄλλη τούτων ἀδελφή. Κυρωνίδης μὲν οὖν ὁ τοῦδε
πατὴρ καὶ θατέρου τοῦ τόνδε τὸν κλῆρον ἀδίκως
ἔχοντος ἐξεποιήθη εἰς ἕτερον οἶκον, ὥστε αὐτῷ τῶν
χρημάτων οὐδὲν ἔτι προσῆκεν· Ἀριστάρχου δὲ τοῦ
πατρὸς ⟨τοῦ⟩ τούτων | τελευτήσαντος Δημοχάρης ⟨ὁ⟩
ὑὸς κληρονόμος τῶν ἐκείνου κατέστη. τούτου δὲ παιδὸς
ἀποθανόντος καὶ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς, ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ
5 ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ ἐπίκληρος ἐγένετο. καὶ οὕτω μὲν
ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα ταυτὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο.
προσῆκον δ' αὐτῇ μετὰ τῶν χρημάτων τῷ ἐγγύτατα
γένους συνοικεῖν, πάσχει δεινότατα, ὦ ἄνδρες. Ἀριστο-
μένης γὰρ ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου τοῦ Ἀριστάρχου, ὄντος
αὐτῷ ὑέος καὶ θυγατρός, ἀμελήσας ἢ αὐτὸς αὐτὴν
ἔχειν ἢ τῷ ὑεῖ μετὰ τοῦ κλήρου ἐπιδικάσασθαι, τού-
των μὲν οὐδὲν ἐποίησε, τὴν δὲ αὑτοῦ θυγατέρα ἐπὶ
τοῖς τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασι Κυρωνίδῃ ἐξέδωκεν, ἐξ
ἧς ὁ Ξεναίνετος οὗτος καὶ Ἀρίσταρχος ὁ τελευτήσας
6 ἐγένετο. τὸ μὲν οὖν ἀδίκημα, καὶ ὃν τρόπον τῶν
χρημάτων ἀπεστερήθην, τοῦτ' ἔστιν, ὦ ἄνδρες· μετὰ
δὲ ταῦτα τὴν ἐμὴν μητέρα ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρί.
Κυρωνίδου δὲ τελευτήσαντος τὸν τοῦ Ξεναινέτου
ἀδελφὸν εἰσάγουσιν Ἀριστάρχῳ ὑόν, οὐδὲ καθ' ἕνα

3 δημόχαρις pr., corr. 2, sic et v. 8; 7, 5 | 5 τοῦ τόνδε corr. 2, τούτων δὲ pr. | post κλῆρον punctis νόμον del. 1 | 6 σχόντος Sauppe | ⟨τούτων⟩ τῶν Katabaines | 8 τοῦ add. Dbr | ὁ add. Sauppe, ὑὸς del. vel ὢν add. Schoem | 9 κείνου in v. initio | παιδὸς ⟨ὄντος⟩ Hertl, cf. IX 30 | 11 ἐπὶ Valckenaer: ἐν 5, 1 καὶ οὕτω ... 2 ἐγένετο del. Kayser | 8 οὐδέτερον Nab coll. V 35 VII 29 XI 27, τούτων ... ἐποίησε et δὲ del. Herw. | 9 κυρωνίδης pr., corr. 2 | 11 ἐγένοντο Herw 6, 2 ἀπεστερήθη Tur post Schoem, ἀπεστερήθημεν Schb | 4 κυρωνίδους pr., ras. corr.

νόμον, ὦ ἄνδρες, ὡς ἐγὼ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων ὑμῖν ἐπιδείξω.

Πρῶτον μὲν οὖν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι ὡς 7
*Κυρωνίδης ἐκποίητος εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον ἐγένετο
καὶ ἐν ἐκείνῳ ἐτελεύτησεν, ἔπειθ' ὡς Ἀρίσταρχος, οὗ
ἦν οὗτος ὁ κλῆρος, πρότερος τοῦ υἱέος Δημοχάρους
ἐτελεύτησε, Δημοχάρης δὲ παῖς ὢν ἀπέθανε καὶ ἡ
ἑτέρα ἀδελφή, ὥστε τὸν κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ
γενέσθαι. Καί μοι κάλει τούτων τοὺς μάρτυρας.*

⟨ΜΑΡΤΥΡΕΣ.⟩

Οὕτως μὲν ἐξ ἀρχῆς ⟨τῆς ἐμῆς μητρὸς⟩ ἦν, ὦ 8
*ἄνδρες, ὁ κλῆρος, περὶ οὗ νῦν ὁ λόγος ἐστί, Κυρωνίδου μὲν ἐκποιήτου γενομένου εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον, τοῦ δὲ πατρὸς Ἀριστάρχου τῷ υἱεῖ Δημοχάρει καταλιπόντος, ἐκείνου δὲ τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ ταύτῃ, μητρὶ δὲ ἐμῇ. δεῖ δέ, ἐπειδὴ λίαν ἀναισχυντοῦσιν, ὦ ἄνδρες, καὶ τὰ χρήματα παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιοῦσι, μαθεῖν ὑμᾶς ὡς οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον Ἀρίσταρχος εἰς τοὺς φράτερας τοὺς ἐκείνου εἰσῆκται· ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθητε, σαφῶς εἴσεσθε ὅτι τῷ μὴ δικαίως
ἔχοντι οὐδὲ διατίθεσθαι περὶ αὐτῶν προσῆκεν. οἶμαι* 9
τοίνυν πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὦ ἄνδρες, ὅτι κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰσποιήτων γίγνονται, διδόντων τε αὐτῶν καὶ υἱεῖς ποιουμένων, ἄλλως δὲ οὐκ ἔξεστιν. εἴτε οὖν Ἀρίσταρχον φήσει τις αὐτὸν διαθέσθαι, οὐκ ἀληθῆ λέξει· γνησίου γὰρ ὄντος αὐτῷ

---

6 *τεμηρίων* pr., corr. 1 **7**, 8 tit. add. Ald. **8**, 1 *τῆς ἐμῆς μητρὸς* add. Tur coll. 3. 5. 11 etc., *ἡμῶν* vel *ἡμέτερος* add. Rs, *τῆς μητρὸς* add. Emp, *τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς* Brm | 4 *πατρὸς* del. Dbr | 6 *ἐμῇ* Ald: *ἐμοὶ* | 7 *παρά τε* pr., corr. 2 | 8 *νόμον* corr. 2, *μόνον* pr. | 10 ft. *οἴσεσθε* pr., corr. 2
9, 4 *τὰ ἑαυτῶν* Sauppe | 5 *αὐτῷ* Dbr

Δημοχάρους ὑέος οὔτ' ἂν ἐβούλετο ταῦτα [δια]πρᾶξαι,
οὔτε ἐξῆν δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ἑτέρῳ· εἴτε Ἀριστάρχου
τελευτήσαντος Δημοχάρην αὐτὸν ποιήσασθαι, καὶ
10 ταῦτα ψεύσονται. παιδὸς γὰρ οὐκ ἔξεστι διαθήκην
γενέσθαι· ὁ γὰρ νόμος διαρρήδην κωλύει παιδὶ μὴ
ἐξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα μεδίμνου κριθῶν.
μεμαρτύρηται δὲ Ἀρίσταρχον μὲν πρότερον Δημοχάρους
τοῦ ὑέος τελευτῆσαι, ἐκεῖνον δὲ ὕστερον τοῦ πατρός·
ὥστε κατά γε διαθήκην ἐκείνων, οὐδ' εἰ διέθεντο
προσῆκεν αὐτῷ τούτων τῶν χρημάτων κληρονομῆσαι.
Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τοὺς νόμους, καθ' οὓς οὐδετέρῳ
αὐτῶν ἐξῆν διαθήκας ποιήσασθαι.

ΝΟΜΟΙ.

11 Οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ Κυρωνίδην οἷόν τε ἦν
ὑὸν Ἀριστάρχῳ εἰσποιῆσαι, ἀλλ' αὐτῷ μὲν ἐπανελθεῖν
εἰς τὸν πατρῷον οἶκον ἐξῆν, ὑὸν ἐγκαταλιπόντα ἐν τῷ
Ξεναινέτου οἴκῳ, ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑεῖς ἀναγαγεῖν οὐκ
ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, ψεύσονται. ὥστε οὐδ' ἐὰν
φάσκωσιν ὑπ' ἐκείνου ποιηθῆναι, νόμον ἕξουσι δεῖξαι
καθ' ὃν ἐξῆν αὐτῷ ταῦτα πρᾶξαι, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ
λέγουσιν ἔτι φανερώτερον ὑμῖν γενήσεται τοῦτο, ὅτι
παρανόμως καὶ ἀσελγῶς ἔχουσι τὰ τῆς μητρὸς χρή-
12 ματα. καὶ μὲν δή, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ Ἀριστομένει

---

7 δια- del. Bk, coll. 11. 13, διαπράξασθαι Rs | 9 δημόχαριν pr., δημοχάρην corr. 2 | 10 ψεύδονται pr., corr. 1
10, 2 cf. Harp s. ὅτι παιδὶ | 5 πατρὸς ⟨ἔτι παῖδα ὄντα⟩ Dbr
11, 4 ὑεῖς ἀναγαγεῖν scripsi: ἄν τισ| ἀναγαγεῖν pr., ἄν τι.|να ἀγαγεῖν corr. 2, τινα ἀγαγεῖν vulg., τιν' ἀναγαγεῖν Brm, ⟨τῶν⟩ ἐξ αὐτοῦ δὲ ἀντεισαγαγεῖν Dbr, ἐξεῖναι δ' υἱὸν αὐτοῦ ἀντεισαγ- Schb, ἐξ. δ' ἀνθ' αὐτοῦ υἱὸν εἰσαγ- Kayser | οὐκ ἐᾷ ὁ νόμος Dbr, cf. IX 13 | 5 οὐδ' corr. 1, οὗ δ' pr. | 6 εἰσποιηθῆναι Albrecht **12**, 1 ἀριστογένει pr., corr. 1

γε οὐδὲ Ἀπολλοδώρῳ, οἷς προσῆκε τῆς ἐμῆς μητρὸς
ἐπιδικάσασθαι, οὐδὲ τούτοις ἐξῆν. θαυμαστὸν γὰρ
ἂν εἴη, εἰ τὴν ἐμὴν μητέρα ἔχοντι Ἀπολλοδώρῳ ἢ
Ἀριστομένει οὐκ ἂν οἷόν τε ἦν τῶν ἐκείνης κυρίῳ
γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον ὃς οὐκ ἐᾷ τῶν τῆς ἐπι-
κλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες
ἡβήσαντας | κρατεῖν τῶν χρημάτων, ἀλλ' ἑτέρῳ αὐτὴν
ἐκδόντι ἐξέσται εἰς τὰ ταύτης χρήματα ὑὸν εἰσποιῆσαι.
δεινὰ μέντ' ἂν γίγνοιτο. καὶ τῷ μὲν πατρὶ αὐτῆς, 13
εἰ παῖδες ἄρρενες μὴ ἐγένοντο, οὐκ ἂν ἐξῆν ἄνευ
ταύτης διαθέσθαι· κελεύει γὰρ ὁ νόμος σὺν ταύταις
κύριον εἶναι δοῦναι, ἐάν τῳ βούληται, τὰ ἑαυτοῦ·
τῷ δὲ μήτε λαβεῖν αὐτὴν ἀξιώσαντι μήτε πατρὶ ὄντι,
ἀλλ' ἀνεψιῷ, παρὰ πάντας τοὺς νόμους εἰσαγαγόντι
ἔσται κυρίως ταῦτα πεπραγμένα; καὶ τίς ὑμῶν ταῦτα
πεισθήσεται; ἐγὼ μέν, ὦ ἄνδρες, σαφῶς ἐπίσταμαι ὅτι 14
οὔτε Ξεναίνετος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἀνθρώπων ἕξει
ἀποδεῖξαι ὡς οὐ τῆς ἐμῆς μητρὸς οὗτος ⟨ὁ⟩ κλῆρός
ἐστι, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῇ τοῦ Δημοχάρους καταλιπόντος·
ἐὰν δ' ἄρα τολμῶσι περὶ αὐτῶν λέγειν, νόμον κελεύετε
δεῖξαι καθ' ὃν γεγένηται ἡ εἰσποίησις Ἀριστάρχῳ,
καὶ τίς ὁ εἰσποιήσας· τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστιν. ἀλλ'
οἶδ' ὅτι οὐχ ἕξουσιν ἐπιδεῖξαι.

Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὸν κλῆρον εἶναι τῆς μητρὸς ἐξ 15

---

2 προσῆκε Rs: προσήκει | 4 εἴη Geb: ἦν | ἐμὴν ⟨μὲν⟩ Katabaines | 5 ἂν del Nab | 6 τῶν corr. 2, τ..͂ pr. | 7 ἀλλὰ τοὺς Sauppe | διοτὲς pr., διετὲς corr. 1, acc. corr. 2 | 8 τῶν χρ. del. Hirschig, κρ. τῶν χρ. del. Herw | ἑτέρῳ δὲ Katab. **13**, 4 τω corr. 1, του pr. | βούληται Dobr: βούλοιτο, ὅτῳ βούλοιτο Schb coll. IX 13, ὅτῳ ἂν βούληται Hirschig **14**, 1 ὅτι in mg. add. 1 | 3 ὁ add. Sauppe coll. 3 | 4 τοῦ Δημ. del. Nab | 5 περὶ τούτων Dbr | 6 Ἀριστ. del. Dbr

ἀρχῆς καὶ ἀδίκως αὐτὴν ὑπὸ τούτων ἀπεστερῆσθαι, ἔκ τε τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἱκανῶς ἡγοῦμαι ἀποδεδεῖχθαι. οὕτω δὲ καὶ τούτοις φανερόν ἐστιν ὅτι οὐ προσηκόντως ἔχουσι ταῦτα τὰ χρήματα, ὥστε οὐκ ἐπὶ τῷ δικαίως Ἀρίσταρχον εἰσαχθῆναι εἰς τοὺς φράτερας τὸν λόγον ποιοῦνται μόνον ἀλλὰ καὶ δίκην φασὶν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν ἐκτετικέναι, ἵνα, ἐὰν μὴ κατ' ἐκεῖνον δικαίως δοκῶσιν ἔχειν, κατά γε ταῦτα
16 εἰκότως προσῆκον αὐτοῖς φαίνηται. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι, μεγάλοις ὑμᾶς τεκμηρίοις διδάξω. εἰ γὰρ ἦν, ὡς οὗτοι λέγουσιν, ὑπέρχρεως οὗτος ὁ κλῆρος, οὔτ' ἂν χρήματα οὗτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐξέτινον (οὐ γὰρ προσῆκον αὐτοῖς, ἀλλ' οἷς ἐγένετο ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐπίδικος, τούτοις ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ αὐτῶν βουλεύσασθαι), οὔτε ἂν εἰσεποίουν εἰς τοῦτον τὸν κλῆρον ὑὸν Ἀριστάρχῳ, μέλλοντες ὠφεληθήσεσθαι μὲν
17 μηδέν, ζημιωθήσεσθαι δὲ μεγάλα. ἢ ἕτεροι μέν, ὅταν περὶ χρήματα δυστυχῶσι, τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἑτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν, ἵνα μὴ μετάσχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας· οὗτοι δὲ ἄρα εἰς ὑπέρχρεων οὐσίαν καὶ οἴκοθεν εἰσεποίουν σφᾶς αὐτούς, ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα προσαπολέσειαν; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλ'

15, 9 ἑαυτοῦ pr., corr. 2 | ἵνα μὴ pr., ἂν in v. add. 1 | 10 ἐκεῖνο Rs | προσῆκον pr., προσήκων corr. 2, προσήκειν Rs | 11 φαίν.ται pr., corr. 2 **16**, 3 ὑπέρχρεὼς pr., ὑπόχρεως corr. 2 cf. Demosth. XXVII 25 | 4 ὑπὲρ αὐτοῦ Rs | 5 προσῆκεν Rs | 7 εἰσεποίουν Ald: εἰσποιοῦν ft. pr., εἰσποιεῖν corr. 1 | 8 ὠφελήσεσθαι et 9 ζημιώσεσθαι Herw **17**, 1 ὅταν μὲν pr., corr. 1 | 2 χρημάτων vulgo | 3 εἰσποιῶσιν pr., corr. 2 | 4 ὑπέρχρέων pr., ὑπόχρέων corr. 2 | 5 οὐσίαν καὶ del. Herw, καὶ οἶκον Markl, καὶ del. οἴκοθεν transp. post τὰ in v. 6 Brm | 6 προσαπολέσειεν pr., corr. 1

ὁ μὲν κλῆρος ἐλεύθερος ἦν καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγέ-
νετο, οὗτοι δὲ φιλοχρηματοῦντες καὶ ἐκείνην ἀπο-
στεροῦντες ταῦτα πάντα ἐμηχανήσαντο.

Ἴσως οὖν ⟨ἄν⟩ τις, ὦ ἄνδρες, τὸν χρόνον ὑμῶν 18
θαυμάσειε, πῶς ποτε πολὺν οὕτως εἰάσαμεν καὶ ἀπο-
στερούμενοι οὐκ ἦμεν ἐπ' αὐτά, ἀλλὰ νυνὶ περὶ αὐτῶν
τοὺς λόγους ποιούμεθα. ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν οὐ δίκαιον
εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον ἔχειν, εἴ τις μὴ ἐδυνήθη ἢ
κατημέλησεν (οὐ γὰρ τοῦτό ἐστι σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ
πρᾶγμα εἰ δίκαιον ἢ μή)· ὅμως μέντοι καὶ περὶ τούτων
αἴτιον εἰπεῖν ἔχομεν, ὦ ἄνδρες. ὁ γὰρ πατὴρ οὑμὸς 19
ἐπὶ προικὶ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν μητέρα συνῴκει,
τὸν δὲ κλῆρον τούτων καρπουμένων οὐκ εἶχεν ὅπως
εἰσπράξαιτο· ὅτε γὰρ περὶ αὐτοῦ λόγους ἐποιήσατο τῆς
μητρὸς κελευούσης, οὗτοι ταῦτα αὐτῷ ἠπείλησαν, αὐτοὶ
ἐπιδικασάμενοι αὐτὴν ἕξειν, εἰ μὴ βούλοιτο αὐτὸς ἐπὶ
προικὶ ἔχειν. ὁ δὲ πατήρ, ὥστε τῆς μητρὸς μὴ στερη-
θῆναι, καὶ δὶς τοσαῦτα χρήματα εἴασεν ἂν αὐτοὺς
καρποῦσθαι. καὶ τοῦ μὲν τὸν πατέρα μὴ ἐπεξελθεῖν 20
ὑπὲρ τούτων τοῦτό ἐστι τὸ αἴτιον· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ
Κορινθιακὸς πόλεμος ἐγένετο, ἐν ᾧ ἐγὼ κἀκεῖνος
στρατεύεσθαι ἠναγκαζόμεθα, ὥστε οὐδετέρῳ ἂν ἡμῶν
δίκην ἐξεγένετο λαβεῖν. εἰρήνης τ' αὖ γενομένης ἐμοί
τι ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον συνέβη, ὥστε μὴ ῥᾴδιον
εἶναι πρὸς τούτους διαφέρεσθαι. ὥστε οὐ μικρὰς
ἔχομεν αἰτίας περὶ τοῦ πράγματος. ἀλλὰ νυνὶ δίκαιον 21
εἰπεῖν ἐστιν, ὦ ἄνδρες, τίνος δόντος ἔχει τὸν κλῆρον,

18, 1 ἂν add. Tur | 8 ⟨τὸ⟩ *αἴτιον* Nab, coll. III 9 **19**, 5 *αὐτὸν* pr., *αὐτῷ* corr. 2 | 7 *δὲ* corr. 1, *γὰρ* pr. **20**, 5 *λαχεῖν* Emp | 8 *ἔχομεν* ⟨*εἰπεῖν*⟩ Dbr, *λέγομεν* Schb, coll. VIII 9 **21**, 1 *δίκαιος* Rs | 2 *ἔχει* del. Tur, *ἐκείνῳ* Sauppe

κατὰ ποίους νόμους εἰς τοὺς φράτερας εἰσῆκται, καὶ
πῶς | οὐκ ἐπίκληρος ἦν ἐπὶ τούτοις τοῖς χρήμασιν ἡ
ἐμὴ μήτηρ. ταῦτα γάρ ἐστι περὶ ὧν ὑμᾶς δεῖ τὴν
ψῆφον ἐνεγκεῖν, οὐκ εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν
ἡμετέρων εἰσπραττόμεθα. μὴ δυνηθέντων δὲ ἐπιδεῖξαι,
δικαίως ἂν ἐμὸν αὐτὸν εἶναι ψηφίσαισθε.

22 Τοῦτο μὲν οἶδ' ὅτι ποιεῖν οὐχ οἷοί τ' ἔσονται·
χαλεπὸν γὰρ πρὸς νόμους καὶ δίκαιον πρᾶγμα ἀντι-
λέγειν ἐστί· περὶ δὲ τοῦ τεθνεῶτος λέξουσιν, ἐλεοῦντες
ὡς ἀνὴρ ὢν ἀγαθὸς ἐν τῷ πολέμῳ τέθνηκε, καὶ ὅτι
οὐ δίκαιόν ἐστι τὰς ἐκείνου διαθήκας ἀκύρους καθ-
ιστάναι. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτός, ὦ ἄνδρες, οἶμαι δεῖν κυρίας
εἶναι τὰς διαθήκας, ἃς ἂν ἕκαστος διαθῆται περὶ τῶν
ἑαυτοῦ, περὶ μέντοι τῶν ἀλλοτρίων οὐ κυρίας εἶναι
τὰς διαθήκας, ὥσπερ ἃς ⟨ἂν⟩ ἕκαστος περὶ τῶν αὑτοῦ
23 διαθῆται. ταῦτα δὲ οὐ τούτων ὄντα ἀλλ' ἡμέτερα
φαίνεται. ὥστ' ἐὰν ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον καταφεύγῃ
καὶ μάρτυρας παρέχηται ὡς διέθετο ἐκεῖνος, ἐπι-
δεικνύναι κελεύετε καὶ ὡς τὰ ἑαυτοῦ. τοῦτο γὰρ
δίκαιόν ἐστι. δεινότατα γὰρ ⟨ἂν⟩ πάντων γένοιτο, εἰ
Κυρωνίδης μὲν καὶ οὗτοι, ὄντες ἐξ ἐκείνου, μὴ μόνον
τὸν Ξεναινέτου οἶκον πλέον ἢ τεττάρων ταλάντων
ἕξουσιν, ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήψονται, ἐγὼ δὲ τῆς
μητρὸς οὔσης κυρίας καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν Κυρωνίδῃ

---

3 ⟨καὶ⟩ κατὰ Nab | 6 εἰσενεγκεῖν pr., corr. 1 | 8 αὐτὸ Rs | ψηφίσεσθε pr., corr. 2 **22**, 1 ⟨Ἀλλὰ⟩ τοῦτο Rs | μὲν ⟨δὴ⟩ Schoem | 3 ἐλέουσ pr., corr. 1 | 4 ἐν τῷ πολ. del. Nab | 6 κυ-ρίας ⟨μὲν⟩ Herw | 8 κυρίας . . . 10 διαθῆται del. Herw | 9 ἂν add. Tur **23**, 1 ὑμέτερα pr., corr. 1 | 4 καὶ ὡς Sauppe: δικαίως pr., ante hanc vocem εἰ s. v. add. 2, δὴ καὶ ὡς Brm | 5 γὰρ s. v. add. 1 | ἂν add. Bk | 7 τετταρατάλαντον Nab, coll. VII 19. 42 | 8 ἔχουσι Hertl | 9 μητρὸς ὢν κύριος Brm

γεγενημένος εἰ μηδὲ τὸν τῆς μητρὸς κλῆρον λήψομαι,
καὶ ταῦτα μηδὲ ἐχόντων τούτων ἐπενεγκεῖν παρ' ὅτου
ποτ' εἰλήφασι. καίτοι δίκαιον, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τῶν 24
ἀμφισβητησίμων χωρίων δεῖ τὸν ἔχοντα ἢ θέτην ἢ
πρατῆρα παρέχεσθαι ἢ καταδεδικασμένον φαίνεσθαι,
οὕτω καὶ τούτους καθ' ἕν τι τούτων ἀποφήναντας
αὐτῶν ἀξιοῦν ἐπιδικάζεσθαι, μὴ πρὸ δίκης τὴν Ἀρι-
στάρχου θυγατέρα, ἐμὴν δὲ μητέρα, ἐκ τῶν πατρῴων
ἐκβάλλειν. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, οὐχ ἱκανόν ἐστι 25
Ξεναινέτῳ τὸν Ἀριστομένους οἶκον καταπεπαιδεραστη-
κέναι, ἀλλὰ καὶ τοῦτον οἴεται δεῖν τὸν αὐτὸν τρόπον
διαθεῖναι. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, βραχείας
οὐσίας ὑπαρξάσης ἀδελφὰς μὲν ἐξέδωκα, ὅσα ἐδυνάμην
ἐπιδούς, κόσμιον δ' ἐμαυτὸν παρέχων καὶ ποιῶν τὰ
προσταττόμενα καὶ τὰς στρατείας στρατευόμενος ἀξιῶ
τῶν τῆς μητρὸς πατρῴων μὴ ἀποστερηθῆναι. ἀπέδειξα 26
δ' ὑμῖν Κυρωνίδην μὲν τὸν τούτων πατέρα ἐκποίητον
γενόμενον καὶ οὐκ ἐπανελθόντα εἰς τὸν πατρῷον οἶκον,
τὸν δὲ πατέρα τὸν Κυρωνίδου καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς
Δημοχάρει τῷ ὑῷ τοῦτον τὸν κλῆρον καταλιπόντα,
ἐκεῖνον δὲ παῖδα ὄντα τελευτήσαντα καὶ εἰς τὴν ἐμὴν
μητέρα τοῦτον τὸν κλῆρον ἐπιγιγνόμενον.

---

10 *γεγενημένος*, *ν* supra *ν* add. 2 | 11 *τοῦτον* pr., corr. 2 | *ἀνενεγκεῖν* Dbr, *εἰπεῖν* Kayser **24**, 2 *ἀμφισβητησίμων* Ald: *-ητήσεων* | 3 *πρατῆρα* Steph: *πρακτῆρα* | 5 *αὐτῶν* Sauppe: *αὐτὸν*, *αὐτοῦ* Schoem, *οὕτως* Dbr | ⟨*καὶ*⟩ *μὴ* Ald **25**, 6 *κόσμιον δ'* Rs: *κοσμιόν τ'* | 7 *πραττόμενα* pr., corr. 2 | *ἐστρατευμένος* Boekmeijer **26**, 2 *τούτου* pr., corr. 1 | 5 *υἱῷ.* pr[br] | 5 *παῖδα* Meutzner: *ἄπαιδα* | 7 *γιγνόμενον* Hirschig, *περιγιγνόμενον* Rs

XI

| ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἁγνίας τις εἶχεν ἀνεψιοὺς πολλούς, Θεόπομπον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλέα καὶ Στρατίον καὶ Εὐβουλίδην. οὗτος μέλλων τελευτᾶν ἐποιήσατο θετὴν ἑαυτῷ θυγατέρα, κελεύσας ἐν ταῖς διαθήκαις, εἴ τι πάθοι ἡ θυγάτηρ, ἔρχεσθαι τὸν κλῆρον εἰς Γλαύκωνα, ἀδελφὸν αὐτοῦ τυγχάνοντα ὁμομήτριον. ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ τελευτήσαντος ἡ θυγάτηρ λαβοῦσα τὸν κλῆρον ἐτελεύτησεν. ἀποθανόντος δὲ καὶ Εὐβουλίδου ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, τοῦ Εὐβουλίδου, δικασαμένη πρὸς Γλαύκωνα ἔλαβε τὴν οὐσίαν. μετὰ ταῦτα τελευτησάντων καὶ τῶν περὶ τὸν Στρατοκλέα καὶ Στρατίον Θεόπομπος μόνος ἐδικάσατο πρὸς αὐτήν, καὶ ἔλαβε τὸν κλῆρον. πρὸς τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Στρατοκλέους, δικάζεται, πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιτρόπου τινὸς υἱός, φάσκων ἐξ ἴσου τὰ τῆς κληρονομίας ἁρμόζειν τῷ τε Θεοπόμπῳ καὶ τῷ παιδὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἡ στάσις πραγματική.

⟨ΝΟΜΟΙ.⟩

1 *Διὰ ταῦθ' ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους, ὅτι κατὰ τὸν πρῶτον αὐτῶν ἰσχυρίζεται τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου προσήκειν, οὐκ ἀληθῆ λέγων. οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν Ἁγνίας ἀδελφός, ὁ δὲ νόμος περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων πρῶτον ἀδελφοῖς τε καὶ ἀδελφιδοῖς πεποίηκε τὴν κληρο-*

Or. XI. tit. cf. Harp. *καδίσκος* et *εἰσαγγελία*. Debebat esse *πρὸς τὸν δεῖνα ὀρφανοῦ κακώσεως ἀπολογία.*

hyp. 1 *ἀνεψιοὺς* cf. § 8 | 2 *στρατίαν* | 3 *ἑαυτοῦ* | 4 *κελεύσα.τ..* pr., corr. 1 | 12 *πρὸς ... υἱὸς* corrupta del. Brm, *δι' ἐπιτρόπου τινὸς* deletis ceteris Schoem, *πρὸς τοῦτον δι' ἐπιτρόπου ὁ υἱὸς τοῦ ἀδ. αὐτ. Στρ. δικάζεται φάσκων* Sauppe, ft. *μᾶλλον δὲ ἐπίτροπός τις τοῦ υἱέος*   1, 1 tit. add. Tur.

νομίαν, ἐὰν ὦσιν ὁμοπάτορες· τοῦτο γὰρ ἐγγυτάτω
τοῦ τελευτήσαντος γένος ἐστίν. ἐὰν δ' οὗτοι μὴ ὦσι, 2
δεύτερον ἀδελφὰς ὁμοπατρίας καλεῖ καὶ παῖδας τοὺς
ἐκ τούτων. ἐὰν δὲ μὴ ὦσι, τρίτῳ γένει δίδωσι τὴν
ἀγχιστείαν, ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παί-
δων. ἐὰν δὲ καὶ τοῦτ' ἐκλείπῃ, εἰς τὸ γένος πάλιν
ἐπανέρχεται καὶ ποιεῖ τοὺς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευ-
τήσαντος κυρίους αὐτῶν, κατὰ ταὐτὰ καθάπερ τοῖς
πρὸς πατρὸς ἐξ ἀρχῆς ἐδίδου τὴν κληρονομίαν. ταύ- 3
τας ποιεῖ τὰς ἀγχιστείας ὁ νομοθέτης μόνας, συντο-
μωτέρως τοῖς ῥήμασιν ἢ ἐγὼ φράζω· τὴν μέντοι διά-
νοιαν ὧν βούλεται ταύτῃ δείκνυσιν. ὁ δὲ παῖς οὗτος
οὐδὲ καθ' ἓν τούτων τῶν ὀνομάτων Ἁγνίᾳ προσήκει
τῇ ἀγχιστείᾳ, ἀλλ' ἔξω τῆς συγγενείας ἐστίν. ἵνα δ'
ἀκριβῶς μάθητε περὶ ὧν ψηφιεῖσθε, τοὺς πολλοὺς
λόγους ἐάσας οὗτος εἰπάτω ὅ τι ὁ παῖς προσήκει του-
τωνὶ τῶν εἰρημένων τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι· κἂν
φανῇ κατά τι προσήκων, ἑκὼν ἐγὼ συγχωρῶ τὸ ἡμι-
κλήριον εἶναι τοῦ παιδός. εἰ δέ τοι μηδὲν τούτων 4
ἕξει εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἐλεγχθήσεται φανερῶς ἐμὲ μὲν
συκοφαντῶν, ὑμᾶς δ' ἐξαπατῆσαι παρὰ τοὺς νόμους
ζητῶν; ἀναβιβασάμενος οὖν αὐτὸν ἐναντίον ὑμῶν ἐρω-
τήσω τὰ ἐν τοῖς νόμοις ὑπαναγιγνώσκων· οὕτως γὰρ
εἴσεσθε εἰ προσήκει τῷ παιδὶ τῶν Ἁγνίου χρημάτων
ἢ μή. Λαβὲ οὖν αὐτοῖς τοὺς νόμους· σὺ δ' ἀνάβηθι

---

7 *τὸ γένος* Sauppe, *γένους* Schb **2**, 4 *μέχρις* | 5 *ἐκλείποι* pr., *οι* in *η* corr. 1, *ε* altero loco erasum | [*εἰς*] *τὸ γένος, πάλιν* Schoem | 7 *ταὐτὰ* Tayl: *ταῦτα* **3**, 2 *συντομωτέρως* vel -*ροις* Rs: -*ρας* | 3 *φράζων* Rs | 6 *τῇ συγγενείᾳ* et *τῆς ἀγχιστείας* coll. 7. 9. 11. 30 Schoem, ⟨*ταύτης*⟩ *τῆς συγγ.* Brm | 8 ⟨*καθ'*⟩ *ὅτι* Hirschig sec. Rs **4**, 6 *ἴσεσθε* pr., corr. 2 | 7 *αὐτοὺς τοὺς* Tayl

δεῦρο, ἐπειδὴ δεινὸς εἶ διαβάλλειν καὶ τοὺς νόμους διαστρέφειν. σὺ δ' ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΙ.

5 Ἐπίσχες. ἐρωτήσω σέ. ἀδελφός ἐσθ' ὁ παῖς Ἁγνίου, ⟨ἢ⟩ ἀδελφιδοῦς ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἐξ ἀδελφῆς γεγονώς, ἢ ἀνεψιός, ἢ ἐξ ἀνεψιοῦ πρὸς μητρὸς ἢ πρὸς πατρός; τί τούτων τῶν ὀνομάτων, οἷς ὁ νόμος τὴν ἀγχιστείαν δίδωσι; καὶ ὅπως μὴ ἐκεῖνο ἐρεῖς, ὅτι ἐμὸς ἀδελφιδοῦς. οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐμοῦ κλήρου νῦν ὁ λόγος ἐστί· ζῶ γάρ. εἰ δ' ἦν ἄπαις ἐγὼ τετελευτηκὼς ⟨καὶ⟩ ἠμφεσβήτει τῶν ἐμῶν, τοῦτο ἂν προσῆκεν ἀποκρίνασθαι ἐρωτωμένῳ. νῦν δὲ φῂς τῶν Ἁγνίου χρημάτων τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός· δεῖ δή σε τῆς ἀγχιστείας, ὅ τι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει, τὸ γένος εἰπεῖν. φράσον οὖν τουτοισί.

6 Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀποκρίνεται πάντα μᾶλλον ἢ ὃ δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. καίτοι τόν γε πράττοντά τι δίκαιον οὐ προσῆκεν ἀπορεῖν ἀλλ' εὐθὺς λέγειν, καὶ μὴ μόνον τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ διόμνυσθαι, καὶ τοῦ γένους παρέχεσθαι μάρτυρας, ἵνα μᾶλλον [ἂν] ἐπιστεύετο ὑφ' ὑμῶν. νῦν δ' ἐφ' οἷς ἀπόκρισιν οὐ δέδωκεν, οὐ μάρτυρας παρέσχετο, οὐχ ὅρκον ὤμοσεν, οὐ νόμον | ἀνέγνωκεν, οἴεται δεῖν ὑμᾶς, ὀμωμοκότας ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, αὐτῷ πειθομένους ἐμοῦ καταγνῶναι ταύτην

5, 2 ἢ add. Tayl. | 4 τούτῳ τῶν vel τούτων ⟨αὐτῷ⟩ τῶν Rs | 7 καὶ supra v. add. 2 | 8 post ἐμῶν signum ·/· erasum; in mg. respondet idem signum, sed vox 3 vel 4 litterarum, quam corr. 1 addiderat, erasa est | 8 προσῆκεν Schoem: προσήκη pr., προσήκοι corr. 2 | 11 ⟨καθ'⟩ ὅτι Rs 6, 5 μάρτυρας Cob: μαρτυρίας | 6 ἂν del. Dbr | 7 ἀποκρίνουσι˜ pr., corr. 2 | 7 οὐκ ἔδωκεν et 8 ἀνέγνω Nab | 8 οἴεται .. pr.

τὴν εἰσαγγελίαν παρὰ τοὺς νόμους· οὕτω σχέτλιος καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπός ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ποιήσω τού- 7
των οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἐρῶ τοὐμὸν καὶ ὅθεν μοι προσήκει τῆς κληρονομίας, καὶ τὸν παῖδα ἐπιδείξω καὶ τοὺς πρότερον ἀμφισβητήσαντας ἐμοὶ τοῦ κλήρου πάντας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ὄντας, ὥσθ' ὑμᾶς ὁμολογεῖν. ἀνάγκη δ' ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβεβηκότα εἰπεῖν· ἐκ τούτων γὰρ γνώσεσθε τήν τε ἐμὴν ἀγχιστείαν καὶ ὅτι τούτοις οὐδὲν προσήκει τῆς κληρονομίας.

Ἐγὼ γὰρ καὶ Ἁγνίας, ὦ ἄνδρες, καὶ Εὐβουλίδης καὶ 8
Στρατοκλῆς καὶ Στρατίος ὁ τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἀδελφὸς ἐξ ἀνεψιῶν ἐσμεν γεγονότες· καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν ἦσαν ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων. Ἁγνίας οὖν, ὅτε ἐκπλεῖν παρεσκευάζετο πρεσβεύσων ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις αἳ τῇ πόλει συμφερόντως εἶχον, οὐκ ἐφ' ἡμῖν τοῖς ἐγγύτατα γένους, εἴ τι πάθοι, τὰ ὄντα κατέλιπεν, ἀλλ' ἐποιήσατο θυγατέρα αὐτοῦ ἀδελφιδῆν· εἰ δέ τι καὶ αὐτὴ πάθοι, Γλαύκωνι τὰ ὄντα ἐδίδου, ἀδελφῷ ὄντι ὁμομητρίῳ· καὶ ταῦτ' ἐν διαθήκαις ἐνέγραψε. χρόνων 9
δὲ διαγενομένων μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Εὐβουλίδης, τελευτᾷ δ' ἡ θυγάτηρ ἣν ἐποιήσατο Ἁγνίας, λαμβάνει δὲ τὸν κλῆρον Γλαύκων κατὰ τὴν διαθήκην. ἡμεῖς δὲ οὐδεπώποτ' ἠξιώσαμεν ἀμφισβητῆσαι πρὸς τὰς ἐκείνου διαθήκας, ἀλλ' ᾠόμεθα δεῖν περὶ τῶν αὐτοῦ τὴν ἐκείνου γνώμην εἶναι κυρίαν, καὶ τούτοις ἐνεμένομεν. ἡ δ' Εὐβουλίδου θυγάτηρ μετὰ τῶν αὐτῇ συμπραττόντων λαγχάνει τοῦ κλήρου καὶ λαμβάνει νικήσασα τοὺς κατὰ τὴν διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, ἔξω μὲν οὖσα τῆς

11 εἰσαγγελίαν cf. Harp. s. v. 7, 1 τοιοῦτον οὐδὲν Nab | 5 ὁμολογήσειν Herw 8, 6 ἔσχον Dbr 9, 5 οὐδεπώ.οτ' pr. corr. 1

ἀγχιστείας, ἐλπίσασα δ', ὡς ἔοικεν, ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν
οὐκ ἀντιδικήσειν, ὅτι οὐδὲ πρὸς τὰς διαθήκας ἠμφε-
10 *σβητήσαμεν. ἡμεῖς δέ, ἐγὼ ⟨καὶ⟩ Στρατίος καὶ Στρα-*
τοκλῆς, ἐπειδὴ τοῖς ἐγγύτατα γένους ἐγεγένητο ἐπίδικος
ὁ κλῆρος, παρεσκευαζόμεθα ἅπαντες λαγχάνειν· πρὶν
δὲ γενέσθαι τὰς λήξεις τῶν δικῶν ἡμῖν τελευτᾷ μὲν
ὁ Στρατίος, τελευτᾷ δ' ὁ Στρατοκλῆς, λείπομαι δ' ἐγὼ
μόνος τῶν πρὸς πατρὸς ὢν ἀνεψιοῦ παῖς, ᾧ μόνῳ κατὰ
τοὺς νόμους ἐγίγνετο ἡ κληρονομία, πάντων ἤδη τῶν
ἄλλων ἐκλελοιπότων, οἳ ταὐτὸν ἐμοὶ τῇ συγγενείᾳ
11 *προσήκοντες ἐτύγχανον. τῷ δὲ γνώσεσθε τοῦθ', ὅτι*
ἐμοὶ μὲν ἀγχιστεύειν, τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων γεγονόσιν
οὐκ ἦν, ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς ἦν; αὐτὸς ὁ νόμος δη-
λώσει. τὸ μὲν γὰρ εἶναι τὴν ἀγχιστείαν ἀνεψιοῖς πρὸς
πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παίδων ὁμολογεῖται παρὰ πάν-
των· εἰ δὲ μεθ' ἡμᾶς δίδωσι τοῖς ἡμετέροις παισί,
τοῦτ' ἤδη σκεπτέον ἐστί. Λαβὲ οὖν αὐτοῖς τὸν νόμον
καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΣ. Ἐὰν δὲ μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρις
ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς κυρίους εἶναι
κατὰ τὰ αὐτά.

12 *Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐκ εἶπεν, ἐὰν*
μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρι ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς
τῶν ἀνεψιαδῶν εἶναι κυρίους, ἀλλὰ ἀπέδωκε τοῖς πρὸς
μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος, ἐὰν ἡμεῖς μὴ ὦμεν, τὴν
κληρονομίαν ἤδη, ἀδελφοῖς καὶ ἀδελφαῖς καὶ παισὶ

10, 1 *καὶ* post *ἐγὼ* supra v. corr. 2 | 3 *παρεσκευαζόμεθα* Rs: *-άζοντο* | 6 *τῶν* Dbr: *τοῦ* | 8 *ταὐτὸν ἐμοὶ* Bk: *ταύτῃ μοι*
11, 1 *γνώσεσθαι* pr., corr. 2 | *τοῦτ'* pr., corr. 1 | 2 *ἀγχιστεία ἦν* Schb, *ἀγχιστεύειν ⟨ἦν⟩* Brm | 3 *οὐκ ἦν* del. Emp | *παῖς ⟨οὐκ⟩ ἦν* Emp, *ἐν … ἦν* del. Schb | ante *αὐτὸς* erasum *ὡς* **12**, 2 *πρὸς πατρ* in ras. 6 litt. corr. 1, subest ft. *μέχρις α* | *μέχρις*

*τοῖς τούτων καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ ταὐτὰ καθάπερ καὶ
ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· τοὺς δὲ ἡμετέρους παῖδας
ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐποίησεν. οἷς δὲ μηδ' ἐὰν τετε-
λευτηκότες ὦσιν οἷος ἐγώ, δίδωσιν ὁ νόμος τὴν Ἁγνίου
κληρονομίαν, πῶς ἐμοῦ τε ζῶντος καὶ κατὰ τοὺς νό-
μους ἔχοντος οἴονται αὑτοῖς εἶναι τὴν ἀγχιστείαν;
οὐδαμῶς δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τούτοις μὴ μέτεστιν,* 13
*ὧν οἱ πατέρες ταὐτὸν ἐμοὶ προσῆκον, οὐδὲ τούτῳ τῷ
παιδὶ γίγνεται· καὶ γὰρ ὁ τούτου πατὴρ ὁμοίως ἦν
ἐκείνοις συγγενής. οὐκ οὖν δεινὸν ἐμοὶ μὲν διαρρή-
δην οὕτω τῶν νόμων δεδωκότων τὴν κληρονομίαν,
τούτους δ' ἔξω τῆς ἀγχιστείας πεποιηκότων, τολμᾶν
τουτονὶ συκοφαντεῖν, καὶ διαγωνίσασθαι μέν, ἡνίκ'
ἐγὼ τοῦ κλήρου τὴν δίκην ἐλάγχανον, | μὴ οἴεσθαι
δεῖν, μηδὲ παρακαταβάλλειν, οὗ περὶ τῶν τοιούτων εἴ
τι δίκαιον εἶχεν εἰπεῖν διαγνωσθῆναι προσῆκεν, ἐπὶ δὲ
τοῦ παιδὸς ὀνόματι πράγματ' ἐμοὶ παρέχειν καὶ περὶ
τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθιστάναι; καὶ περὶ μὲν* 14
*τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς χρημάτων μηδ'
αἰτιᾶσθαί με, μηδ' ὥς τι εἴληφα ἔχειν εἰπεῖν (ἐφ' οἷς,
εἴ τι αὐτῶν κακῶς διῴκουν ὥσπερ οὗτος, κρίνεσθαί
μοι προσῆκεν), ἃ δ' ὑμεῖς ἐμὰ εἶναι ἐψηφίσασθε, τῷ
βουλομένῳ δόντες ἐξουσίαν ἀμφισβητεῖν αὐτῶν, ἐπὶ
τούτοις ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζειν καὶ εἰς
τοῦτο ἀναισχυντίας ἥκειν;*

---

6 *ταὐτὰ* Rs: *ταῦτα* | 8 *ἐὰν* Schb, *εἰ καί*, *κἂν* Sauppe | 9 *οἷος* Sauppe: *ὡς, εἰ καὶ τετελευτηκὼς ὦ ἐγὼ* Rs (*ἦν ἐγὼ* Dbr) | 10 *ἐμοῦ ζῶντός τε* vel *ἐμοῦ γε ζῶντος* Dbr, *ζῶντος ἐμοῦ τε* Brm **13**, 1 *τούτους* pr^br | 6 *πεποιηκότος* pr., corr. 1 | 9 *οὗ* corr. 2, *οὐ* pr. | 11 ⟨*τῷ*⟩ *τοῦ* Schoem | 12 *καθεστάναι* pr., *καθιστᾶναι* corr. 2 **14**, 2 *χρὴ μὲν* pr., *χρημάτων* corr. 2 | 4 *οὗτός* ⟨*φησιν*⟩ Nab, sed cf. 16 | 5 *ὑμεῖς* Ald: *ἡμεῖς*

15 Οἴομαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων γιγνώ-
σκεσθαι ὑμῖν ὅτι οὔτ' ἀδικῶ τὸν παῖδα οὐδὲν οὔτ'
ἔνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν·
ἔτι δὲ ἀκριβέστερον ἡγοῦμαι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑμᾶς
μαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπιδικασίαν ὡς γέγονεν
ἀκούσαντας, περὶ αὐτῶν. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, λαχόντι
τοῦ κλήρου τὴν δίκην οὔτε οὗτος ὁ νῦν ἐμὲ εἰσαγγέλ-
λων ᾠήθη δεῖν παρακαταβάλλειν ὑπὲρ τοῦ παιδός,
οὔτε οἱ Στρατίου παῖδες οἱ ταὐτὸ τῷ παιδὶ προσήκον-
τες. . . . οὔτε δι' ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον προσήκειν
16 τούτων τῶν χρημάτων· ἐπεὶ οὐδ' ἂν οὗτος νῦν ἐμοὶ
πράγματα παρεῖχεν, εἰ τὰ τοῦ παιδὸς εἴων ἁρπάζειν
καὶ μὴ ἠναντιούμην αὐτῷ. οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ
εἶπον, εἰδότες ὅτι ἔξω ἦσαν τῆς ἀγχιστείας, οὐκ ἠμφε-
σβήτουν ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχον· οἱ δ' ὑπὲρ τῆς Εὐβου-
λίδου θυγατρὸς πράττοντες, τῆς τὸ αὐτὸ τῷ παιδὶ
καὶ τοῖς τοῦ Στρατίου παισὶ προσηκούσης, καὶ οἱ
κύριοι τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἦσαν οἷοί τε πρὸς ἐμὲ ἀντι-
17 δικεῖν. εἰς τοσαύτας δ' ἀπορίας κατέστησαν ὅ τι ἀντι-
γράψωνται περὶ τῆς ἀγχιστείας, ὥστε ἡ μὲν τὸν κλῆρον
ἔχουσα καὶ οἱ λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος, ἐπειδὴ
κατεψεύσαντο, ῥᾳδίως ὑπ' ἐμοῦ τότε ἐξηλέγχθησαν
οὐκ ἀληθές τι γράψαι τολμήσαντες, οἱ δ' ὑπὲρ τῆς

15, 5 καὶ (ante τὴν) del. Rs | 8 ᾠήθει pr., corr. 1 | 9 ταὐτὸ Bk: τούτῳ | 10 lac. ind. et add. οὔτε κατὰ γένος οὔτε κατὰ διαθήκας Rs, οὔτε διὰ τοῦτο Brm, οὔτε διὰ τὴν ἀγχιστείαν Hüttner, οὐδὲν δι' ἄλλο ⟨ἢ ὅτι⟩ οὐδὲν Schoem, οὐ δι' ἄλλ' οὐδὲν ⟨ἢ ὅτι⟩ οὐδὲν Albrecht **16**, 2 εἴων ⟨αὐτὸν⟩ Rs | 5 οἱ corr. 1, οὐ pr. | εὐβοῦ (λ superscr.) pr., corr. 2 | 6 τὸ αὐτὸ . . δικαίως τοῦ στρατίου παιδὶ pr. (post αὐτὸ erasum .ῶ, τοῦ in τῶ corr. 2): τοῖς Στρατίου παισὶ Baiter, τῷ παιδὶ καὶ Brm, τοῦ retinui | 8 ἦσαν ⟨μὲν⟩ Rs | τε del. Dbr **17**, 3 λέγ. ὑπὲρ αὐτῆς ἐπειδὴ τὸ γένος κατ. Rs | 5 ἀληθῆ γρ. Dbr

Ἁγνίου μητρὸς γένει μὲν ἐμοὶ ταὐτὸ προσηκούσης
(ἀδελφὴ γὰρ ἦν τοῦ Στρατίου) νόμῳ δὲ ἀποκλειομένης,
ὃς κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄρρενας, τοῦτο μὲν εἴασαν,
οἰόμενοι δ' ἐμοῦ πλεονεκτήσειν μητέρα εἶναι τοῦ τε-
λευτήσαντος ἔγραψαν· ὃ συγγενέστατον μὲν ἦν τῇ
φύσει πάντων, ἐν δὲ ταῖς ἀγχιστείαις ὁμολογουμένως
οὐκ ἔστιν. εἶτα γράψας ἀνεψιοῦ παῖς εἶναι κἀκείνας 18
ἐξελέγξας οὐκ οὔσας ἐν ταῖς ἀγχιστείαις, οὕτως ἐπε-
δικασάμην παρ' ὑμῖν, καὶ αὐτῶν οὐκ ἴσχυσέ τι οὔτε
τῇ τὸν κλῆρον ἐχούσῃ τὸ προνενικηκέναι τοὺς κατὰ
διαθήκην ἀμφισβητήσαντας, οὔτε τῇ ἑτέρᾳ τὸ μητέρα
εἶναι τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόντος, ἀλλ' οὕτως οἱ
τότε δικάζοντες καὶ τὸ δίκαιον καὶ τοὺς ὅρκους περὶ
πολλοῦ ἐποιήσαντο, ὥστ' ἐμοὶ τῷ κατὰ τοὺς νόμους
ἀμφισβητοῦντι τὴν ψῆφον ἤνεγκαν. καίτοι εἰ τὰς μὲν 19
νενίκηκα τοῦτον τὸν τρόπον, ἐπιδείξας μηδὲν Ἁγνίᾳ
κατ' ἀγχιστείαν προσηκούσας, οὗτος δὲ μὴ ἐτόλμησεν
ἀντιδικῆσαι τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου πρὸς ἡμᾶς, οἱ
δὲ Στρατίου παῖδες οἱ ταὐτὸν τούτῳ προσήκοντες μηδὲ
νῦν ἀξιοῦσιν ἀντιδικῆσαι πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτῶν, ἔχω
δ' ἐγὼ τὸν κλῆρον ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν, ἐξελέγχω
δὲ τοῦτον μηδέπω καὶ τήμερον ἔχοντ' εἰπεῖν ὅ τι ὁ
παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει κατ' ἀγχιστείαν, τί ἔτι δεῖ μαθεῖν
ὑμᾶς ἢ ⟨τί⟩ ποθεῖτε ἀκοῦσαι περὶ τούτων; ἐγὼ μὲν
γὰρ ὡς εὖ φρονοῦσιν ὑμῖν ἱκανὰ τὰ εἰρημένα νομίζω.

---

8 ὃς corr. 1, οὓς pr. | 10 ἦν del. Nab **18**, 1 ἐγὼ δ' ἀντιγράψας Dbr | γραψάμενος Rs | παῖς Emp: παῖδας, παῖδά με Sauppe | 2 ἐξελέγξας Rs: ἐξήλεγξα | 3 αὐτῶ pr., corr. 1 | τι Rs: τις | 4 προσνενικηκέναι pr., ras. corr. | 8 ὥστ' ἐμοὶ MBk: ὥστέ μοι **19**, 4 ἡμᾶς Rs: ὑμᾶς | οἱ] ο ex litteris 2 inter scrib. corr. 1 | 6 περὶ τούτων Dbr | 7 ὑμῶν pr., corr. 2 | 8 ἔχοντ' corr. 1, ft. ἔχει τ' εἰ τ' pr. | 10 τί add. Rs

20 Οὗτος τοίνυν ῥᾳδίως ὅ τι ἂν τύχῃ ψευδόμενος,
καὶ τὴν αὑτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομί-
ζων, τολμᾷ με διαβάλλειν ἄλλα τε πολλά, περὶ ὧν
ποιήσομαι τοὺς λόγους τάχα, καὶ νυνὶ λέγει ὡς ἐκοι-
νωσάμεθα ἐγώ τε καὶ Στρατοκλῆς, τὸν ἀγῶνα εἰσιέναι
περὶ τοῦ κλήρου μέλλοντες. ὃ μόνοις ἡμῖν τῶν ἀμφι-
σβητεῖν παρεσκευασμένων οὐκ ἐνῆν, διομολογήσασθαι
21 πρὸς ἀλλήλους. τῇ μὲν γὰρ Εὐβουλίδου θυγατρὶ καὶ
τῇ Ἁγνίου μητρὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγωνιζομέναις, μὴ κατὰ
ταὐτὸ ἀμφισβητούσαις, ἐνῆν ποιήσασθαι συνθήκας,
ἐὰν ἡ ἑτέρα νικᾷ, μετεῖναί τι καὶ τῇ ἡττηθείσῃ· καδί-
σκος γὰρ ἔμελλεν | ἑκατέρᾳ τεθήσεσθαι. τὸ δ' ἡμέ-
τερον οὐ τοιοῦτον ἦν, ἀλλ' ἓν τὸ γένος, δύο δὲ
λήξεις, ἡμικληρίου ἑκατέρῳ· τοῖς δὲ κατὰ ταὐτὰ ἀμφι-
σβητοῦσιν εἷς τίθεται καδίσκος, οὗ οὐκ ἂν ἦν τὸν
μὲν ἡττᾶσθαι τὸν δὲ νικᾶν, ἀλλ' ὁμοίως ἀμφοτέροις
ἦν ὁ αὐτὸς κίνδυνος, ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινωνίαν οὐδὲ
22 διομολογίαν ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν. ἀλλ' οὗτος,
ἐπειδὴ Στρατοκλῆς ἐτελεύτησε πρὶν γενέσθαι τοῦ ἡμι-
κληρίου τὰς λήξεις ἡμῶν ἑκατέρῳ, καὶ οὐκέτ' ἦν μετ-
ουσία τῷ Στρατοκλεῖ τούτων οὐδὲ τῷ παιδὶ τῷδε διὰ
τὸν νόμον, ἀλλ' ἐγίγνετο εἰς ἐμὲ ἡ κληρονομία κατ'
ἀγχιστείαν πάντων, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας, τότ'
ἤδη πλάττει ταῦτα καὶ μηχανᾶται, προσδοκῶν τούτοις

20, 2 αὑτοῦ del. Herw | 4 τάχα καὶ in ras. 3 litt. corr. 1 (τάχα om. pr.[br]), τάχα δὲ καὶ Rs, καὶ τάχα καὶ Brm **21**, 2 κατὰ ταὐτὸ corr. 2, κατ' αὐτὸ pr. | 3 ταὐτὸ ⟨δ'⟩ Nab | 4 ἡ supra v. add. 1 | τι. pr.[br] | 7 ταὐτὰ corr. 2, ταῦτα pr., ταὐτὸ Albrecht | 8 καδίσκος cf. Harp. s. v. | οὐκ ἐνῆν Schb | 9 ἡττᾶσθαι, τὸν δὲ νικᾶν M Valckenaer: νικᾶσθαι, τὸν δὲ ἡττᾶν | 10 οὐκ ἐνῆν corr. 2, οὐ καινὴν pr., οὐδ' ἐνῆν Schb | οὐδὲ Ald: οὔτε **22**, 6 εἰ … ἔχοντας del. Albrecht

τοῖς λόγοις ῥᾳδίως ὑμᾶς ἐξαπατήσειν. ὅτι δ' οὐχ οἷόν
τ' ἦν τούτων γίγνεσθαι οὐδέν, ἀλλὰ διείρηται καθ'
ἕκαστον περὶ αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου γνῶναι ῥᾴδιον.
Λαβὲ δ' αὐτοῖς καὶ ἀναγίγνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

Ἆρ' ὑμῖν ὁ νόμος δοκεῖ ποιεῖν ἐξουσίαν κοινωνίας, 23
ἀλλ' οὐκ ἄντικρυς οὑτωσὶ πᾶν τοὐναντίον, εἰ καὶ τὸ
πρότερον ὑπῆρχε κοινωνία, προστάττει, διαρρήδην
κελεύων τοῦ μέρους ἕκαστον λαγχάνειν καὶ τοῖς κατὰ
ταὐτὸ ἀμφισβητοῦσι τιθεὶς ἕνα καδίσκον καὶ τὰς ἐπι-
δικασίας τοῦτον τὸν τρόπον ποιῶν; ὁ δέ, ταῦτα τῶν
νόμων λεγόντων καὶ οὐκ ἐνούσης γενέσθαι διομολογίας,
οὕτως ἀλόγως πρᾶγμα τηλικοῦτον ψεύσασθαι τετόλμη-
κεν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ πάν- 24
των ἐναντιώτατον πρᾶγμα εἴρηκεν, ᾧ προσέχετε τὸν
νοῦν, ὦ ἄνδρες. φησὶ γὰρ ὁμολογῆσαί με τοῦ κλήρου
τῷ παιδὶ τὸ ἡμικλήριον μεταδώσειν, εἰ νικήσαιμι τοὺς
ἔχοντας αὐτόν. καίτοι εἰ μέν τι καὶ αὐτῷ μετῆν κατὰ
τὸ γένος, ὡς οὗτος λέγει, τί ἔδει γενέσθαι ταύτην
αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ τὴν ὁμολογίαν; ἦν γὰρ ὁμοίως καὶ
τούτοις ἐπίδικον τὸ ἡμικλήριον, εἴ περ ἀληθῆ λέγου-
σιν. εἰ δὲ μὴ προσῆκεν αὐτοῖς τῆς ἀγχιστείας μηδέν, 25
διὰ τί ἂν μεταδώσειν ὡμολόγουν, τῶν νόμων ἐμοὶ
πάντων αὐτῶν δεδωκότων τὴν κληρονομίαν; πότερον
οὐκ ἦν μοι λαχεῖν, εἰ μὴ πείσαιμι τούτους; ἀλλ' ὁ

---

8 ἐξαπατῆσαι pr., ειν superscripsit corr. 1 | 9 διείρηται Rs: διήρηται   **23**, 1 post ποιεῖν erasum τιν' | 2 οὑτοσὶ pr., corr. 1 | 3 προστάττει corr. 2, πρὸς ταύτῃ pr. cum rasura supra η, προστάττειν Rs, del. Nab | 4 κατὰ ταὐτὸ corr. 2, κατ' αὐτὸ pr.   **25**, 2 ἂν in v. add. 1 | 3 πότερον οὐκ ἦν Blass: ποτερ' οἱ(?) δίκην pr., πότερα δ' οὐκ ἦν corr. 2

νόμος τῷ βουλομένῳ δίδωσι τὴν ἐξουσίαν, ὥστε τοῦτο
οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰπεῖν. ἀλλ' εἶχόν τινά μοι μαρτυρίαν
τοῦ πράγματος, ἣν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἔμελλον
ἐπιδικάσασθαι τούτων; ἀλλὰ κατὰ γένος ἠμφεσβήτουν,
26 οὐ κατὰ δόσιν, ὥστ' οὐδὲν ἔδει μαρτύρων. ἀλλὰ μὴν
εἰ μήτε κοινώσασθαι τὸ πρᾶγμα ἐνῆν, ὅτ' ἔζη Στρα-
τοκλῆς, μήτε ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν ἐπιδικασάμενος
τούτων μηδέν, μήτε εἰκὸς ἦν μεταδώσειν ἐμὲ τὸ ἡμι-
κλήριον ὁμολογῆσαι αὐτῷ, ἀπέδοτε ⟨δ'⟩ ὑμεῖς ἐπιδικά-
σαντές μοι τοῦτον τὸν κλῆρον, οἱ δὲ μήτε ἔλαχον
τῶν αὐτῶν μήτ' ἀμφισβητῆσαι πώποτ' ἠξίωσαν, πῶς
χρὴ πιστοὺς εἶναι νομίζειν τοὺς τούτων λόγους; ἐγὼ
27 μὲν οἴομαι οὐδαμῶς. προσποιεῖται τοίνυν οὗτος (ἐπειδὴ
τοῦτ' εἰκότως ἂν θαυμάζοιτε, ὅτι τοῦ ἡμικληρίου τότε
τὴν δίκην οὐκ ἐλάγχανον) τοῦ μὲν μὴ λαχεῖν πρὸς
ἐκείνους ἐμὲ εἶναι αἴτιον ὡς ὁμολογήσαντα μεταδώσειν,
ὥστε διὰ τοῦτ' οὐ παρακαταβάλλειν αὐτοῖς, τῆς δὲ
πρὸς ἐμὲ λήξεως ἐμποδὼν εἶναι τοὺς νόμους (οὐ γὰρ
εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων) οὐδέτερ'
28 ἀληθῆ λέγων. οὔτε γὰρ ἂν νόμον δείξειεν ὃς κωλύει
τοῦτον ὑπὲρ τοῦ παιδὸς δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν·
οὐ γάρ ἐστιν ἐναντιούμενος οὐδείς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ
γραφὰς κατ' ἐμοῦ δέδωκεν, οὕτω καὶ δίκας ἐμοὶ εἶναι
καὶ τῷ παιδὶ πεποίηκεν· οὔτ' αὖ διὰ ταῦτα ἐκείνοις
τοῖς προσήκουσι τοῦ κλήρου οὐκ ἐλάγχανον, ὡς ἐμοῦ

---

5 τοῦτο ⟨μὲν⟩ Rs | 8 ἐπιδικάσεσθαι Katabaines **26**, 3 αὐ-τῶν pr., ras. corr. | 4 μηδὲν Bk: οὐδὲν | 5 ἀπέδοτε δ' Schoem: ἀπόδοτε | 6 οἱ Schoem: εἰ | 7 τῶν del. Schoem **27**, 3 ἐλάγχανεν Fuhr, sed cf. 28 | 5 τοῦτ' οὐ Rs: τούτου | αὐτοὺς Dbr, sed cf. 28 | 7 εἶναι corr. 1, οἶναι (sic) pr. | 8 λέγων pr., λέγειν corr. 1 **28**, 3 ἐναντίος νόμος Dbr | 4 ἐμοί ⟨τε⟩ Rs | 6 τοῖς ἔχουσι Dbr | τοῦ κλήρου Scal: τὸν κλῆρον, τοῖς ἥκουσι πρὸς τὸν

μεταδώσειν ὁμολογήσαντος, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ὁτιοῦν αὐτοῖς
τούτων τῶν χρημάτων προσῆκεν. εὖ δ' οἶδ' ὅτι ⟨οὐδ'⟩ 29
εἰ συνεχώρουν τῷ παιδὶ λαβεῖν ἐπιδικασαμένου παρ'
ἐμοῦ τὸ ἡμικλήριον, οὐκ ἄν ποτε ταῦτ' ἐποίησαν οὐδ'
ἐπεχείρησαν, εἰδότες ὅτι, ὅτ' ἐν τῇ ἀγχιστείᾳ μὴ ὄντες
εἶχόν τι τῶν μὴ προσηκόντων, τοῦτ' ἂν ὑπὸ τῶν
ἐγγύτατα γένους ῥᾳδίως ἀφῃρέθησαν. ὅ περ γὰρ καὶ
πρότερον εἶπον, οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις
παισὶ τὸ παράπαν τὴν ἀγχιστείαν | ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῖς
πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος. ἧκεν ἂν οὖν ἐπ' 30
αὐτὰ τοῦτο μὲν ὁ Γλαύκων ὁ τοῦ Ἁγνίου ἀδελφός,
πρὸς ὃν μὴ ὅτι γένος εἶχον ἄμεινον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ
ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐφαίνοντ' ἂν ὄντες, τοῦτο δ', εἰ
μὴ ἐβούλετο οὗτος, ἡ Ἁγνίου κἀκείνου μήτηρ, προσ-
ῆκον καὶ αὐτῇ τῆς ἀγχιστείας τοῦ αὐτῆς υἱέος, ὥσθ'
ὁπότε ἠγωνίζετο πρὸς τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας,
φανερῶς ἂν ἔλαβε τὸ ἡμικλήριον παρ' ὑμῶν, τοῦτο
τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων αὐτῇ δεδωκότων. οὐκοῦν 31
διὰ ταῦτ' οὐκ ἐλάγχανεν, οὐχ ὡς δι' ἐμὲ ἢ τοὺς νόμους
κωλυόμενος, ἀλλὰ ταύτας [τὰς] προφάσεις ποιούμενος
ἐπὶ ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν, ἐξ ὧν γραφὴν
γραψάμενος καὶ ἐμὲ διαβάλλων ἐλπίζει χρήματα λήψε-
σθαι καὶ ἐμὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλάξειν. καὶ οἴεται
δεινοῦ τινος ἀνδρὸς ἔργον διαπράττεσθαι ταύταις ταῖς

κλῆρον Brm coll. Demosth. XLI 7, at possidebant, τοῖς προ-έχουσι τὸν κλ. Photiades, τοῖς ... κλῆρον del. Albrecht | 7 οὐδ' οὗτοι οὖν pr., corr. 1 **29**, 1 δ' in v. add. 1 | οὐδ' add. Scal. | 2 ἐπιδικασαμένου scripsi: -μένῳ | 4 ὅτι, ὅτ' Bk: ὁπότ', ⟨ὅτι⟩ ὁπότ' Steph **30**, 2 post αὐτὰ punctum et lacuna 2 litt. sine rasura | 8 τοῦτο corr. 2, τούτου pr.
31, 2 οὐχ οὕτως δι' Nab | ἐμὲ. pr.[br], ἐμὲ καὶ τοὺς Dbr | 3 τὰς del. Dbr | 4 ἐπὶ τοιαύτας συκ. Dbr | 5 καί με, item v. 6

παρασκευαῖς, ὅτι μὴ κατορθώσας μὲν οὐδὲν ἀπολεῖ
τῶν αὐτοῦ, διαπραξάμενος δ' ἃ βούλεται καὶ τὰ τοῦ
παιδὸς ἀδεῶς ἤδη διαφορήσει.
32 Οὐκοῦν οὐ δεῖ προσέχειν ὑμᾶς τοῖς τούτου λόγοις
τὸν νοῦν, οὐδ' ἐπιτρέπειν, οὐδ' ἐθίζειν εἶναι γραφὰς
περὶ ὧν ἰδίας δίκας οἱ νόμοι πεποιήκασιν. ἁπλᾶ γὰρ
τὰ δίκαια παντάπασίν ἐστι καὶ γνώριμα μαθεῖν· ἃ ἐγὼ
διὰ βραχέων εἰπὼν καὶ παρακαταθέμενος ὑμῖν μνη-
μονεύειν, ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀπολογίαν ἤδη τρέψομαι τῶν
33 κατηγορηθέντων. τί οὖν ἐστι ταῦτα, καὶ τί διορίζο-
μαι; εἰ μὲν κατ' ἀγχιστείαν τῶν Ἁγνίου μετεῖναί φησι
τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου, λαχέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα,
κἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε, λαβέτω· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι
κελεύουσιν. εἰ δὲ μὴ κατὰ τοῦτο ἀμφισβητεῖ, φησὶ
δὲ ὁμολογῆσαί με τῷ παιδὶ μεταδώσειν, φάσκοντος
ἐμοῦ τούτων εἶναι μηδὲν δικασάσθω, κἂν ἐξελέγξῃ με
ὡς ὡμολόγησα, τότ' ἤδη πραξάσθω· δίκαιον γὰρ οὕτως
34 ἐστίν. εἰ δὲ μήτε πρὸς ἐμὲ μήτε κατ' ἐμοῦ δίκην εἶναί
φησι τῷ παιδί, τὸν κωλύοντα νόμον εἰπάτω, κἂν ἔχῃ
δεῖξαι, λαβέτω καὶ οὕτω τὸ μέρος τῶν χρημάτων. εἰ
δ' αὖ μήτ' ἐπιδικάσασθαί φησι δεῖν τοῦ ἡμικληρίου
μήτ' ἐμοὶ δικάσασθαι, ἀλλ' ἤδη εἶναι ταῦτα τοῦ παι-
δός, ἀπογραψάσθω πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν μίσθω-
σιν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἣν ὁ μισθωσάμενος εἰσ-
35 πράξει με ταῦτα ὡς ὄντα τοῦ παιδός. ταῦτα μεγάλα
δίκαιά ἐστι. ταῦτα καὶ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὐ μὰ

32, 1 τούτου corr. 1, τούτων pr. | 2 οὐκ (sic) ἐθίζειν pr., corr. 1, οὐδενὶ νομίζειν Albrecht | 6 τῶν corr. 2, τῶ pr. **33,** 5 φήσει pr., corr. 1 | 7 μηδὲν ⟨ἀληθὲς⟩ Brm **34,** 1 κατ' corr. 1, μετ' pr. | 2 φήσει pr., corr. 1 | 5 μήτ' ἐμοὶ scripsi: μήτε μὴ (μὴν corr. 2) | 6 τὴν corr. 1, τὴ pr.[br] | 7 ἣν] εἶθ' aut ἵν' ... εἰσπράξῃ Rs

Δία οὐ γραφὰς ἐμὲ φεύγειν περὶ ὧν δίκας ἰδίας εἶναι πεποιήκασιν, οὐδὲ κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, ὅτι οὐ μεταδίδωμι τῷ παιδὶ τούτων, ἃ ψήφῳ κρατήσας ἐγὼ τοὺς ἔχοντας οὕτω παρ' ὑμῶν ἔλαβον· ἀλλ' εἴ τι τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς εἶχον ⟨καὶ⟩ κακῶς διέθηκα ὥστ' ἐκεῖνον κακοῦσθαι, τότε ἄν μοι κατὰ ταύτην προσῆκε κρίνεσθαι τὴν γραφήν, οὐ μὰ Δί' οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς.

Ὅτι μὲν οὖν οὔτε περὶ τούτων οὐδὲν δίκαιον πε- 36
ποίηκεν οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἀληθὲς οὐδὲν εἴρηκεν,
ἅπαντα δὲ δεινῶς πλεονεξίᾳ μεμηχάνηται διαβάλλων
καὶ τοὺς νόμους παράγων καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ παρὰ
τὸ δίκαιον περιγενέσθαι ζητῶν, οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς
οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀλλ' ὁμοίως εἰδέναι πάντας, ὥστ'
οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω περὶ τούτων λέγειν. ὁρῶ δέ, 37
ὦ ἄνδρες, τὴν πλείστην διατριβὴν τῶν λόγων ποιού-
μενον περὶ τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν καὶ περὶ τὴν ἐμήν,
καὶ τὰ μὲν ἐκείνου παντάπασιν ὡς ἄπορα διεξιόντα,
περὶ δ' ἐμὲ πλοῦτόν τινα τῷ λόγῳ κατασκευάσαντα
καί τινα κακίαν κατηγοροῦντα, ὡς ἐγὼ τεττάρων
οὐσῶν Στρατοκλέους θυγατέρων οὐδεμιᾷ τολμῶ συν-
ευπορῆσαι προικός, καὶ ταῦτ' ἔχων, ὡς οὗτός φησι, τὰ
τοῦ παιδίου. βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν· 38
ἐλπίζει γὰρ διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μέν τινα φθόνον γενή-
σεσθαι παρ' ὑμῶν περὶ τῶν προσγεγενημένων χρη-

35, 7 *καὶ* add. 2, malim *ἔχων* cf. IX 2, *κακῶς διέθηκα* deleverit Brm **36**, 3 *δὲ* corr. 1, *οἱ* pr. | *δεινῶς*] *ἁπλῶς* Schb
37, 2 *τῶν* corr. 1, *τον* (sic) pr. | *λόγων* ⟨*αὐτὸν*⟩ Nab | 3 *τῆς ἐμῆς* pr., bis *ἣν* superscripsit 1 | 4 *διεξιόντα* et 5 *κατασκευάσαντα* Ald: *διεξιόντος* et *κατασκευάσαντος*, *κατασκευάζοντα* Rs | 6 *κατηγοροῦντα* Steph: *κατηγοροῦντος* **38**, 1 *δὴ* corr. 2, *δεῖν* pr. | 2 ⟨*τούτων*⟩ *τῶν* Nab | 3 *περὶ τῶν προσγεγεν* in ras. 10 litt. corr. 1

μάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἔλεον, ἐὰν ἄποροι παρ' ὑμῖν εἶναι δόξωσιν. οὔκουν ἀγνοῆσαι δεῖ περὶ αὐτῶν ὑμᾶς οὐδέν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μαθεῖν, ἵν' εἰδῆθ' ὅτι ψεύδεται, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων | ἁπάντων. ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες, πάντων ⟨ἂν⟩ ὁμολογήσαιμι εἶναι κάκιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ πράγματα καταλιπόντος αὐτὸς εὔπορος ὢν [καὶ] μηδεμίαν ἐπιμέλειαν
39 ποιούμενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου παίδων. εἰ δὲ πλείονα κατέλιπεν αὐτοῖς τὰ ὄντα τῶν ἐμῶν καὶ βεβαιότερα, καὶ ταῦτα τοσαῦτ' ἐστὶν ὥστε καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν διαθεῖναι καλῶς καὶ τὸν παῖδα ἐκ τῶν λοιπῶν μηδὲν ἧττον εἶναι πλούσιον, ἐπιμελοῦμαί τε τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῶν ὥστε καὶ πολλῷ πλείω γενέσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι μέμψιν, εἰ μὴ τἀμαυτοῦ προστίθημι τούτοις, σῴζων δὲ τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως ἂν ἐπαινοίμην.
40 ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, ῥᾳδίως ἐπιδείξω. πρῶτον μὲν οὖν τὰ τῆς οὐσίας διέξειμι, μετὰ δὲ ταῦτα ὡς καὶ διοικεῖν ἀξιῶ τὰ τοῦ παιδός.

Στρατοκλεῖ γὰρ κἀμοὶ τὰ μὲν ὑπάρξαντα πατρῷα τοσαῦτα ἦν, ὥστε εἶναι μὲν [οὐχ] ἱκανά, λῃτουργεῖν δὲ μὴ ἄξια. τεκμήριον δέ· εἴκοσι μνᾶς ἑκάτερος ἡμῶν ἐπὶ τῇ γυναικὶ προῖκα ἔλαβε, τοσαύτη δὲ προὶξ οὐκ
41 ἂν εἰς πολλήν τινα οὐσίαν δοθείη. συνέβη δὲ Στρατοκλεῖ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι πλέον ἢ πένθ' ἡμιταλάντων οὐσίαν λαβεῖν· Θεοφῶν γὰρ ὁ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ

4 παρ' ⟨ἐμὲ⟩ ὑμῖν Rs | 8 ἂν add. Schoem, v. 7 post γὰρ add. Dbr | 9 post εἰ litt. 2 (ft. δὲ) erasae | 10 καὶ del. Rs 39, 1 δὲ ⟨καὶ⟩ Rs | 4 διατεθῆναι Steph, ἐκδοθῆναι Hirschig | 6 τὸν supra v. add. 1 40, 2 καὶ supra v. add. 1 | 5 οὐχ del. Rs | 6 μὴ supra v. add. 1, οὐκ ἄξια Schoem | εἴκοσι ⟨γὰρ⟩ Cob 41, 3 Θεοφῶν Ald, cf. 45: θεόφρων

ἀδελφὸς ἀποθνήσκων ἐποιήσατο τῶν θυγατέρων αὐτοῦ
μίαν, καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἔδωκεν ἀγρὸν Ἐλευσῖνι δυοῖν
ταλάντοιν, πρόβατα ἑξήκοντα, αἶγας ἑκατόν, ἔπιπλα,
ἵππον λαμπρὸν ἐφ' οὗ ἐφυλάρχησε, καὶ τὴν ἄλλην
κατασκευὴν ἅπασαν, ἧς κύριος ἐκεῖνος γενόμενος ἐννέα 42
ἔτη ὅλα κατέλιπε πέντε ταλάντων οὐσίαν καὶ τρισχι-
λίων δραχμῶν σὺν τοῖς ἑαυτοῦ πατρῴοις, χωρὶς ἐκεί-
νης ἧς Θεοφῶν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἔδωκεν, ἀγρὸν μὲν
Θριᾶσι πένθ' ἡμιτάλαντα εὑρίσκοντα, οἰκίαν δὲ Μελίτῃ
τρισχιλίων ἐωνημένην, ἄλλην δὲ Ἐλευσῖνι πεντακοσίων.
ἐδάφη μὲν ταῦτα, ἀφ' ὧν ἡ μίσθωσις τοῦ μὲν ἀγροῦ
δώδεκα μναῖ, τῶν δὲ οἰκιῶν τρεῖς, αἳ πεντεκαίδεκα
μναῖ συναμφότερα γίγνονται· χρέα δ' ἐπὶ τόκοις ὀφει-
λόμενα περὶ τετρακισχιλίας, ὧν τὸ ἔργον ἐπ' ἐννέα
ὀβολοῖς ἑπτακόσιαι καὶ εἴκοσι δραχμαὶ γίγνονται τοῦ
ἐνιαυτοῦ ἑκάστου. πρόσοδος μὲν αὕτη δύο καὶ εἴκοσι 43
μναῖ καὶ πρός· χωρὶς δὲ τούτων κατέλιπεν ἔπιπλα,
πρόβατα, κριθάς, οἶνον, ὀπώρας, ἐξ ὧν ἐνεπόλησαν
τετρακισχιλίας ἐνακοσίας· ἔτι δὲ ἔνδον ἐνακοσίας
δραχμάς. πρὸς δὲ τούτοις ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰσπε-
πραγμένα, μικροῦ δεούσας χιλίας δραχμάς, μαρτύρων
ἐναντίον ἡ μήτηρ αὐτοῦ, τοῦ παιδός, ἀπεγράψατο.
καὶ οὔπω λέγω περὶ τῶν ἄλλων, ἃ κατελείφθη μὲν
οὗτοι δ' οὐκ ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ φανερὰ καὶ τὰ

---

5 τῶν ἑαυτοῦ scripsi (τοῖν αὐτοῦ Rs): τόν θ' αὐτοῦ, vel καὶ vel θ' del. Sauppe, τούτῳ αὐτῷ Brm **42**, 4 Θεοφῶν Steph: θεόφρων | 5 εὑρίσκοντα ⟨ἂν⟩ Rs | 6 ἐωνημένην Rs: ὠνημένην | 8 τρεῖς αἳ corr. 2, τριακόσιαι pr. **43**, 1 μὲν corr. 1, δὲ pr. | 2 μνᾶσ pr., ras. corr. | 3 ἐνεπόλησαν Scal: ἐνεπώλησαν | 4 ἐνακοσίας priore loco del. Dbr | 5 τούτοις corr. 1, τούτων pr. | 7 αὐτὴ Rs | 9 τὰ (priore loco) corr. 1, κα pr.

ὑπὸ τούτων ὁμολογούμενα. Κάλει δέ μοι τῶν εἰρημένων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

44 Ἡ μὲν τοίνυν Στρατοκλέους οὐσία καὶ πλείων ταύ-
της ἐστίν· ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομένων
ὑπὸ τούτων ποιήσομαι τοὺς λόγους· ἡ δ' ἐμὴ πόση
τις; χωρίον ἐν Οἰνόῃ πεντακισχιλίων καὶ Προσπαλτοῖ
τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς δὲ τού-
τοις ⟨ὁ⟩ κλῆρος ὃν Ἁγνίας κατέλιπε, περὶ δύο τάλαντα·
οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅ τι πλέον εὕροι τούτου. ταῦτ' ἐστὶ
τρία τάλαντα καὶ τετρακισχίλιαι μόνον, δέκα καὶ ἑκα-
45 τὸν μναῖς ἐλάττω τῶν τοῦ παιδός. κἀγὼ μὲν ἐγκατα-
λογίζομαι καὶ τὰ τοῦ υἱέος τοῦ ἐκποιηθέντος εἰς ταῦτα,
τοῖς τοῦ παιδὸς δὲ οὐ προσέθηκα τὴν Θεοφῶντος
οὐσίαν, πένθ' ἡμιταλάντων οὖσαν, ἐφ' ᾗ ἐποιήσατο
τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ· ῥᾳδίως γὰρ ἂν εὑρεθείη καὶ ὀκτὼ
ταλάντων ὁ τούτων οἶκος· ἀλλ' ἐκεῖνα ἀφῄρηται χωρίς.
κἀμοὶ μὲν ὁ κλῆρος ὃν Ἁγνίας κατέλιπεν, οὗτος οὔπω
βέβαιός ἐστι· δίκαι γὰρ ἐνεστήκασι ψευδομαρτυριῶν,
46 κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν ἁλῷ τις τῶν ψευδομαρτυριῶν,
πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἶναι περὶ αὐτῶν τὰς λήξεις· τὰ δὲ
τοῦ παιδὸς ὡμολογημένα καὶ ἀναμφισβήτητα καταλέ-
λοιπε Στρατοκλῆς. Ὅτι δὲ τοσαῦτά ἐστι τἀμὰ σὺν
τοῖς τοῦ ἐκποιήτου υἱέος, καὶ ψευδομαρτυριῶν ἐνεστᾶσι
δίκαι περὶ τῶν Ἁγνίου, λαβὲ τὰς μαρτυρίας καὶ ἀν-
άγνωθι.

44, 1 Αὕτη μὲν Dbr | οὐσία ⟨αὕτη⟩ Emp | πλείω pr., corr. 1 | 6 ὁ add. Schoem | 7 ἂν supra v. add. 1 | εὕροι Bk: εὕρῃ | 8 τετρακισχίλια pr., corr. 2 45, 2 εἰσποιηθέντος pr., corr. 1 | 4 ᾗ Schoem: ἦν | 5 ⟨οὕτω⟩ ῥᾳδίως Rs | ἂν supra v. add. 1 | 7 οὔπω corr. 2, οὕτω pr 46, 2 ante τὰς in v. exitu erasum τὰς

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἆρα μικρὰ τὰ διάφορα | ἑκατέροις τῆς οὐσίας ἡμῶν 47
ἐστιν, ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι
⟨τὴν ἐμὴν⟩ πρὸς τοὺς Στρατοκλέους παῖδας: οὔκουν
ἄξιον τοῖς τούτου λόγοις πιστεύειν, ὃς τοσαύτης
οὐσίας καταλελειμμένης ἐτόλμησεν ἐπὶ διαβολῇ ψεύ-
σασθαι κατ' ἐμοῦ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος. καταλογί-
ζεται τοίνυν ὡς ἐγὼ τρεῖς κλήρους εἰληφὼς καὶ πολ-
λῶν χρημάτων εὐπορῶν ἀφανίζω τὴν οὐσίαν, ἵν' ὡς
ἐλάχισθ' ὑμεῖς αὐτῶν ἀπολαύητε, τοῖς γὰρ μηδὲν
δίκαιον ἔχουσι περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν ἀνάγκη
πορίζεσθαι τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν [ἂν] διαβάλλοντες
πλέον ἔχειν δυνήσονται τῶν ἀντιδίκων. ἐμοὶ δὲ μάρ- 48
τυρές ἐστε πάντες ὅτι οἱ τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀδελφοί,
Χαιρέλεως καὶ Μακάρτατος, οὐ τῶν λητουργούντων
ἦσαν ἀλλὰ τῶν βραχεῖαν κεκτημένων οὐσίαν. Μακάρ-
τατον γὰρ ἴστε ὅτι τὸ χωρίον ἀποδόμενος καὶ τριήρη
πριάμενος καὶ ταύτην πληρωσάμενος εἰς Κρήτην ἐξέ-
πλευσεν· οὐ γὰρ τὸ ἔργον ἀφανὲς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ
λόγον ἐν τῷ δήμῳ παρέσχε, μὴ πόλεμον ἡμῖν ἀντ'
εἰρήνης ἐκεῖνος πρὸς Λακεδαιμονίους ποιήσειε. Χαιρέ- 49
λεως δὲ τὸ Προσπαλτοῖ χωρίον κατέλιπεν, ὃ πλέον
οὐκ ἂν εὕροι τριάκοντα μνῶν. συνέβη δὲ τὸν μὲν

47, 1 *ἑκατέρας* Rs | 3 *τὴν ἐμὴν* add. Schoem | *πρὸς* Rs: *περί, ὥστε τὴν ἡμιολίαν γενέσθαι περὶ* Geb | *οὔκουν* Katabaines: *οὐκ, οὐκ οὖν* (vel *ἄρ'*) Tur, ⟨*οὐκοῦν*⟩ *οὐκ* Brm, *οὐκ ἄξιον* ⟨*οὖν*⟩ Rs, cf. 38 II 7 | 4 *τοῖς τούτου* Rs: *τούτοις τοῖς, τοιούτοις* Geb | 6 *τηλικαύτη* | 8 *ἀφανίζων* pr., ras. corr. | 9 *ἀπολαύοιτε* | 11 *τοσούτους* pr., corr. 2 | *ἂν* del. Dbr, *δὴ* Kaibel | *διαβάλλωσι* pr., corr. 1 | 12 *δυνήσωνται* pr., ras. corr.
48, 3 *μάκαρκος* pr., corr. 1 | 5 *ὅτι* corr. 2, *ἔτι* pr. | post *τὸ* pagi nomen deesse putat Rs **49**, 3 *εὕροι* Rs: *εὕρητε* | *μὲν* cum ras. add. 1

ταῦτα καταλιπόντα τελευτῆσαι πρότερον ἢ Μακάρτατον, ἐκεῖνον δὲ μετὰ ταύτης τῆς οὐσίας, ἣν ἔχων ἐξέπλευσεν· ἅπαντα γὰρ καὶ τὴν τριήρη καὶ αὐτὸν κατὰ τὸν πόλεμον ἀπώλεσε. καταλειφθέντος δὲ τοῦ Προσπαλτοῖ χωρίου καὶ γιγνομένου τῆς ἐκείνων ἀδελφῆς, ἐμῆς δὲ γυναικός, ἐπείσθην ὑπ' ἐκείνης εἰσποιῆσαι Μακαρτάτῳ τὸν ἕτερον τῶν παίδων· οὐχ ἵνα ⟨μὴ⟩ λητουργοίην, 50 *εἰ προσγένοιτό μοι τοῦτο τὸ χωρίον. ὁμοίως γὰρ καὶ [μὴ] εἰσποιήσαντος τοῦτό γ' ὑπῆρχε· οὐδὲ γὰρ ἐλητούργουν διὰ τοῦτό γ' ἧττον οὐδέν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰσφερόντων ἦν καὶ τῶν τὰ προσταττόμενα ὑμῖν ἅπαντα ποιούντων. ὁ δὲ ὡς περὶ ἀχρήστου μὲν πλουσίου δὲ ἐπὶ διαβολῇ ποιεῖται τούτους τοὺς λόγους. ἐγὼ δ' ἓν κεφάλαιον ἐρῶ πάντων μέγιστον, ὃ καὶ ὑμῖν οἶδ' ὅτι δόξει δίκαιον. κοινώσασθαι γὰρ ἐθέλω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν τῇ τοῦ παιδός, καὶ εἴτε πολλὰ εἴτ' ὀλίγα ἐστίν, ἐν κοινῷ γενομένης λάβωμεν τὰ ἡμίσεα ἑκάτερος, ἵνα μηδὲν πλέον ἔχῃ ἅτερος τοῦ ἑτέρου τοῦ προσήκοντος· ἀλλ' οὐκ ἐθελήσει.*

ΛΕΙΠΕΙ.

---

5 *μετ' αὐτῆς* Rs | 10 *μὴ* add. Bk | 11 *εἰ* Ald: *εἰσ*[br]
50, 2 *μὴ* del. Schoem | *οὐ γὰρ* Brm | 4 *ἡμῖν* pr., corr. 2 | 5 *ὡς περὶ* Rs: *ὥσπερ* | 9 *καὶ* in v. add. 1[br] | 11 *ἅτερος* corr. 1, *θάτερος* pr. | *τοῦ προσήκοντος* del. Herw, immo *τοῦ ἑτέρου* delenda videntur | 13 *ΛΕΙΠΕΙ* add. Ald, cf. 44.

XII.

ΥΠΕΡ ΕΥΦΙΛΗΤΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὸν Ἐρχιέων δῆμον εἰς τὸ δικαστήριον. προσκαλεῖταί τις τῶν ἀποψηφισθέντων ὡς ἀδίκως τῆς πολιτείας ἀπελαυνόμενος. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος, ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δήμους, τὸν δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῆς πολιτείας μὴ μετέχειν, τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν ἔφεσιν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι προσκαλεσαμένοις τοὺς δημότας, καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον ἐξελεγχθῶσι, πεπρᾶσθαι αὐτοὺς καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια. κατὰ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος, προσκαλεσάμενος τοὺς Ἐρχιέας ὡς ἀδίκως καταψηφισαμένους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. προείρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς καὶ πεπίστωται διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίας βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυρίας, τάδε ἐστίν, ὡς μὲν ἐγὼ δόξης ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξειργασμένα, κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ αὐτῶν.

Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀδελφὸς ἡμῖν 1 *ἐστιν οὑτοσὶ Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ τῶν συγγενῶν ἁπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούντων. σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνος ἕνεκα ἂν ψεύδοιτο καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὑτοῦ ὑὸν εἰσεποιεῖτο.*

Or. XII. Dionys. Hal. Is. 17 (V p. 618—624 R). tit. ap. Dion. c. 16, ⟨*πρὸς τὸν Ἐρχιέων δῆμον ἔφεσις*⟩ suppl. Sauppe or. Att. II 237

hyp. 1 *προσκαλεῖται* Rs: *προκαλεῖται* FM | 4 *δῆμος* M pr., corr. 1 | 6 *ἀποψηφισθε......* F pr., corr. 1 | 7 *προσκαλ-* Rs: *προκαλ-* FM, item v. 8 | 8 *ἐξελεχθῶσι* F | 10 *ἀρχιερέας* F | *ἀδίκους* F pr., corr. 2 | 13 *βεβαίως* M | *ποιῆσ. βουλ.* M **1**, 1 *τοίνῦν* F, *τοι* ex *και* corr. 2 | 2 *ὁ εὐφίλ.* F 1 | 5 *ψεύδοιτο.* F pr., *ι* erasum vid. | *εἰσποιοῖτο* vulg

2 πάντας γὰρ εὑρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας ἢ
οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παίδων ἢ διὰ πενίαν
ἀναγκαζομένους ξένους ἀνθρώπους εἰσποιεῖσθαι, ὅπως
ὠφελῶνταί τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς Ἀθηναίων γεγο-
νότων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων οὐδέτερον ὑπάρχει·
γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς δύο υεῖς ἐσμεν, ὥστε οὐκ
3 ἄν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον εἰσεποιεῖτο. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ
τροφῆς τε καὶ εὐπορίας τῆς παρὰ τούτου δεόμενος·
ἔστι γὰρ αὐτῷ ⟨βίος⟩ ἱκανός, καὶ χωρὶς τούτου με-
μαρτύρηται ὑμῖν τοῦτον ἐκ παίδων τρέφων καὶ ἀσκῶν
καὶ εἰς ⟨τοὺς⟩ φράτερας εἰσάγων, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ
δαπανήματά ἐστιν. ὥστε τόν γε πατέρα ἡμῶν οὐκ
εἰκός ἐστιν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδὲν ὠφελούμενον
4 οὕτως ἀδίκῳ πράγματι ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ'
ἐμέ γε οὐδεὶς ἀνθρώπων οὕτως τελέως ἂν ἄφρονα
ὑπολάβοι, ὥστε τούτῳ μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ
πατρῷα διὰ πλειόνων διανείμωμαι. καὶ γὰρ οὐδ' ἀμφι-
σβητῆσαί μοι ἐξουσία γένοιτ' ἂν ὕστερον ὡς οὐκ ἔστιν
ἀδελφὸς οὗτος ἐμοῦ· οὐδεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν φωνὴν
ἀνάσχοιτ' ἂν ἀκούων, ⟨εἰ⟩ νῦν μὲν ὑπόδικον ἐμαυτὸν
καθιστὰς μαρτυρῶ ὡς ἔστιν ἀδελφὸς ἡμέτερος, ὕστε-
5 ρον δὲ φαινοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον τοί-

2, 1 εὑρήσεται F pr., corr. 1 | τὰ om. F pr., add. 2 | 6 γὰρ om. F pr., add. 2? | υἱοὶ M | ἦμεν Rad | 7 εἰσποιοῖτο F pr., corr. 2?
3, 2 τροφῆς γε Rad | ἀπορίας M | 3 βίος add. Rs, ἔχει ... ἱκανῶς Sauppe | ἱκανὸς M, ἱκανὸ.ς F1, ἱκανῶς F2 | μαρτύρ.ται F pr. corr. 1 | 4 παιδίου Schb, cf. IX 20 | 5 τοὺς add. Schoem | εἰσαγαγὼν Schoem | καίτοι ταῦτα Katabaines | 6 γε Bk: τε MF2, om. F pr., del. Brm | 8 ἀδίκω cum ras. sub ω facta M
4, 4 διὰ] μετὰ Hertl | ἀμφισβητησαί F, βη in ras. 1 | 5 ἐξουσίας M pr. | 6 ἀδελφὸς] ἄδε in ras. F 1 | ἐμός Krueger, ἐμοῦ γὰρ οὐθεὶς ἂν Rad | τὴν ⟨ἐμὴν⟩ Sauppe, ⟨ἐμοῦ οὐδὲ⟩ τὴν Rs, sed cf. Demosth. XVIII 10 | 7 εἰ add. Sylburg

νυν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰκός ἐστι τἀληθῆ μεμαρτυρηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. ἐνθυμήθητε γὰρ πρῶτον μὲν ὅτι οἱ τὰς ἀδελφὰς ἡμῶν ἔχοντες οὐκ ἄν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου τὰ ψευδῆ· μητρυιὰ γὰρ ἡ τούτου μήτηρ ἐγεγένητο ταῖς ἡμετέραις ἀδελφαῖς, εἰώθασι δέ πως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαφέρεσθαι ἀλλήλαις αἵ τε μητρυιαὶ καὶ αἱ πρόγονοι· ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς ἦν τῇ μητρυιᾷ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρός, οὐκ ἄν ποτε, ὦ ἄνδρες δικασταί, τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αἱ ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν. καὶ μὴν οὐδ' ἂν ὁ θεῖος πρὸς 6
μητρὸς ἡμῖν ὤν, τούτῳ δὲ οὐδὲν προσήκων δήπου τῇ τούτου μητρὶ ἠθέλησεν ἄν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μαρτυρῆσαι ψευδῆ μαρτυρίαν, δι' ἣν ἡμῖν γίγνεται βλάβη περιφανής, εἴ περ ξένον ὄντα τοῦτον εἰσποιοῦμεν ἀδελφὸν ἡμῖν αὐτοῖς. ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρὸς τούτοις ⟨πῶς⟩ ἄν τις ὑμῶν καταγνοίη ψευδομαρτυριῶν Δημαράτου τουτουὶ καὶ Ἡγήμονος καὶ Νικοστράτου, οἳ πρῶτον μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες, εἶτα δ' οἰκεῖοι ὄντες ἡμῖν καὶ εἰδότες ἡμᾶς ἅπαντας μεμαρτυρήκασιν Εὐφιλήτῳ τουτῳὶ τὴν αὑτοῦ συγγένειαν ἕκαστος; ὥστε ἡδέως 7
κἂν τῶν ἀντιδικούντων ἡμῖν τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην, εἰ ἄλλοθέν ποθεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι αὑτὸν

5, 6 *ἐγένετο* Schb | 8 *αἱ* Rs: *οἱ* FM | 9 *εἰ* FM2 | 11 *ἑαυτὸν* M | 12 *εἴασαν καὶ* in ras. F2, ⸌. . . κ (vel η) .′. . ς? F pr. ft. *ἑκουσίως* Rad, *τὰ ψευδῆ* coll. 4 et 5 Fuhr, del. Brm, *καὶ ἐπέτρεψαν* del. Rs, sed cf. Lincke 25 **6,** 1 *οὐδ'* Bk: *οὐκ* FM | 2 *προσῆκον* F | 5 *εἰσεποιοῦμεν* Sylburg | 6 *ἔτι* ex *ἔστι* F | 7 *πῶς* add. Rs e mg. Bodl | *ὑμῶν* Sylburg: *ἡμῶν* FM | *ψευδομαρτυριῶν* Schoem: *-ρίαν* FM | 8 *τουὶ* F | 9 *νικοστράτου*] *νικ* in ras. F2? | 11 *ἅπαντας* Rs: *ἅπαντα* FM **7,** 3 *ἔχοι ἂν* Holwell: *ἔχοιεν* FM

Ἀθηναῖον ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλητον ἐπιδείκνυμεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ⟨εἰπεῖν⟩ ἢ ὅτι ἡ μήτηρ ἀστή τέ ἐστι καὶ ⟨γαμετὴ καὶ ἀστὸς⟩ ὁ πατήρ, καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ'

8 *ἂν αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας. εἶτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, εἰ μὲν οὗτοι ἐκινδύνευον, ἠξίουν ἂν τοῖς αὑτῶν οἰκείοις ὑμᾶς πιστεύειν μαρτυροῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς κατηγόροις· νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων ἀξιώσουσιν ὑμᾶς τοῖς αὑτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον ἢ τῷ πατρὶ τῷ Εὐφιλήτου καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς φράτερσι καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ; καὶ μὴν οὗτοι μὲν οὐδὲν οὐδενὶ κινδυνεύοντες ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ⟨ταῦτα⟩ ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑποδίκους ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες μαρτυροῦμεν.*

9 *καὶ πρὸς ταῖς μαρτυρίαις, ὦ ἄνδρες δικασταί, πρῶτον μὲν ἡ τοῦ Εὐφιλήτου μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβούλετο ἐπὶ Δελφινίῳ ἦ μὴν τουτονὶ Εὐφίλητον εἶναι ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα προσῆκε μᾶλλον αὐτῆς ἐκείνης τοῦτ' εἰδέναι; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκός ἐστι μετὰ τὴν τούτου μη-*

5 *γὰρ* F2, *οὖν* pr. | 6 *εἰπεῖν* add. Sauppe | *ἀστὴ* Rs: *αὐτὴ* FM | *γαμετὴ καὶ ἀστὸς* hic add. Rad, *καὶ ἐγγυητὴ* vel *γαμετὴ* post *ἐστι* add. Brm, *ἀστὸς* post *πατὴρ* add. Herw | 8 *αὑτῶν τοὺς* Rs **8**, 2 *ἂν* om. M, eras. in F, restit. Holwell | 3 *οἰκεί..ς* F pr., corr. 2 | *ὑμᾶς* Sylburg: *ἡμᾶς* MF pr., *ἡμῖν* F2 | *πιστεύειν.* F | 8 *οὐδ' ἐν οὐδενὶ* Rs, *οὐδὲν ⟨ἐν⟩ οὐδενὶ* Tur, *οὐδὲν οὐδ' ἐν ἑνὶ* Krueger, *οὐδ' ἐν ἑνὶ* Schb | 9 *ἔχθρας*] *θ* cum ras. M | *ταῦτα* add. Rs, vel *πάντα* Tur | *ποιοῦσιν*] *κατηγοροῦσιν* Schb | *πάντες* Schoem, *πάντως* Schb, *πάντα* Kayser, del. Jernstedt | 10 *ὑποδίκους ἡμᾶς* Victorius: *ὑποδιημᾶς* F pr., *ὑποδίκους* F2 M | *ἡμεῖς ... καθιστάντες* om. M pr., add. in mg. 1
9, 1 *δικασταί* om. F | *πρῶτον*] *πρ* M2 in spatio vacuo relicto | 2 *εὐφιλήπου* M | 3 *ἀστὴν*] *αὐτὴν* F | 6 *ἐκείνης ἄμεινον τοῦτ'* M | 7 *δὲ* post *ἔπειτα* supra v. add. F1?

*τέρα ἄριστα τὸν αὑτοῦ ὑὸν γιγνώσκειν, οὗτος καὶ
τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὀμόσαι ἦ μὴν Εὐφίλητον του-
τονὶ ὑὸν εἶναι αὑτοῦ ἐξ ἀστῆς καὶ γαμετῆς γυναικός.
πρὸς τούτοις τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ ἐτύγχα-* **10**
*νον μὲν τρισκαιδεκαετὴς ὤν, ὥσπερ καὶ πρότερον
εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο, ἕτοιμος δέ εἰμι ὀμόσαι ἦ
μὴν Εὐφίλητον τουτονὶ ἀδελφὸν εἶναι ἐμαυτοῦ ὁμο-
πάτριον. ὥστε, ὦ ἄνδρες δικασταί, δικαίως ἂν καὶ
τοὺς ἡμετέρους ὅρκους πιστοτέρους νομίζοιτε ἢ τοὺς
τούτων λόγους· ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀκριβῶς εἰδότες ὀμό-
σαι περὶ αὐτοῦ ’θέλομεν, οὗτοι δὲ ταῦτα ἀκηκοότες
παρὰ τῶν τούτου διαφόρων ἢ αὐτοὶ πλάττοντες λέγουσι.
πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἡμεῖς μὲν τοὺς* **11**
*συγγενεῖς μάρτυρας καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν καὶ ἐφ’
ὑμῶν παρεχόμεθα, οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δέ,
ἐπειδὴ ἔλαχεν Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν τῷ
κοινῷ τῶν δημοτῶν καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι, ὃς νῦν
τετελεύτηκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίαιταν ἔχον-
τος οὐκ ἐδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυρίαν εὑρεῖν ὡς
οὑτοσὶ ἄλλου τινὸς πατρός ἐστιν ἢ τοῦ ἡμετέρου. τοῖς
δὲ διαιτῶσι μέγιστα ⟨ταῦτα⟩ σημεῖα ἦν τοῦ ψεύδεσθαι
τούτους, καὶ κατεδιῄτησαν αὐτῶν ἀμφότεροι. Καί μοι
λαβὲ τῆς προτέρας διαίτης τὴν μαρτυρίαν.*

---

8 *ἄριστα τὸν* Rs: *ἄριστον* FM | *γιγνώσκειν* Sylburg: *ἐγίνωσκεν* FM | 9 *βούλεται*] *β* cum ras. F2 | *ἦ μὴν* Sylburg: *ἡμῖν* FM | 10 *ἀστῆς*] *αὐτῆς* F **10**, 1 *τούτους* F pr., corr. 2 | 2 *πρῶτον* F | 3 *ὅ.τε* F pr. | *ἦ μὴν* Sylburg: *ὑμῖν* FM | 5 *δικασταί* in ras. M1 | post *ἂν* lacunam esse suspic. Rad, *ἂν* ⟨*ἡμᾶς*⟩ et *ἢ* ⟨*τούτους καὶ*⟩ Pantazi **11**, 3 *ἀπιτεῖν* M pr., corr. 1 | 4 *εὐφίλητος* om. F pr., in mg. add. 2, *ἀφίλητος* M | 6 *τῶν διαιτητῶν . . . ἐχόντων* Hudtwalcker | 9 *ταῦτα* add. Rs | 10 *κατεδιῄτησαν* M: *καταιδιῄι.τησαν* F pr., corr. 2 | *αὐτὸν* F2 | 11 *λαβὲ* Rs: *λάβετε* FM1 (*λαβ* in ras.) | *προτερ.ς* F pr., corr. 1

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

12 *Ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε. ἀξιῶ δέ, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὥσπερ οὗτοι μέγα τοῦτ' ἂν ἔφασαν εἶναι σημεῖον ὡς οὐκ ἔστιν Ἡγησίππου, εἰ οἱ διαιτηταὶ αὐτῶν ἀπεδιῄτησαν, οὕτω τὸ νῦν ἡμῖν τοιοῦτον εἶναι μαρτύριον, ὅτι ἀληθῆ λέγομεν, ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοὶ ἀδικεῖν τοῦτον Ἀθηναῖον ὄντα καὶ κυρίως πρῶτον ἐγγραφέντα ὕστερον ἐξαλείψαντες. ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστιν οὑτοσὶ Εὐφίλητος καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάντων, ἱκανῶς οἴομαι ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀκηκοέναι.*

---

12 tit. om. F 12, 1 *ὦφλον* Holwell: *ὤφειλον* FM | 3 *μέγα* Rs: *μετὰ* FM | *τοῦτ' ἂν* Schoem: *ταῦτα* FM | 3 *ἔφησαν* F | 4 *ἠγησύππου* M pr., corr. 1 | *αὐτοῦ κατεδιῄτησαν* Krueger | 5 *τοιοῦτον*] *τὸ αὐτὸ τοῦτο* Sauppe, *τοὐναντίον* Schb | 6 *αὐτοῖς* Rad | *ἀθηναῖοι* M | 7 *πρότερον* Sauppe (sec. Rs) | 10 *δήμο* F pr., corr. 2

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ.

I. ΠΡΟΣ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΝ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. (31 Bl.)

Harp. v. *ὅτι πρὸς τὴν φυλήν, ἀνατί, ἀπεργασάμενος, πολέμαρχος.*

II. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ. (39.)

φαῦλον Phot. s. v. p. 643, 13 cf. Etym. M. 789, 47.

III. ΠΡΟΣ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΑ ΚΑΙ ΑΡΧΙΠΠΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΧΕΠΟΛΙΔΟΣ ΚΛΗΡΟΥ. (12.)

cf. Dionys. Hal. de Is. 15 V p. 613 Rs.

fr. 7 S.

1. *Μετὰ ταύτην τοίνυν τὴν ἀπόκρισιν ἑτέραν διαθήκην ἐκόμισαν, ἣν ἔφασαν Ἀρχέπολιν ἐν Λήμνῳ διαθέσθαι.* Suid. διάθεσις I, 1 p. 1278 Bern.

2. *Διαθηκῶν δὲ τεττάρων ὑπ' αὐτῶν ἐσκευοποι-* 8
ημένων. Poll. X 15.

Harp. v. *ἐνεσκευασμένην.*

[IV. ΚΑΤ' ΑΡΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ, *εἰ γνήσιος* (non est apud Bl.)

Harp. v. *ὑπερήμεροι.*]

Or. *πρὸς Ἀνδοκίδην ἀποστασίου*, quam Poll. VII 14 laudat, secundum Harpocrationis testimonia Lysiae tribuenda videtur.
III. fr. 1 *ἐκόμισαν διαθήκην* AC*V.
IV. *Ἀριστοκλέα* A, *Στρατοκλέους* BC, quod si verum est, ad or. XL. Harp. verba pertinent.

V. ΚΑΤ' ΑΡΙΣΤΟΜΑΧΟΥ (vel ΑΡΕΣΑΙΧΜΟΥ). (42.)

11 3. *Κατέλιπεν ἐν τῷ χωρίῳ γέροντας καὶ ἀναπήρους.* Poll. II 61.

νεογιλὸν Poll. II 8.

VI. ΠΡΟΣ ΒΟΙΩΤΟΝ ΕΚ ΔΗΜΟΤΩΝ ΕΦΕΣΙΣ. (37.)

Harp. v. *Κειριάδης*, *λῆξις*, cf. [Demosth.] XL 23 et Schaefer, Demosth. III B 213, 8.

VII. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΑΣ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ. (19.)

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ δὲ Ἰσαῖος ἐν ἀμφισβητήσει χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ.

15 4. *Μάλιστα μὲν ἐβουλόμην, ὦ ἄνδρες δικασταί, μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἀδικεῖσθαι τῶν πολιτῶν, εἰ δὲ μή, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν, πρὸς οὓς οὐδὲν ἂν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβηκεν· ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιορᾶν μὲν ἀποστεροῦντας οὐ ῥᾴδιον, ἀπέχθεσθαι δὲ ἀηδές, μεθ' ὧν ἀνάγκη καὶ ⟨θύειν καὶ⟩ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν· μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται ⟨τὸ⟩ πλῆθος αὐτοῖς πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν· ὅμως δὲ διὰ τὸ πιστεύειν τοῖς πράγμασι, πολλῶν μοι καὶ δυσ-*

V. utroque loco *Ἀριστομάχου* A, *Ἀρεσαίχμου* FS cf. CIA I 324[b] 28.

VII. hyp. 1 *χωρίου τοῦ* (*του* Dragumi), ... *κατεσχημένου* Schoem sec. Sylburg: *χωρίον τὸ ... κατεσχημένον* FM | 3 *εἰσάγει* Sylburg: *εἰσαγαγεῖν* FM fr. 4, 1 *ἐβουλόμην* om. M | 3 *ἂν οὐδὲν* F pr., corr. 2 | 7 *ἀηδὲς* Sylburg: *ἡδέως* FM (p. 606 *ἂν ἡδέως*) | *θύειν καὶ* add. Sauppe (p. 606 post *καὶ* in F litt. 2 vel 3 rasura), *συνθύειν καὶ* add. Rad | 9 *τὸ* add. Sylburg

κόλων συμπιπτόντων, οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι δι' ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι οὖν ὑμῶν συγγνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς ἀδικοῦντας ἀναγκάζομαι παρὰ τὸν ἐμαυτοῦ τρόπον τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ πράγματος. Dionys. Hal. de Is. 10, V p. 603 Rs coll. p. 605. cf. ib. 14 p. 612.

Harp. v. *Σφηττός*.

VIII. ΚΑΤΑ ΔΙΟΚΛΕΟΥΣ ΥΒΡΕΩΣ. (38.)

5. *Ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς καὶ Κτήσων, οἰκεῖος ὢν ἡμῖν, συντυγχάνουσι τῷ Ἕρμωνι εἰς Βόθυνον ἀπιόντι.* Bekk. anecd. I p. 173, 26, ubi Lysiae falso oratio tribuitur; haec ft. ad or. XIII pertinent, cf. Theon progymn. p. 155 W. Harp. v. *διαγορεύων, ἐκπλινθεύσας, καταδικασάμενος, κατῳκοδόμησε, ὅρον, προστιμήματα, σταφυλοβολεῖον, τοπεῖον, τριπτῆρα*, Poll. VII 151. De Diocle cf. Is. or. VIII 3. 35 sq. et de hac lite 41.

IX. ΠΡΟΣ ΔΙΟΚΛΕΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ. (20.)

6. *Ἀποφανῶ γὰρ ὑμῖν, ὡς οὐκ ἔστι τῆς ἐπικλήρου τὸ χωρίον τοῦτο οὐδ' ἐγένετο πώποτε, ἀλλ' ὡς ἦν πατρῷον Λυσιμένει τῷ πατρὶ Μενεκράτους· ὁ δὲ Λυσιμένης ἔσχε τὰ πατρῷα πάντα.* Suid. v. *πατρῴων*. II, 2 p. 146. Bern. cf. Phot. v. *πατρῴων*, Is. VIII 42.

Harp. v. *Ἀμαζόνιον, ἔπιπλον*, Poll. X 11.

---

12 *ἡγούμην* hic FM (p. 606 differunt cf. praef.) | *δεῖν* hic om. FM (habent p. 606) | 13 *πειρᾶσθαι* hic om. F pr., add. in mg. 2 (habet p. 606) | 14 *ὑμῶν* om. pr. F, supra v. add. 2 | 17 *ποιεῖν* MF2, *εἰπεῖν* F pr. | *ἐξ ἀρχῆς* om. F pr., in mg. add. 1

VIII. fr. 5. *εἰς Βόθυνον* Sauppe: *ἐν βοθύνοις*.

IX. fr. 6. *ἀποφανῶ* Schb: *ἀποφαίνω* | *πώποτε* ABV: *ποτε* vulg.

X. ΠΡΟΣ ΔΙΟΦΑΝΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ. (18.)

31 7. *τὸ μὲν παρὸν τὸ δὲ παρ' ἑτέρων μεταλαβεῖν παρηγγύησεν, ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν ἐντειλάμενος ἑκατέρῳ, τῷ μὲν λαβεῖν τῷ δὲ δοῦναι.* Harp. v. *παρηγγύησεν καὶ παρεγγυηθέντος.*

32 8. *τὰ μὲν ἐμοῦ διαλύσαντος, δύο τάλαντα καὶ τριάκοντα μνᾶς, τὰ δὲ τοῦ γεωργοῦ παρεγγυηθέντος.* Harp. ibidem.

Harp. v. *Ἱερὰ ὁδός.*

XI. ΠΡΟΣ ΔΩΡΟΘΕΟΝ ΕΞΟΥΛΗΣ. (21.)

34 9. *Εἰς τοσοῦτον πονηρίας ὁμοῦ καὶ τόλμης ἐλήλυθεν.* Suid. v. *ὁμοῦ* II 1 p. 1115 Bern.

Suid. v. *ἐπιτήθη.* Harp. v. *οὐσίας δίκη.*

XII. ΚΑΤ' ΕΛΠΑΓΟΡΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΦΑΝΟΥΣ. (43.)

37 10. *Οἳ μετὰ τὰ ἐκ Πειραιῶς, ⟨ὡς⟩ ἐγὼ ἀκούω, σύνδικοι ἦσαν, πρὸς οὓς τὰ δημευόμενα ἀπεφέρετο.* Harp. *σύνδικοι,* Etym. M. p. 734, 57.

Harp. v. *ἁλουργοπωλική, Ἀραφήνιος, διαμεμετρημένη ἡμέρα, ἐπιδέκατον, ἐπιστάτης, ἐπώνια, Ἰκαριεύς, ἰσοτέλης, κηρυκεία, Κηφισιεύς, μετοίκιον, Οἴηθεν, πωλητήριον, σύμβολα.*

XIIᵃ. ΠΡΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΗΝ. (44.)

10ᵃ. *Οὐ τοίνυν μόνον, ὦ ἄνδρες δικασταί, ταύτην τὴν μαρτυρίαν παρέξομαι, ἀλλὰ καὶ ἐκμαρτυρίαν ἑτέραν Μυρωνίδου, ὃς ἦν τῶν δημοτῶν πρεσβύτατος.* Sakkelion, Bull. hell. I 151.

X. fr. 7. *παρὼν* Sauppe, *παρὼν ⟨διέλυσε⟩* Schb | *τόδε* B | *λαβεῖν* BG fr. 8. *διαλύσαντος* N: ceteri *διαλύσαντας* | *γεωργίου* N | *παρεγγυηθέντες* BC

XI. fr. 9. *εἰς* om. ABCE Med.

XII. fr. 10. *οἳ ... ἀκούω* om. Et | *τὰ* om. BCG | *ὡς* add. Bk | *ἀπεφέροντο* Et, *ἐπεφέρετο* CG

XIII. ΠΡΟΣ ΕΡΜΩΝΑ ΠΕΡΙ ΕΓΓΥΗΣ. (34.)

11. *Ἑρμοκράτην δὲ εἰς τὸ ἀναγκαῖον ἐνέβαλε* 52 *φάσκων ἀπελεύθερον εἶναι, καὶ οὐ πρότερον ἀφῆκε, πρὶν τριάκοντα δραχμὰς ἐπράξατο.* Suid. v. *ἀνάκαιον*, I 1, 333 Bern cf. Harp. v. *ἀναγκαῖον*, Schoem. Is. p. 493

Harp. s. *ἀνδραποδοκάπηλος, ἀφοσιῶ, βόθυνος, διεσπευσάμην* cf. Dionys. Hal. Is. 14, V p. 612. Fortasse huius orationis est fr. 5 cf. Meier-Lipsius, Att. Proc. 393.

XIV. ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΥΣΕΩΣ. (22.)

12. *Μικρὸν δ' ἄνω τοῦ Τρικεφάλου παρὰ τὴν* 59 *Ἑστίαν ὁδόν.* Harp. v. *τρικέφαλος*.

13. *Οὐκ ἂν τὰ ἴδια τὰ ἐμαυτοῦ.* Priscian. inst. 60 gramm. XVII 18 p. 70 Kr.

Harp. v. *Ἀγνίας, βουλεύσεως, ῥητορικὴ γραφή* (lex. Cant. 677, 14), Poll. VIII 48 cf. Dionys. Hal. de Is. 14, V p. 612.

XV. ΠΡΟΣ ΕΥΚΛΕΙΔΗΝ ΤΟΝ ΣΩΚΡΑΤΙΚΟΝ, *εἰ γνήσιος*. (45.)

14. *Ὅτι τὰ ἐπικηρυττόμενά τισι χρήματα ἐπὶ τῶν* 65 *βωμῶν ἐτίθετο, εἴρηκεν Ἰσαῖος* Harp. v. *ὅτι τά*.

XVI. ΥΠΕΡ ΕΥΜΑΘΟΥΣ, ΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ. (33.)

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἔστι δή τις Ἰσαίου λόγος ὑπὲρ Εὐμάθους μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων Ἀθήνησιν, ὃν εἰς δουλείαν ἀγόμενον ὑπὸ τοῦ κληρονομήσαντος τὸν ἀπηλευθερωκότα

XIII. fr. 11. *ἑρμοκράτη* E, *Ἑρμοκράτης* Zonaras p. 188 | *τὸ ἀναγκαῖον* Maussac: *τὸν ἀνάκαιον* BE, *τὸ ἀνάκαιον* ceteri
XVI. hyp. 1 *δέ τις* F | 3 *καταλεγόμενον ὑπὸ* F pr., corr. 2

τῶν ἀστῶν τις ἀφαιρεῖται καὶ τὴν ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δέ ἐστι τοῦ λόγου τοιόνδε.

66
1 15. *Ἄνδρες δικασταί, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμάθει*
τουτῳὶ ἐγενόμην χρήσιμος δικαίως, καὶ νῦν, εἴ τι
ἔστι κατ' ἐμέ, πειράσομαι συσσῴζειν αὐτὸν μεθ' ὑμῶν·
μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν ὡς
ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐμάθους
2 *πράγματα προσῆλθον. τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ*
358/57] *Κηφισοδότου ἄρχοντος καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος*
πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυ-
μαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τουτῳί,
μεταπεμψάμενος τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τοὺς
ἐμοὺς Εὐμάθης ἐνεφάνισε τὰ χρήματα ἃ ἦν μοι παρ'
3 *αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως. ἀνθ'*
ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην τε αὐτῷ ἔτι μᾶλλον, καὶ κατα-
σκευαζομένῳ τὴν τράπεζαν προσεισευπόρησα ἀργυρίου,
καὶ μετὰ ταῦτα ἄγοντος αὐτὸν Διονυσίου ἐξειλόμην
εἰς ἐλευθερίαν, εἰδὼς ἀφειμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ
Ἐπιγένους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπισχήσω. Dionys.
Hal. de Is. 5, V p. 592 coll. p. 596 et 597 Rs

67 16. *Ἔβλαψέ με Ξενοκλῆς ἀφελόμενος Εὐμάθην εἰς ἐλευθερίαν, ἄγοντος ἐμοῦ εἰς δουλείαν κατὰ τὸ ἐμὸν μέρος.* Harp. v. *ἄγει.*

---

4 *ἀφαιρεῖται τίς* F pr., corr. 2 fr. 15. **1**, 2 *τουτῳὶ* Schb: *τούτῳ* FM, sic et infra | 2 *καὶ δικαίως* hic F, non p. 596, *καὶ δὴ καὶ νῦν* Brm | 3 *ἐν ἐμοί* hic F, non p. 596, ubi post *ἐμὲ* ras. 4 vel 5 litt. est **2**, 2 *κηφισοδότου* p. 597 F2M, *κηφισοδώρου* ibi F pr., hic FM, cf. CIA II 793b 62 | 3 *οἰκείους* F2M, *ἰδίους* F pr. hic et p. 597 | 5 *τε* om. M | 6 *ἐνεφάνισεν* F **3**, 2 *τε* om. F | 3 *πρὸς εἰς εὐπόρησα* MF pr. (hic *-ρίσαι*), corr. F1?, *προευπ.* Herw, *προσευπ.* Brm, *εἰσευπ.* Rad | 5 *ἐν τῷ δικ.* del. Rabe | 6 *ἐπισχήσω* Sylburg: *ὑποσχήσω* FM

17. *Ἀλλὰ τὸ πρωιζόν, ὦ ἄνδρες δικασταί· τουτὶ γὰρ παντελῶς ἐμποδών ἐστι.* Suid. v. ἐμποδών (I 2 p. 215 Bern). Lex. Bachm. I p. 218. Etym. M. p. 336. 68
Harp. s. ἐπέσκηψεν, ἐξαιρέσεως δίκη.

XVII. ΥΠΕΡ ΕΥΦΙΛΗΤΟΥ. (36.)

Quae a Dionys. Hal. de Is. 17 V p. 617 sq. servata sunt, habes supra (or. XII), cf. ib. 14 p. 612.

XVIII. ΚΑΤΑ ΘΟΥΤΙΜΟΥ. (46.)

Harp. s. Περγασῆθεν.

XIX. ΠΡΟΣ ΙΣΧΟΜΑΧΟΝ. (47.)

18. *Οὐδεὶς Λυσίδης ἐστὶ τῶν διακοσίων καὶ χιλίων.* 74
Harp. s. χίλιοι διακόσιοι.

XX. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΝ. (48.)

19. *Οὐ μὴν ἀλλὰ τούτου πάντα ὁμοῦ ταῦτα ἐπιτάξαντος.* Suid. v. ὁμοῦ II 1 p. 1115 Bern. 75
Harp. v. διασκευάσασθαι, ἐκδικάσασθαι.

XXI. ΠΡΟΣ ΚΑΛΛΙΠΠΙΔΗΝ. (49.)

Harp. v. ἀντεπιτίθησιν.

XXII. ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΦΩΝΤΟΣ. (50.)

20. *Ἑξακοσίαις δραχμαῖς ἐπιτρίταις.* Harp. v. ἐπιτρίταις. 79

XXIV. ΠΡΟΣ ΚΑΛΥΔΩΝΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ. (23.)

21. *Τό τε βαλανεῖον τὸ παρ' Ἀνθεμοκρίτου ἀνδριάντα.* Harp. Ἀνθεμόκριτος. 83

---

fr. 17. πρωϊνὸν Et | δικασταί Schb: Ἀθηναῖοι | ἐμπ. εἶναι Suid. ἐμπ. εἰδέναι Schb (in promptu est scire)

fr. 18. Λυσίδης] ft. Λυσίθεος vel Λυσίδικος vel Λυσίδημος vel Λυσίβιος.

XXIV. ΕΞΟΥΛΗΣ Blass, Att. Ber. II² 574; apud Harp. v. Κεφαλῆθεν pro ἐπιτροπῆς liber B ἐπιστολῆς praebet

Harp. ἀφ' Ἑστίας μυεῖσθαι, ἱππία Ἀθηνᾶ, Κεφαλῆθεν, χρῆσται.

XXIII. ΥΠΕΡ ΚΑΛΥΔΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΑΓΝΟΘΕΟΝ. (17.)

Harp. v. ἐπισημαίνεσθαι cf. Dionys. Hal. de Is. 14 V p. 611. Huic orationi Scheibe, Cobeti coniectura nisus, fragmenta duo a Dionysio servata attribuit haecce:

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Ὁ μὲν Ἰσαῖος ἐπιτρόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀδελφιδῶν κρινομένῳ τοιαύτῃ κέχρηται ⟨τῇ⟩ ἀρχῇ.

29
1 22. Ἐβουλόμην μέν, ὦ ἄνδρες δικασταί, μὴ λίαν οὕτως Ἁγνόθεον πρὸς χρήματ' ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν καὶ δίκας τοιαύτας λαγχάνειν, ἀλλ' ὄντα γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς ἀλλ' ἱκανῆς ὥστε καὶ λῃτουργεῖν, ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ παραδοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἐμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν, ἵνα βελτίων

XXIII. ΠΡΟΣ ΑΓΝΟΘΕΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Blass l. l, cum apud Harp v. ἐπισημαίνεσθαι corrigeret: ἐν τῇ ἐξούλης πρὸς Καλυδῶνα ἀπολογίᾳ καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἁγνόθεον, sed cf. Schb praef. 47. Ἐξούλης δίκης certe ea fragmenta fuisse non videntur, sed Isaeus cur non in altera causa pro Calydone, in altera in Calydonem orationem scripsisse putandus sit non intellego.

hyp. 1 συντάξας cum rasura post ς (vid. ι fuisse) F, aut συνταξάμενος aut συγγράψας malit Rad | 2 τῶν ἰδίων ἀδελφιδῶν mg. Bodl, cf. 23, 3: τῶν ἰδίων ἀδελφῶν FM, τῶν ἀδελφιδῶν Sauppe ⟨του⟩ τῶν ἀδελφιδῶν Schb, τοῦ ἰδίου ἀδελφιδοῦ Brm | τῇ add. Sad fr. 22. **1**, 1 μὴ λίαν] μηδένα Bk | 2 Ἁγνόθεον Cob: ἀγνοηθέντα FM et hic et p. 601, ἀπονοηθέντα Schoem, ἀπορηθέντα Kock, ἀνοήτως μηδένα Brm | πρὸς χρήματ' Bk: προσχήματ' M, προσσχήματ' F, sic et p. 601 | 4 ἀλλ' ὄντα γε Dbr: ἀλλ' οὐ τό γε FM p. 601 et hic M, ἄλλω τό γε hic F pr., ἀλλ' ὀ.υ τό γε F2, εἰ δ', ἀλλ' οὖν τόν γε Sauppe | οὖν hic om. M, habet p. 601 | ὄντα post γε add. Bk, post ἐμὸν add. Sauppe | 5 καὶ del. Sauppe | 6 αὐτῷ Rs: αὐτῶν FM hic et p. 601

τ' ἐδόκει πᾶσιν εἶναι σῴζων αὐτὴν καὶ πλείω ποιῶν
χρησιμώτερον ὑμῖν πολίτην παρεῖχεν ἑαυτόν. ἐπεὶ δὲ 2
τὴν μὲν ἀνήρηκε καὶ πέπρακε καὶ αἰσχρῶς καὶ κακῶς
διολώλεκεν, ὡς οὐκ ἂν ἐβουλόμην, πιστεύων δ' ἑται-
ρείαις καὶ λόγων παρασκευαῖς ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν,
ἀνάγκη, ὡς ἔοικε, συμφορὰν μὲν εἶναι νομίζειν ὅτι
τοιοῦτός ἐστιν οἰκεῖος ὤν, ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν
ἐγκέκληκε καὶ ἔξω με τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὡς
ἂν [οὖν] δυνώμεθα προθυμότατα πρὸς ὑμᾶς. Dionys.
Hal. de Is. 8, V p. 598 coll. 600 Rs.

23. Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα πρὸς θεῶν; 1
οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἴομαί γε. πόθεν δὲ τοὺς
μάρτυρας; οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε, πόθεν δέ γε
ἀπιστεῖσθαι τοὺς λόγους τοὺς τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεύ-
γειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη μεγάλη. φαίνομαι τοίνυν
ἐγὼ μὲν διώκων ταῦτα καὶ τὰ πράγματα εἰς βασάνους
ἄγων, οὗτος δὲ ἐπὶ διαβολὰς καὶ λόγους καθιστάς, ὅ
περ ἄν τις πλεονεκτεῖν βουλόμενος ποιήσειεν. ἐχρῆν 2
δὲ αὐτόν, εἴ πέρ τι δίκαιον ἐφρόνει καὶ μὴ παρα-
κρούσασθαι τὰς ὑμετέρας γνώμας ἐζήτει, μὴ μὰ Δία
ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ' ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ μαρτύρων
ἐλθεῖν καὶ ἐξετάζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ λόγῳ, τοῦτον

---

8 τ' ἐδόκει Rs: τε δοκῆ M, τε δοκῆι F | ⟨καὶ⟩ σῴζων Rs | 9 παρεῖχεν expunxit M 1 2, 1 ἐπεὶ in ras. F2 | 2 ἀνήιρηκεν F pr. | 3 ἑταιρείαις Sauppe: ἑταιρίαις FM | 5 ἔοικεν M | 6 ἀπ.λογεῖσθαι F pr., corr. 2 | 7 ἐγκέκληκεν M | με] μὲν F | 8 οὖν del. Bk fr. 23. 1, 1 εἰρη F in v. exitu | 2 μαρτυριῶν VIII 28: μαρτύρων FM | γε VIII 28 Sylburg: δὲ | 3 πόθεν ... 4 τούτων in mg. add. M1 | 4 τούτων in ras. F1 | 6 μὲν om. F | διοικῶν Brm, δίκαια ποιῶν πάντα Sauppe, διακριβῶν πάντα Rauchenstein | 7 καὶ κακολογίας καθ. Hirschig | 8 ποιήσειεν Schoem: ἐποίησεν FM 2, 2 ἐφρόνει et 3 ἐζήτει Rs: φρονεῖ et ζητεῖ FM | παρακρούσασθαι Sylburg: παρακρούσεσθαι M, παρακούσεσθαι F (sec. Dilthejum) | 5 ἕκαστα in ras. F1

τὸν τρόπον παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον· εἰσφορὰς λογίζῃ πόσας; τόσας. κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας; κατὰ τόσον καὶ τόσον. κατὰ ποῖα ψηφίσματα; ταυτί.
3 ταύτας εἰλήφασι τίνες; οἵδε. καὶ ταῦτα μαρτυρόμενον σκέψασθαι, τὰ ψηφίσματα, τὸ πλῆθος τῶν εἰσφορῶν, τὰ εἰσενηνεγμένα, τοὺς λαβόντας, καὶ εἰ μὲν εὖ τε ⟨καὶ καλῶς εἶχε⟩, τῷ λόγῳ πιστεύειν, εἰ δὲ μή, νῦν παρασχέσθαι μάρτυρας, εἴ τι ψεῦδος ἦν ὧν ἐλογισάμην αὐτοῖς. Dionys. Hal. de Is. 12, V p. 607 Rs.

XXV. ΚΑΤΑ ΚΛΕΟΜΕΔΟΝΤΟΣ. (51.)

Harp. v. κλητῆρες.

XXVI. ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΒΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ. (14.)

89 24. *Τοιαῦτα μέντοι οὗτοι ἐπὶ τῷ τεθνεῶτι σκευοποιοῦντες.* Poll. X 15.

90 25. *Ἡγούμεθα γὰρ ἐκείνῃ μὲν τὸν ἐγγυτάτω γένους δεῖν συνοικεῖν, τὰ δὲ χρήματα τέως μὲν τῆς ἐπικλήρου εἶναι, ἐπειδὰν δὲ παῖδες ἐπὶ δίετες ἡβήσωσιν, ἐκείνους αὐτῶν κρατεῖν.* Suid. v. τέως (II 2 p. 1074 Bern.) cf. v. ἡβήσαντες (I 2 p. 802).

Harp. v. ἐπίδικος (ἐπικληρῖτιν cf. Poll. III 33), νοθεία.

---

7 πόσας; Rs: πρὸς FM | κατὰ Rs: καὶ FM | εἰσενηνεγμένας Sylburg: -μένης FM | 8 ποῖα Rs: πόσα FM | 9 οἵδε Brm: οἱ FM **3, 1** μαρτυρόμενον Brm: -μενοι FM | post μαρτ. add. ἐχρῆν Sauppe et αὐτὸν Brm | 2 post σκέψασθαι interpunxi | 4 post τε in M lac. 9 litt., suppl. Sauppe, εὖ εἶχε, τότε Rs, εὖ τε καὶ δικαίως εἶχε Schoem, εὖ ἦν αὐτῷ, τότε Pantazi | 5 παρασχέσθαι B: παράσχεσθε F, παρέσχεσθε M | ψευδὲς Schb | 6 αὐτοῖς Sylburg: αὐτῆς FM, αὐτῷ Brm

XXVI. fr. 25, 1 ἡγούμεθα γὰρ] ἐνηγόμεθα μὲν p. 802 | ἐγγυτάτω p. 802: ἐγγύτατον V, ἐγγύτατα reliqui p. 1074 | 2 δεῖν συνοικεῖν 802: συν. δεῖν 1074 | τὰ δὲ χρήματα 802: τὸ δὲ χρῆμα 1074 | μὲν add. 802 | 3 παῖδες ἐπὶ δίετες add. 802, ⟨οἱ⟩ παῖδες malit Schb | ἡβῶσιν 802, cf. VIII 31 X 12

XXVII. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΙ ΡΗΘΕΝΤΩΝ. (40.)

Harp. v. *Ἀλκέτας*, *Ἐπικράτης*, *πέπλος*.

XXVIII. ΚΑΤΑ ΜΕΓΑΡΕΩΝ,
εἰ γνήσιος. (41.)

Harp. v. *Σφοδρίας*.

XXIX. ΠΡΟΣ ΜΕΔΟΝΤΑ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ. (24.)

Harp. v. *Αἰξωνῆσιν*, *πανδαισία*, *ψευδεγγραφή*, cf. Dionys. Hal. de Is. 14, V p. 611 Rs.

XXX. ΠΡΟΣ ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΝ. (52.)

25ᵃ. *Καὶ τὸ περιοίκιον καὶ τὴν οἰκίαν.* Harp. v. 102
περιοίκιον.

XXXI. ΜΕΤΟΙΚΙΚΟΣ. (53.)

Harp. v. *συλλογῆς*.

XXXII. ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΜΝΗΣΙΘΕΟΥ ΘΥΓΑΤΡΟΣ. (15.)

Harp. v. *ἀπορώτατος* (Bekk. anecd. I 434).

XXXIII. ΥΠΕΡ ΝΙΚΙΟΥ ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ. (54.)

Harp. v. *ἀπορρέξαντες* (Bekk. anecd. I 434), *χίλιοι διακόσιοι*.

XXXIV. ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ (s. ΝΕΟΚΛΕΑ) ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ. (25.)

Harp. v. *Θυργωνίδαι*, *κλητῆρες*, *Τιτακίδαι*, *ψευδοκλητεία*.

XXXI. tit. corr. Sauppe, Harp. libr.: *ἐν μετοικισμῷ* A, *ἐν μετοίκῳ* rell. Orationem non diversam esse ab or. XII R. Schoell suspicatur (quaest. fiscales iuris Attici p. 9)

XXXII. *τῆς* add. E et anecd. | *Μνησαίου* E et anecd.

XXXIV. *Νεοκλέα* v. *Θυργ.* A et v. *κλητῆρες*.

XXXV. ΠΡΟΣ ΟΡΓΕΩΝΑΣ. (26.)

112 26. *Μήτε παλίνσκιον γίγνεσθαι τὸ χωρίον.* Harp. v. *παλίνσκιον.*

113 27. *Εἴπερ γοῦν ὥριζον ταῖς ἀποφοραῖς ταύταις τῶν ποδῶν ἀλλότριον εἶναι τὸ χωρίον.* Harp. *ἀποφοράν.*

Harp. v. *ὀργεῶνας, γεισίπους, εἰσεπόδιζον.*

XXXVI. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΟΙΗΣΕΩΣ. (13.)

Harp. v. *Οἶον.*

XXXVII. ΚΑΤΑ ΠΟΣΕΙΔΙΠΠΟΥ. (55.)

Harp. v. *Θορικός.*

XXXVIII. ΠΡΟΣ ΠΥΘΩΝΑ ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΥ. (32.)

Harp. v. *διαμαρτυρία, κλητῆρες.*

XXXIX. ΠΡΟΣ ΣΑΤΥΡΟΝ ΥΠΕΡ ΕΠΙΚΛΗΡΟΥ. (16.)

Harp. v. *ἐπίδικος.*

XL. ΚΑΤΑ ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣ ΕΞΟΥΛΗΣ, *εἰ γνήσιος.* (27.)

Harp. v. *ὀθνεῖος*, ft. *ὑπερήμεροι* (cf. Or. IV) et *ἐξούλης.*

XLI. ΠΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΑ. (56.)

123 27ᵃ. *πράγματα διωλύγια.* Harp. v. *διωλύγιον.*

124 27ᵇ. *παρέστησε μεῖον.* Harp. v. *μεῖον.*

XXXV. *πρὸς* ⟨*τοὺς*⟩ *ὀργεῶνας* Blass

fr. 26. *μήποτε* C | *γενέσθαι* C fr. 27. *γοῦν* om. BC, del. Schb

XL. apud Harp. v. *ἐξούλης* cum Blassio Att. Ber. II^2 494 legendum videtur: *ταῦτα δὲ σαφῶς διδάσκει Ἰσαῖος ἢ Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Στρατοκλέους ἐξούλης* (*Ἰσαῖος διδάσκει* libr. praeter A· | *καὶ Λυσίας* libr.)

XLI ft. non diversam esse ab or. praecedente Sauppe monet.

XLII. ΤΕΜΕΝΙΚΟΣ. (28.)

Harp. v. *ἄμιπποι, Λύκος ἥρως.*

XLIII. ΠΡΟΣ ΤΙΜΩΝΙΔΗΝ ΠΕΡΙ ΧΩΡΙΟΥ. (29.)

Harp. v. *οὐσίας δίκη.*

XLIV. ΠΡΟΣ ΤΛΗΠΟΛΕΜΟΝ ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. (35.)

27ᶜ. *ἐπειδὴ γοῦν οὐκ ἐδόκει χρῆναι πλέον δανείζεσθαι.* Ptolemaeus *περὶ διαφορᾶς λέξεων.* Herm. XXII 410.

Harp. v. *ἐπώνια.*

XLV. ΑΠΑΡΑΣΗΜΑ.

28. *Καὶ οὗτος ὁ πάντων ἀνθρώπων σχετλιώτατος,* 129
οὐ παρεχομένων αὐτῶν μάρτυρας [δοῦναι], ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναί φασιν, [ὧν] ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον ὡς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ⟨ἡμῖν⟩ ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν. καίτοι πᾶσι φανερόν, [ὡς] οἵ γε τὸν τούτου πατέρα ἀπεστέρουν ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι ⟨δ'⟩ οὕτως ἔχοντες οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν. Dionys. Hal. de Is. 13, V p. 609 Rs.

29. *Ὧι γάρ, ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέν-* 130
των, κατελελητούργητο, δανειζομένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐδέν, ἀποδεδωκότι τὰς

---

fr. 28, 1 *οὗτος γὰρ* F pr., corr. 2 | 2 *παρεχομένων* Schoem: *-μενος* FM | *δοῦναι* del. Schoem | 3 *ἡμ...ν* F pr., corr. 2 | *φησὶν* F pr., corr. 2 | *ὧν* del. Bk, *ὡς* F pr., *ὧν* F2, *ὅμως* Schoem | *πιστεύει* F pr., corr. 2 | 4 *ἡμῖν* add. Rs | 5 *πᾶσιν* M | *ὡς* delevi | *οἵ γε* Bk: *ἔοικε, ὡς ἔοικεν ⟨οἵ γε⟩* Brm vel ⟨*οἳ καὶ*⟩ Rad | 6 *ἀπεστέρουν* Bk: *ἀποστεροῦν* FM | 7 *ὅτι*] *οὗτοι* Bk | *ἀπέδοσαν .... οὐκ ἂν* in mg. add. M1 | *δ'* add. Sauppe

fr. 29, 1 *ὑπῆρ.εν* F pr., corr. 2 | 2 *κατελελειτούργητο* Brm: *καταλελειτουργηκότα* M, *καταλειτουργηκότα* F

μισθώσεις ἔχειν ἐμοὶ προσῆκον ἀναμφισβητήτως, οὗτοι τηλικαύτην δίκην λαχόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυσάν με ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. Dionys. Hal. de Is. 13 p. 610.

131 30. *Ἡγοῦμαι μεγίστην εἶναι τῶν λητουργιῶν τὸν καθ' ἡμέραν βίον κόσμιον καὶ σώφρονα παρέχειν.* Stobaei flor. V 54 (I p. 119 Mein., I 25 H).

132 31. *Ὅσοι τοὺς ἀδικοῦντας κολάζουσιν, οὗτοι τοὺς ἄλλους ἀδικεῖσθαι κωλύουσιν.* Stobaei flor. XXXXVI 25 (II p. 216 Mein.).

133 32. *Χρὴ τοὺς νόμους μὲν τίθεσθαι σφοδρῶς, πρᾳοτέρως δὲ κολάζειν ἢ ὡς ἐκεῖνοι κελεύουσιν.* Stobaei flor. XXXXVIII 25 (II p. 254 Mein.).

134 33. *Τί δ' ἐπὶ τοιούτων δεῖ μαρτυριῶν, ⟨ὧν⟩ οἱ δικάζοντες τὰ μὲν αὐτοί εἰσιν εἰδότες, ὅτι ὑγίαινεν ὁ παῖς, ⟨τὰ δὲ⟩ τῶν ἑωρακότων αἰσθανόμενοι μαρτυρούντων, τὰ δὲ ἀκοῇ πυνθανόμενοι.* Suid. v. *αἰσθέσθαι* (I 2, 55 Bern.).

135 34. *Ὅταν ἔλθῃ, εἰώθει παρ' ἐμοὶ κατάγεσθαι.* Et iterum: *ὅταν ἔλθω, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην.* Priscian. XVIII c. 25 p. 230 Kr.

136 35. *ἐκ τῆς Ἀναξίωνος γέννης καὶ Πολυαράτου ὄντα.* Poll. III 6.

137 36. *εἰς Ἄρειον πάγον αὐτῷ ἐπέσκημμαι.* Pollux VIII 33.

---

4 *ἐκεῖνα* add. post *ἀναμφ.* Brm, post *ἔχειν* Rad | 6 *με* Rs: *μὲν* FM fr. 30, 1 *ἡγοῦμαι* Tr. corp. Par: *ἡγοῦ* M[d] Br | 2 *κόσμιον καὶ σώφρονα* M[d] Tr. corp. Par: *σώφρονα καὶ κόσμιον* Br fr. 33, 1 *τί* Schoem: *τὰ* | *δ' ἐπὶ* Sauppe: *δὲ* | *δεῖ* Schoem: *δὴ* | *ὧν* add. Bern, *εἰ* add. Schoem | *οἱ* om. E | *εἰκάζοντες* B | 2 *εἰσιν εἰδότες* Sauppe: *συνειδότες* | *ὑγίανεν* Suid | 3 *τὰ δὲ* add. Schoem | *τῶν δὲ ἑωρ.* BE fr. 35 *γέννας* A

XLVI. Vocabula singula ab Isaeo usurpata feruntur haecce:

ἀδούλευτοι (*Λακεδαιμόνιοι*) Poll. III 80, *ἀειλογία* Harp. [138/173 s. v., *ἀθυμοτέρως* Poll. II 230, *οὐσίαν ἀλητούργητον* Poll. III 67, *ἀναγιγνωσκόμενος* Harp s. v., *ἀναδικάσασθαι* Harp. s. v. Poll. VIII 23, *ἀνδρικῷ χορῷ* Poll. II 20, *ἀπειρηκώς* Poll. II 127, *ἀποξενωθῆναι* Poll. III 57, *ἀρχαιρεσίας* et *ἀρχαιρεσιάζοντα* Poll. VIII 82, *ἀρχιθεώρησις* et *ἀρχιθεωρήσειν* Poll. VIII 82. 83, *γεραιτέρα* Poll. II 18, *δειπνοφορία* Poll. VI 101, *δεσμεύειν* Poll. VIII 71, *διαιτήσιμον* Poll. VIII 64, *ἐκμετρηθείς* Poll. IV 167, *ἐπιβιόν* (*ἐπίβιον* libr., *ἐπιβιοῦν* Beth.) Poll. III 108, *ἐπιδιώκειν* Poll. VIII 67, *ἐπιθύμησις κακῶν* Poll. II 231, *ἐπίστημα* Poll. VIII 66, *εὐνοϊκός* Poll. II 229, *εὐσύνοπτα* Poll. II 55, *κατεδαίσαντο* Poll. VI 102, *κηρυκευσάτω* Poll. IV 94, *κλαυθμυρισμός* Poll. II 64, *ξενικῇ τῇ φωνῇ* Poll. III 59, *ὦμμαι* Poll. II 57, *πατροτύπτας* Poll. III 13, *πράτην*, *πράσιμον* Poll. VII 8, *προκηρυκευσάμενοι* Poll. IV 94, *προπράτωρ* Poll. VII 11, *προσμετρεῖν* Poll. IV 166, *ταμίαι* Harp. s. v., *τέλματα* Phot. p. 574, 21, Suid. s. v., *τελμῖνα* Etym. M. p. 751, 23, *ὠνητήν* Poll. III 81.

---

fr. 172 S. *κείμενον ἐν φέρτρῳ* Etym. M. p. 790, 54 non ex Isaeo, sed ex Iliade Σ 236 hausta sunt.

INDEX NOMINUM ET RERUM.